

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ PROGRAMI**

**TÜRKÇE EĞİTİMİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİYLE
DESTEKLENEN BASAMAKLI ÖĞRETİM PROGRAMININ
ÖĞRENCİLERİN OKUMA VE YAZMA BECERİLERİNE
ETKİSİ**

DOKTORA TEZİ

SEDAT KARAGÜL

Ankara, Ekim, 2017

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ PROGRAMI**

**TÜRKÇE EĞİTİMİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİYLE
DESTEKLENEN BASAMAKLI ÖĞRETİM PROGRAMININ
ÖĞRENCİLERİN OKUMA VE YAZMA BECERİLERİNE
ETKİSİ**

DOKTORA TEZİ

Sedat KARAGÜL

Danışman: Prof. Dr. Sedat SEVER

**ANKARA
Ekim, 2017**

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne

Sedat KARAG¼L¼'n¼n hazırladığı "T¼rkçe Eğitiminde Proje Tabanlı ¼đrenme Y¼ntemiyle Desteklenen Basamaklı ¼đretim Programının ¼đrencilerin Okuma ve Yazma Becerilerine Etkisi" başlıklı bu çalışma j¼rimiz tarafından Eğitimin K¼lt¼rel Temelleri Anabilim Dalı/T¼rkçe Eğitimi Programı'nda Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

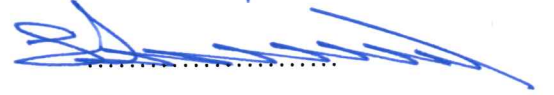
Başkan Prof. Dr. Cahit KAVCAR

¼ye Prof. Dr. Sedat SEVER

¼ye Prof. Dr. Selahattin DİLİD¼ZG¼N

¼ye Doç. Dr. Hakan ¼LPER

¼ye Doç. Dr. Canan ASLAN

ONAY

Bu tez Ankara ¼niversitesi Lisans¼st¼ Eğitim-¼đretim ve Sınav Y¼netmeliđi'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri ¼yeleri tarafından .../.../20... tarihinde uygun g¼r¼lm¼ř ve Enstit¼ Y¼netim Kurulunca .../.../20.. tarihinde kabul edilmiştir.

Prof. Dr. İsmail G¼VEN

Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Sedat KARAGÜL

ÖZET

TÜRKÇE EĞİTİMİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİYLE DESTEKLENEN BASAMAKLI ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRENCİLERİN OKUMA VE YAZMA BECERİLERİNE ETKİSİ

Karagül, Sedat

Doktora Tezi, Türkçe Eğitimi Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Sedat Sever

Ekim 2017, xvii + 339 sayfa

Bu araştırmanın amacı, Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı uygulamasının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerine etkisini belirlemektir. Bununla birlikte bu yöntemin uygulandığı sınıftaki öğrencilerin ve öğretmenin Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının kullanılmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi de çalışmanın bir diğer amacıdır. Bu amaçlar doğrultusunda, çalışmada kontrol gruplu ön-test ve son-test uygulamalı deneysel bir model kullanılmıştır. Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin Türkçe dersindeki başarıları üzerindeki etkisinin araştırılması nicel tekniklerle, söz konusu yöntemle ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin belirlenmesi ise nitel tekniklerle gerçekleştirilmiştir. Böylece araştırma verilerinin toplanması ve çözümlenmesinde nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılarak karma yöntem uygulanmıştır.

Araştırma, Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulunan Ahmet Yesevi Ortaokulu'nda, 2014-2015 öğretim yılının birinci yarısında, 6. sınıf Türkçe derslerinde, yansız atamayla oluşturulmuş biri deney (21 öğrenci), öteki de kontrol grubu (23 öğrenci) olmak üzere iki grup üzerinde yürütülmüştür. Deney grubunda dönem boyunca, araştırmacı tarafından proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının temel ilkeleri işe koşularak hazırlanan 6 (altı) eğitim durumu, dersin öğretmeni tarafından

uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise aynı öğretim süresince, Türkçe dersleri farklı bir öğretmen tarafından bilinen seyriyle sürdürülmüştür.

Araştırma sonunda, deney grubu öğrencilerinin “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi”nden kontrol grubu öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek puanlar aldıkları ve daha başarılı kompozisyonlar yazdıkları bulgulanmıştır. Buna göre, Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri üzerinde, mevcut programdaki öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı eğitim anlayışına göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, deney grubunda uygulanan yönteme ilişkin alınan öğretmen ve öğrenci görüşleri incelendiğinde; söz konusu yöntemin öğrencilerin Türkçe dersine yönelik olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağladığı, Türkçe derslerindeki becerileri eğlenerek ve zevk alarak kazanmalarına olanak tanıdığı ve öğrencilerin Türkçe derslerinde uygulanan bu yöntemi benimsedikleri belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; MEB’in Türkçe Dersi Öğretim Programı’nı proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının temel ilkelerini barındıracak biçimde güncelleme, Türkçe öğretmenlerine hizmet içi eğitimler yoluyla bu yönteme ilişkin bilgiler verilmesi, Türkçe öğretmeni adaylarına “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde bu yöntemin ilkeleri ve uygulama koşullarının ayrıntılı olarak öğretilmesi, sınıflardaki öğrenci sayılarının en çok 20-25 kişi aralığında olmasının sağlanması için gerekli çalışmaların yapılması ve proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının diğer derslerdeki etkisini belirleyecek başkaca çalışmaların da yapılması önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Basamaklı Öğretim Programı, Proje Tabanlı Öğrenme, Okuduğunu Anlama Becerisi, Yazılı Anlatım Becerisi, Türkçe Eğitimi.

SUMMARY

THE EFFECT OF LAYERED CURRICULUM SUPPORTED WITH PROJECT-BASED LEARNING METHOD ON STUDENTS' READING AND WRITING SKILLS IN TURKISH LANGUAGE EDUCATION

Karagül, Sedat

Ph.D. Thesis, Turkish Language Education Program

Thesis Advisor: Prof. Dr. Sedat Sever

October 2017, xvii + 339 pages

The purpose of this study is to determine the effect of gradual curriculum application supported by project based learning method on reading comprehension and written expression skills of students in Turkish lessons. At the same time, determination of the opinions of the students and the teacher in the classroom in which the method was applied about the utilization of gradual curriculum supported by project based learning method, is another purpose of the study. In line with these objectives, an experimental model involving pre-test and post-test applications with control groups was used. The investigation of the effect of gradual curriculum supported by project based learning method on the success of students in Turkish lesson was carried out with quantitative techniques, and determination of the teacher and student opinions about the method in question was carried out with qualitative techniques. Thus, method diversification was followed using quantitative and qualitative methods together in data collection and resolution.

The study was conducted at Ahmet Yesevi Secondary School located in Çankaya county of Ankara during the first semester of the 2014-2015 school year, in 6th grade Turkish lessons on two groups formed by neutral assignment, one being the experimental group (21 students) and the other being the control group (23 students). In the experimental group, 6 (six) educational situations prepared by the researcher implementing the basic principles of gradual curriculum supported by project based learning method, were performed by the course teacher during the semester. In the control

group, Turkish lessons were continued with its known course during the same period by a different teacher.

At the end of the study, it was detected that the students in the experimental group scored statistically significantly higher than the students in the control group in the “Turkish Reading Comprehension and Written Expression Skill Test” and wrote more successful essays. With reference to this, it was concluded that gradual curriculum supported by project based learning method applied in Turkish lessons was more effective than the educational concept in which the teaching approaches in the present curriculum are administered. At the same time, when the teacher and students opinions about the method are investigated; it was determined that the method contributed to the development of positive attitude of students towards Turkish lesson, enabled gaining skills in Turkish lessons amusing and enjoying, and the students were extremely pleased with the utilization of this method in Turkish lessons.

In the directions of the results obtained in the study, it was recommended that the Ministry of National Education (MONE) Turkish Lesson Curriculum should be updated to include the basic principles of gradual curriculum supported by project based learning method, Turkish teachers should be informed about this method by in-service training, Turkish teacher candidates should be taught the principles and application conditions of this method in detail in “Special Teaching Methods” course, necessary work to the number of students in classes should be maximum 20-25 people, and to conduct other studies that would determine the effect of gradual curriculum supported by project based learning method on other lessons.

Key Words: Layered Curriculum, Project-Based Learning, Reading Comprehension Skills, Written Expression Skills, Turkish Language Education.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerine etkisi incelenmiştir. Bununla birlikte bu yaklaşımın uygulandığı sınıfın öğretmeni ve öğrencilerinin yönetime ilişkin görüşleri de saptanmıştır.

Altı bölümden oluşan araştırmanın birinci bölümünde, araştırmanın yapılma gerekçesi olan problem durumu, araştırmanın denenceleri, amacı ve önemi üzerinde durulmuştur. Ayrıca araştırmanın varsayımları, sınırlılıkları belirtilmiş ve çalışmada geçen bazı terimlerin tanımları verilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümünde; çalışmanın konusuna açıklık getirmek amacıyla Türkçe eğitimi ile basamaklı öğretim programı ve proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin genel bilgiler verilerek tezin konusuna ilişkin kuramsal bir çerçeve çizilmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde, alanyazın taraması yapılarak konuyla ilgili çalışmalar kısaca özetlenmiş ve süredizinsel sırayla tanıtılmıştır.

Araştırmanın dördüncü bölümünde araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araç ve teknikleri ile verilerin toplanması ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

Araştırmanın beşinci bölümünde, araştırmada elde edilen bulgular belirtilmiştir.

Altıncı bölümde ise araştırmanın sonuçları tartışılmış ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda birtakım öneriler getirilmiştir. Araştırmanın sonunda kaynaklar ve ekler belirtilmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında çok büyük rolü olan, araştırmanın her aşamasında sunduğu katkılarla beni destekleyen, desteğini ve varlığını her zaman duyumsadığım, öğrencisi olmaktan çok büyük bir onur ve mutluluk duyduğum Danışman Hocam Prof. Dr. Sedat Sever'e bana göstermiş olduğu sonsuz desteği, emeği ve tüm öğrettikleri için büyük bir saygıyla teşekkür ediyorum.

Fakültede aynı odayı paylaşma onurunu yaşadığım, her gün kendisinden yeni şeyler öğrendiğim Sayın Hocam Prof. Dr. Cahit Kavcar'a deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesinde sunmuş olduğu katkılar ve saymakla bitiremeyeceğim üzerimdeki nice emekleri için çok teşekkür ediyorum.

Tez izleme komitesinde yer alarak değerli görüş ve önerileriyle bana yol gösteren, tezimin program geliştirme disipliniyle de yakın ilgisi olduğu için benimle ders notlarını paylaşan, beni bu alandaki çok değerli kaynaklara yönlendiren, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Prof. Dr. Mehmet Ali Kısakürek Hocam'a en içten duygularıyla teşekkür ediyorum.

Doktora eğitimim süresince ders aldığım, bilgi ve birikimlerinden yararlandığım tüm hocalarıma ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Deneysel çalışmamın gerçekleştirileceği okulun bulunmasında tüm içtenliğiyle yardımcı olan Tevfik İleri Ortaokulu Müdürü Sayın Rıza ktem'e; deneysel çalışmamın sorunsuz bir biçimde gerçekleşmesi için her türlü koşulu sağlayan Ahmet Yesevi Ortaokulu Müdürü Sayın Meral Almus'a; deneysel çalışma süresince tüm duyarlığıyla bana destek olan deney grubunun Türkçe ğretmeni Sayın Nurcan Yeşilbağ'a ve kontrol grubunun Türkçe ğretmeni Sayın Beyhan Arslan'a; Ahmet Yesevi Ortaokulunda 2014-2015 ğretim yılında 6. sınıfta öğrenim görmekte olan 6/A ve 6/B sınıfı öğrencilerine; çalışmadan elde ettiğim verilerin çözümlenmesinde yardımını esirgemeyen değerli meslektaşım, kurumumuz lme ve Değerlendirme Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi Sayın iğdem Yavuz'a; deney ve kontrol grubu ğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesinde çok değerli katkılarda bulunan sevgili arkadaşlarım Dr. Hatice Turhan Ağrelim'e ve Arş. Gör. Yonca Koçmar'a; çalışma süresince sonsuz sevgi, saygı ve desteğiyle hep yanımda olan, bana g veren değerli eşim Uzm. Dr. Sevil Karagül'e tüm içtenliğimle teşekkürlerimi sunuyorum.

Sedat KARAGÜL

Ekim, 2017

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	ii
TEZ BİLDİRİMİ	iii
ÖZET	iv
SUMMARY	vi
ÖNSÖZ	viii
İÇİNDEKİLER	x
ÇİZELGELER DİZİNİ	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvi
KISALTMALAR	xvii
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Denenceler	7
1.3. Amaç	8
1.4. Önem	8
1.5. Varsayımlar	9
1.6. Sınırlılıklar	9
1.7. Tanımlar	10
BÖLÜM 2	11
KURAMSAL ÇERÇEVE	11
2.1. Türkçe Eğitimi	11
2.1.1. Dinleme Becerisi	15
2.1.2. Konuşma Becerisi	19
2.1.3. Okuma Becerisi	23
2.1.4. Yazma Becerisi	25
2.1.5. Türkçe Öğretiminin Konu Alanı: Dilbilgisi	27
2.2. Basamaklı Öğretim Programı	28
2.3. Proje Tabanlı Öğrenme	32

BÖLÜM 3	38
İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	38
3.1. Basamaklı Öğretim Programına İlişkin Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	38
3.2. Basamaklı Öğretim Programına İlişkin Yurt Dışındaki Ulaşılabilen Araştırmalar	42
3.3. Proje Tabanlı Öğrenme Yöntemine İlişkin Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	42
3.4. Proje Tabanlı Öğrenme Yöntemine İlişkin Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	48
BÖLÜM 4	51
YÖNTEM.....	51
4.1. Araştırma Modeli	51
4.2. Çalışma Grubu.....	52
4.2.1. “Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi”nin Ön-Test ve Son-Test Uygulamalarına Katılan Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Sayıları	53
4.2.2. Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi’nin “Bilgi” Düzeyinde Karşılaştırılması.....	54
4.2.3. Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi’nin “Kavrama” Düzeyinde Karşılaştırılması	54
4.2.4. Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi’nin “Toplam” Puanları Açısından Karşılaştırılması.....	55
4.2.5. Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi’nin “Bilgi” Düzeyinde Karşılaştırılması	56
4.2.6. Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi’nin “Uygulama” Düzeyinde Karşılaştırılması	56
4.2.7. Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi’nin “Toplam” Puanları Açısından Karşılaştırılması.....	57
4.2.8. Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi ve Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi’nin “Genel Toplam” Puanları Açısından Karşılaştırılması	58
4.2.9. Deney ve Kontrol Gruplarının, Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Ön- Testi’nin “Toplam” Puanları Açısından Karşılaştırılması.....	58
4.2.10. Deney ve Kontrol Grubu Öğretmenlerine İlişkin Bilgiler.....	59
4.3. Deneysel İşlemin Basamakları.....	59
4.4. Veri Toplama Araçları	61
4.5. Verilerin Analizi.....	62

BÖLÜM 5	66
BULGULAR	66
5.1. Denencelerle İlgili Bulgular	66
5.1.1.Okuduğunu Anlama Becerisi “Bilgi” Düzeyi Erişilerinin Sınanması.	66
5.1.2.Okuduğunu Anlama Becerisi “Kavrama” Düzeyi Erişilerinin Sınanması	67
5.1.3. Okuduğunu Anlama Becerisi “Toplam” Erişilerinin Sınanması.....	68
5.1.4.Yazılı Anlatım Becerisi “Bilgi” Düzeyi Erişilerinin Sınanması.	68
5.1.5.Yazılı Anlatım Becerisi “Uygulama” Düzeyi Erişilerinin Sınanması	69
5.1.6.Yazılı Anlatım Becerisi “Toplam” Düzeyi Erişilerinin Sınanması.....	70
5.1.7.Okuduğunu Anlama Becerisi ve Yazılı Anlatım Becerisi “Genel Toplam” Erişilerinin Sınanması	71
5.1.8.Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Erişilerinin Sınanması.	71
5.2. Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular	72
5.2.1.Yöntemin Türkçe Dersine Yönelik Tutum Üzerindeki Etkisine İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri.	72
5.2.2.Yöntemin Türkçe Derslerinde Kullanılmasına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri	73
5.2.3. Yöntemin Öğrencilere Kazandırdıklarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri.....	75
5.2.4.Yöntemin Diğer Derslerde de Kullanılmasına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri.	77
 BÖLÜM 6	 79
SONUÇ VE ÖNERİLER	79
6.1.Sonuçlar.....	79
6.2. Öneriler.....	87
 KAYNAKLAR.....	 89
 EKLER	 97
EK A. Deney Grubuna Bir Dönem Boyunca Uygulanan Eğitim Durumları	97
EK A. 1. Eğitim Durumu-1.....	97
EK A. 2. Eğitim Durumu-2	124
EK A. 3. Eğitim Durumu-3	161

EK A. 4. Eğitim Durumu-4	195
EK A. 5. Eğitim Durumu-5	227
EK A. 6. Eğitim Durumu-6	260
EK B. Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi	298
EK C. “Kendinizi Tanıtınız” Konulu Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi	310
EK D. Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği	311
EK E. Öğrenci Çalışmaları Örnekleri	313
EK F. Deneysel Çalışmadan Fotoğraflar	322
EK G. Ön-Test, Son-Test Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi Örneği	325
EK H. Araştırma İzin Belgesi	329
ÖZGEÇMİŞ	330

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1. <i>Ön-Test Son-Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Desen</i>	52
Çizelge 2. <i>Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Sayısal Dağılımı</i>	53
Çizelge 3. <i>“Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi”nin Ön-Test ve Son-Test Uygulamalarına Katılan Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Sayıları</i>	53
Çizelge 4. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” Ön-Testi “Bilgi” Düzeyi Puanları</i>	54
Çizelge 5. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” Ön-Testi “Kavrama” Düzeyi Puanları</i>	54
Çizelge 6. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” Ön-Testi “Toplam” Puanları</i>	55
Çizelge 7. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” Ön-Testi “Bilgi” Düzeyi Puanları</i>	56
Çizelge 8. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” Ön-Testi “Uygulama” Düzeyi Puanları</i>	56
Çizelge 9. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” Ön-Testi “Toplam” Puanları</i>	57
Çizelge 10. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” ve “Yazılı Anlatım Becerisi” Ön-Testi “Genel Toplam” Puanları</i>	58
Çizelge 11. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi” Ön-Test “Toplam” Puanları</i>	58
Çizelge 12. <i>Deney ve Kontrol Grubu Öğretmenlerine İlişkin Bilgiler</i>	59
Çizelge 13. <i>Öğrencilere Verilen Kompozisyon Puanlarının Güvenirliğine İlişkin Bilgiler</i>	62
Çizelge 14. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Bilgi” Düzeyi Erişileri</i>	66
Çizelge 15. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Kavrama” Düzeyi Erişileri</i>	67
Çizelge 16. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Toplam” Erişileri</i>	68

Çizelge 17. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” “Bilgi” Düzeyi Erişileri.....</i>	69
Çizelge 18. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” “Uygulama” Düzeyi Erişileri.....</i>	69
Çizelge 19. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” “Toplam” Erişileri.....</i>	70
Çizelge 20. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” ve “Yazılı Anlatım Becerisi” “Genel Toplam” Erişileri.....</i>	71
Çizelge 21. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi” Erişileri.....</i>	72

ŞEKİLLER DİZİNİ

<i>Şekil 1.</i> Basamaklı Öğretim Programındaki Öğrenme Basamakları.....	29
<i>Şekil 2.</i> Bloom Taksonomisi ve Basamaklar.....	31
<i>Şekil 3.</i> Geleneksel Öğretim Anlayışı ile Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı Arasındaki Temel Farklılıklar.....	34
<i>Şekil 4.</i> Histogram Grafiği.....	63

KISALTMALAR

Akt.	aktaran
\bar{X}	aritmetik ortalama
$\bar{X} D$	deney grubunun aritmetik ortalaması
$\bar{X} K$	kontrol grubunun aritmetik ortalaması
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
N	öğrenci sayısı
S	standart sapma
Sd	serbestlik derecesi

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın yapılma gerekçesi olan problem durumu, araştırmanın denenceleri, amacı ve önemi üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte, araştırmanın varsayımları, sınırlılıkları belirtilmiş ve çalışmada geçen bazı terimlerin tanımları verilmiştir.

1.1. Problem

İnsan, toplumsal bir varlık olduğundan iletişim olgusu insan yaşamının vazgeçilmez bir ögesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Öyle ki iletişim olgusunun tarihi insanlık tarihi kadar eskidir. Yüksel (2008: 2)'in de belirttiği gibi, bu yapıyla iletişim kendiliğinden bir olgu olarak nitelendirilebilir. Hele günümüzde bu “kendiliğinden” olgu yaşantımızda o denli yer etmiştir ki iletişimsiz bir an yaşanmıyor denilebilir. İletişim, çok geniş bir alanı kapsamakla beraber; tanımlanabilen, ne olduğu, öğeleri, öğeler arası ilişkileri ve etkileri gösterilebilen bir niteliğe sahiptir.

İletişim en genel ve yalın tanımıyla duygu, düşünce, bilgi, haber ve becerilerin paylaşılması; başka bir deyişle bireyler arasında duyguda, düşüncede, tutumda ortak bir payda yaratılması sürecidir (Sever, 1998: 51).

İletişimin amacı, kendini anlatmak ve karşısındakini anlamaktır. Bu anlama süreci doğru ve düzgün yapıldığı sürece iletişim eylemi de amacına ulaşacaktır. Bu nedenle verici dediğimiz konuşan ya da yazan kişi, iletisini doğru bir biçimde oluşturup karşısındakine (alıcı) aktarmak zorundadır. Dinleyen ya da okuyan alıcı ise, vericinin gönderdiği iletiyi anlamak için çaba harcamakla yükümlüdür (Kolcu, 2010: 16).

İnsanlar arasında en önemli ve en etkili iletişim aracı dildir. Çünkü bu araçla insan, destan çağlarından bugüne kadar ortaya koyduğu ürünlerle kendini anlatabilmiştir. Acıları, sevinçleri, tutkuları, heyecanları, düşünceleri, sözün kısası bütün boyutlarıyla insanın serüvenini anlatmıştır. Dil gibi önemli bir araç olmasaydı, her türlü anlatma ve yansıtma olayı gerçekleşmezdi (Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy, 2009: 2).

Eker (2006)'e göre dil; toplumsal yaşamın bir parçası olarak sonsuz anlam boyutları taşıyan ve bunları ileten; fiziksel, ruhbilimsel, fizyolojik, zihinsel, toplumsal vb. pek çok olgularla kesişimleri bulunan bir işaretler dizgesidir.

Ünlü Yunan düşünürü Platon, “Kratylos” adlı yapıtında dili, “kendi özel düşüncelerini sesin yardımıyla, özne ve yüklem aracılığıyla anlaşılabilir duruma getirmek” biçiminde tanımlıyordu. Günümüze kadar düşünürler, dilciler, toplumbilimciler dili kendi açılarından tanımlamışlardır. Bunlardan bazıları dili bir “açığa vurma”, bir “açıklama” olarak görürler. Ünlü dil bilginlerinden André Martinet dili “insanın kendi bilgi ve deneylerini, bir anlamsal kapsamı ve bir ses karşılığı olan birlikler, monémelerle her toplumda bir başka biçimde açıkladığı bir bildirişme aracı” olarak tanımlamaktadır (Akt: Aksan, 1979: 55).

Diller, sadece nesnelere ve düşünceleri betimlemekle kalmazlar, aynı zamanda bunları bilme ve yaratmanın da gerekli araçlarıdır. Düşünceler dili yarattığı gibi, diller de düşünceleri yaratırlar. Bir ulus, ancak kendi dilinin gelişmesi buna gerekli bir dereceye ulaştığı zaman büyük ve dâhice bir düşünsel ilerleme yapar. Dil, bireyde olduğu gibi bütünde de her şeyle ilgilidir, onun hiçbir şeyine yabancı kalmaz. Onun için düşüncenin, duygunun, istemenin bütün tinsel gücü dili belirler. Dil sadece edilgin, etki alıcı da değildir. Aynı zamanda entelektüel yönelmelerin çeşitliliğinden bir belirliliğe geçer ve kendi etkinliği ile üzerindeki her dış etkiyi değiştirir. Ancak dil, düşünsel özelliklerin dışında geçen bir şey olarak görülemez. Diller, her türlü yanlış anlayıştan kurtulmuş sözcük anlamında, ulusların yaratmaları olduklarından bireylerin de kendi yaratmalarıdır. Dil bir dünya görüşü veya bir düşünce bağıllığı olarak ele alınca, zorunlu olarak insanın bütün gücü üzerine dayanılır. Bu güç, uluslarda ve ayrı dönemlerde bireysel olarak ayrıdır. Bu ayrıklık özellikle dilde görülür. Bireyler, kendi özelliklerinin gücüyle insan ruhuna yeni bir atılım verdikleri gibi, uluslar da dilin kurulmasında bunu yapabilirler. Ama dilin yapısıyla bütün öteki entelektüel etkinliklerin başarısı arasında açık bir bağlantı vardır. Ancak yüksek bir olgunluğa erişen dillerde gerçek bir düşünce etkinliği meydana gelebilir (Akarsu, 1998: 43).

Dil ile ilgili yapılan tanım ve açıklamalardan anlaşılacağı gibi, dil olgusu bireylerin ve toplumların düşünsel, duyuşsal, bilişsel ve ruhsal gelişimlerinde büyük önem taşımaktadır. Dil olgusunun birey ve toplum yaşamında taşınmış olduğu büyük önem, anadili eğitiminin önemini de açıkça gözler önüne sermektedir.

Kavcar (1983: 113)'ün da belirttiği gibi, dil eğitiminin temel amacı, kişilerin düşünme ve iletişim becerilerinin geliştirilmesidir. Dille iletişimin bir yönünü “anlatma”, öteki yönünü de “anlama” oluşturur. Bu nedenle, bütün ülkelerin eğitim sistemlerinde dil eğitime, özellikle anadili eğitime büyük önem verilir. Yetişmekte olanlara dilin çok

iyi bir biçimde öğretilmesi için çalışılır. Çünkü dil, kültürün temel ögesidir ve insanları birbirine yaklaştıran en güçlü araçtır.

Anadili edinimi, insanın doğumuyla başlayıp yaşam boyu sürer. Çocuk altı yaşına değin içinde bulunduğu çevreden, anadilinin kullanımını sözlü dil sistemi içinde edinir. İlköğretimle başlayan okul türü öğrenme sürecinde, anadili öğretimiyle konuşma ve yazma becerileri de kazanır. Türkçe öğretimi hem okulöncesi dönemde edinilen dinleme ve konuşma hem de okuma ve yazma becerilerinin gelişigüzelikten kurtarılıp program amaçlarına uygun yapılandırıldığı bir süreçtir. Genel olarak, anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi olarak da adlandırılan bu süreç, öğrenme-öğretme etkinliklerindeki niteliği, başka bir söyleyişle diğer derslerdeki başarıyı da etkileyen bir özellik gösterir (Sever, 2006: 8).

Ülkemiz eğitim kurumlarında ilkokuldan başlayarak üniversite yıllarına değin verilmekte olan Türkçe eğitimiyle anlama ve anlatma becerilerini kazanarak etkili iletişim kurabilen, anadili bilinci ve sevgisini taşıyan, dilinin temel kullanım kurallarını bilen ve bu kuralları doğru ve etkili biçimde kullanabilen, geniş bir sözcüğüne sahip olan bireyler yetiştirmek amaçlanır.

Türkçe öğretimi, özellikle ilköğretimde bütün derslerin temelini oluşturur. Çünkü anadilinde yetkinliğe ulaştıkça düşünce yapısı, yorum gücü gelişen, duygu ve beğeni inceliği kazanan; ulusal ve evrensel kültür birikimini algılamaya başlayarak kimliğini geliştiren bir öğrenci, öteki dersleri de büyük ölçüde başaracaktır. Bu nedenle, ülkemizde öğrencilere anadilimizin temel becerilerini kazandırma sorumluluğunu üstlenen Türkçe öğretimine önemli görevler düşmektedir (Sever, 2004).

İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (2006)'nda da belirtildiği gibi, bireylerin edindikleri birikimler üzerine yenilerini ekleyebilmeleri, karşılaştıkları sorunlara yaratıcı çözümler üretebilmeleri, başkalarıyla işbirliği yaparak birlikte çalışma bilinç ve cesaretine ulaşmaları, üretme ve tartışma etkinliklerine katılmaları, farklı araştırma yöntem ve tekniklerini kullanmaları, olay ve durumları kendi deneyimlerinden yola çıkarak doğru olarak algılamaları, disiplinlerarası bir bakış kazanmaları etkili ve verimli bir Türkçe eğitimi almış olmalarına bağlıdır.

Öğrencilere bilişsel, duyuşsal ve devinişsel içerikli dilsel becerilerin kazandırılması, Türkçe eğitiminin başat görevlerinden biridir. Bu bağlamda etkili ve verimli bir Türkçe eğitimi, bireyin eğitsel yaşamında çok büyük bir önem taşımaktadır. Bu nedenle, Türkçe eğitimi alanındaki araştırmacılar ile öğrencilere nitelikli bir Türkçe eğitimi vermekle görevlendirilmiş olan Türkçe öğretmenleri, öğrencileri Türkçe

eğitiminin etkililiğini ve verimliliğini artırabilecek öğretim anlayışları ile buluşturma konusunda bilinçli bir çaba içerisinde olmalıdırlar.

Öğrencilerin yaşamda ve akademik süreçlerde başarılı olmalarına olanak tanıyacak bilgi ve becerileri edinmelerinde Türkçe öğretimine önemli sorumluluklar düştüğü yadsınamaz bir gerçektir. Ancak günlük yaşamda Türkçeyi özensiz ve yanlış kullanan insan sayısının fazlalığı, toplumumuzu oluşturan bireyler arasında sıklıkla karşılaşılan yabancı sözcük tutkusu ve yabancı dil hayranlığı, öğrencilerin Türkçe dersindeki başarısızlıklarına ilişkin anne-baba ve öğretmen yakınmaları, uluslararası öğrenci değerlendirme programı olan PISA’da Türk öğrencilerinin “okuma becerileri” alanında almış olduğu son derece düşük puanlar ve Türkçe eğitimiyle ilgili yapılan bilimsel çalışmalarda elde edilen sonuçlar Türkçe eğitiminde büyük bir verimsizlik olduğu gerçeğini açıkça gözler önüne sermektedir.

Ülkemiz eğitim kurumlarında gerçekleştirilen Türkçe eğitiminde var olduğu gözlenen verimsizliğin ortadan kaldırılabilmesi için Türkçe derslerinde uygulanabilecek yeni yöntemlerin ve öğretim yaklaşımlarının bulunmasına gereksinim vardır. Çünkü şu anda mevcut programdaki öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı eğitim anlayışının öğrencilere Türkçe dersinin kazandırmayı amaçladığı bilgi ve becerileri edindirmede yetersiz kaldığı ve bu yöntemlerle Türkçe derslerinin istenilen niteliğe ulaşamadığı açıktır. Bu nedenle Türkçe derslerindeki verimsizliği ortadan kaldırabilecek nitelikteki öğretim anlayışlarını alanyazına kazandıracak bilimsel çalışmaların yapılması son derece önemli ve gereklidir.

Türkçe eğitiminin niteliğini artırmak üzere yararlanılması düşünülen öğretim yaklaşımlarının düşünen, sorgulayan, üreten öğrenciler yetiştirmeyi amaçlaması, her öğrencinin öğrenme yeterliğine sahip olduğunu kabul etmesi, öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmelerini incelemesi, öğrencilere iletişim becerilerinin yanında problem çözme ve strateji geliştirme becerilerini de kazandırmayı amaçlaması gerekir.

Bireyleri bu anlayışla yetiştirmeyi amaçlayan bir eğitim sistemi, öğrencilerin sınıf içerisinde, içeriği öğretmenlerinden öğrendikleri geleneksel anlayışlar yerine, farklı bir oluşum içerisine girmek durumundadır. Bu oluşum, öğrenciler ve öğretmenlerin birlikte öğrendiği, ekip çalışmasını başarıyla yürütebildiği, problem çözebilen, öğrenci ve öğretmenlerin birlikte araştırmacı rolünü üstlendikleri bir yapıya sahip olmalıdır. Bu anlayışa uygun bir yapıya sahip olduğu düşünülen eğitim yaklaşımlarından biri de proje tabanlı öğrenmedir (Yurtluk Başbay, 2010: 67).

Kaptan ve Korkmaz (2002)'a göre, proje tabanlı öğrenme, eğitimdeki çağdaş yaklaşımlarda ağırlıklı olarak karşımıza çıkan, öğrenci merkezli ve öğrencinin severek katıldığı etkinliklerde yer aldığı, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren bir yapıdadır. Bugünün insanı, geçmişten farklı olarak çağa ayak uydurmak, gelişmiş araç ve gereçlerle barışık yaşamak, onlardan yararlanmak zorundadır. Günümüzde çeşitli meslek alanları; yaratıcılık, iletişim, problem çözme ve takım çalışması gibi, öğrencilerin iş ve yaşam becerilerini merkeze alan proje tabanlı öğretim ortamlarını kullanmalarını önermekte ve her türlü becerilerle donanmış bireyleri incelemektedir.

Erdem ve Akkoyunlu (2002), proje tabanlı öğrenme yaklaşımında, üç temel kavramdan söz etmektedirler. Bu kavramlardan birisi “öğrenme” kavramıdır. Öğrenme, dikkati öğretene değil öğrenene çekmek açısından son derece önemlidir. Bir diğeri “proje” kavramıdır. Proje, tasarı ya da tasarı geliştirme anlamına gelen bir kavramdır ve öğrenmenin transferine ve tekil öğrenmelerden çok belli bir amaca dönük ilişkisel öğrenmeye işaret etmektedir. Bir diğeri ise “süreç” boyutunu vurgulamakta ve öğrenmeyi arzulanan ölçüde bireyselleştirmektedir (Akt.: Başbay, 2006: 7).

Bireyselleştirilmiş öğretim, en genel anlamda bireysel farklılıklara yanıt verecek biçimde öğretimin çeşitlendirilmesi olarak tanımlanabilir. Bireyselleştirilmiş öğretim, öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklardan yola çıkarak, tüm öğrencilerden aynı sürede, aynı etkinlikler ya da araç gereçler yoluyla aynı öğrenmeleri gerçekleştirebilmelerinin beklenemeyeceğine işaret eder (Demirel, Şahan, Ekinci, Özbay ve Begimgil, 2006: 73).

Bireyselleştirilmiş öğretimde öğrenci, öğrenme yaşantıları sonucunda çalışılan konu ile ilgili kendine göre anlamlar çıkarabilmeli, bilgiyi ön öğrenmeleri doğrultusunda kendince yapılandırabilmeli, öğrenme süreci boyunca etkin olmalı, etkinlikler yoluyla yaparak ve yaşayarak öğrenmelidir (Bower, 2000'den Akt.: Demirel vd., 2006: 74). Basamaklı öğretim programı, bu koşulların yerine gelmesi için gerekli düzenlemeleri içinde barındırmaktadır. Basamaklı öğretim programında, öğrenciler seçim yaparak kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almakta, yaptıkları seçimler doğrultusunda etkinlikler gerçekleştirerek ve bireysel öğrenme ürünleri ortaya koyarak bilgiyi kendilerince yapılandırmakta, dolayısıyla da etkin katılım ilkesi yerine getirilmektedir. Dahası, konuyu hazırbulunuşluk düzeylerinin yanı sıra ilgileri ve beklentileri doğrultusunda biçimlendirme fırsatı tanınan öğrenciler için, anlamlandırma üst düzeyde gerçekleşmektedir (Demirel vd., 2006: 74).

Basamaklı öğretim programı, öğrencilerin farklı öğrenme yollarına ve farklı ilgi alanlarına sahip oldukları varsayımına dayanarak, öğrencilerin bireysel sorumluluklar

üstlenerek bilgiyi edinme, edinilen bilgileri problemlerin çözümünde kullanma ve veriler ışığında olayları çözümlenme, eleştirel düşünme, yeni fikirler ortaya koyma anlayışıyla öğretimi düzenleme yoludur (Başbay, 2006: 14).

Basamaklı öğretim programı, her öğrencinin öğrenme stillerinin, zekâ boyutlarının, hazırbulunuşluklarının ve düşünme sistemlerinin birbirinden farklı olduğu anlayışına dayanmaktadır. Yani öğrenciler tüm özellikleri bakımından farklı yapılara sahiptir (Nunley, 2004'ten Akt.: Başbay, 2006: 14). Bu farklılıkları görmezden gelerek tek boyutlu öğretim anlayışını benimsemek, ortama giren birçok öğrenciyi göz ardı etmek demektir. Bu bağlamda etkinliklerin geniş bir çeşitlilik içerisinde sunulması tüm öğrencilerin, öğrenme etkinliklerine katılmalarını sağlayacaktır. Basamaklı öğretim programı da bu ilkedden hareketle öğrencilere basitten karmaşığa doğru giden, aşamalılık ilişkisi gösteren ve seçme hakkı tanınan görevler sunmaktadır. Öğrenciler her basamakta seçtikleri görevler dâhilinde kendilerinden beklenen etkinlikleri yerine getirmekten sorumlu olmaktadır. Basamaklar, temel bilgi ve becerilerin kazanılmasından, üst düzey düşünme becerilerine doğru giden bir yol izlemektedir (Başbay, 2006: 15).

Bu basamaklar;

C basamağı: Temel bilgiler ve anlamlar üzerine yapılandırılmıştır. Öğrenenler bu basamakta temel bilgilerini oluşturmaktadırlar.

B basamağı: C basamağında öğrenilen bilgilerin uygulanması ve düzenlenmesi yapılmaktadır. Öğrenenler problem çözme ve diğer üst düzey görevleri bu seviyede gerçekleştirmektedirler.

A basamağı: Eleştirel düşünme, özgün fikir ya da ürünler tasarlama bu basamakta gerçekleşmektedir. Bu basamak en üst düzeyde ve en karmaşık düşünmeyi gerektirmektedir (Goad and Kelly, 2002'den Akt.: Başbay, 2006: 15).

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı, öğrencilerin basitten karmaşığa doğru giden aşamalı bir süreç içerisinde ortaya özgün ürünler koyarak öğrenme sürecini gerçekleştirmelerine olanak tanımaktadır. Bu bağlamda Türkçe eğitiminde de proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının kullanılmasının, öğretimin niteliğini artırmaya dönük önemli bir uygulama olabileceği söylenebilir. Bu nedenle bu araştırmada, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı yaklaşımına göre tasarılan eğitim durumlarının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini araştırmak, bu çalışmanın problemini oluşturmaktadır.

Bu problemle ilgili alt problemler, denencelerde yansıtılmıştır:

1.2. Denenceler

1. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

2. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

3. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama gücü” “toplam” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama gücü” “toplam” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

4. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

5. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “uygulama” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “uygulama” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

6. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “yazılı anlatım becerisi” “toplam” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun

“yazılı anlatım becerisi” “toplam” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

7. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

8. Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “kompozisyon (yazılı anlatım)” becerisi erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışlarıyla öğretim yapılan grubun “kompozisyon (yazılı anlatım)” becerisi erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

1.3. Amaç

Bu araştırmada, Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının, öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte yöntemin uygulandığı sınıftaki öğrencilerin ve öğretmenin Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının kullanılmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi de çalışmanın bir diğer amacıdır.

1.4. Önem

Dil, insanlar arasında iletişimi sağlayan ve bütün öğrenme etkinliklerinde anahtar rol oynayan doğal bir araçtır. Dil edinimi ve eğitimi belli bir süreç içinde gelişir. Bireylerin öğrenmeye ve öğrendiklerini birleştirmeye olan doğal eğilimi, uygun yöntem ve teknikler kullanıldığında geliştirilebilir (MEB, 2006: 2).

Bireylere etkili ve verimli bir Türkçe eğitiminin verilebilmesi, Türkçe eğitimi sürecinde birden çok çağdaş öğretim anlayışının olanaklarından yararlanmayı gerektirir. Türkçe eğitiminde yararlanılan eğitim anlayışlarının, öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara çeşitli ve yaratıcı çözümler getirebilen, karmaşık zihinsel problemleri çözebilen, yaptıkları çalışmaların sonucunda ortaya bir ürün koyabilen, yaşam boyu

öğrenen, özerk benlik gelişimini tamamlamış bireyler olarak yetişmelerine olanak tanıyabilecek nitelikte olması gerekir. Bu bağlamda, öğrencilerin çağdaş yaşamın gereklerine uygun olarak yetişmelerini amaçlayan çağdaş öğretim yaklaşımlarından biri de proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programıdır.

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı, bir yandan öğrencilerin projeler aracılığıyla ortaya özgün ürünler koymasına olanak tanırken bir yandan da alt düzey öğrenme görevlerinden üst düzey öğrenme görevlerine doğru giden aşamalı bir süreci bireysel sorumluluk bilinciyle gerçekleştirmelerine katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle böyle bir yaklaşımın Türkçe eğitiminde etkililiğinin sınanması, önemlidir.

1.5. Varsayımlar

1. Araştırma süresince kontrol altına alınamayan değişkenler her iki grubu da benzer biçimde etkilemiştir.
2. Araştırmada görev alan öğretmenler, deneysel işlemin gereklerine uygun davranmışlardır.
3. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrenciler, uygulama konusunda etkileşim içinde olmamışlardır.
4. Öğrencilerin ölçme araçlarına verdikleri yanıtlar, gerçeği yansıtmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. Denekler açısından,
 - a. Ankara-Çankaya Ahmet Yesevi Ortaokulu 6. sınıf öğrencileri ile,
2. Amaçlar açısından,
 - a. Araştırmada belirtilen probleme ve ilgili alt problemlere yanıt bulunması ile,
3. Kapsam açısından,
 - a. “6. Sınıf Türkçe Öğretimi Programı”nda belirtilen “okuduğunu anlama” ve “yazılı anlatım” becerilerinin ölçmeye konu kazanımlarının sınanması ile,
 - b. Öğrencilerin “okuduğunu anlama” becerisinin “bilgi”, “kavrama”; “yazılı anlatım” becerisinin “bilgi”, “uygulama” düzeylerindeki erişilerinin sınanması ile,

c. 2014-2015 öğretim yılı 1. döneminde Türkçe derslerinde, öğretim programı gereği kazandırılması amaçlanan kazanımlar (davranışlar) ve işlenecek konular ile sınırlı tutulmuştur.

1.7. Tanımlar

Basamaklı Öğretim Programı: Öğrenenlerin farklı zihinsel becerilere dayalı öğrenme görevlerini üstlenerek alt düzey öğrenme görevlerinden üst düzey öğrenme görevlerine doğru kademeli olarak ilerledikleri, bireysel sorumluluklar üzerine inşa edilmiş, öğrenme ortamının organizasyonunda öğrenenlere fırsat tanıyan bir öğrenme anlayışı (Başbay, 2006: 38).

Proje Tabanlı Öğrenme: Hem bireysel olarak hem de grup içinde sorumluluk alabilme yeteneğini gerektiren, öğrencilerin farklı disiplinleri içeren gerçek dünya problemlerini, hazırladıkları işbirlikçi öğrenme projeleriyle ilişkilendirdikleri, yaratıcı gücü geliştiren, öğrenciyi araştırma yapmaya teşvik eden, öğrenci merkezli, sınıf içi ve sınıf dışındaki etkinlikleri içeren bir model (Yavuz, 2006: 16).

Erişi: Yetişeğe girişteki davranışlar (başarı 1) ile yetişekten çıkıştaki davranışlar (başarı 2) arasındaki hedeflerle tutarlı fark (Ertürk, 1982'den Akt.: Sever, 2004: 304).

Kazanım: Eğitim yoluyla kazanılmış bilgi, beceri ya da eğitim yoluyla bir hedefe ulaşma, erişme (Demirel, 2012: 337).

BÖLÜM 2

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın konusuna açıklık getirmek amacıyla Türkçe eğitimi ile basamaklı öğretim programı ve proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin genel bilgiler verilerek tezin konusuna ilişkin kuramsal bir çerçeve çizilmiştir.

2.1. Türkçe Eğitimi

Bireyin doğumuyla birlikte gelişimi de başlar. Bu gelişim çok boyutlu bir yapıya sahiptir ve dünya üzerindeki her birey için birçok benzerlikler taşımaktadır. Başka bir deyişle, aynı gelişimsel düzeye sahip bireylerin benzer eylemleri ve yetileri gerçekleştirebildikleri düşünülebilir. Anadili edinimi olgusu da bireyin kazanması beklenen bu yetilerden biridir (Güvendir ve Yıldız, 2014: 2). Dil edinimi, çocuğun çevresinde konuşulan dili, çevresindekilerin düzeyinde konuşabilmesi sürecini içerir (Beydoğan, 2001: 17). Sever (2006: 8)'e göre anadili edinimi, insanın doğumuyla başlayıp yaşam boyu sürer. Çocuk, altı yaşına değin içinde bulunduğu çevreden, anadilinin kullanımını sözlü dil sistemi içinde edinir. İlkokulla başlayan okul türü öğrenme sürecinde, anadili öğretimiyle konuşma ve dinleme becerilerinin yanında, okuma ve yazma becerileri de kazanır. Türkçe eğitimi, hem okulöncesi dönemde edinilen dinleme ve konuşma hem de okuma ve yazma becerilerinin gelişigüzelikten kurtarılıp program amaçlarına uygun yapılandırıldığı bir süreçtir.

İlkokul ve ortaokul aşamasında bulunan öğrencilerin tümü çocukluk ve ilköğretim döneminde bulunurlar. İşlevsel ve verimli bir Türkçe dersi için, hedef kitlenin özellikleri ilgi alanlarını göz önünde bulundurmaya ve öğrenmeyi artıracakları gibi etkileşimi de olumlu yönde etkileyecektir. Çünkü çocuk, her şeyden önce öğrenen, yaşama ayak uydurmaya çalışan bir varlıktır. Çocuklar daha bebeklik aşamasında aileleriyle kurdukları iletişimle anadilini öğrenmeye ve kullanmaya başlarlar. Bu süreç, örgün eğitim boyunca da planlı ve amaçlı bir biçimde sürer (Dilidüzgün, 2004: 44).

Altun (2007: 24)'un da belirttiği gibi, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkçenin yurttaşlarca doğru, güzel ve anlaşılır bir biçimde kullanılması için örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uygulanmak üzere değişik eğitim kademelerine yönelik programlar hazırlamaktadır. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana diğer derslerde olduğu gibi, Türkçe dersinde de birçok kez programlar uygulamaya konulmuş, yeni bilimsel gelişmelerin ışığında, günün koşulları da dikkate alınarak aksaklığı görülen programlar yenileriyle değiştirilmiştir.

Ülkemiz eğitim sisteminde davranışçı yaklaşımın terk edilip yapılandırmacı yaklaşımın benimsenmesiyle birlikte uygulanmaya başlanan İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programında (2006), dil öğretiminin temel amacının öğrencilerin farklı bağlamlarda aldığı görünümleri kavramaları, dil aracılığıyla kendilerini ifade edebilmeleri, değişik bilgi kaynaklarına ulaşarak duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmeleri olduğu belirtilmiştir. Buna göre, sekiz yıllık ilköğretim sürecinde Türkçe öğretiminden beklenen, öğrencinin okuma, dinleme/izleme, konuşma ve yazma becerilerini dilin kurallarına uygun olarak geliştirmesidir. Bir sonraki aşamayı oluşturan ortaöğretim ise Türkçenin olanakları çerçevesinde, tarihsel süreçte oluşan yazınsal dilin gelişimini, özelliklerini ve ürünlerini öğretmeyi amaçlar. Bu açıdan bakıldığında, ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıfları bir geçiş dönemi özelliği gösterir. Öğrenci bu dönemde, 1-5. sınıflarda öğrendiklerini, düzeyine uygun Türk ve dünya edebiyatının seçkin örnekleriyle geliştirir ve kendi anlam dünyasını yapılandırmaya başlar.

İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı (2006) ile Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- *“dilimizin millî birlik ve bütünlüğümüzün temel unsurlarından biri olduğunu benimsemeleri;*
- *duygu, düş ve düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri;*
- *Türkçeyi konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları;*
- *anlama, sıralama, ilişki kurma, sınıflama, sorgulama, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeleri;*
- *düzeğine uygun yapıtları okuma, bilim, kültür ve sanat etkinliklerini seçme, dinleme, izleme alışkanlığı ve zevki kazanmaları;*
- *okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle sözcüklerini zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları, duygu, düş ve düşünce evrenlerini zenginleştirmeleri;*

- *yapıcı, yaratıcı, akılcı, eleştirel ve doğru düşünme yollarını öğrenmeleri, bunları bir alışkanlık hâline getirmeleri;*
- *bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanmaları, bu araçlardan gelen iletilere karşı eleştirel bakış açısı kazanmaları ve seçici olmaları;*
- *Türk ve dünya kültür ve sanatına ait yapıtlar aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımaları;*
- *hoşgörülü, insan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olmaları ve çözümler üretmeleri;*
- *millî, manevi ve ahlakî değerlere önem vermeleri ve bu değerlerle ilgili duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri” amaçlanmaktadır.*

Programda, Türkçe dersleriyle varılmak istenen genel amaçlar incelendiğinde; bu amaçların öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerini geliştirerek onların ulusal bilinç edinmelerini ve evrensel değerleri içselleştirmelerini sağlamak, yalın bir söyleyişle, onları düşünen ve duyarlı bireyler durumuna getirmek olduğu anlaşılır (Sever, Kaya ve Aslan, 2011: 14).

Sever (2004: 5-6)’e göre, Türkçe eğitiminin bireylere doğru, açık ve etkili bir iletişimi gerçekleştirebilecek dilsel becerileri kazandırma; onların düşünme güçlerini geliştirme, yetkinleştirme ve toplumsallaşma süreçlerine katkıda bulunma gibi temel amaçları vardır. Bu amaçlar, anadili duyarlılığı ve bilinci yeterince gelişmiş bireylere, yurt ve dünya gerçeklerini anadilleriyle kavrama ve değerlendirme becerileri kazandırma gibi diğer temel amaçlarla birleşir.

Türkçe eğitiminin öğrencilere kazandırmayı amaçladığı bilgi ve beceriler öğretim kademelerine göre büyük bir ayrılık göstermez. Bu amaçlar, birbirleriyle örtüşüm içindedir. Amaçlar, öğretimin her aşamasında öğrencinin düzey, yetenek, ilgi ve gereksinimleri göz önünde bulundurularak çeşitlenir (Sever, 2004: 6).

Sever, Kaya ve Aslan (2011)’a göre Türkçe eğitiminin genel amacı, tüm öğretim kademelerinde okuma kültürü edinmiş, düşünen, duyarlı bireyler yetiştirmektir. Bu amaca ulaşabilmek için de öğretimin her kademesinde, öğrenciler daha çok duymaya ve düşünmeye yönlendirilmeli; üstlendikleri bu sorumlulukla duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak anlatma isteği duymalıdır.

Okuma kültürü edinmiş, düşünen, duyarlı bireylerde bulunması gereken özellikler ise (Sever, 2008) tarafından şöyle özetlenmiştir:

- *“Yazılı kültürün olanaklarından, sanatsal ve kültürel etkinliklerden etkili biçimde yararlanma alışkanlığı edinmiş,*

- Çok boyutlu düşünme alışkanlığı kazanmış; yaşama, insana, doğaya yönelik duyarlık oluşturmuş,
- Duygu ve düşünce bakımından dengeli ve gelişmiş bir kişiliğe sahip,
- Bilişim teknolojisinin olanaklarından, amaca uygun olarak yararlanma beceri ve alışkanlığı kazanmış,
- Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, Türk ulusunun değerlerini bilen ve geliştiren,
- Demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen,
- Özgür ve bilimsel düşünebilen; evrensel değerlerle barışık,
- İnsan haklarına saygılı, yapıcı, yaratıcı ve çağdaş kişilik özelliklerine vb. sahip olan.”

Türkçe eğitimi, kişilerin duygu ve düşünce eğitimini amaçlayan bir süreçtir. İnsanın kültürel gelişiminde etkili olan bir yaşantı alanıdır. Öte yandan, Türkçenin bir bilim, sanat ve düşünce dili olarak her alandaki bilgi üretimini karşılayan kavramlarla sürekli geliştirilebilmesi de bir bilinç ve duyarlık sorunu olarak algılanmalıdır. İlkokul birinci sınıftan başlayarak gerçekleştirilecek çağdaş bir Türkçe eğitimi, bu bilinç ve duyarlığı kavratılabilecek en etkili yol olarak düşünülmelidir (Sever, 2008).

Anadilini öğrenme; ayırma, çözme, birleştirme, düzenleme gibi işlemleri gerektiren konuşma, dinleme, yazma, okuma etkinlikleriyle gelişen düşünsel, duygusal, duyumsal ve bireye özgü bir anlam evreni oluşturma sürecidir (Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2008: 47). Bir başka deyişle, Türkçe öğretimi ile öğrencilere bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanla ilgili çok boyutlu davranış örüntülerinin kazandırılmasına yönelik dizgesel bir süreç işe koşulmaktadır. Bu durum, Türkçe dersinde edinilen bilgi ve becerilerin öğrencinin diğer derslerdeki başarısını da önemli ölçüde etkileyen bir değişken olduğunu göstermektedir. Bloom (2012: 220)'un da belirttiği gibi, bir öğretim programında kapsanan derslerin pek çoğundaki öğrenmeleri etkilemekte olması nedeniyle bir öğrenci için sözlü anlatım gücü ve okuma yeterliği önemlidir. Okuldaki öğretim araçlarının büyük bir kısmı ve öğretimin kendisi büyük ölçüde dile dayalı olduğundan, yeterli bir sözlü anlatım ve okuma düzeyine erişmemiş olan öğrencilerin bir öğretim programının diğer kısımlarında başarılı olması beklenemez.

Türkçe eğitiminin niteliğinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısını doğrudan etkileyen bir değişken olması, Türkçe derslerine önemli bir sorumluluk yüklemektedir.

Çünkü Türkçe derslerinin etkili ve verimli işlenmesi, öğrenci için yaşamsal bir öneme sahiptir.

Türkçe eğitiminin etkili ve verimli olabilmesi için, öğretim sürecinde çağdaş yaklaşımların içselleştirilmesi, öğrencinin yüreğine ve belleğine sorumluluk yüklenmesi gerekmektedir. Türkçe dersleri, öğrenciye birtakım dilbilgisi kurallarını belleten, şair ve yazarların yapıtlarını ezberleten bir eğitim süreci olarak görülmemelidir. Bu derslerde; dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini dilin kullanım kurallarına uygun olarak edinmiş, okuma kültürü ve sanat duyarlılığını içselleştirmiş bireyler yetiştirmeye yönelik etkinlikler öncelenmelidir.

Türkçe eğitiminde gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için öğretim sırasında mutlaka göz önünde bulundurulması gereken birtakım temel ilkeler bulunmaktadır. Bu ilkeler (Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı, 2016: 18) tarafından şöyle belirtilmiştir:

- *“Dil, doğal bir ortam içinde öğretilmelidir.*
- *Öğretimde çocuğun kendi dilinden hareket edilmelidir.*
- *Türkçe öğretiminde bütün derslerden yararlanılmalıdır.*
- *Değişik dil çalışmaları arasında sıkı bir ilişki kurulmalıdır.*
- *Çeşitli ders araç ve gereçlerinden yararlanılmalıdır.”*

Sever (2004: 9-10)’in de belirttiği gibi, Türkçe eğitiminin bütün aşamaları için saptanan amaçlar, genel olarak bireylere anlama ve anlatma ile ilgili dilsel beceri ve alışkanlıkların kazandırılmasına yöneliktir. Bu becerilerin kazandırılması ise dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dört ana etkinliğe dayanır. Dil becerileri, bu dört etkinlik alanının birbirini bütünleyen ilişkileri içinde edinilir. Becerilerin tümünün bir denge içinde geliştirilmesi, bireyin anadilindeki yeterliğini belirleyen en temel ölçüttür.

Türkçe eğitiminin niteliği ve verimliliği, öğrencilerin dört temel dil becerisi olan “dinleme, konuşma, okuma ve yazma” becerilerini geliştirme yetkinliğiyle doğrudan ilgilidir. Bu becerilerin geliştirilmesiyle birlikte Türkçenin kullanım kurallarının “dilbilgisi öğretimi” adı altında uygulamalarla öğrenciye kazandırılması, Türkçe eğitiminin temel sorumluluklarından biridir.

2.1.1. Dinleme Becerisi

Bir dil becerisi olarak “dinleme” çeşitli kaynaklarda, farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Dinleme, “bireyin işittiğini anlamak amacıyla dikkatli biçimde

konuşmayı izleme çabası” (Göğüş, 1978: 228); “konuşma dilinin zihinde anlama dönüştürüldüğü karmaşık ve çok aşamalı bir süreç” (Lundsteen, 1979); “konuşan kişinin vermek istediği iletiyi, pürüzsüz olarak anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme etkinliği” (Demirel, 1996: 33); “işittiğimizi anlamak ve saklamak ya da işittiğimizi anlamak amacıyla dikkat harcamak” (Sever, 2004: 10); “işitilenlerin önbilgilerle karşılaştırılarak zihinsel ve bilinçli bir çaba ile anlamlandırılma işi” (Calp, 2010: 161) biçimlerinde tanımlanmaktadır.

Dinleme, iletişimin ve öğrenmenin en temel yoludur. İletişim sürecinde, öğrenmenin gerçekleşebilmesi için, “kaynak” tarafından iletilenlerin “alıcı” tarafından paylaşılması gerekir. Alıcının, iletilerden hareketle yeni yaşantılar kazanabilmesi ise dinleme becerisindeki birikimiyle yakından ilgilidir (Sever, 2004: 10).

Dinleme eylemi, Ungan (2009: 136-137) tarafından satranç oyununa benzetilmektedir. Çünkü satranç oyunu taşların tek tek hareketi üzerine gelişim gösterse de, satrançta oyunun bütün yönlerini kontrol etme, taşların geliş yönünden varması olası yönleri tahmin etme ve sonucunun ne olacağını da çözme çabası, dinleme etkinliği için de geçerlidir. Dinlemede tek tek sözcükler üzerine değil, tablonun tamamına yönelmek gerekmektedir. Bu bakımdan dinleme, işitilen seslerin tek tek algılanıp anlaşılmasından çok, dinlenenlerin bir bütün içinde algılanıp bağlantılarının çok iyi biçimde yapılması sonucunda etkili olmaktadır.

Dinleme becerisi, kişide dört temel dil becerisi içinde ilk gelişen beceridir. Bu bağlamda dinleme becerisinin yetkinliği, diğer becerilerin de niteliğini belirleyen önemli bir değişkendir. Bu nedenle kişide dinleme becerisinin oluşumu ve gelişimi büyük öneme sahiptir.

Dinleme/izleme, okul çağına kadarki tek anlama becerisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuk, okula başlayıp okumayı öğreninceye kadar bilgilerinin çok büyük bir bölümünü dinleme yoluyla edinir. Bu bakımdan dinleme becerisi, diğer dil becerilerinin temelini oluşturur (Doğan, 2013: 153).

Dil becerilerinin temelini oluşturan dinleme becerisi, aynı zamanda yaşamdaki öğrenmelerin etkili ve nitelikli olmasında da başat bir role sahiptir. Mackay (1997: 9)’ın da belirttiği gibi, öğrenmenin anahtarı konumunda olan dinleme, aynı zamanda başarılı olmanın da temel etkenlerinden biri olma özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle iyi bir dinleyici olmayan kişilerin, yaşamlarının tüm evrelerinde başarılı olma olasılıkları son derece düşüktür.

Kişide dinleme becerisinin oluşumu ve gelişimi, kendiliğinden oluşan bir süreç değildir. Bunun için tıpkı diğer dil becerilerinde olduğu gibi bilinçli ve dizgesel bir çabaya gereksinim vardır. Bu çaba, anne ve babanın uygulamalarıyla okulöncesi dönemde başlamalı, çocuğun okula başlamasıyla birlikte okul türü öğrenmede de devam etmelidir. Okul türü öğrenmede öğrencinin dinleme becerisinin geliştirilmesinde Türkçe derslerine ve dolayısıyla Türkçe öğretmenlerine önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Sever, Kaya ve Aslan (2011)'ın da belirttiği gibi, iletişimin ve öğrenmenin en temel yolu olan dinleme, çocuğun yaşamında yer alan ilk anlama etkinliğidir. Yaşamın her alanında görülen dinleme etkinliğiyle ilgili beceri ve alışkanlıklar doğal biçimde elde edilir. Ancak doğal biçimde elde edilen bu beceri ve alışkanlıklar bireyin yaşama hazırlanması için yeterli değildir. Öğrencilerin dinleme becerisi kazanmaları için Türkçe öğretimine büyük görevler düşmektedir.

Oğuzkan (1965: 29)'a göre, okulda dinleme eğitiminin yararlı olması ve amacına ulaşabilmesi için aşağıda belirtilen ilkelere uyulmalıdır:

- *“Dinleme eğitimine küçük yaşlardan itibaren başlanmalıdır.*
- *Dinleme eğitimi için programın ve okulun her türlü olanaklarından yararlanılmalıdır.*
- *Dinleme eğitiminin başarılı olabilmesi için öğretmenin de iyi bir dinleyici olması gerekir.*
- *Dinleme eğitimindeki başarı, kullanılan öğretim yöntemlerinin içeriğine bağlıdır.*
- *Dinleme eğitiminde modern öğretim araçlarından yararlanılmalıdır.”*

Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı (2016: 72)'ya göre de Türkçe derslerinde dinleme eğitimine çok basit ve somut kurallardan başlanmalıdır. İlk sınıflarda çocuklara önce izleme ve dinlemenin ilk koşulu olan “uygun oturma” alışkanlıkları öğretilmelidir. Daha sonraki sınıflarda öğrencilere çeşitli fırsatlardan yararlanılarak sistemli çalışmalarla dikkate bağlı birtakım beceri ve alışkanlıklar kazandırılabilir. Bu beceri ve alışkanlıklarla ilköğretimi bitiren bir öğrenci, bir konuşmayı dikkatle ve konuşulanı doğru anlayacak biçimde, görgü kurallarına uyarak dinleyebilmelidir.

Türkçe derslerinde, öğrencinin dinleme becerisini geliştirmek amacıyla belli aralıklarla düzenli olarak dinleme etkinlikleri yapılmalıdır. Öğrencinin merkezde ve etkin konumda olduğu dinleme etkinlikleriyle öğrencilerin dinlediklerini sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişkilendirme, eleştirme ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunma gibi üst becerileri edinmeleri sağlanmalıdır.

Türkçe derslerinde öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılabilecek etkinlik ve uygulamalar, Sever (2004: 12) tarafından şöyle sıralanmıştır:

- *“Günlük yaşamda dinleme-konuşma sürecini örneklendiren çeşitli yaşam durumlarının (selamlaşma, karşılıklı konuşmalar, telefon görüşmesi vb.) öğrenciler tarafından sınıf ortamında oyunlaştırılması ve her oyunlaştırmanın dinleme ilkeleri açısından değerlendirilmesi,*
- *Düzeğe uygun bir oyun ya da filmin ilkelere uygun olarak izlenmesi, olayın öğrencilerin kendi cümleleriyle özetlenmesi,*
- *İzlenen bir film ya da oyunda geçen olayın resimlerle anlatılmasına yönelik çalışmalar yapılması,*
- *Düzeğe uygun bir metnin (masal, şiir, öykü, makale, deneme vb.) ilkelere uygun olarak okunması, olayın ya da içeriğin öğrencilerin kendi cümleleriyle sözlü ve yazılı olarak özetlenmesi,*
- *Öğrencilere klasik müzik dinletilmesi (10 ya da 15 dk.). “Dinlenen müzik, sizlerde hangi duygu ve düşünceleri oluşturdu, sizlere neler çağrıştırdı?” sorusunun öğrenciler tarafından sözlü ya da yazılı olarak yanıtlanması. Bu etkinlikler sonunda, aynı soruya öğrencilerin resim çalışmalarıyla yanıt verilmesi,*
- *Düzeğe uygun sanatsal ya da kültürel içerikli bir radyo ya da televizyon programının ilkelere uygun olarak dinlenmesi ve programın konuşma-dinleme ilkeleri açısından değerlendirilmesi vb.”*

Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı (2016: 72) tarafından da, Türkçe derslerinde iyi bir dinleme ortamının oluşmasının aşağıdaki koşulların sağlanmasına bağlı olduğu belirtilmiştir:

- *“Derslikte öğrenciler birbirini göreceğ şekilde oturmalıdırlar.*
- *İşitme sorunu ya da engeli olan öğrenciler ön sırada oturmalıdırlar.*
- *Öğretmen ders anlatırken ya da soru sorarken öğrencilerin kendisini rahat bir biçimde görebilecek yerde durmalıdır.*
- *Dinlemeye ağırlık verilen çalışmalar, öğrencilerin yorgun olmadıkları bir zamanda yapılmalıdır.*
- *Dinleme çalışmaları sırasında derslikte tam bir sessizlik sağlanmalıdır.”*

2.1.2. Konuşma Becerisi

Anlamaya yönelik dil becerilerinden biri de “konuşma” becerisidir. Konuşma becerisi de farklı kaynaklarda değişik biçimlerde tanımlanmıştır. Konuşma, “duygu ve düşüncelerimizi, görüp yaşadıklarımızı karşımızdakilere sözle iletme işi” (Özdemir, 1992: 11); “duygu, düşünce, tasarım ve isteklerin sözle bildirilmesi” (Sever, 2004: 22); “insanın, aklındaki düşüncelerini başkalarıyla paylaşmak, paylaşım sürecinde yeni düşünceler üretmek ve böylece aklın paslanmasını önlemek amacıyla kullandığı temel bir araç” (Yakıcı, Yücel, Doğan ve Yelok, 2005); “insan tarihinin herhangi bir çağında, belli bir topluluğun veya toplulukların içinde, kamunun kullanılmasıyla evrim geçirerek saymaca değer kazanmış ve tanınabilir duruma gelmiş sistemlere göre düzenlenip telaffuz edilen boğumlu seslerden oluşmuş bir anlatım ve anlaşma aracı” (Taşer, 2009: 34); “dil aracılığıyla gözlemleri, düşünceleri, duyguları ve bilgileri anlatma işlemi” (Öz, 2011: 194); “mutabık kalınan işaretlerin ve seslerin karşısındaki zihninde anlam oluşturmasını, mesaja dönüşmesini sağlayan fiziksel ve zihinsel bir süreç” (Erdem, 2013: 181) biçimlerinde tanımlanmaktadır.

Yapılan tanımlardan da anlaşılacağı gibi, konuşma dil aracılığıyla karşı tarafa aktarılacak istenilenleri anlatma işlemidir. Buna göre konuşma, günlük yaşamın tüm evresinde kullanılan temel bir dil becerisidir. Bu beceriyle duygu ve düşünceler aktarılmakta, bilgi ve deneyimler paylaşılmaktadır.

Çocukların kazandıkları ilk dil becerilerinden biri olan konuşma, yapılan araştırmalara göre dinlemeden sonra en çok kullanılan beceridir. Dinleme becerisinin, çocuğun anne karnında yedi aylıktan itibaren başladığı bugün somut olarak bilinen bir gerçektir. Konuşma becerisinin ise çocuğun doğumuyla birlikte çıkardığı ilk seslerde başladığı kabul edilmektedir. Son yıllarda büyük yaygınlık gösteren bilgi edinme araçlarının yaptığı atılımlar sonunda, sözlü anlatımın rolü yazılı anlatım kadar önem kazanmıştır (Marshall, 1974: 12’den Akt.: Temizyürek, Erdem, Temizkan, 2014: 200-201).

Öz (2011: 194)’e göre, konuşma bellekte başlayan ve düşüncelerin sözle ifade edilmesiyle tamamlanan bir süreçtir. Bu sürece bilişsel işlemlerle başlanmakta ve öncelikle bellekte yapılandırılmış bilgiler gözden geçirilmektedir. Bu sırada konuşmanın amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenmektedir. Ardından aktarılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli bilişsel işlemlerden geçirilmektedir. Bu işlemler sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve

değerlendirmedir. Bu işlemler sonucunda düzenlenen bilgiler cümlelere, sözcüklere, hecelere ve seslere dökülerek aktarılmaktadır. Aktarma işlemi beden dili ile desteklenmektedir. Bilgilerin beyinde dikkatlice seçilerek zihinsel işlemlerden geçirilmesi hem aktarma sürecini hem de aktarma işleminde kullanılan cümle ve sözcüklerin iyi seçilmesini kolaylaştırmaktadır. Böylece konuşma süreci denetim altına alınmış olmaktadır. Konuşma sürecinde bilgilerin doğru aktarılması; düşünme ve bilişsel becerilerin gelişimine doğrudan bağlıdır. Bilişsel becerilerin gelişmemiş olması, aktarılacak bilgilerin düzenini ve sözcüklerin seçimini olumsuz etkilemektedir. Böyle bir durumda verilmek istenen iletiler doğru bir biçimde aktarılamamakta, etkili ve güzel konuşma yapılamamaktadır.

Konuşma eyleminin yaşamın doğal bir parçası olması ve yaşamın tüm evrelerinde iletişimin çok büyük bir yer kaplaması, iletişimin temel öğelerinden biri olan konuşmanın önemini açıkça gözler önüne sermektedir. Bununla birlikte konuşma, Taşer (2009: 23)'in de belirttiği gibi, hem varlığımızın koşulu hem de kişiliğimizi oluşturan baş etmenlerden biridir. Bu nedenle kişide konuşma becerisinin oluşumu ve gelişimi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda özellikle okul türü öğrenmede Türkçe dersleri yoluyla verilecek konuşma eğitime önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Kuşkusuz konuşma eğitimi, çocuğa konuşmayı öğretmek değildir. Çocuk, okula gelmeden önce konuşmayı bilir, derdini anlatabilir, isteklerini sıralayabilir. Konuşma eğitimi, konuşarak daha iyi nasıl iletişim kurulabileceğini, doğru seslendirmeyi, nazik konuşmayı ve kurallarına uygun anlatmayı kapsar. Bunların gerçekleştirilmesinde belirli amaçlar, kazanımlar, ilkeler, aşamalar ve etkinlikler vardır. Konuşma eğitiminde etkinlikleri planlamak için önce amaçlar belirlenmelidir (Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2006: 154).

Koç ve Müftüoğlu (1998: 73'ten Akt.: Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2006: 154)'na göre konuşma eğitiminin amaçları şöyle sıralanabilir:

- *“Öğrencilere düşündüklerini, duyduklarını, gördüklerini, yaşadıklarını, öğrendiklerini, bildiklerini, açık, anlaşılır, doğru ve etkili bir biçimde sözle anlatma beceri ve alışkanlığı kazandırmak,*
- *Konu, amaç ve bulunulan ortama göre konuşma ve konuşma türünü düzenleyebilmek, neyi, nerede, ne biçimde ve ne kadar söyleyeceğini öğretmek,*
- *Düzgün, doğru, güzel, etkili konuşmanın özellik ve niteliklerini tanıtmak ve öğrencilere bunları kazandırmak,*
- *Konuşurken konuyu dağıtmamak, söyleyeceklerini sıraya koyabilmek,*

- Konuşmayla birlikte çabuk düşünebilme yeteneğini edindirmek,
- Topluluk önünde konuşabilme becerisini kazandırmak,
- Topluluk içinde ve önünde konuşma ve tartışma yöntemlerini ve öğrendiklerini uygulatarak konuşabilmelerini öğretmek,
- Konuşurken inandırıcı ve güven verici olma özelliklerini anlatmak,
- Sözcükleri açık, anlaşılır söyleyebilme, vurgu ve tonlamayı yerinde ve doğru yapabilme yeteneğini kazandırmak,
- Belli bir kültür diliyle konuşma alışkanlığı edindirmektir.”

Konuşma eğitiminin temel ilkeleri ise Yalçın (2002: 144) tarafından şu maddelerle belirtilmiştir:

1. “Konuşma eğitimi yalnızca bir öğretim biçiminde değil, oyun, uygulama ve eğitim biçiminde verilmelidir. Konuşma öğretilmez; aksine uygulama ve eğitimle geliştirilir.
2. Konuşma eğitiminin asıl amacı, kişinin duygu ve düşüncelerini başkalarına kimi zaman anında, kimi zaman da hazırlıklı olarak rahatlıkla ifade edebilmesini sağlamaktır. Dolayısıyla konuşma ile sosyalleşme arasındaki ilgi göz ardı edilemez.
3. Çağdaş toplumun gerektirdiği bütün konuşma tür ve şekilleri temel eğitimin birinci ve ikinci kademesinde öğrenciye kazandırılmalıdır.
4. Konuşma tek ve standart bir kalıba bağlı değildir. Konuşmanın tarzı, konuşma biçimi ve türü sosyal sınıflara ve yaş gruplarına göre değişir. Bir makamda konuşmak farklı, bir arkadaş toplantısında konuşmak farklıdır. Konuşma eğitimi bu anlayışa göre verilmelidir.
5. Konuşma eğitiminde ulaşılabilecek son hedef, kişiyi on altı yaşında ülkesinin, ilinin, ilçesinin meclisindeki konuşma tekniklerini takip edecek, onları yorumlayacak ve duygu, düşüncelerini bu düzeyde anlatacak duruma getirmektir.”

Akyol (2010: 23-24)’un da belirttiği gibi, çocukların konuşma ve dinleme becerilerini kazanmış olarak okula geldiklerini varsayan öğretmenler, bu becerilerin üzerinde durulmasına gerek olmadığı düşüncesine kapılabilmektedirler. Oysa araştırmalar, okulda konuşma etkinlikleri düzenlenmesinin ve bu etkinliklerde çocukların aktif biçimde yer almasının yararlı olduğunu ortaya koymaktadır.

Öğretim sürecinde, öğrencilere konuşma becerisi kazandırabilmek için yapılması gerekenlerden bazıları Sever (2004: 23-24) tarafından şöyle sıralanmıştır:

- *“Tanışma, tanıştirma, kutlama, özür dileme, adres sorma, telefonla konuşma gibi değişik yaşam durumlarının oyunlaştırılması çalışmaları,*
- *Yetişkinlerle görüşme, büyüklerle konuşma durumlarının oyunlaştırılması çalışmaları,*
- *Masal, fıkra ve öykülerin konuşma ilkelerine uygun olarak anlatılması çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun, Türkçenin anlatım olanaklarını yansıtan şiirlerin ilkelere uygun olarak seslendirilmesi çalışmaları,*
- *Gezi, gözlem ve olayların konuşma ilkelerine uygun olarak anlatılması çalışmaları,*
- *İzlenen düzeğe uygun bir filmin, oyunun ya da okunan bir metindeki olayın her öğrencinin kendi cümleleriyle konuşma ilkelerine uygun olarak anlatılması çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun bir konuda bir grup öğrenci tarafından yapılan incelemelerin ilkelere uygun olarak sunulması çalışmaları,*
- *Saptanan güncel bir sorunun ilkelere uygun olarak sınıfça tartışılması çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun masal, fıkra, şiir, öykü ve romandaki yaşam durumunun/durumlarının oyunlaştırılması çalışmaları,*
- *Öğretmen tarafından okunan düzeğe uygun bir fıkra, öykü ya da şiirin yarıda kesilerek öğrencilere tamamlattırılması çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun bir tiyatro metninin, öğrenciler tarafından oyunlaştırılarak sınıfa ya da diğer sınıflara sunulması çalışmaları,*
- *İletisi (mesajı) açık/örtük düzeğe uygun karikatürler üzerinde anlam oluşturma çalışmaları,*
- *Sanatsal niteliği olan bir resme ya da müzik yapıtına ilişkin duygu ve düşünceleri anlatma çalışmaları vb.”*

Temizyürek, Erdem ve Temizkan (2014: 212)’a göre konuşma becerisi, öğrencilerin çevreleriyle iletişim kurmaları, işbirliği yapmaları, ortak karar vermeleri ve karşılaştıkları sorunları çözmeleri açısından da önemlidir. Bu nedenle öğretmenin konuşma etkinliklerinde öğrencilerin her birinin ayrı ayrı söz almalarını sağlayarak onları bu çalışmalara katması gerekmektedir. Yaşamın her alanında doğru, güzel, etkili konuşan ve konuşulanları doğru anlayıp yorumlayan bireylerin yetiştirilmesi, onların diğer dil

becerilerinde de başarılı olmalarına bağlıdır. Bu nedenle konuşma becerisinin okuma, yazma ve dinleme gibi diğer becerilerle desteklenmesi gerekmektedir.

2.1.3. Okuma Becerisi

Anlatmaya dayalı iki temel dil becerisinden biri olan okuma, çeşitli kaynaklarda değişik biçimlerde tanımlanmıştır. Buna göre okuma; “bir yazının harflerini, sözcüklerini, imlerini tanımak ve bunların anlamlarını kavramak” (Göğüş, 1978: 60); “bilişsel davranışlarla psikomotor becerilerin ortak çalışmasıyla yazılı sembollerden anlam çıkarma etkinliği” (Demirel, 1999: 50); “sözcükleri, cümleleri, oradan da paragraf ve metni görmek ve seslendirmek eyleminin ötesinde, düşünsel bir çabayı, anlamlandırmayı gerektiren bir düşünme süreci” (Sever, 2004: 14); “yazar ve okur arasında aktif ve etkili bir iletişimi gerekli kılan dinamik bir anlam kurma süreci” (Akyol, 2006: 29); “yazılı metnin üretildiği dilin anlamsal ve dilbilgisel özelliklerini tanıyan bireylerin, belirli amaçlar doğrultusunda, hızlı bir biçimde kod çözerek ve birtakım stratejiler kullanarak gerçekleştirdikleri, duyuşsal yönü de olan yinelemeli bir anlamlandırma süreci” (Ülper, 2009: 3); “bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama süreci” (Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı, 2016: 67) biçimlerinde tanımlanmaktadır.

Yurtdışında yapılan çalışmalarda da okuma kavramının değişik biçimlerde tanımlandığı görülmektedir. Örneğin, Grellet (2010: 3), okumayı “yazılı bir metindeki gerekli bilgileri mümkün olan en etkili biçimde seçebilme” olarak tanımlamaktadır. Eco (2011: 40-41)’ya göre ise her okuma eylemi, okurun becerisiyle (okurun dünya hakkındaki bilgisi), yeterli bir biçimde –metnin anlaşılmasını ve ondan tat alınmasını artıran ve içerikten destek alan bir biçimde- okunabilmesi için belli bir metnin varsaydığı türdeki beceri arasındaki karmaşık bir işlemdir.

Gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında yapılan tanımlardan yola çıkarak okuma ediminin, metindeki iletilerin kavranması, çözümlenmesi ve değerlendirilmesi gibi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel aşamaları bulunan karmaşık bir sürecin sonunda oluştuğunu söylemek olanaklıdır. Sever (2004: 16)’in de belirttiği gibi okuma; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlu bir gelişim sürecidir. Ülper (2009) de bu doğrultuda okuma becerisinin, sadece yazılı metni oluşturan sözcüklerin tanınmasını değil, aynı zamanda metnin anlamlandırılmasını da içerdiğini belirtir. Buna göre, bir metni anlamlandırabilmek kişilerin okumaya ilişkin sahip oldukları donanımlarla ilgilidir. Bu

bakımdan okuma becerisi, okuma sürecinin nasıl gerçekleştiğini bilerek, bilişsel açıdan okunanların işlenmesine katkı sağlayacak birtakım stratejilerden yararlanarak ve okunan metnin özelliklerini öğrenerek geliştirilebilir.

Okuduğunu anlama, okurun metinle amaçlı ve bilinçli etkileşim kurmasına dayanan süreçtir. Başlangıçta bu süreç, harf ve seslerden sözcüklere, sözcüklerden metni oluşturan cümle ve paragraflara ve en sonunda metnin tamamında işlenen konu ve ana düşünceyi kavramaya doğru ilerler. Bunun gerçekleşmesi okurun içeriğe odaklanmasına, edilgin okuma eyleminden çok, etkin okuma eylemi sergileyebilme becerisine bağlıdır (Karatay, 2013: 223-224).

Bilgi birikiminin ve eğitim süreçlerinin temel aracı olma niteliği taşıyan okuma becerisi, bireyin kişisel, ruhsal ve toplumsal gelişiminde büyük bir öneme sahiptir. Bu nedenle Türkçe derslerinde öğrencilere okuma becerisinin kazandırılabilmesi için son derece bilinçli ve dizgesel bir eğitim süreci izlenmelidir. Okul türü öğrenmenin ilk yıllarından başlayarak öğrencilere diğer dilsel becerilerle birlikte okuma alışkanlığı da kazandırabilmek için yapılabilecek ders içi ve ders dışı çalışmalar, Sever (2004) tarafından şöyle sıralanmıştır:

- *“Bilmece sorma, mani ve tekerleme söyleme çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun mani, tekerleme, şiir ya da bir yazının toplu okuma yoluyla küme/kümeler tarafından ya da sınıfça seslendirilmesi çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun, Türkçenin ustaca kullanıldığı şiirleri ilkelere uygun olarak sesli okuma çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun bir metinde yeni karşılaşılan ya da anlamı bilinmeyen sözcük ve terimlerin anlamını Türkçe Sözlük’ten araştırıp öğrenme çalışmaları,*
- *Deyim, atasözü ve kalıplaşmış sözleri anlama; bunların anlamlarını oyunlaştırma çalışmaları,*
- *Düzeğe uygun metinlerle (fıkra, şiir, öykü, deneme vb.) ilkelere uygun olarak sesli ve sessiz okuma çalışmaları; metnin tam ve doğru olarak anlaşılmasına yönelik uygulamalar,*
- *Öğrencilerin katkı ve katılımlarıyla, düzeğe uygun kitaplardan sınıf kitaplığı oluşturma çalışmaları,*
- *Türkçenin anlatım güzelliğini yansıtan, düzeğe uygun kitapların öğretmen ve istekli öğrenciler tarafından tanıtılması çalışmaları,*

- Öğrenci yazılarının yer aldığı, haftalık ya da aylık sınıf gazetesi oluşturma çalışmaları,
- Düzeye uygun öğretici metinlerin düşünce yönünden yazılı ve sözlü olarak değerlendirilmesi çalışmaları,
- Düzeye uygun yazınsal metinlerin dil özellikleri açısından değerlendirilmesi çalışmaları,
- Düzeye uygun yazınsal bir metin ile öğretici bir metnin dilsel ve düşünsel açıdan karşılaştırılması,
- Düzeye uygun metinlerdeki olayların öğrenciler tarafından oyunlaştırılması çalışmaları,
- Yörede açılan kitap sergi ve fuarlarına sınıfça gitmeye yönelik çalışmalar,
- Yöredeki kütüphanelere sınıfça gitme ve kütüphaneden yararlanma çalışmaları,
- Usta yazarların, yörede gerçekleştirdikleri imza saatine katılma çalışmaları vb.”

2.1.4. Yazma Becerisi

Dört temel dil becerisi içinde en son kazanılan/kazandırılan dil becerisi olma özelliğini taşıyan “yazma”, değişik kaynaklarda farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Yazma becerisi, “duyduklarımızı, düşüncelerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile anlatmak” (Sever, 2004: 24); “duygu, düşünce ve hayallerin, istek ve arzuların, bilinen ve görülenlerin, okunan ve/veya duyulanların dil aracılığıyla kâğıt üzerinde güzel ve etkili bir biçimde aktarılması” (Calp, 2010: 225); “beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemi” (Öz, 2011: 251); “aktarılmak istenen anlamların harf adı verilen sembollerle kodlanması” (Karadağ ve Maden, 2013: 266) biçiminde tanımlanmaktadır.

Yazma becerisiyle ilgili yapılan tanımlardan da anlaşılacağı gibi, bireyin duygu, düş ve düşüncelerini doğru bir biçimde aktarabilmesi yazma becerisinin yetkinliğiyle doğru orantılıdır. Yazma becerisinin yetkinliği, öğrencilerin düşünme becerilerinin gelişimine de büyük katkı sağlamaktadır. Bölükbaş (2007: 124)’ın da belirttiği gibi, anlatım becerisi gelişmemiş bireyler, düşünme becerisi bakımından da yetersiz kalırlar. Çünkü bireyin zihninde karşılığı olmayan bir kavramı düşünmesi ya da o kavramla ilgili düşünce geliştirmesi olanaksızdır. Bu nedenle düşünen, irdeleyen öğrenciler yetiştirmek için, her şeyden önce onlara düşünebilecekleri dil becerilerinin kazandırılması gerekir. Bu bakımdan da yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi, eğitimin her aşamasında büyük önem taşımaktadır.

Yazma becerisinin tüm bireyler için yaşamsal bir öneme sahip olması, bu becerinin kazandırılmasında ve geliştirilmesinde son derece dikkatli ve titiz davranılmasını gerektirir.

Yazma becerisi, devinişsel boyutu yüksek olan bir beceridir. Bu nedenle öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesinde onlara çok sayıda uygulama yaptırmak temel bir gerekliliktir. Öğrencilere yazma çalışmaları yaptırmadan, yalnızca iyi bir yazılı anlatımın sahip olması gereken temel niteliklerin sözlü olarak aktarılmasıyla öğrencilere yazma becerisinin kazandırılması olanaklı değildir. Bu nedenle Türkçe öğretmenleri, derslerde öğrencilere sıkça yazma çalışmaları yaptırmalı, bu çalışmaları yaptırırken de sanatsal uyarılardan yararlanmaya büyük özen göstermelidir. Örneğin, öğrencilere bir atasözü verip öğrencilerin bu atasözüyle ilgili bir yazı yazmalarını istemek yerine onlara bir resim, fotoğraf ya da bir karikatür göstererek bu resmin, fotoğrafın ya da karikatürün onlarda ne gibi duygu ve düşünceler oluşturduğunu anlatan yazılar yazmalarını istemek çok daha doğru bir uygulama olacaktır. Çünkü yazma çalışmalarında sanatsal uyarıların kullanılması durumunda hem yazma çalışmaları öğrenciler için sıkıcı birer etkinlikler yumağı olmaktan çıkacak hem de öğrenciler sanatsal uyarılarla bir etkileşim süreci yaşayacaklarından sanatsal bilinç ve zevkleri de gelişmiş olacaktır.

Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için yapılacak uygulamalar Sever (2004: 26) tarafından şöyle sıralanmıştır:

- *“Bir düşünceyi, bir olayı ya da bir varlığın özelliklerini açıklayan paragraf oluşturma çalışmaları,*
- *Yazma planı oluşturma çalışmaları,*
- *İzlenen düzeye uygun bir filme ya da oyuna ilişkin izlenimleri ilkelere uygun olarak yazıyla özetleme çalışmaları,*
- *Yaşanılan, görülen ya da tasarlanan olaylardan hareketle kısa öyküler oluşturma çalışmaları,*
- *Günlük yaşamda kullanılan yazı türlerini (mektup, dilekçe vb.) ilkelere uygun olarak oluşturma çalışmaları,*
- *Sanatsal özelliği olan bir resimden edinilen izlenimleri yazma çalışmaları,*
- *Gezi ve gözlemlerden hareketle doğa ve hayvan betimlemeleri yazma çalışmaları,*
- *Dinlenen klasik bir müzik parçasından sonra oluşan duygu ve düşüncelerden hareketle şiir-öykü oluşturma çalışmaları,*
- *Kişi betimlemeleri yazma çalışmaları,*
- *Cansız varlıkları betimleme çalışmaları,*

- *Not alma, özet çıkarma çalışmaları,*
- *Şiir defteri ve günce tutma çalışmaları,*
- *Anı, gezi ve deneme yazma çalışmaları,*
- *Öğrencilerin ilgi alanına giren konuları içeren gazete ve dergi yazılarını derleme çalışmaları vb.”*

Öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesinde dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta da öğrencilere yazdırılan yazıların sık aralıklarla kontrol edilmesi ve öğrencilerin yazılarıyla ilgili sürekli dönüt verilmesidir. Öğrencilerin yazıları kontrol edilmedikçe yaptırılan yazma çalışmaları bir anlam taşımaz. Çünkü öğrencilerin yazılarında yaptıkları yanlışlar belirlenmezse ve onlara bu yanlışları gösterilip onları düzeltmeleri için uyarılarda bulunulmazsa, öğrenciler o yanlışları yapmaya devam edeceklerdir. Öğrencilerin yazılarının öğretmen tarafından kontrol edilmemesi ve bu doğrultuda öğrencilere dönüt verilmemesi durumunda, öğrencilerin yazma çalışmalarında yanlışlarını sürekli yineleyerek bu yanlışlarını kalıcı duruma getirme gibi bir sakınca da doğabilecektir. Bu nedenle Türkçe öğretmenleri, her yazma çalışmasından sonra öğrencilerin yazdıkları yazıları mutlaka kontrol etmeli, öğrencileriyle yazdıkları hakkında ayrıntılı olarak konuşmalıdır.

2.1.5. Türkçe Öğretiminin Konu Alanı: Dilbilgisi

Türkçe eğitiminin temel sorumluluklarından biri kuşkusuz, Türkçenin anlatım olanaklarını, temel kullanım kurallarını, sözdizimini, sözcük türlerini, sözcük yapılarını ve Türkçenin temel özelliklerini öğrenciye duyumsatmaktır. Bir başka deyişle, dört temel dil becerisini kazandırmanın yanısıra öğrencilerin Türkçenin anlatım olanaklarını doğru ve etkili bir biçimde kullanabilen bireyler olmalarını sağlamak, Türkçe eğitiminin temel sorumluluklarından biridir. Bu bağlamda Sever (2004: 28-29)'in de belirttiği gibi, Türkçemizin yapı, kural ve olanaklarının öğrencilere uygulamalarla kavratılması; onlarda Türkçeyi doğru kullanma duyarlığı ve bilincinin oluşturulmasında anadilin temel etkinlikleriyle bütünleşmiş bir dilbilgisi öğretimine önemli görevler düşmektedir.

Öz (2011: 305)'e göre, Türkçe dersleriyle öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma, yazma yönlerinden gelişmeleri ve gerekli alışkanlıkları, becerileri kazanmaları istenildiğine göre dilbilgisi öğretimi kendi başına bir amaç değil, ancak amaca varabilmek için yararlanılacak, dille ilgili bir çalışma alanıdır. İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı (2006)'nda da belirtildiği gibi dilbilgisi; bir dilin

dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma öğrenme alanlarını destekleyen kurallar bütünüdür. Öğrenci açısından Türkçenin yapısını oluşturan ve işleyiş kurallarını tanımlayan bilgilere sahip olmak çok önemlidir ancak daha da önemli olan bu kuralların konuşma, yazma, dinlemeyle ilgili dil etkinliklerinde uygulanmasıdır. Dolayısıyla dilbilgisi öğretimi, kuramsal bilgilere değil, uygulamaya dayanmalıdır. Bu amaçla dilbilgisi öğretiminde, kuralların verilmesinin yanında, bu kuralların sözcük, cümle ve metin düzeyinde gerçekleştirilen uygulama ve etkinliklerle pekiştirilmesi sağlanmalıdır.

Aslan (2017: 31)'ın da belirttiği gibi, dilbilgisi öğretiminde öncelikle öğretilecek konuya uygun nitelikli metinlerin seçilmesi çok önemlidir. Dilbilgisel konular (önad, adıl, belirteç, eylemsiler vb.) o konuya ilişkin kuru bilgiler biçiminde anlatılmamalı; yaklaşım, kuralı derste işlenen metindeki örnekler yoluyla sezdirmek, anlama ve tanıma öğrencinin ulaşmasını sağlamak olmalıdır. Konu, tümce içinde ele alınmalı ve bağlam içinde değerlendirilmelidir. Öğretimde, öğrencilerin sıklıkla yaptıkları yanlışlar ve karşılaştıkları dilsel sorunlar çıkış noktası olmalı ve bu sorunların giderilmesi için çok sayıda alıştırmaya yer verilmelidir.

2.2. Basamaklı Öğretim Programı

Basamaklı öğretim programı, Amerikalı eğitimci Kathie F. Nunley tarafından geliştirilmiş bir öğrenme ve öğretme yaklaşımıdır.

Basamaklı öğretim programı, öğrencilerin farklı öğrenme yollarına ve farklı ilgi alanlarına sahip oldukları gerçeğinden yola çıkarak, öğrencilerin bireysel sorumluluklar aldıkları, bilginin birincil kaynaklardan edinildiği çağdaş bir öğretim yaklaşımıdır (Öner, Ünsal, Meşe ve Korkmaz, 2014: 229).

Basamaklı öğretim programının çıkış noktası, her öğrencinin diğerlerinden farklı ve özel olduğu gerçeğidir. Buna göre, her öğrencinin algısı, zekâ düzeyi, kapasitesi, yetenekleri, ilgileri ve beklentileri farklıdır. Bu nedenle eğitim sürecinde tüm öğrencilere aynı etkinliklerin yaptırılması ve aynı soruların sorularak değerlendirme yapılması uygun değildir.

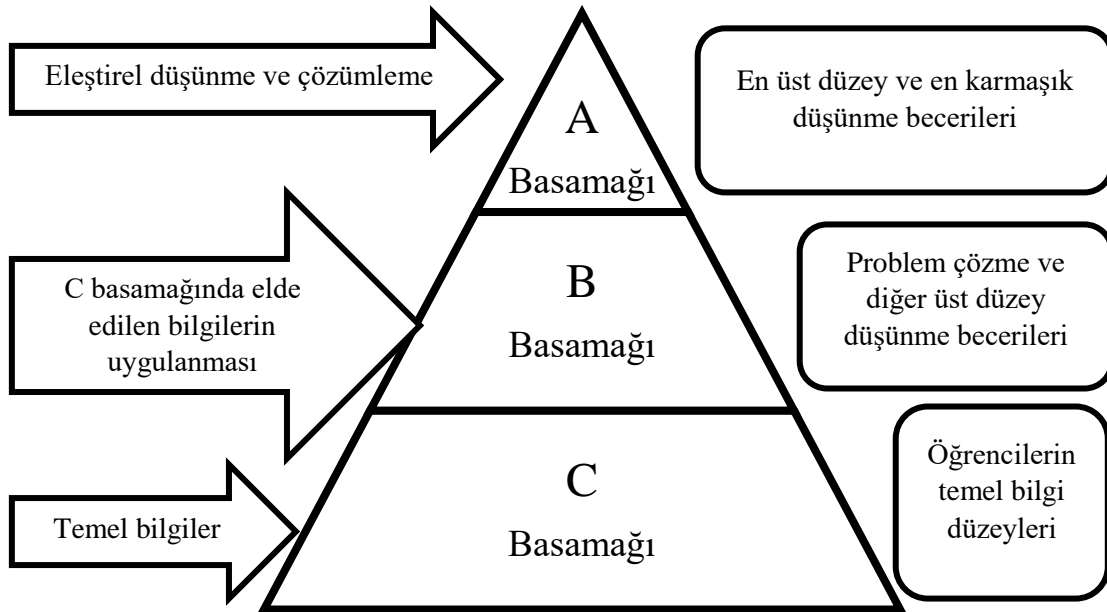
Basamaklı öğretim programına göre, eğitim sürecinin başında öğrencilerin düzeyleri belirlenerek onların düzeylerine göre konuyla ilgili farklı etkinlik seçeneklerinin sunulması ve öğrencilerin bu etkinliklerden istediklerini seçerek yapmalarının sağlanması gerekmektedir. Böylece derste işlenen konuyla ilgili etkinlikler, öğrencilere zorla dayatılmamakta, öğrencinin kendi ilgi, istek ve beklentileri

doğrultusunda seçmiş oldukları etkinlikleri gerçekleştirmeleri sağlanmaktadır. Bu durumda öğrenciler, hem kendi düzeylerine uygun etkinlikleri yapma olanağı bulmakta hem de öğretmen tarafından dayatılan değil, kendi seçmiş oldukları etkinlikleri gerçekleştirmektedirler.

Nunley (2002: 11)'e göre, bu öğretim yaklaşımına basamaklı öğretim denmesinin nedeni, öğrencilere üç basamaklı bir öğretim programı sunmasıdır. Her bir basamak, öğrencilere bir konudaki çalışmanın ya da bir öğrenme ünitesinin farklı bir noktasını göstermektedir. Basamaklı öğretim programıyla öğrenciler, bir konuyu ne ölçüde derinleşerek inceleyebileceklerini seçebilirler ve böylece kendi düzeylerini de belirleyebilirler.

Basamaklı öğretim programı, üçgen biçimindeki bir öğrenme modeline dayanmaktadır. Alt basamak, en geniş alanı kapsayan basamaktır. Bu basamak, genel içeriği kapsamaktadır ve öğrencilere konuyla ilgili temel bilgilerin kazandırılmasını amaçlamaktadır. Orta basamak, biraz daha küçük bir alanı kapsamaktadır ve bu basamakta öğrencilerden alt basamakta öğrendiklerini uygulamaları istenir. Üst basamak ise en küçük alanı kapsamaktadır ve öğrencilerin daha üst düzey düşünme becerilerini kullanmalarını gerektirmektedir (Nunley, 2002: 11).

Blackwood, Brosnan ve May (2007), basamaklı öğretim programını oluşturan basamakları ve basamakların içeriklerini aşağıdaki şekil yoluyla somutlamaya çalışmışlardır:

Şekil 1. Basamaklı Öğretim Programındaki Öğrenme Basamakları (Blackwood, Brosnan ve May, 2007)

Basamaklı öğretim programı, etkinlikler yoluyla öğrenme-öğretme sürecinin ön plana çıktığı bir program yaklaşımı ortaya koymaktadır. Ancak öğrenme-öğretme sürecinin vurgulanması, hedeflerin göz ardı edilebileceği anlamına gelmemelidir. Aksine, basamaklı öğretim programı anlayışına göre hedef belirleme, öğrencinin öğrenme sürecinin hangi aşamasında olduğunun saptanmasını, öğrencinin sınırlarını zorlayabilmesi için fırsatlar yaratılmasını, öğrencinin kapasitesi oranında, ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda en iyi öğrenmeye karşılık gelen genel hedeflerin belirlenmesini gerektirir. Basamaklı öğretim programı, bu genel hedeflerin etkinliklere dayalı olarak ve belli öğrenme birimleri çerçevesinde çeşitlendirilmesini ve aşamalı bir duruma getirilmesini gerektirir (Demirel, Şahan, Ekinci, Özbay ve Begimgil, 2006: 74).

Overstreet ve Straquadine (2002)'in de belirttiği gibi, basamaklı öğretim programında öğrencilere seçenekler sunulmaktadır. Öğrenciler nasıl öğrenmek istediklerini kendileri seçmektedirler. Basamaklı öğretim programı, öğrencilere öğrenme sürecinde özerklik tanımakta ve başarı düzeylerini kontrol etme olanağı sağlamaktadır. Aynı zamanda, seçilen etkinliklerin ölçütleri de önceden belirlendiğinden sorumluluk öğrenciye bırakılmaktadır. Farklı öğrenme stillerine sahip öğrenciler kendi öğrenme stillerine uygun etkinlikleri seçme olanağına sahip olabilmektedirler (Yılmaz ve Gültekin, 2013: 29).

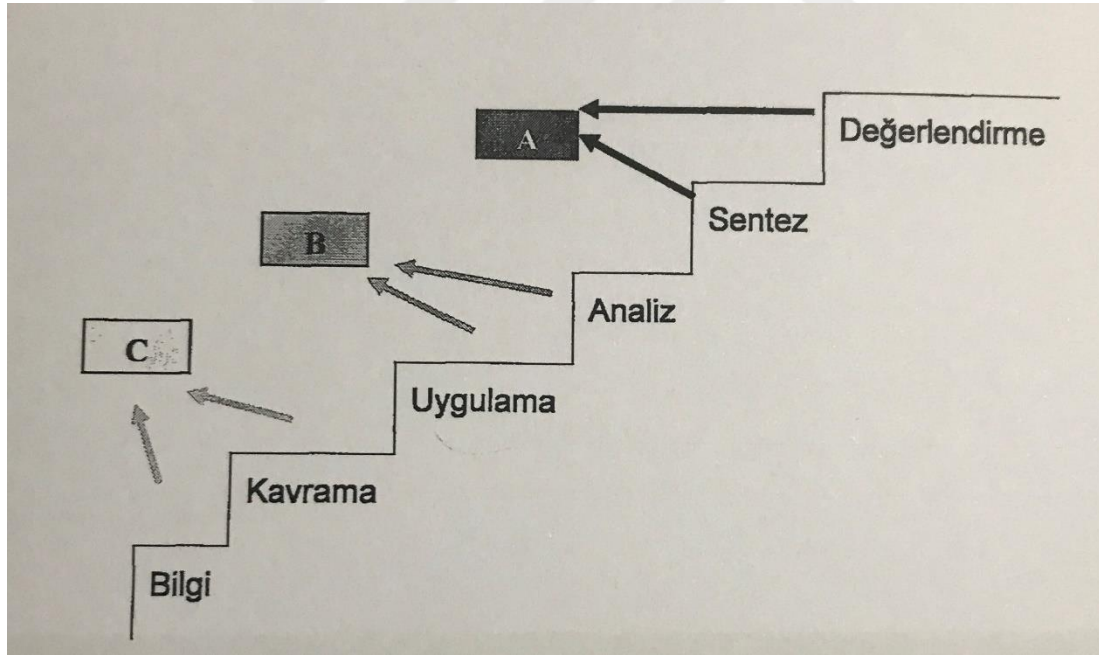
Basamaklı öğretim programı, bir bakıma Bloom taksonomisinin eğitim ortamlarına uyarlanmış ve işlevselleştirilmiş biçimidir. Bir başka deyişle, basamaklı öğretim programı eğitim sürecinin Bloom taksonomisine göre düzenlenerek uygulanmasına dayanan bir öğrenme-öğretme yöntemidir.

Kılınçaslan ve Özdemir Şimşek (2015: 220)'in de belirttiği gibi, basamaklı öğretim programı ile Bloom taksonomisinin benzerlikleri bulunmaktadır. Bloom'un taksonomisinin en az karmaşıktan en üst düzey düşünmeye doğru giden altı basamaklı bir yapılanması vardır. Bloom taksonomisindeki bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamakları, basamaklı öğretim programında C (bilgi ve kavrama), B (uygulama) ve A (analiz, sentez ve değerlendirme) basamakları içerisinde görülmektedir. Dolayısıyla C basamağında temel bilgi ve beceriler ile kavramaya dönük sayıca fazla görevleri öğrencilere sunmak gerekmektedir. Eğer C basamağında nitelikli bir öğrenme sağlanmazsa üst düzeylerdeki görevler öğrenciye zor gelebilecektir.

Latesky (2008) ise basamaklı öğretim programı ile Bloom taksonomisi arasındaki benzerlikleri şöyle açıklamıştır: “Her ikisinde de anlamının düzeyleri ya da basamakları vardır.” Öğrencilerin konu hakkındaki temel bilgilerini yapılandırdıkları C basamağı, o bilgilerini uygulayabildikleri B basamağına zemin hazırlar. Son olarak öğrenciler eleştirel

düşünme becerilerini kullanabildikleri A basamağına gelirler. Bloom'un taksonomisinin ise en az karmaşıktan en üst düzey düşünmeye doğru giden altı basamaklı bir yapılanması vardır. Bloom taksonomisinin uygulama basamağı, öğrencilerin öğrendikleri yeni şeyleri kullanmalarını beklediğimiz orta basamaktır. Basamaklı öğretim programında ise öğrencilerin C basamağında öğrendiklerini uygulamalarını istediğimiz basamak B basamağıdır. Eleştirel düşünme süreci basamaklı öğretim programında A basamağında söz konusudur. Eleştirel düşünme süreci Bloom taksonomisinde de benzer biçimde en üst düzeylerde yer alır. Bu iki öğrenme stratejisi arasındaki benzerlikler, birbirleriyle bağlantılı olduklarını ve dolayısıyla eğitim sürecinde birbirlerinin temel ilkelerinden yararlanılarak kullanılacaklarını göstermektedir (Aydoğuş ve Ocak, 2011: 346).

Başbay (2006) da yapmış olduğu doktora tez çalışmasında, basamaklı öğretim programının basamakları ile Bloom taksonomisinin aşamaları arasındaki benzerlikten yola çıkarak basamaklı öğretim programı ile Bloom taksonomisi arasındaki ilişkiyi aşağıdaki biçimde şemalaştırmıştır:

Şekil 2. Bloom Taksonomisi ve Basamaklar (Başbay, 2006: 16)

Başbay (2006: 17)'a göre, basamaklı öğretim programında amaç, bütün öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini sergileyebilmeleridir. C basamağından A basamağına giden yolda öğrencilerden beklenen, kendisine verilen görevi yerine getirmesidir. Bu görevleri yerine getirirken geleneksel öğretim anlayışı içerisinde tüm öğrenciler aynı hızla ilerlemekte ve bu da hızlı ve yavaş öğrenen öğrencilerin öğretim

etkinliklerinden yararlanırken sıkıntıya düşmesine neden olmaktadır. Basamaklı öğretim programında ise öğrenme ortamına giren bireyin kendi hızında ilerlemesine olanak tanınmaktadır. Basamaklı öğretim programının uygulandığı bir eğitim ortamında öğrenciler, kendilerine verilen sorumlulukları yerine getirirken zamanlama açısından bu esneklikten yararlanmaktadırlar. Kimi öğrenciler alt düzey görevleri yerine getirip üst görevlere başlarken bazı öğrenciler hâlâ alt düzey görevlerle ilgili çalışmalarını yürütüyor olabilirler. Bu çerçevede özellikle öğrenme etkinliklerinde bireysel hız farkından kaynaklanan güdülenme eksikliği ya da süreçten kopmaların önüne geçilmesi sağlanabilmektedir.

2.3. Proje Tabanlı Öğrenme

Proje tabanlı öğrenme yönteminin tam olarak anlaşılabilmesi için öncelikle buradaki “proje” ifadesinin ne anlama geldiğinin bilinmesi gerekmektedir. Proje, Good (1973: 629’dan Akt: Binbaşoğlu, 2013: 40) tarafından “sorunların araştırılmasını, çözümünü ve genellikle fiziksel araç ve gereçlerin kullanılmasını kapsayan, öğretmen ve öğrenciler tarafından gerçek yaşamdakine benzer biçimde planlanan ve sürdürülen, eğitsel değeri olan kavrayış (understanding) ile ilgili bir ya da daha çok amaca yönelik, önemli ve pratik etkinlik ünitesi” biçiminde tanımlanmıştır.

Bir projenin temel özelliği, ortaya konan bir konuyla ilgili sorulara, işbirliğine dayalı olarak gerçekleştirilen araştırmalar yoluyla yanıtlar aranmasını ve o konunun tüm yönleriyle, geniş çaplı olarak sorgulanmasını gerektirmesidir. Burada temel amaç, soruların doğru olarak yanıtlanmasından çok, ele alınan konuya ilişkin ayrıntılı bir biçimde bilgi sahibi olmak ve ulaşılan bilgileri işlevsel biçime getirerek kullanabilmektir.

Unstated (1948: 26’dan Akt.: Binbaşoğlu, 2013: 34), bir projenin yararlı ve değerli olmasının şu ölçütleri taşımasına bağlı olduğunu belirtmiştir:

1. Öğrenci için çok önemli ve değerli bir yaşantı olması,
2. Öğrencinin çalışmasını ve başarısını gösterecek bir deney olması,
3. Öğrenci için en iyi, en büyük verim elde edici olması,
4. Projenin yararlı ve gerçek sonuçlarının olması,
5. En az zaman ve en az emekle iyi sonuçlar elde edilmesi,
6. Projenin kendi doğal yolu üzerinde geliştirilmesi,
7. Öğrencilerin kendi deneylerinden elde edilmiş olması,
8. Projenin, öğrencilerin kendileri tarafından geliştirilmiş olması.

Proje tabanlı öğrenme yöntemi ise adından da anlaşılacağı gibi, öğrencilerin ürettikleri projeler üzerine temellendirilen ve öğretme-öğrenme sürecinin bu projelerden yola çıkılarak gerçekleştirildiği bir yaklaşımdır.

Bakırcıoğlu (2012: 696), proje tabanlı öğrenme yöntemini en kısa ve en yalın biçimde “bir sorun’un çözümünü kurgulama, planlama, uygulama ve sonucu gözlemleyip sunma tekniği” olarak tanımlamaktadır. Krajcik, Czerniak ve Berger (1999’dan Akt.: Demir, 2013: 53)’e göre ise proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin bilgi, beceri, tutum, değer ve bilimsel kavramları öğrenmesi amacıyla gerçek yaşamdaki bazı problemleri, olayları araştırdığı ve sonuçları sözlü sunum ya da yazılı rapor biçiminde çevresindekilerle paylaştığı aktif bir öğrenme yöntemidir.

Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının temeli, bir konunun derinlemesine araştırılmasına odaklanmaktadır. Krajcik ve Blumenfeld (2015: 317-318)’e göre proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin yaparak ve yeni düşünceler üreterek öğrenmelerine olanak tanır. Öğrenciler, projeler yoluyla yetişkinlerin profesyonel yaşamda gerçekleştirdiği uygulamalara benzeyen etkinliklerde bulunurlar. Proje tabanlı öğrenmenin gerçekleştirildiği bir sınıf ortamında öğrenciler, sıkça araştırma yaparlar, hipotezler ve görüşler önerirler, düşüncelerini tartışır, arkadaşlarının görüş ve önerilerini sorgularlar ve yeni görüşler ortaya koymak için çabalarlar.

Proje tabanlı öğrenme ortamları, beş temel özelliğe sahiptir (Blumenfeld, Soloway, Marx, Krajcik, Guzdial ve Palinscar, 1991; Krajcik, Blumenfeld, Marx ve Soloway, 1994; Krajcik, Czerniak ve Berger, 2002; Krajcik ve Blumenfeld, 2006):

1. *Başlangıçta çözülmesi gereken bir problem vardır.*
2. *Öğrenciler sorgulayarak problemi çözmeye çalışırlar. Öğrenciler problemin çözümünü keşfederken hem öğrenirler hem de önemli düşüncelere başvururlar.*
3. *Öğrenciler, öğretmenler ve toplum üyeleri, problemi çözmek için işbirliği içerisinde çalışırlar.*
4. *Öğrenciler, araştırma yaparken, etkinliklere katılmalarına yardımcı olan öğretim teknolojilerinin ve kendilerine yöneltilen soruların katkılarıyla yeteneklerini aşan çalışmalarda bulunurlar.*
5. *Öğrenciler, ilk başta ortaya konan probleme yanıt veren somut ürünler ortaya koyarlar.*

Proje tabanlı öğrenme yönteminin en önemli özellikleri; öğretimin bir ilgiye dayalı olarak bir amaçla yapılması, öğretimde bir sorgulamaya dayalı bir iş ya da

etkinlikte bulunulması, başlanan bir işin bitirilmesi ve öğrenmenin açık ve seçik olarak eğitimsel bir davranışla sonuçlandırılmasıdır (Binbaşıoğlu, 2013: 34).

Yukarıda belirtilen özelliklerden de anlaşılacağı gibi proje tabanlı öğrenme, geleneksel öğretim anlayışından büyük ölçüde farklılıklar göstermektedir. Geleneksel öğretim anlayışı ile proje tabanlı öğrenme yöntemi arasındaki temel farklılıklar, Yurtluk Başbay (2010: 71) tarafından aşağıdaki şekil yoluyla karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir:

<i>Geleneksel Sınıf Ortamı</i>		<i>Proje Tabanlı Sınıf Ortamı</i>
<i>Problemler ve çözümleri tanımlanır, tek çözüm yoluna gidiş vardır.</i>	<i>Problem</i>	<i>Tek bir çözüm yolu ve ulaşılması beklenen tek bir nokta yoktur. Çalışmaya başlandığında birden fazla çözüm yolu kullanılabilir.</i>
<i>Bir disiplinin özelliklerine yoğunlaşma egemendir.</i>	<i>Konu Alanı</i>	<i>Disiplinlerarası etkileşim, farklı disiplinlerle işbirliği egemendir.</i>
<i>Standartlaştırma, kavramları, ilkeleri anlama ve problemlerin çözümünde kullanabilme.</i>	<i>Hedef</i>	<i>Karmaşık problemleri çözebilme, Araştırma yapıp verileri problemin çözümünde kullanabilme, Grup içerisinde işbirliği içinde çalışabilme, Bir konu hakkında derinlemesine bilgi edinebilme, Belirlenen ölçütlere uygun ürünler ortaya koyabilme.</i>
<i>Bir ya da birkaç kaynağın içeriğine sadık kalınmaktadır.</i>	<i>İçerik</i>	<i>İçerik değil, derinlemesine anlama önemlidir. Farklı kaynak tiplerine ulaşmak ve bilgi edinmek beklenmektedir.</i>

<i>Ürüne götüren etkinlikler bütündür. Bireysel çalışma ağırlıklıdır, öğretmenin anlattıklarına ve kitaba bağlı kalınır. Temel nokta, istenilen ürüne ulaşılmasıdır.</i>	Süreç	<i>Grupla birlikte çalışma, farklı kaynaklara yönelim, araştırma yapma temellidir. Çalışmalar sonucunda bir ürün ortaya konur. Ürün ve süreç birlikte önemlidir. Süreç, elde edilen ürün kadar önemlidir.</i>
<i>Süreç sonunda elde edilen ürüne not verilir, test puanları dikkate alınır. Değerlendirmede tek söz sahibi öğretmendir.</i>	Değerlendirme	<i>Ürün ve süreç birlikte değerlendirilir. Bireyin performansı ve ortaya koyduğu ürün birlikte değerlendirilir. Değerlendirmede öğrenci de etkin bir role sahiptir.</i>
<i>Basit sınıf organizasyonu; bir öğretmen, yirmi-yirmi beş öğrenci vardır. Sınıf ortamı öğretmen ve öğrencilerden oluşur.</i>	Sınıf Ortamı	<i>Karmaşık organizasyon; öğretmen ve öğrenciler birlikte öğrenir. Sınıf ortamı öğrencilerden oluşur. Sınıf; araştırma, problem çözme ve öğrenme merkezidir.</i>
<i>Öğretici, dersi anlatan ve bilgi aktarandır.</i>	Öğretmen Rolü	<i>Yardımcı ve yönlendirici, öğrenciyle birlikte öğrenendir.</i>
<i>Bilgiyi alan, öğretmenin anlattıklarını not edendir.</i>	Öğrenci Rolü	<i>Özerk ve kurgulayıcı, bilgiyi araştırıp bulan, özümseyerek kullanandır, öğrenendir.</i>

Şekil 3. Geleneksel Öğretim Anlayışı ile Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı Arasındaki Temel Farklılıklar (Yurtluk Başbay, 2010: 71)

Binbaşıoğlu (2013: 33-34) ise proje tabanlı öğrenme yönteminin öğretime getirdiği yenilikleri şöyle sıralamıştır:

- 1. Öğretim, öğrencilerin ilgileri doğrultusunda, bir sorunun çözümü ya da bir gereksinimin ortadan kaldırılması gibi belli bir amaca yöneliktir.*
- 2. Bilgi, beceri ve alışkanlıklar ayrı ayrı derslerde değil, söz konusu sorunun çözümünü sırasında yapılan etkinlikler içinde, ona bağlı olarak, doğal bir biçimde verilmektedir.*

3. *Proje, yalnız bilgi ya da içerik derslerinden değil, her dersten seçilebilmektedir. Bir mektup yazmak bile bir proje olabilmektedir.*
4. *Öğretim sırasında, gereğine göre, hem bireysel hem küme hem de sınıf çalışmalarına yer verilmektedir.*
5. *Alınan ödevler tartışmalar yoluyla, öğrencilerde sorumluluk duygusu, düşünme, araştırma ve eleştiri yeteneği geliştirmektedir.*
6. *Öğretimin her evresinde öğrenci çalışması ve öğretmen rehberliği esas alınmıştır.*
7. *Öğretimin değerlendirilmesi, öğrencilerin bilgi düzeylerinden çok, yaşam için gerekli olan bilimsel ve ahlakî hatta ekonomik tutum ve davranışların saptanmasına yöneliktir.*
8. *Öğretimde, öğrencilerin çalışmaları ile toplum sorunları arasında ilişki kurulmakta; böylece, okul ile toplum arasında, toplumun gelişmesine yönelik çalışmalar da yapılmaktadır.*
9. *Okulun, öğrenciler için hazırlanmış belli bir programı yoktur. Öğretim konuları, öğrenciler tarafından, onların ilgi ve istekleri doğrultusunda seçilmektedir.*
10. *Okulda, tek bir öğretim yerine, değişik türde yöntemler kullanılmaktadır. Bunlar; gözlem, deney, gösteri, tartışma, sorun çözme, soru-yanıt gibi yöntemlerdir.*

Proje tabanlı öğrenme yöntemi, öğretime getirdiği bu yeniliklerle, öğrencinin bilgiyi almak yerine bilgiyi yapılandırdıkları, bilgiyi kullandıkları ve hatta bilgiyi ürüne dönüştürdükleri bir yaklaşım olarak geleneksel öğretimin sınırlılıklarını ortadan kaldırmaktadır (Gültekin, 2005: 520).

Proje temelli öğrenme yönteminin en temel niteliklerinden biri, öğrenciyi gerçek yaşama hazırlayan öğretim yöntemlerinin başında gelmesidir. Demirhan ve Demirel (2003: 49)'in de belirttiği gibi, proje tabanlı öğrenme yönteminin temel felsefesi, öğrencilerin gerçek yaşamla bağlantı kurmalarını sağlamakta ve böylece öğrenci, gerçek yaşamdaki problemlere ya da durumlara yönelik etkinlikler gerçekleştirerek ürünler ortaya çıkarabilmektedir. Proje tabanlı öğrenme yönteminin öğrenciye sağladığı diğer yararlar da Demirhan ve Demirel (2003: 52) tarafından şöyle sıralanmıştır:

Proje tabanlı öğrenme;

1. *Öğrencilerin öğrenme becerilerini geliştirir ve zenginleştirir.*
2. *Bilimsel çalışma alışkanlığı kazandırır.*
3. *Yaratıcılığı özendirir.*
4. *Yaşam boyu öğrenmeyi sağlar.*
5. *Grupla çalışma ve işbirliğine dayalı öğrenme etkinliklerine katılımı sağlar.*

6. *Seçme, planlama, inceleme ve yürütme gücü kazandırır.*
7. *Öğrencilerin bilgilerini yansıtmaları ve katılımları için çoklu yollar üretir.*
8. *Zekânın farklı boyutlarının (bedensel, uzamsal, mantık, dil vb.) kullanımına izin verir.*
9. *Öğrenci performansı hakkında aileye, öğretmene ve okul yönetimine anlamlı bilgi verir.*
10. *Öğrencilerin oluşturdukları ürünleri ve performansları gerçek yaşamla birleştirir.*
11. *Problem çözme becerilerini ve probleme dayalı öğrenme becerilerini geliştirir.*
12. *Öğrencilerin değişik konularda proje yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerini uygulama olanağı tanır.*
13. *Öğrencilere çeşitli beceriler kazandırır. Bunlar:*
 - a. *Yaşamsal Beceriler: Toplantı yönetme, bütçe hazırlama, plan yapma vb.*
 - b. *Teknolojiyi Kullanma Becerileri: Bilgisayar kullanma, televizyon, radyo, video vb. araçları kullanma.*
 - c. *Bilişsel Süreç Becerileri: Karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme*
 - d. *Özdenetim Becerileri: Hedefler oluşturma, işlemleri organize etme, zaman yönetimi*
 - e. *Tutumlar: Öğrenmeye karşı olumlu ilgi, öğrenmeye merak duyma*
 - f. *Eğilimler: Özdenetim, başarı duygusu*
 - g. *İnançlar: Özyeterlik inancı ve kendine güvenme*

Eğitim anlayışını gelenekse yaklaşımdan kurtaran ve öğrenciye böylesine büyük yararları olan proje tabanlı öğrenme yönteminin Türkçe derslerinde kullanılması önemlidir.

Öğrencilerin işbirliğine dayalı çalışmalar sonucunda özgün ürünler oluşturmalarına olanak tanıyan bir yöntem olan proje tabanlı öğrenmenin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimde daha çok bireysel çalışmalara ağırlık veren basamaklı öğretim programıyla birlikte uygulanması durumunda öğrenciler, Türkçe derslerinde hem bireysel hem de ortaklaşa çalışma becerisini edinmiş olacaklardır.

BÖLÜM 3

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde basamaklı öğretim programına ve proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar tanıtılmıştır.

3.1. Basamaklı Öğretim Programına İlişkin Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Demirel, Şahan, Ekinci, Özbay ve Begimgil (2006) tarafından yapılan “Basamaklı Öğretim Programının Süreç ve Ürün Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmada, basamaklı öğretim programı çerçevesinde düzenlenen öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğine ilişkin yordamalarda bulunmak amaçlanmıştır. ilköğretim 6. sınıf Fen Bilgisi dersi “Uzayı Keşfediyoruz” ünitesinde gerçekleştirilen ve deneysel özellik gösteren araştırmada, alt problemlere bağlı olarak hem nicel hem de nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutuna yönelik “son test kontrol gruplu desen”, nitel boyutuna yönelik ise “durum çalışması” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi sonuçları ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna karşılık, deney grubu öğrencileri ve öğretmenin bu sonucu olumlu değerlendirdikleri, uygulama boyunca olumlu etkileşim içinde oldukları belirlenmiştir.

Aydoğuş ve Ocak (2011) tarafından yapılan “İlköğretim 6 ve 7. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programına Dayalı Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi” başlıklı çalışmada ilköğretim 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersinde basamaklı öğretim programına dayalı öğretimin akademik başarıya etkisi incelenmiştir. Araştırma Afyonkarahisar’da özel bir ilköğretim okulunda 2008-2009 eğitim-öğretim yılında dört ayrı grup ile yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda basamaklı öğretim programına dayalı öğretimin geleneksel öğretim yöntemlerine göre daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

Gün (2012) tarafından yapılan “Çoklu Zekâ Kuramı ile Desteklenmiş Olan Basamaklı Öğretim Programının Öğrenci Erişisine, Kalıcılığa ve Öğrenme Süreçlerine Etkisi” başlıklı doktora tezi, 2011-2012 öğretim yılında Ankara ilindeki Kaşgarlı Mahmut İlköğretim Okulu’nda öğrenim gören 5. sınıf düzeyinde bir deney ve bir kontrol grubu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, çoklu zekâ kuramı ile desteklenmiş basamaklı öğretim programının uygulandığı grubun erişimi ortalamasının mevcut programdaki öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı gruba göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buna göre, bu yöntemin mevcut programda yer alan öğrenme yaklaşımlarına göre akademik başarıyı artırmada daha etkili olduğu saptanmıştır. Araştırmada uygulanan kalıcılık testi sonuçlarına göre, çoklu zekâ kuramı destekli basamaklı öğretim programının yürütülmüş olduğu deney grubu öğrencilerinin kalıcılık puanlarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu ve bu yaklaşımın öğrencilerin akademik bilgilerinin kalıcılığını sağlamada mevcut programda uygulanan öğrenme yaklaşımlarına göre daha etkili olduğu görülmüştür. Araştırmada, öğrencilerin derse karşı ilgisinin ve sürece katılımlarının artması, seçmeli etkinlikler sayesinde sürecin öğrenciler için daha zevkli hale gelmesi çoklu zekâ kuramı ile desteklenmiş basamaklı öğretim programının başlıca olumlu yönleri olarak belirlenmiştir. Eş zamanlı olarak farklı etkinliklerin yürütülmesi, zaman zaman sınıf içinde uğultunun oluşmasına neden olup süreç için ayrılan zamanın etkin bir biçimde yürütülmesini güçleştirmiş olsa da öğrencilerde gözlenmiş olan yüksek motivasyon sayesinde uygulamaların istenilen verimlilikte yürütülebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öner (2012), “Sosyal Bilgiler Dersinde Çoklu Zekâ Kuramı Destekli Basamaklı Öğretim Programının Öğrencilerin Akademik Başarısına, Tutumlarına ve Kalıcılığa Etkisi” başlıklı doktora tezinde, Sosyal Bilgiler dersinde çoklu zekâ kuramı destekli basamaklı öğretim programı ile geleneksel öğretim yönteminin öğrencilerin akademik başarıları, derse yönelik tutumları ve bilginin kalıcılığı üzerindeki etkilerini karşılaştırmayı; uygulamalara ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma, 2010-2011 eğitim öğretim yılında, Elazığ Koç İlköğretim Okulu’nun 7. sınıf düzeyinde, deney grubu ve kontrol grubu olarak belirlenen iki sınıfta yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, çoklu zekâ destekli basamaklı öğretim programının öğrenci başarısını artırmada geleneksel yönteme göre daha etkili olduğu belirlenmiştir. Kalıcılık testi puanları açısından her iki yöntem arasında herhangi bir farklılık belirlenmemiştir. Deney grubunda öğrenci tutumlarının olumlu yönde etkilendiği saptanmıştır.

Durusoy (2012) tarafında yapılan “6. Sınıf ‘Kuvvet ve Hareket’ Ünitesinde Basamaklı Öğretim Yöntemi ve Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Erişisine ve Kalıcılığa Etkisi” başlıklı yüksek lisans tezinin temel amacı, ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersi “Kuvvet ve Hareket” ünitesinde basamaklı öğretim yöntemi ile yaratıcı drama yöntemini, akademik başarıya, fen ve teknoloji dersine karşı tutumuna ve kalıcılığa etkileri açısından karşılaştırmak, hangisinin daha etkili olduğunu deneysel yolla sınamaktır. Araştırma 2010-2011 öğretim yılı güz döneminde Antalya’daki bir ilköğretim okulunda 44 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda hem yaratıcı drama yöntemi hem de basamaklı öğretim yönteminin öğrencilerin akademik başarılarını ve kalıcılıklarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Bununla birlikte yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı grubun akademik başarısının, basamaklı öğretim yönteminin kullanıldığı grubun akademik başarısından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Uygulanan her iki yöntemde de öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış görülmemesine karşın, nitel veri toplama araçlarından elde edilen bilgilere göre, yaratıcı drama yöntemi ve basamaklı öğretim yönteminin öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine olan ilgilerini artırdığı belirlenmiştir. Ayrıca, araştırmaya katılan öğrencilerin yaratıcı drama ve basamaklı öğretim yöntemlerine karşı olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür.

Gömlüksiz ve Öner (2013) tarafından yapılan “Basamaklı Öğretim Programının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi” başlıklı çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinde basamaklı öğretim programı ile geleneksel öğretmen merkezli öğretimin öğrencilerin akademik başarıları ile derse yönelik tutumları üzerindeki etkilerini karşılaştırmak ve uygulamalara ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Elazığ il merkezindeki Bahçelievler İlköğretim Okulu’nun 6. sınıfında öğrenim gören 49 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenciler deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmış, deney grubunda basamaklı öğretim programı uygulanırken, kontrol grubunda öğretmen merkezli geleneksel öğretim uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, basamaklı öğretim programının uygulandığı deney grubu öğrencilerinin geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmüştür. Bununla birlikte araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda deney grubunda yer alan öğrencilerin derse yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

Koç (2013) tarafından yapılan “İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programı Uygulamasının Öğrencilerin Biliş Ötesi Farkındalıklarına

ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi” başlıklı doktora tezinde ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan basamaklı öğretim programının öğrencilerin biliş ötesi farkındalıklarına ve problem çözme becerilerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Malatya merkezde bulunan Vakıfbank İlköğretim Okulu’nun 6. sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, basamaklı öğretim uygulamasının deney grubu öğrencilerinin biliş ötesi farkındalıklarını ve problem çözme becerilerini artırmada etkili olduğu görülmüştür.

Yılmaz ve Gültekin (2013) tarafından yapılan “Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programı Uygulamaları” adlı çalışmada ilköğretim 5. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde basamaklı öğretim programına göre düzenlenmiş etkinliklerin öğrenme sürecine yansımalarını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde Eskişehir’de 5. sınıfta öğrenim gören 24 öğrenciyle yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda öğrenciler, basamaklı öğretim programı kapsamındaki öğretme-öğrenme sürecinde; etkinliklerin açık ve anlaşılır olduğunu, yaparak yaşayarak öğrenmenin gerçekleştiğini, etkinlik temelli öğretimin yapıldığını belirtmişlerdir. Öğrenciler basamaklı öğretim programı ile fen’i daha çekici bulduklarını ve sevdiklerini, bu uygulama ile fen dersine daha etkin katılım gösterdiklerini ileri sürmüşlerdir.

Öner, Ünsal, Meşe ve Korkmaz (2014) tarafından yapılan “Orta Öğretim Sosyoloji Dersinde Örnek Bir Basamaklı Öğretim Uygulaması” başlıklı çalışmada basamaklı öğretim yaklaşımının 11. sınıf Sosyoloji dersinde nasıl uygulanabileceği örnek etkinlikler yoluyla gösterilmeye çalışılmıştır.

Kılınçaslan ve Özdemir Şimşek (2015) tarafından yapılan “6. Sınıf Kuvvet ve Hareket Ünitesinde Basamaklı Öğretim yöntemi ve Yaratıcı Drama Yönteminin Erişmeye, Tutuma ve Kalıcılığa Etkisi” başlıklı çalışmada ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersi “Kuvvet ve Hareket” ünitesinde basamaklı öğretim yöntemi ile yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya, fen ve teknoloji dersine karşı tutumuna ve başarı üzerindeki kalıcılığa etkilerini araştırmak ve yöntemlerin etkililiğini deneysel yolla sınamak amaçlanmıştır. Bununla birlikte öğrencilerin her iki yöntemle ilgili görüşleri de belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda söz konusu çalışmada nicel ve nitel verilerin bir arada yer aldığı karma yöntem kullanılmıştır. 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Antalya ilinin güneyinde yer alan bir ilçede 6. sınıfta okumakta olan toplam 44 öğrenci ile yürütülen araştırmada biri deney, biri karşılaştırma grubu olarak iki grup seçilmiş, konular deney grubunda yaratıcı drama yöntemiyle, karşılaştırma grubunda ise basamaklı öğretim

yöntemiyle işlenmiştir. Araştırmanın sonucunda hem yaratıcı drama yönteminin hem de basamaklı öğretim yönteminin öğrencilerin akademik başarılarını ve başarı üzerinde kalıcılıklarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bununla birlikte araştırmada yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubunun akademik başarısının, basamaklı öğretim yönteminin uygulandığı karşılaştırma grubunun başarısına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Her iki grupta da öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumları üzerinde istatistiksel anlamda artış görülmemesine karşın, nitel veri toplama araçlarından elde edilen verilere göre öğrencilerin bu derse olan ilgilerinin arttığı görülmüştür. Araştırmacılar, nicel ve nitel veriler arasındaki bu farklılığı, uygulama süresinin kısalığına ve örneklem sayısının azlığına bağlamışlardır.

3.2. Basamaklı Öğretim Programına İlişkin Yurt Dışındaki Ulaşılabilen Araştırmalar

Yin (2005) tarafından yapılan “A Review on the Instruction Model of Layered Curriculum (Basamaklı Öğretim Modeli Üzerine Bir İnceleme)” başlıklı çalışmada, Bloom taksonomisine dayanan basamaklı öğretim programının öğrenci merkezli bir sınıfa ulaşmayı, öğrencilerin kendi öğrenmelerini gerçekleştirebilecekleri ve seçtikleri görevlerden sorumlu olabilecekleri bir ortam yaratmayı amaçladığı vurgulanmıştır. Bununla birlikte basamaklı öğretim programının tüm ülkelerde uygulanabilecek bir model olduğu belirtilmiştir.

Maurer (2009) tarafından yapılan “Evaluating the Use of Layered Curriculum and Technology to Increase Comprehension and Motivation in a Middle School Classroom (Ortaokul Öğrencilerinin Anlama ve Güdülenmelerinin Artırılması İçin Basamaklı Öğretim ve Teknoloji Kullanımının Değerlendirilmesi)” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında, ortaokul sınıflarında güdülenme ve anlama becerilerinin artırılması için farklı bir öğretimin ve teknolojinin kullanımının etkisini değerlendirmiştir.

3.3. Proje Tabanlı Öğrenme Yöntemine İlişkin Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Demirhan ve Demirel (2003), “Program Geliştirmede Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı” adlı çalışmalarında proje tabanlı öğrenme yaklaşımını tanıtmışlardır. Yaklaşım, eğitim programının öğelerinden “amaçlar, eğitim durumları ve sınav durumları” açısından alanyazın taraması yoluyla incelenmiştir. Ayrıca yaklaşıma göre öğrenen ve öğretmen özellikleri konularına da bu çalışmada yer verilmiştir.

Özdener ve Özçoban (2004) tarafından yapılan “Bilgisayar Eğitiminde Çoklu Zekâ Kuramına Göre Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi” başlıklı çalışmada bilgisayar derslerinde uygulanmak üzere seçilen proje tabanlı öğrenme modeli ile klasik öğrenme modeli karşılaştırılmış, proje tabanlı öğrenme modelinde oluşturulan grupların aynı veya farklı zekâ alanları baskın öğrencilerden oluşmasının öğrenci başarısı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Böylece zekâ alanlarının bir proje üretiminde ne kadar etkili olduğu belirlenirken, öğrenci öğrenmelerinde bireysel ilgi, yetenek ve zekâ alanlarına dikkat edilmesinin gereği ve önemi de gözlenmiştir. 6. sınıf öğrencilerinden 75 kişiyle yapılan çalışmada, öğrencilerin eğilimli oldukları zekâ alanları göz önüne alınarak öntest-sontest grup uygulaması yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, proje tabanlı öğrenme modelinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu bulgulanmış, öğrencilerin bireysel ilgi ve yeteneklerine uygun öğretim yöntemi seçiminin önemi vurgulanmıştır.

Gültekin (2005), “İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrenme Ürünlerine Etkisi” adlı çalışmasında ilköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde proje tabanlı öğrenmenin öğrenme ürünlerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ile proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulanmadığı kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında deney grubu lehine istatistiksel bakımdan anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca, araştırmaya katılan deney grubu öğrencileri ve sınıf öğretmeni, proje tabanlı öğrenmenin, öğrenmeyi zevkli ve eğlenceli kıldığını; kolay, kalıcı ve anlamlı öğrenme sağladığını; öğrencilere el becerisi, araştırma becerisi ve rol yapma becerisi gibi beceriler kazandırdığını belirtmişler; ancak, grup üyeleri arasında tartışmalar yaşandığını ve projeleri gerçekleştirirken zorluklarla karşılaşıldığını ifade etmişlerdir.

Başbay (2006) tarafından yapılan “Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi” başlıklı doktora tezinde proje tabanlı öğrenmenin öğrenme ortamına katkılarının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Ankara ilindeki Özel Tevfik Fikret İlköğretim Okulu 5-B sınıfında Sosyal Bilgiler dersi kapsamında disiplinlerarası bağlantının temel alınmasıyla bir yıllık bir çalışma yürütülmüştür. Araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiş, güz yarıyıl etkinlikleri işbirlikli proje tabanlı öğrenme etkinlikleri, bahar yarıyıl ise basamaklı öğretim programı çerçevesinde bireysel öğrenme görevlerine odaklanan proje tabanlı

öğrenme anlayışı işe koşulmuştur. Ağırlıklı olarak nitel veri toplama yöntemlerinden yararlanılan bu çalışmada, öğrenme süreci gözlenmiş, öğretmen, öğrenci ve okulun program geliştirme uzmanlarının görüşleri alınmıştır. Çalışma sonucunda, basamaklı öğretim programıyla desteklenen proje tabanlı öğrenme anlayışının öğrenme sürecine olumlu katkılar getirdiği, öğrencilerin çalışmadan büyük mutluluk duydukları ve katılımcı rollerinde bir artış kaydedildiği, öğrenci ve öğretmenler için öğrenme ortamlarının daha anlamlı hâle geldiği öğrenci, öğretmen ve program geliştirme uzmanlarının görüşleri ve yapılan gözlemlerle ortaya konmuştur.

Saracaloğlu, Özyılmaz Akamca ve Yeşildere (2006) tarafından yapılan “İlköğretimde Proje Tabanlı Öğrenmenin Yeri” başlıklı çalışma, proje tabanlı öğrenme yaklaşımı üzerine bir derleme niteliği taşımaktadır. Bu çalışmada, tüm yönleriyle proje tabanlı öğrenmenin ne olduğu üzerinde durulmuş, proje tabanlı ve probleme dayalı öğrenme yaklaşımları karşılaştırılmış ve öğrencilerin farklı disiplinleri öğrenmeye yönelik tutumları üzerine etkileri de fen ve matematik dersleri bazında ele alınmıştır. Bununla birlikte söz konusu çalışmada, proje tabanlı öğrenme yaklaşımının ilköğretim fen ve matematik öğretiminde kullanımına yönelik bir örnek de sunulmuştur.

Gültekin (2007) tarafından yapılan “Proje Tabanlı Öğrenmenin Beşinci Sınıf Fen Bilgisi Dersinde Öğrenme Ürünlerine Etkisi” başlıklı çalışmada, 5. sınıf Fen Bilgisi dersinde proje tabanlı öğrenmenin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bununla birlikte, araştırmaya katılan öğrenciler ve sınıf öğretmenin proje tabanlı öğrenmeye yönelik görüşleri de belirlenmiştir. Araştırma sonucunda 5. sınıf Fen Bilgisi dersinde proje tabanlı öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ile proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulanmadığı kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında deney grubundaki öğrenciler lehine anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Ayrıca, araştırmaya katılan deney grubu öğrencileri ve sınıf öğretmeni, proje tabanlı öğrenmenin öğrenci başarısını artırdığını, öğrenmeyi zevkli, eğlenceli ve anlamlı kıldığını, öğrencilere çok çeşitli beceriler kazandırdığını ve az da olsa bazı sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir.

Pektaş, Çelik ve Köse (2009) tarafından yapılan “Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı Üzerine Uygulama Güçlük Ölçeğinin Geliştirilmesi” başlıklı çalışmada Fen ve Teknoloji dersi öğretmenlerinin proje tabanlı öğrenme uygulamalarında karşılaştıkları sorunlara katılma düzeylerini ölçen, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda 30 maddeden oluşan, 5’li likert tipinde, geçerli ve güvenilir yapıya sahip olan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçek, Kırıkkale

merkeze bağılı ilköğretim okullarında görev yapan Fen ve Teknoloji öğretmenleri arasından rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 82 öğretmene uygulanmıştır.

Türkmen (2009), “Sınıf Öğretmeni Adaylarına Yönelik Proje Tabanlı Öğrenmeyle İlgili Etkinlik Örnekleri” adlı çalışmasında proje tabanlı öğrenmeye ilişkin çalışma örneklerini tanıtmayı amaçlamıştır. Bu amaçla sınıf öğretmeni adaylarına fen bilgisi öğretimi dersi kapsamında kendilerinden proje tabanlı öğrenmeye örnek olabilecek birer çalışma yapmaları istenmiş, yaptıkları çalışmalar toplanarak bu kapsamda değerlendirilmiştir. Yapılan uygulamalarda öğretmen adaylarının başta proje kavramına uzak kaldıkları, proje bulmakta zorlandıkları gözlenmiştir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının özellikle ileri düzey bilimsel süreçlerden olan hipotez kurma, kontrollü deneyle tablo ve grafik oluşturmada yetersiz kaldıkları görülmüştür.

Yalçın, Turgut ve Büyükkasap (2009) tarafından yapılan “Proje Tabanlı Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Elektrik Konusu Akademik Başarılarına, Fiziğe Karşı Tutumlarına ve Bilimsel İşlem Becerilerine Etkisinin İncelenmesi” adlı çalışmalarında proje tabanlı öğrenme yönteminin Fen Bilgisi Öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin elektrik konusundaki başarılarına, bilimsel işlem becerilerine ve fizik dersine karşı tutumlarına olan etkisini araştırmışlardır. Yarı deneysel eşdeğer olmayan gruplar öntest sontest deneysel desenin kullanıldığı çalışma, 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği programına kayıt yaptıran 90 birinci sınıf öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Fizik dersinin “elektrik” konusu, bu öğretim yılının ikinci döneminde, deney grubunda proje tabanlı öğrenme yöntemiyle, kontrol grubunda ise öğretmen merkezli geleneksel yöntem kullanılarak işlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin fizik dersine karşı tutumları, elektrik konusundaki başarıları ve bilişsel işlem becerileri açısından, deney grubu ve kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu bulgulanmıştır. Çalışmada, nitel bulguların deneysel sonuçlarla paralellik taşıdığı, proje tabanlı öğretim yönteminin öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağladığı ve onların fizik dersine karşı tutumlarına ve araştırma becerilerinin gelişimine yardımcı olduğu belirlenmiştir.

Arıbaş ve Fırat (2010) tarafından yapılan “İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Akademik Başarıları Üzerinde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkisi” başlıklı araştırmada 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik akademik başarıları üzerinde proje tabanlı öğrenme yönteminin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, Malatya ilinde bulunan Fatih İlköğretim Okulu'nun 4. sınıflarında öğrenim gören 80 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmanın

sonucunda, proje tabanlı öğrenme yaklaşımının kullanıldığı deney grubu ile geleneksel öğretim yönteminin kullanıldığı kontrol grubunun akademik başarısında deney grubu lehine anlamlı bir fark gözlenmiştir.

Ayvacı ve Şenel Çoruhlu (2010) tarafından yapılan “Fen ve Teknoloji Dersi Proje Tabanlı Öğretim Uygulamasında İlköğretim Öğrencilerinin Karşılaştıkları Güçlükler” başlıklı çalışmalarında ilköğretim öğrencilerinin proje çalışmaları sürecinde karşılaştıkları olumsuzlukların neler olduğunu ve bunların hangi nedenlerden kaynaklandığını belirlemeyi amaçlamışlardır. Özel durum yönteminin kullanıldığı bu çalışma, 17 ortaokul 8. sınıf öğrencisiyle yürütülmüştür. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin proje konularını kendilerinin belirlemediği durumlarda yaratıcı çalışmaların ortaya çıkarılmadığı görülmüş; öğrencilerin proje modellerini oluşturmada, proje yapım sürecinde kişi, kurum ve kuruluşlara ulaşmada problemlerle karşılaştıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin proje çalışmalarına yeterli desteğin toplumda yer alan kurum ve kuruluşlar tarafından verilmesi gerektiği ve öğrencilerin bu tür öğrenme ortamları ile daha çok buluşturulması önerilmiştir.

Kalyoncu ve Tepecik (2010), “İlköğretim 8. Sınıf Görsel Sanatlar Dersi Kent Projesi Konusunda Proje Tabanlı Öğrenmeye Dayalı Bir Uygulama Örneği” adlı çalışmalarında görsel sanatlar dersinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yönteminin öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığa etkisini ölçmeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın sonucunda proje tabanlı öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin erişimi ve kalıcılık puanları açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmada deney grubunun ön ve son test başarı puanları arasında anlamlı fark gözlenmiş iken, kontrol grubunun ön ve son test puanları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Zaman ve grup etkisini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan tekrarlı ölçümler testinde çalışmaya katılan deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin puanları arasında anlamlı fark saptanmıştır. Deney ve kontrol grubu ayırmaksızın, grup içi ölçümlerdeki değişim araştırdığında da anlamlı bir değişimin olduğu görülmüştür. Grup ve ölçüm etkileşimi puanları dikkate alındığında deney ve kontrol grubunda bulunma ile uygulanan testlerden elde edilen sonuçlar arasında anlamlı bir etkileşim olduğu belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara dayalı olarak, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle öğrencilerin daha başarılı olduğu tespit edilmiş, görsel sanatlar derslerinde uygulanması önerilmiş ve yapılacak yeni araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Şahin Civelekoğlu ve Öztürk (2010) tarafından gerçekleştirilen “İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ) Yönteminin Uygulanması ile İlgili Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri” başlıklı çalışmada 5. ve 8. sınıf öğrencileri ile Fen ve Teknoloji dersi öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, 552 öğrenci ve öğretmenle yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin öğretmenlerine göre proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin daha olumsuz görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir.

Zeren Özer ve Özkan (2010) tarafından gerçekleştirilen “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğretmen Adaylarının Biyoloji Konularında Hazırladıkları Projelerin Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımları Açısından Değerlendirilmesi: Bursa İli Örneği” adlı çalışmada Bilgisayar ve Öğretim Teknoloji Eğitimi bölümü öğretmen adaylarının Biyoloji Laboratuvarı kapsamında seçtikleri biyoloji konularını, proje tabanlı öğrenme yaklaşımıyla öğrenmelerinin akademik başarılarına etkisi incelenmiştir. Bununla birlikte çalışmada, öğretmenlerin adaylarının proje oluşturma süreci, proje ürünleri ve bilimsel süreç becerileri de değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının biyoloji konularını proje tabanlı öğrenme yöntemi ile öğrenmelerinin akademik başarılarına etkisi olduğu; ancak yüksek düzeyde biyoloji bilgisine sahip grupların proje tabanlı öğrenme yöntemini yeterince benimsemediği, orta düzeyde biyoloji bilgisine sahip olan grupların ise bu yöntemi daha çok benimsedikleri bulgulanmıştır.

Ayan (2012) tarafından yapılan “Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının İlköğretim Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersi Akademik Başarı Düzeyine Etkisi” adlı çalışmada, 5. sınıf Fen ve Teknoloji dersinin proje tabanlı öğrenme yaklaşımına göre işlenmesinin öğrenci başarısında ne derece etkili olduğunu belirlemek amaçlanmıştır. Deneysel yöntem kullanılarak gerçekleştirilen çalışmanın sonucunda, deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Gömleksiz ve Fidan (2012) tarafından yapılan “Web Tasarımı Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmada, Web Tasarımı dersinde proje tabanlı öğrenme yönteminin kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşleri belirlenmiştir. Çalışma, 2010-2011 eğitim-öğretim yılı Bahar döneminde Fırat Üniversitesinde Web Tasarımı dersini alan Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü 4. sınıf öğrencileri, Teknik

Eğitim Fakóltesi Bilgisayar Öğretmenliği Bölümü 4. sınıf öğrencileri ve Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Programcılığı 2. sınıf öğrencileriyle yürütölmüştür. Araştırmada 26 maddeden oluşan 5’li likert tipi bir ölçek geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin Web Tasarımı dersinde proje tabanlı öğrenme yönteminin kullanılmasına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Ancak, derse karşı ilgi, sorumluluk, kalıcılık, katılım ve internette yeterlik alt boyutlarında fakölte/yüksekökol değişkenine göre grupların görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşmanın bulunduğu saptanmıştır. Ayrıca sorumluluk ve kalıcılık alt boyutlarında kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma belirlenmiştir.

Demir (2013), “Türkçe Öğretimi Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı” adlı makalesinde, proje tabanlı öğrenmeye uygun bir uygulamayı tanıtmayı amaçlamıştır. Bu doğrultuda sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe Öğretimi dersi kapsamında proje tabanlı öğrenmeye örnek olabilecek birer çalışma yapmaları sağlanmış, yapılan projeler proje tabanlı öğrenme yaklaşımının aşamalarını ve sürecini öğretmen adaylarının bizzat yaşayarak öğrenmesi amacına da hizmet etmiştir. Araştırmanın sonucunda, öğrenci merkezli yürütölen derslerin öğrenme sürecinde daha etkili olduğu ve öğrencilerin grupla birlikte daha yaratıcı projeler ortaya çıkardıkları görölmüştür.

3.4. Proje Tabanlı Öğrenme Yöntemine İlişkin Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Simkins (1999), “Project Based Learning With Multimedia (Multimedya ile Proje Tabanlı Öğrenme)” adlı araştırmada Challenge 2000 Multimedia Projesi modelinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için yüzden fazla öğretmenle çalışmıştır. Bu öğretmenlerden yedi anahtar kavramı somutlaştırıp projelerini planlayarak uygulamaları istenmiştir. Bu yedi kavram; çekirdek program, gerçek dünya bağlantısı, öğrenci tartışmaları, işbirliği, değerlendirme, çoklu ortamı bir araç gibi kullanmak ve çerçeve bir zamana ulaşmaktır. Yapılan çalışmalar sonucunda öğretmenlerin özellikle zamana yönelik sıkıntılarının üst düzeyde olduğu görölmüştür. Öğretmenlerin genel görüşü “yeterli zaman yok” olmuştur. Bu sorunun çözümü için farklı yollar denenmiş ancak bu yaklaşımlardan hiçbiri sorunu çözmek için yeterli olmamıştır. Araştırmacıya göre proje tabanlı öğrenmenin öğretmenler tarafından benimsenmesi ve etkili bir biçimde uygulanabilmesi için zamana ihtiyaç vardır.

Ayas ve Zeniuk (2001), “Project-Based Learning: Building Communities of Reflective Practitioners (Proje Tabanlı Öğrenme: Yansıtıcı Uygulayıcıların Toplum

Yapısı)” adlı çalışmalarında geniş kapsamlı alan deneyiminin yanı sıra eylem araştırmasından elde edilen sonuçlara dayalı olarak doğuştan gelen öğrenme kapasitelerinin geliştirilmesinde proje tabanlı öğrenmenin rolünü araştırmışlardır. Bu çalışmada araştırmacılar tarafından proje tabanlı öğrenmenin öğrenme kapasitesinin sürdürülebilir gelişimiyle ilgilenen bir araç olduğu ileri sürülmüş ve gelişen öğrenme kapasitelerinin kısa sürede mantıklı düşünmeyi sağlayarak bireysel ya da takım halinde bilgi oluşturma ve paylaşmaya olanak tanıdığını belirtmişlerdir. Ayrıca bu çalışmada alan araştırmalarına dayalı olarak proje tabanlı öğrenmenin ayırt edici özellikleri araştırılmış ve proje tabanlı öğrenmenin yansıtıcı uygulayıcıların toplum yapısını oluşturmada bir araç olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

DeFillippi (2001), “Introduction: Project-Based Learning, Reflective Practices and Learning Outcomes (Tanıtım: Proje Tabanlı Öğrenme, Yansıtıcı Uygulamalar ve Öğrenme Çıktıları)” başlıklı yazısında proje tabanlı öğrenmenin ortaya çıkış sürecini anlatarak temel özelliklerini ele almıştır. Bununla birlikte farklı araştırmacıların proje tabanlı öğrenme üzerine yapmış oldukları çalışmalar hakkında kısaca bilgi vermiştir.

Keegan ve Turner (2001) tarafından yapılan “Quantity versus Quality in Project-Based Learning Practices (Proje Tabanlı Öğretim Uygulamalarında Nicelik ve Nitelik)” başlıklı çalışmada, Avrupa’daki on dokuz şirket ve çeşitli sektörlerden gelen projeler yoluyla öğrenme organizasyonları tarafından benimsenen uygulamalar incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulguların çözümlenebilmesi ve vurgulanan her bir alanda proje tabanlı organizasyonların karşılaştıkları güçlüklerin belirlenebilmesi amacıyla “çeşitlilik, seçim ve kalıcılık” kavramları kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda zaman baskısı, merkezileşme ve ertelemenin proje tabanlı öğrenmenin niteliğini belirleyen başlıca etkenler olduğu belirlenmiştir.

Scarborough, Swan, Laurent, Bresnen, Edelman ve Newell (2004) tarafından gerçekleştirilen “Project-Based Learning and the Role of Learning Boundaries (Proje Tabanlı Öğrenme ve Öğrenme Sınırlarının Rolü)” başlıklı çalışmada, projelerle örgütsel bağlam arasındaki ilişkiye odaklanarak, kurumların projelerden ne derece yararlandıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda, projelerin etrafında gelişen öğrenme sınırlarının öğrenmenin iç içe geçmiş doğasını yansıttığı, bununla birlikte proje sürecinde farklı öğrenme düzeylerinin birbirinin yerini alabileceği vurgulanmıştır.

Bell (2010), “Project-Based Learning for the 21st Century: Skills for the Future (21. Yüzyılda Proje Tabanlı Öğrenme: Gelecek İçin Beceriler)” adlı çalışmasında proje

tabanlı öğrenme yaklaşımını öğrencilerin işbirliği içinde çalışmasını sağlayarak sosyalleşmesine olanak tanıyan, etkili iletişim becerisi kazandıran, üst düzey problem çözebilme becerisi kazanmalarına yol açan bir öğrenme yöntemi olarak ele almıştır. Bell (2010), bu çalışmada proje tabanlı öğrenmeyi 21. yüzyılda başarı için gerekli olan kritik birçok stratejiyi öğreten yenilikçi bir öğrenme yaklaşımı olarak tanımlamıştır. Bununla birlikte proje tabanlı öğrenme ile öğrenciler, bilgi birikimlerini yansıtan projeler oluşturmak ve araştırmak için işbirliği içinde çalıştıkları gibi sorgulama yoluyla kendi öğrenme süreçlerini kendilerinin yönettiğini belirterek bu öğrenme yaklaşımının önemine dikkat çekmiştir.

Cho ve Brown (2013) tarafından gerçekleştirilen “Project-Based Learning in Education: Integrating Business Needs and Student Learning (Eğitimde Proje Tabanlı Öğrenme: İş Gereksinimlerini ve Öğrenci Öğrenmelerini Entegre Etmek)” başlıklı çalışmada, Amerika'nın İndiana eyaletinde bulunan Columbus İmza Akademisi'nde proje tabanlı öğrenmenin nasıl gerçekleştirildiğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından, incelemenin yapıldığı okulda proje tabanlı öğrenme kullanımının temel öğeleri olarak altı yeni tema (topluluk ortakları, adanmış kolaylaştırıcılar, grup çalışmaları, otantik projeler, okul kültürü ve bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik) belirlenmiştir. Araştırmacılar aynı zamanda çalışmanın gerçekleştirildiği okulun proje tabanlı öğrenme yönteminin kullanılmasına yönelik güçlü yönlerini, zayıflıklarını, fırsatlarını ve tehditlerini belirleyerek bir SWOT analizi yapmışlardır.

BÖLÜM 4

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araç ve teknikleri ile verilerin toplanması ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

4.1. Araştırma Modeli

Araştırma modeli, araştırma amacına uygun ve ekonomik olarak, verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir. Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır. Bunlar; “tarama” ve “deneme”dir (Selltiz, Jahoda, Deutsch ve Cook, 1959; Nisbet ve Entwistle, 1974; Simon, 1969; Cole, 1972; akt: Karasar, 2009: 76). Bu çalışmada deneme modeli uygulanmıştır. Karasar (2009: 87)’ın belirlemesiyle deneme modelleri, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir. Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2009: 13)’e göre de deneysel araştırma, bilimsel yöntemler içinde en kesin sonuçların elde edildiği araştırmadır. Çünkü araştırmacı karşılaştırılabilir işlemler uygular ve daha sonra onların etkilerini inceler, bu tür bir araştırmanın sonuçlarının araştırmacıyı en kesin yorumlara götürmesi beklenir.

Bilimsel değeri en yüksek denemeler, gerçek deneme modelleriyle yapılanlardır. Gerçek deneme modellerinin ortak özellikleri, bir’den çok grup kullanılması ve grupların yansız atama (örnekleme) ile oluşturulmasıdır. Böylece, her araştırmada en az bir deney bir de kontrol grubu bulunur. Bunlar, öteki kontrol değişkenleri açısından “eşitlenmiş” sayılır. Gerçek deneme modellerinden üçü “öntest-sontest kontrol gruplu model, sontest kontrol gruplu model ile Solomon dört grup modelidir (Karasar, 2009: 97). Bu araştırmada “öntest-sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desen” kullanılmıştır. Desende hazır gruplardan ikisi belli değişkenler açısından (cinsiyet ve başarı puanları) denkleştirilmeye çalışılmıştır. Araştırma iki çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Bu gruplardan biri deney, diğeri kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılırken, kontrol grubunda yürürlükteki programa devam edilmiştir. Öğretim her iki grupta da dersin öğretmenleri tarafından yürütülmüştür.

Araştırmada kullanılan desen, Çizelge 1’de gösterilmiştir:

Çizelge 1

Öntest-Sontest Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Desen

Gruplar		Öntest	İşlem	Sontest
D (Deney)	M	O1	X	O3
K (Kontrol)	M	O2		O4

Çizelge 1’de yer alan D, deney grubunu; K, kontrol grubunu; M, deney ve kontrol gruplarının oluşturulmasındaki yansızlığı; O1 ve O2 deney ve kontrol gruplarından alınan ön ölçümleri; X, deneysel işlemi; O3 ve O4 deney ve kontrol gruplarından alınan son ölçümleri göstermektedir.

Araştırmada nicel bulguları desteklemek amacıyla öğrenci ve öğretmen görüşlerine dayanan nitel araştırma sonuçlarına da yer verilmiştir.

4.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmada, kuramsal bir öğretim modelini desteklemek amacıyla deneysel desen kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir.

Araştırma, 2014-2015 öğretim yılının birinci döneminde on dört haftalık bir zaman diliminde, Ankara-Çankaya Ahmet Yesevi Ortaokulu’nun 6. sınıf düzeyinde Milli Eğitim Bakanlığınca verilen izinle Türkçe derslerinde yürütülmüştür.

Araştırma, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup (sınıf) üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada bu gruplardan biri deney, öteki de kontrol grubu olarak kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan gruplardaki (deney ve kontrol) öğrenciler cinsiyet ve sayı gibi nitelikleri yönünden denetlenerek denk iki çalışma grubu oluşturulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, her iki grubun fiziksel ortamlarının ısı, ışık ve büyüklük yönünden denkliği de sağlanmıştır.

Deney ve kontrol grubunun seçkisiz yolla belirlendiği araştırmada çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin sayısal dağılımı aşağıdaki gibidir:

Çizelge 2

Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Sayısal Dağılımı

	Kız	Erkek	Toplam
Deney Grubu	11	10	21
Kontrol Grubu	13	10	23
Toplam	24	20	44

Çizelge 2’de görüldüğü gibi, deney grubunda 11 kız, 10 erkek öğrenci olmak üzere toplam 21 öğrenci; kontrol grubunda ise 13 kız, 10 erkek öğrenci olmak üzere toplam 23 öğrenci bulunmaktadır. Buna göre cinsiyet ve sayı açısından deney ve kontrol gruplarının birbirine denk olduğu söylenebilir.

4.2.1. *“Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi”nin Ön-Test ve Son-Test Uygulamalarına Katılan Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Sayıları*

Deney ve kontrol gruplarının “Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi”nin ön-test ve son-test uygulamalarına katılan öğrenci sayıları Çizelge 3’te verilmiştir:

Çizelge 3

“Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi”nin Ön-Test ve Son-Test Uygulamalarına Katılan Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Sayıları

	Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi		Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi	
	Ön-Test N	Son-Test N	Ön-Test N	Son-Test N
Deney Grubu	21	21	21	21
Kontrol Grubu	23	23	23	23

Çizelge 3’e göre hem deney hem de kontrol grubundaki tüm öğrenciler, “Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi ön-test ve son-test uygulamalarına katılmışlardır.

4.2.2. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi'nin "Bilgi" Düzeyinde Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "bilgi" düzeyindeki ortalama puanları Çizelge 4'te verilmiştir.

Çizelge 4

Deney ve Kontrol Gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi" Ön-Testi "Bilgi" Düzeyi Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	1.95	.669	42	.157	.876	p>0.05
Kontrol Grubu	23	1.91	.949				

Çizelge 4'e göre, deney grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanları ortalaması 1.95, kontrol grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanları ortalaması 1.91'dir. Deney ve kontrol gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .157, p > .05$].

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Test "bilgi" düzeyi puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.3. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi'nin "Kavrama" Düzeyinde Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "kavrama" düzeyindeki ortalama puanları Çizelge 5'te verilmiştir.

Çizelge 5

Deney ve Kontrol Gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi" Ön-Testi "Kavrama" Düzeyi Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	13.19	3.55	42	.438	.664	p>0.05
Kontrol Grubu	23	12.69	3.90				

Çizelge 5'e göre, deney grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" kavrama düzeyi puanları ortalaması 13.19, kontrol grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" kavrama düzeyi puanları ortalaması 12.69'dur. Deney ve kontrol gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" kavrama düzeyi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .438, p > .05$].

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Test "kavrama" düzeyi puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.4. Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi'nin "Toplam" Puanları Açısından Karşılaştırılması

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları toplam puanları Çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6

Deney ve Kontrol Gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi" Ön-Testi "Toplam" Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	15.14	3.53	42	.440	.662	$p > 0.05$
Kontrol Grubu	23	14.60	4.41				

Çizelge 6'ya göre, deney grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" toplam puanları ortalaması 15.14, kontrol grubunun "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" toplam puanları ortalaması 14.60'tır. Deney ve kontrol gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Testi" toplam puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .440, p > .05$].

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının Okuduğunu Anlama Becerisi Ön-Test "toplam" puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.5. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi'nin "Bilgi" Düzeyinde Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "bilgi" düzeyindeki ortalama puanları Çizelge 7'de verilmiştir.

Çizelge 7

Deney ve Kontrol Gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi" Ön-Testi "Bilgi" Düzeyi Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	1.66	.79	42	-.279	.782	p>0.05
Kontrol Grubu	23	1.73	.91				

Çizelge 7'ye göre, deney grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanları ortalaması 1.66, kontrol grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanları ortalaması 1.73'tür. Deney ve kontrol gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" bilgi düzeyi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = -.279, p > .05$].

Bu verilere göre, deney ve kontrol gruplarının Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Test "bilgi" düzeyi puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.6. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi'nin "Uygulama" Düzeyinde Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "uygulama" düzeyindeki ortalama puanları Çizelge 8'de verilmiştir.

Çizelge 8

Deney ve Kontrol Gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi" Ön-Testi "Uygulama" Düzeyi Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	12.66	4.05	42	.807	.424	p>0.05
Kontrol Grubu	23	11.56	4.90				

Çizelge 8'e göre, deney grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" uygulama düzeyi puanları ortalaması 12.66, kontrol grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" uygulama düzeyi puanları ortalaması 11.56'dır. Deney ve kontrol gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" uygulama düzeyi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .807, p > .05$].

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Test "uygulama" düzeyi puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.7. Deney ve Kontrol Gruplarının, Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi'nin "Toplam" Puanları Açısından Karşılaştırılması

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "toplam" puanları Çizelge 9'da verilmiştir.

Çizelge 9

Deney ve Kontrol Gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi" Ön-Testi "Toplam" Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	14.33	4.44	42	.705	.485	p>0.05
Kontrol Grubu	23	13.30	5.16				

Çizelge 9'a göre, deney grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" toplam puanları ortalaması 14.33, kontrol grubunun "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" toplam puanları ortalaması 13.30'dur. Deney ve kontrol gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi" toplam puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda iki grubun puan ortalamaları arasındaki fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .705, p > .05$].

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Test toplam puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

4.2.8. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Okuduğunu Anlama Becerisi ve Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi'nin "Genel Toplam" Puanları Açısından Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Okuduğunu Anlama Becerisi" ve "Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Testi"nden aldıkları "genel toplam" puanları Çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10

Deney ve Kontrol Gruplarının "Okuduğunu Anlama Becerisi" ve "Yazılı Anlatım Becerisi" Ön-Testi "Genel Toplam" Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	29.47	7.24	42	.643	.524	p>0.05
Kontrol Grubu	23	27.91	8.73				

Çizelge 10'a göre, deney grubunun okuduğunu anlama becerisi ve yazılı anlatım becerisi ön-test genel toplam puanları ortalaması 29.47, kontrol grubunun ise 27.91'dir. Deney ve kontrol gruplarının ön-test genel toplam puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır ve yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda deney ve kontrol grupları arasında Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Ön-Test "genel toplam" puanları açısından anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür [$t(42)=.643, p>.05$].

4.2.9. *Deney ve Kontrol Gruplarının, Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Ön-Testi'nin "Toplam" Puanları Açısından Karşılaştırılması*

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin "Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi" Ön-Testinden aldıkları "toplam" puanları Çizelge 11'de verilmiştir.

Çizelge 11

Deney ve Kontrol Gruplarının "Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi" Ön-Test "Toplam" Puanları

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	62.04	10.31	42	.445	.658	p>0.05
Kontrol Grubu	23	60.50	12.41				

Çizelge 11'e göre, deney grubunun kompozisyon (yazılı anlatım) becerisi öntest puanları ortalaması 62.04, kontrol grubunun öntest puanları ortalaması 60.50'dir. Deney ve kontrol gruplarının öntest genel toplam puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Buna göre deney ve kontrol grupları arasında kompozisyon (yazılı anlatım) becerisi öntest "toplam" puanları açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

4.2.10. Deney ve Kontrol Grubu Öğretmenlerine İlişkin Bilgiler

Araştırmada deney ve kontrol gruplarında Türkçe derslerini yürüten öğretmenlerin de cinsiyet, kıdem ve en son bitirdikleri yükseköğretim kurumu gibi nitelikleri yönünden denk olmasına dikkat edilmiştir. Deney ve kontrol grubu öğretmenlerine ilişkin bilgiler Çizelge 12'de sunulmuştur:

Çizelge 12

Deney ve Kontrol Grubu Öğretmenlerine İlişkin Bilgiler

	En Son Bitirilen Yükseköğretim Kurumu	Kıdemi	Cinsiyeti	N
Deney Grubu	Fakülte	32 yıl	Kadın	1
Kontrol Grubu	Fakülte	34 yıl	Kadın	1

Çizelge 12'ye göre, hem deney hem de kontrol grubundaki öğretmen; fakülte mezunu ve kadındır. Deney grubu öğretmeni 32 yıllık öğretmenken, kontrol grubu öğretmeni 34 yıllık öğretmendir. Buna göre deney ve kontrol grubundaki öğretmenlerin en son bitirilen yükseköğretim kurumu, kıdem ve cinsiyet değişkenleri bakımından birbirine denk olduğu görülmektedir.

4.3. Deneysel İşlemin Basamakları

Bu araştırmada deney ve kontrol gruplarına uygulanan işlemler aşağıda sıralanmıştır:

1. Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulunan Ahmet Yesevi Ortaokulu'nda 2014-2015 öğretim yılının ilk döneminde yapılan zümre öğretmenler toplantısında, ilköğretim 6. sınıf için okutulması kararlaştırılmış metinleri ve öğretim programı gereğince işlenecek dilbilgisi konularını içeren "yıllık plan" esas alınarak 2014-2015 öğretim yılının birinci

döneminde, Türkçe dersinde kullanılacak izlekler, metinler ve işlenecek dilbilgisi konuları saptanmıştır.

2. Öğretim döneminde deney grubunda kullanılacak olan basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yöntemine uygun olarak eğitim durumları hazırlanmış; hazırlanan eğitim durumları, tez izleme kurulu üyelerine ve deneyimli Türkçe öğretmenlerinin görüşüne sunulmuş, alınan görüş, eleştiri ve öneriler doğrultusunda gerekli değişiklikler ve düzenlemeler yapılmış, böylece eğitim durumlarına son biçimi verilmiştir.

3. Deney ve kontrol gruplarına deneysel işlemden bir hafta önce “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ön test olarak uygulanmıştır. “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” için öğrencilere 60 dakikalık süre verilmiştir.

4. Deney ve kontrol gruplarında, deneysel işlemden bir hafta önce “Kendinizi tanıyınız” konulu Yazılı Anlatım (Kompozisyon) Becerisi Testi ön test olarak uygulanmıştır. Bu test için öğrencilere 60 dakikalık süre verilmiştir.

5. Deney grubunda Türkçe dersi “basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yöntemi”nin temel ilkelerine uygun olarak hazırlanan eğitim durumlarına göre işlenmiştir. Öğretim her iki grupta da sınıf öğretmenlerince yürütülmüştür. Bilimsel yöntem gereğince, araştırmacı hem deney hem de kontrol gruplarında yürütülen Türkçe derslerini gözlemlemiştir.

Deney grubundaki uygulamalarda alınan önlemler ise aşağıdaki gibidir:

a. Eğitim durumlarında yer alan ve basamaklı öğrenme programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin temel kavramlar, araştırmacı tarafından deneysel işlem öncesinde deney grubu öğretmenine açıklanmıştır.

b. Araştırmacı tarafından zaman zaman deney grubu öğretmeniyle eğitim durumlarının uygulanmasına ilişkin görüşler yapılmıştır. Bununla birlikte deney grubunda yürütülen Türkçe derslerinin tümüne girilerek öğretmenin hazırlanan eğitim durumlarına uygun ders işleyip işlemediğini gözlemlemiştir. Yapılan görüşmeler ve gözlemlerden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenin büyük ölçüde eğitim durumlarına uygun davrandığı belirlenmiştir.

6. Kontrol grubunda, dönem boyunca aynı izleklere ve konulara dayalı öğretim herhangi bir önleme başvurulmadan bilinen seyriyle sürdürülmüştür. Deney süresince, kontrol grubu öğrencileri ve öğretmeni araştırmadan haberdar edilmemiştir.

7. Deney grubu öğretmeni tarafından dönem boyunca, içinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programına uygun eğitim durumlarının bulunduğu 6 (altı) ayrı ders planı uygulanmıştır.

8. Öğretim döneminin sonunda deney ve kontrol gruplarına “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” son test olarak uygulanmıştır. “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” için öğrencilere 60 dakikalık süre verilmiştir.

9. Öğretim döneminin sonunda deney ve kontrol gruplarına “Kendinizi tanıtınız” konulu Yazılı Anlatım (Kompozisyon) Becerisi Testi son test olarak uygulanmıştır. Bu test için öğrencilere 60 dakikalık süre verilmiştir.

10. Öğretim döneminin sonunda, deney grubuna giren Türkçe öğretmeni ve deney grubundaki öğrencilere uygulanan yönteme ilişkin sorular sorulmuş, öğretmen ve öğrencilerin basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yöntemine yönelik görüşleri alınmıştır.

4.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada saptanmış olan denencelerin sınanması için gerekli olan veriler; Sever (1993) tarafından geliştirilen çoktan seçmeli “Türkçe Okuduğunu Anlama Testi”, Sever (1993) tarafından geliştirilen “Türkçe Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ile Sever (1993) tarafından geliştirilen “Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır.

Sever (1993) tarafından geliştirilen “Türkçe Okuduğunu Anlama Testi” çoktan seçmeli 30 maddeden oluşmaktadır. Testin 14., 24. ve 26. soruları okuduğunu anlamanın “bilgi”, diğer soruları ise “kavrama” düzeyindeki davranışlarını ölçmeye yöneliktir. Testin Sever (1993) tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda K: 30, \bar{X} : 17.37, Sx: 6.87, \bar{p} :.58, KR-20:.89, KR-21: .87 olarak saptanmıştır.

Sever (1993) tarafından geliştirilen “Türkçe Yazılı Anlatım Becerisi Testi” çoktan seçmeli 30 maddeden oluşmaktadır. Testin 32., 35. ve 37. soruları yazılı anlatım becerisinin “bilgi”, diğer soruları ise “uygulama” düzeyindeki davranışlarını ölçmeye yöneliktir. Testin Sever (1993) tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda K: 30, \bar{X} : 20.31, Sx: 6.29, \bar{p} : .67, KR-20:.88, KR-21:.86 olarak saptanmıştır.

Araştırmada kullanılan “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” için yapılan güvenilirlik çalışmalarının üzerinden uzun bir süre geçmiş olması

nedeniyle Turhan (2016) tarafından bu testle ilgili yeni bir güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Yapılan istatistiksel işlemlerin sonucunda α : 0.89 olarak belirlenmiştir. Buna göre bu katsayının güvenilirlik açısından yeterli olduğu sonucuna varılmış, ölçme aracındaki bütün maddelerin çalıştığı saptanmış ve maddeler üzerinde herhangi bir değişikliğe gidilmeden “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” geliştirildiği biçimiyle uygulanmıştır.

Öğrencilerin kompozisyon (yazılı anlatım) becerilerinin, uygulama çalışması sonuçlarıyla daha anlamlı yoklanabileceği düşüncesiyle, araştırmada deney ve kontrol gruplarına öntest ve sontest uygulamalarıyla “Kendinizi tanıtınız” konulu bir kompozisyon çalışması yaptırılmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerine, öntest ve sontest olarak uygulanan kompozisyon çalışmaları, alan uzmanlarınca Sever (1993) tarafından geliştirilen “Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği”ne bağlı kalınarak puanlanmıştır. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazmış oldukları kompozisyonlar, bu ölçek yardımıyla yüz (100) tam puan üzerinden üç alan uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeye ilişkin “uzmanlar arası” güvenilirlik, varyans analiziyle hesaplanmıştır. Elde edilen veriler aşağıda gösterilmiştir:

Çizelge 13

Öğrencilere Verilen Kompozisyon Puanlarının Güvenirliğine İlişkin Bilgiler

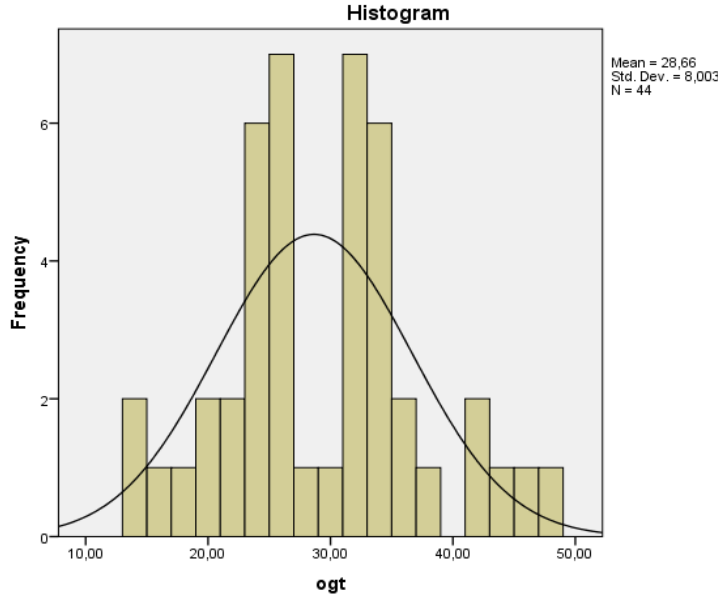
	Bir Uzman Ait Güvenirlik	Üç Uzman Ait Güvenirlik
Deney ve Kontrol Grubu Öntestleri	0.79	0.92
Deney ve Kontrol Grubu Sontestleri	0.90	0.96

4.5. Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen nicel veriler, bilgisayar ortamında Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programı kullanılarak çözümlenmiştir.

Veriler çözümlenirken parametrik mi, yoksa parametrik olmayan testlerin mi kullanılacağına belirlenmesi için öncelikle verilerin normal dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Bu bağlamda verilerin betimsel istatistik değerlerine bakıldığında, ortalama, mod ve medyan değerlerinin (ortalama: 28,6; medyan: 28,0; mod: 25,0) birbirine hemen hemen eşit olduğu görülmektedir. Bu durum, verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Ayrıca, verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin (basıklık: -,169; çarpıklık: ,327) sıfıra

çok yakın olması, bir başka deyişle +1 ya da -1'den küçük olması da verilerin normal dağıldığının bir başka göstergesidir. Bununla birlikte verilerin betimsel istatistik değerlerine ilişkin oluşan histogram grafiğine bakıldığında da normal dağılım eğrisiyle karşılaşılmaktadır. Verilerin betimsel istatistik değerlerine ilişkin oluşan histogram grafiği aşağıdaki gibidir:

Şekil 4. Histogram Grafiği

Araştırmadan elde edilen nicel verilerin normal dağılım gösterdiği belirlendikten sonra verilerin çözümlenmesinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Araştırma süresince uygulanan denel işlemin etkili olup olmadığı iki grubun öntest ve sontest puanlarının farklarının karşılaştırılması ile yapılmıştır. Bu kapsamda, deney grubunun öntest ve sontest puanları ile kontrol grubunun öntest ve sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığı, “bağımlı gruplar için t-testi” kullanılarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için ise “bağımsız gruplar için t-testi” kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin, öğretimden önceki ve sonraki erişim puanları arasındaki farkın anlamlılığı 0.05 düzeyinde yorumlanmıştır.

Deney ve kontrol gruplarının yazılı anlatım becerilerinin sınanması için “Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Kullanılan ölçeğin güvenilirliği, deney ve kontrol gruplarının yazılı anlatım becerilerinin üç uzmana gösterilip uzmanların öğrenci kâğıtlarını 100 puan üzerinden notlandırması sonucunda üç uzmanın verdiği notların karşılaştırılmasıyla belirlenmiştir.

“Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi” güvenilirliğinin belirlenebilmesi için;

“Bir uzmana” ait güvenilirlikte:

$$r_{XT} = \frac{MSP + MSR}{MSP + (K - 1)MSR}$$

“Üç uzmana” ait güvenilirlikte:

$$r_{XT} = \frac{MSP + MSR}{MSP}$$

formülleri kullanılmıştır (Fisher, 1958). Bu formüllere göre:

K: Uzman sayısı,

r_{XT} : Güvenirlik indeksi,

MSP: Bireylerarası kareler ortalaması,

MSR: Hata puanlarına ait kareler ortalaması,

olarak alınmıştır.

Araştırmanın nitel verilerinin toplanması sürecinde açık uçlu anket tekniğine başvurulmuştur. Bell (2005)'in belirttiği gibi açık uçlu sorular, katılımcıların görüşlerini ve kişisel yorumlarını paylaşmasının beklendiği daha küçük ölçekli araştırmalarda yararlanılabilecek bir tekniktir.

Bu çalışmada, deney grubu öğrencilerinin ve öğretmenin Türkçe derslerinde uygulanan basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yöntemine ilişkin görüşlerini daha rahat ve serbest biçimde aktarabilmeleri ve bu konuda daha ayrıntılı veriler elde edilmesi amaçlandığı için açık uçlu anket tekniğinden yararlanılmıştır. Açık uçlu anket ile öğrencilerin ve öğretmenin basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminin Türkçe derslerinde uygulanma sürecinde karşılaştıkları olumlu ve olumsuz durumlara, bu yöntemin Türkçe dersi başarılarındaki etkililiğine ve yöntemin işlevselliğine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin ve öğretmenin açık uçlu anket sorularına vermiş oldukları yanıtlar, nitel veri analizi yaklaşımlarından betimsel analiz yaklaşımıyla çözümlenmiştir. Betimsel

veri analiz sürecinde dört aşama izlenmiştir (Şimşek ve Yıldırım, 2006). İlk olarak araştırmanın kavramsal çerçevesinden ve açık uçlu anket sorularına verilen yanıtlardaki boyutlardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenmiştir. İkinci aşamada, daha önce oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler araştırmacı tarafından okunmuş ve düzenlenmiştir. Veriler, tanımlama amacıyla seçilmiş, anlamlı ve mantıklı biçimde bir araya getirilmiştir. Araştırma amacı ile ilgili olmayan yanıtlar ayırt edilmiş, çalışmanın amacına uygun veriler değerlendirilmiştir. Böylece veriler, tematik çerçeveye uygun olarak işlenmiştir. Üçüncü aşamada, düzenlenen veriler tanımlanmış ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Bu aşamada verilerin kolay anlaşılır ve kolay okunabilir bir dille tanımlanmasına ve gereksiz yinelemelerden kaçınılmasına dikkat edilmiştir. Dördüncü ve son aşamada ise tanımlanan bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması yapılmıştır.

BÖLÜM 5

BULGULAR

Bu bölümde araştırmadaki denenceler ile öğretmen ve öğrenci görüşlerine yönelik olarak elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

5.1. Denencelerle İlgili Bulgular

Bu başlık altında, deneysel işlemden sonra deney ve kontrol gruplarına sınıfta olarak verilen (uygulanan) “Okuduğunu Anlama Becerisi Testi”, “Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ve “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi”nden elde edilen veriler ışığında, araştırmacının problemini oluşturan alt problemler (denenceler) sınıftaştır.

5.1.1. Okuduğunu Anlama Becerisi “Bilgi” Düzeyi Erişilerinin Sınıftaştırılması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalamaları Çizelge 14’te verilmiştir.

Çizelge 14

Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Bilgi” Düzeyi Erişimleri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	.76	.76	42	.095	.924	p>0.05
Kontrol Grubu	23	.73	.81				

Çizelge 14’e göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun okuduğunu anlama becerisi “bilgi” düzeyi erişimi ortalaması .76, mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun “bilgi” düzeyi erişimi ortalaması .73’tür. Deney ve kontrol gruplarının erişimi

ortalamları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır [$t(42) = .924, p > .05$].

Bu verilere göre, okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki davranışlarını kazandırmada “proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı” ile “mevcut programdaki eğitim anlayışı”nın aynı derecede etkili olduğu söylenebilir.

5.1.2. Okuduğunu Anlama Becerisi “Kavrama” Düzeyi Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki erişileri ortalamaları Çizelge 15’te verilmiştir.

Çizelge 15

Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Kavrama” Düzeyi Erişileri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	9.14	3.45	42	7.62	.000	$p < 0.05$
Kontrol Grubu	23	2.47	2.27				

Çizelge 15’e göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun okuduğunu anlama becerisi “kavrama” düzeyi erişileri ortalaması 9.14, mevcut programdaki eğitim anlayışının uygulandığı grubun “kavrama” düzeyi erişileri ortalaması 2.47’dir. Deney ve kontrol gruplarının erişileri ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42) = 7.62, p < .05$].

Buna göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilere, okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki davranışlarını kazandırmada, mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.3. Okuduğunu Anlama Becerisi “Toplam” Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun okuduğunu anlama becerisi “toplam” erişi ortalamaları Çizelge 16’da verilmiştir.

Çizelge 16

Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” “Toplam” Erişileri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	9.80	3.38	42	8.05	.000	p<0.05
Kontrol Grubu	23	2.78	2.35				

Çizelge 16’ya göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun okuduğunu anlama becerisi “toplam” (bilgi+kavrama) erişi ortalaması 9.80, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı grubun “toplam” (bilgi+kavrama) erişi ortalaması 2.78’dir. Deney ve kontrol gruplarının erişi ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 8.05, p<.05$].

Buna göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilere, okuduğunu anlama becerisine ilişkin davranışların kazandırılmasında mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.4. Yazılı Anlatım Becerisi “Bilgi” Düzeyi Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişi ortalamaları Çizelge 17’de verilmiştir.

Çizelge 17

Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” “Bilgi” Düzeyi Erişileri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	1.19	.81	42	2.33	.024	p<.05
Kontrol Grubu	23	.65	.71				

Çizelge 17’ye göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun yazılı anlatım becerisi “bilgi” düzeyi erişi ortalaması 1.19, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı kontrol grubunun erişi ortalaması ise .65’tir. Deney ve kontrol gruplarının erişi ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 2.33, p<.05$].

Buna göre, yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki davranışlarını kazandırmada, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.5. Yazılı Anlatım Becerisi “Uygulama” Düzeyi Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun yazılı anlatım becerisinin “uygulama” düzeyindeki erişi ortalamaları Çizelge 18’de verilmiştir.

Çizelge 18

Deney ve Kontrol Gruplarının “Yazılı Anlatım Becerisi” “Uygulama” Düzeyi Erişileri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	8.85	4.21	42	6.78	.000	p<.05
Kontrol Grubu	23	2.04	2.24				

Çizelge 18’e göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun yazılı anlatım becerisi “uygulama”

düzeyi erişimi ortalaması 8.85, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı kontrol grubunun erişimi ortalaması ise 2,04'tür. Deney ve kontrol gruplarının erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 6.78, p<.05$].

Buna göre, yazılı anlatım becerisinin "uygulama" düzeyindeki davranışlarını kazandırmada, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.6. Yazılı Anlatım Becerisi "Toplam" Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun yazılı anlatım becerisi "toplam" erişimi ortalamaları Çizelge 19'da verilmiştir.

Çizelge 19

Deney ve Kontrol Gruplarının "Yazılı Anlatım Becerisi" "Toplam" Erişimleri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	10.04	4.32	42	7.66	.000	p<.05
Kontrol Grubu	23	2.69	2.30				

Çizelge 19'a göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun yazılı anlatım becerisi "toplam" (bilgi+uygulama) erişimi ortalaması 10.04, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı kontrol grubunun "toplam" (bilgi+uygulama) erişimi ortalaması 2.69'dur. Deney ve kontrol gruplarının erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t testi" ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 7.66, p<.05$].

Buna göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilere, yazılı anlatım becerisine ilişkin davranışların kazandırılmasında mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.7. Okuduğunu Anlama Becerisi ve Yazılı Anlatım Becerisi “Genel Toplam”

Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun okuduğunu anlama becerisi ve yazılı anlatım becerisi “genel toplam” erişilme ortalamaları Çizelge 20’de verilmiştir.

Çizelge 20

Deney ve Kontrol Gruplarının “Okuduğunu Anlama Becerisi” ve “Yazılı Anlatım Becerisi” “Genel Toplam” Erişimleri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	19.85	6.79	42	9.79	.000	p<.05
Kontrol Grubu	23	4.30	3.29				

Çizelge 20’ye göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun okuduğunu anlama becerisi ve yazılı anlatım becerisi “genel toplam” erişilme ortalaması 19.85, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı kontrol grubunun okuduğunu anlama becerisi ve yazılı anlatım becerisi “genel toplam” erişilme ortalaması 4.30’dur. Deney ve kontrol gruplarının erişilme ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 9.79, p<.05$].

Bu verilere göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilere, okuduğunu anlama becerisi ve yazılı anlatım becerisine ilişkin davranışların kazandırılmasında mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.1.8. Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Erişilerinin Sınanması

Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubu ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan kontrol grubunun kompozisyon (yazılı anlatım) becerisi erişilme ortalamaları Çizelge 21’de verilmiştir.

Çizelge 21

Deney ve Kontrol Gruplarının “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi” Erişileri

	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Yorum
Deney Grubu	21	20.88	13.04	42	3.82	.000	p<.05
Kontrol Grubu	23	3.24	17.04				

Çizelge 21’e göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programıyla öğretim yapılan deney grubunun kompozisyon (yazılı anlatım) erişimi ortalaması 20.88, mevcut programdaki eğitim anlayışının kullanıldığı kontrol grubunun kompozisyon (yazılı anlatım) erişimi ortalaması 3.24’tür. Deney ve kontrol gruplarının erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı “t testi” ile yoklanmıştır. Gözlenen fark .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur [$t(42)= 3.82, p<.05$].

Bu verilere göre, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilere, kompozisyon (yazılı anlatım) becerisine ilişkin davranışların kazandırılmasında mevcut programdaki eğitim anlayışından daha etkili olduğu söylenebilir.

5.2. Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında, deney grubu öğrencilerinin ve öğretmenin Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programına ilişkin görüşleri verilmiştir.

5.2.1. Yöntemin Türkçe Dersine Yönelik Tutum Üzerindeki Etkisine İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe derslerinde kullanılmasına ilişkin elde edilen öğrenci görüşleri, bu yöntemin daha önce Türkçe dersini sevmeyen öğrencilerin bu dersi sevmelerine olanak tanıdığını göstermektedir. Öğrencilerin bu yöndeki görüşleri şöyledir:

“Ben geçen sene Türkçe dersini sevmezdim ama bu sayede Türkçe dersine olan ilgim değişti.” (Ö1)

“Önceden Türkçe dersinden nefret ederdim. Şimdi bayılıyorum.” (Ö6)

Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe dersini seven öğrenciler üzerinde de olumlu etkiler bıraktığı, bu öğrencilerin Türkçe derslerini daha çok sevmelerini, Türkçe dersine daha bir tutku ve sevgi ile girmelerini sağladığı belirlenmiştir:

“Benim ilgimi, merakımı uyandırdı. Tutku ve sevgi ile Türkçe dersini işliyorum.”
(Ö2)

“Bu yöntem ile Türkçe dersini daha çok sevmeye başladım.” (Ö9)

“Türkçe dersini önceden de seviyordum ama şimdi daha güzel.” (Ö17)

Deney grubu öğretmeni de Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin ilgisini çektiğini ve Türkçe derslerinin daha eğlenceli bir ders olmasını sağladığını belirtmiştir. Deney grubu öğretmenine göre de bu yöntem, öğrencilerin Türkçe dersine daha çok ilgi duymasına olanak tanımıştır:

“Bu uygulama çocuklar için çok ilgi çekici ve eğlenceli. Öğretmenlik yaşamımda ilk kez öğrencilerin teneffüs zili çaldığı için üzülüklerine tanık oldum.” (H)

5.2.2. Yöntemin Türkçe Derslerinde Kullanılmasına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Öğrenciler, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe derslerinde kullanılmasına ilişkin olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu yöntemin Türkçe derslerinde kullanılmasıyla Türkçe dersinin daha eğlenceli olduğunu, dersleri eğlenerek öğrendiklerini ve dersin kesinlikle sıkıcı olmadığını belirtmişlerdir:

“Türkçe derslerinde bu yöntemin kullanılmasını isterim. Çünkü zevkli geçiyor.”
(Ö1)

“Türkçe derslerinin bundan böyle bu yöntemle işlenmesini isterim. Zevkli, heyecanlı oluyor.” (Ö3)

“Türkçe derslerinin artık böyle işlenmesini isterim. Çünkü bu şekilde bilgiyi eğlenerek öğreniyoruz.” (Ö9)

“Türkçe derslerinin bu şekilde işlenmesini isterim. Çünkü çok zevkli oluyor ve geçen seneler gibi sıkıcı olmuyor.” (Ö11)

“Bu yöntemle Türkçe dersleri çok eğlenceli ve zevkli geçiyor. Eski Türkçe derslerinde ders çok sıkıcı geçiyordu.” (Ö13)

Öğrencilerin proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe derslerinde uygulanmasını istemelerinin bir diğer nedeni de bu yöntemle ile Türkçe dersinin kazandırmayı amaçladığı bilgi ve becerileri daha iyi öğrendiklerini düşünmeleridir. Öğrenciler, bu yöntemle Türkçe derslerinin sıkıcı olmadığını, son derece eğlenceli geçtiği için daha verimli olduğunu düşünmektedirler:

“Türkçe derslerinin hep böyle işlenmesini isterim. Çünkü çok eğitici.” (Ö7)

“Türkçe derslerinin bundan böyle bu şekilde işlenmesini isterim. Çünkü Türkçe dersleri daha eğitici ve eğlenceli.” (Ö10)

“Türkçe dersinin bundan böyle bu şekilde işlenmesini isterim. Çünkü daha iyi öğrenip eğleniyoruz.” (Ö12)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programına göre, öğrenciler Türkçe derslerinde ilk olarak “bilgi” düzeyindeki etkinliklerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtlarını almakta, buradaki etkinlikleri başarıyla tamamlayan öğrenciler daha üst düzey bilişsel becerileri (kavrama, uygulama vb.) gerektiren etkinliklerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarını almakta, bu etkinlikleri de başarıyla tamamlayan öğrenciler, en üst düzey bilişsel becerilerin (analiz, sentez, değerlendirme vb.) bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarına ulaşmaktadır. Bu durum, öğrencileri bir sonraki çalışma kâğıdına geçmek için güdülemekte ve sınıfta bir yarış ve rekabet ortamı oluşturmaktadır. Öğrenciler, bir sonraki kâğıda daha erken geçmek için arkadaşlarıyla yarışmakta ve rekabet etmektedir. Öğrenci görüşleri, bu yarış ve rekabet ortamının Türkçe derslerini daha zevkli ve ilgi çekici bir duruma getirdiğini göstermektedir. Öğrenciler, arkadaşlarıyla yarışmanın dersi tekdüzelikten kurtardığını ve daha zevkli bir hâle getirdiğini belirtmişlerdir:

“Ben Türkçe dersimizin böyle işlenmesini çok iyi buldum. Çünkü eski yıllarımızdan farklı olduğu için bu yöntemle öğrenme daha eğlenceli ve güzel oluyor. Bu yöntem çok işe yarıyor. İnşallah ileriki yıllarımızda da bu yöntem uygulanır. Çünkü sarı ve kırmızı kâğıtlara geçmek için herkes mücadele ediyor. Bu da benim hoşuma gidiyor.” (Ö2)

“Türkçe dersinin hep böyle olmasını çok isterim. Nedeni: Daha eğlenceli oluyor. Hep bir yarış içinde olmak hoşuma gidiyor.” (Ö4)

“Türkçe derslerinde uygulanan bu yöntemi yararlı buluyorum. Nedeni: Rekabet çok oluyor, bu da eğlenceli zamanlara neden oluyor.” (Ö10)

“Türkçe derslerinde uygulanan basamaklı öğretim programı arkadaşlarımız arasında bir hırs olmasını sağladı.” (Ö13)

Öğrencilerin almış oldukları çalışma kâğıtlarındaki etkinlikleri mümkün olan en kısa sürede başarıyla tamamlayarak bir sonraki çalışma kâğıdına geçmek için istek duymaları ve bu konuda arkadaşlarıyla yarışmaları, öğrencilerin etkinlikleri hem istekle yapmasına olanak tanımış hem de öğrencilerin işlenen konularla ilgili etkinlikleri başarıyla gerçekleştirmeleri için onları güdülemiştir.

5.2.3. Yöntemin Öğrencilere Kazandırdıklarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Öğrenciler, Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe derslerindeki başarılarını artırdığını düşünmektedir. Bunun nedeni olarak da bu yöntemin, öğrencilerin daha çok etkinlik yapmalarına olanak tanınması, dersin daha eğlenceli olmasıyla konuların daha iyi öğrenilmesi ve anlaşılması gösterilmiştir. Öğrenciler, bu yöntemle Türkçe dersinin kazandırmayı amaçladığı bilgi ve becerileri daha iyi edindiklerini düşünmektedir:

“Benim Türkçe dersindeki başarıyı bayağı bir arttırdı. Çok iyi gidiyorum. Benim için bu yöntem yararlı.” (Ö2)

“Bu yöntem Türkçe zekâmı daha çok geliştirdi.” (Ö4)

“Daha iyi öğrendim. Daha bilgili oldum.” (Ö5)

“Bize bir sürü bilgiyi daha eğlenceli yolla kazandırdı. Bu sayede daha kolay öğreniyoruz.” (Ö12)

“Konularla ilgili birçok soru çözdüğümüz için daha başarılı oluyoruz.” (Ö14)

“Türkçe derslerinde uygulanan bu yöntem, konuları daha çok anlamamı sağlıyor.” (Ö16)

“Daha başarılıyım.” (Ö17)

Türkçe öğretmeni de uygulanan yöntemin öğrencilerin Türkçe dersindeki başarılarını artırdığını ve öğrencileri geliştirici bir niteliğe sahip olduğunu belirtmiştir:

“Bu uygulama çocuklar için geliştirici. Ayrıca uygulanan yöntemin öğrencilerin Türkçe dersindeki başarılarını artırdığı görülüyor. Bu yıl 6/B sınıfının Türkçe sınavlarında verdiği kâğıtlar, diğer sınıflardan daha nitelikli.” (H)

Türkçe dersinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının, öğrencilerin yazma ve konuşma becerilerinin gelişmesine olanak tanıdığı görülmektedir. Bunun nedenlerinden biri, öğrencilerin işlenen konularla ilgili kendilerine verilen çalışma kâğıtlarındaki etkinlikleri yaparak gerçekleştirmeleri sonucunda çok sayıda yazma çalışması yapmış olmalarıdır. Bir başka neden ise eğitim durumlarında yer alan konuşma etkinlikleri yoluyla öğrencilerin dönem içerisinde çok sayıda hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma etkinliği yapmış olmalarıdır. Bununla birlikte öğrencilerin yapmış oldukları projelerde hem yazılı ürünler ortaya koymaları hem de daha sonra bu ürünleri sözlü olarak sınıfa sunmaları da öğrencilerin konuşma ve yazma becerilerini geliştirmelerine olanak tanımıştır:

“Türkçe derslerindeki bu yöntem, benim yazma ve konuşmama katkıda bulundu.”
(Ö10)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı, öğrenciyi dersin her aşamasında etkin kılan bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrenciler, düzeylerine uygun, kendi seçtikleri etkinlikleri gerçekleştirmekte ve projeler hazırlamaktadırlar. Bu yöntemde öğretmen, öğrencilerin etkinlikleri ve projeleri doğru ve sağlıklı yapabilmeleri için onları yönlendiren bir kılavuz durumundadır. Bir başka deyişle bu yöntemde öğretmen edilgin, öğrenci etkindir. Öğrencilerin dersin tüm aşamalarında etkin olmaları, dikkatlerinin sürekli uyanık kalmasına ve böylece dersin tüm aşamalarını dikkatle izlemelerine olanak tanımaktadır.

“Bu yöntem daha iyi derse katılmamızı, dersi daha iyi izlememizi sağladı.” (Ö14)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı, öğrencilerin kendilerine düzeylerine uygun olarak verilen çalışma kâğıtlarında yer alan etkinliklerden istediklerini seçerek bu etkinlikleri başarıyla tamamlayıp bir sonraki çalışma kâğıdını almaya hak kazanmaları anlayışı üzerine kuruludur. Öğrencilerin bir ders saati içinde işlenen konuyla ilgili etkinlikleri başarıyla tamamlayıp bir sonraki çalışma kâğıdındaki etkinliklere geçebilmesi için hem etkinlikleri başarılı bir biçimde tamamlamış olması hem de belli bir sürede etkinlikleri bitirmesi gerekmektedir. Bu da öğrencilerin kendilerine verilen her çalışma kâğıdında süreyi etkili kullanma yönünde

çaba harcamaları yoluyla olanaklı olmaktadır. Böylece bu yöntem, öğrencilere süreyi etkili kullanma ve hızlı soru çözme becerisi kazandırma bakımından da son derece etkilidir.

“Bu yöntem bana soruları daha hızlı çözmeyi kazandırdı.” (Ö1)

Türkiye’deki eğitim sisteminin sınavlar üzerine kurulu olduğu, bu nedenle de öğrencilerin eğitim süreçlerinde yaşamlarına yön verecek çok sayıda yaşamsal öneme sahip sınava girecekleri ve bu sınavlarda çok sayıda soruyu belli bir sürede yetiştirmek zorunda kalacakları gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, bu yöntemin bu bağlamda da son derece önemli bir işlevi yerine getirdiği söylenebilir.

5.2.4. Yöntemin Diğer Derslerde de Kullanılmasına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının Türkçe dışındaki derslerde de kullanılması konusunda öğrenciler, farklı görüşler taşımaktadır. Öğrencilerin bir bölümü bu yöntemin diğer derslerde de kullanılması gerektiğini düşünürken, bir bölümü bu yöntemin Türkçe dışındaki derslerde kullanılmamasının daha doğru olacağını belirtmektedir.

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının diğer derslerde de uygulanması gerektiğini düşünen öğrenciler, bu yöntemin diğer derslerin de daha iyi anlaşılmasına olanak tanıyacağından, uygulanmasının yararlı olacağını belirtmişlerdir:

“Uygulanabilir çünkü daha iyi öğrenmemiz için iyi bir yöntem.” (Ö7)

Öğrenciler, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ile diğer derslerin de zevkli ve eğlenceli olabileceğine ilişkin bir kanı taşıdıklarını ve bu nedenle bu yöntemin diğer derslerde de uygulanmasının yerinde olabileceğini belirtmişlerdir:

“Evet. Böylece okul daha zevkli olabilir.” (Ö6)

“Bence bu yöntem diğer derslerde de uygulanabilir. Çünkü böylece o dersler de eğlenceli geçer.” (Ö13)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının diğer derslerde de uygulanması durumunda öğrencilerin sevmedikleri dersleri de

sevebileceklerine ilişkin taşımış oldukları kanı, öğrencilerin bu yöntemin diğer derslerde de kullanılmasını istemelerinin bir başka nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır:

“Bence uygulansın. Çünkü ben matematiği sevmiyorum. Belki bu yöntemle sevmeye başlayabilirim.” (Ö4)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı, yapısı gereği öğrencilerin işlenen konularla ilgili çok sayıda soru çözmelerine ve etkinlik gerçekleştirmelerine olanak tanıyan bir yöntemdir. Bu nedenle öğrencilerin bir bölümü, bu yöntemin diğer derslerde de uygulanması durumunda o derslerde de çok sayıda etkinlik yapacaklarını ve soru çezeceklerini, bunun da başarılarına olumlu yönde etki edeceğini düşünmektedir:

“Uygulanabilir çünkü İngilizce dersinde mesela böyle bir yöntem uygulansaydı o zaman hep İngilizce sorular çözerdik.” (Ö2)

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının diğer derslerde de uygulanmasının doğru olmayacağını düşünen öğrenciler, bu yöntemin diğer derslerde de kullanılması durumunda o derslerin zorlaşacağını belirtmişlerdir:

“Bence bu yöntem diğer derslerde uygulanmamalı. Çünkü diğer dersler zorlaşabilir.” (Ö10)

“Bence bu yöntem diğer derslerde uygulanmamalı. Çünkü çok zor ve sıkıcı olur.” (Ö11)

Öğrencilerin bir bölümü proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının tüm derslerde uygulanması durumunda, sıkıcı bir hâl alabileceğini düşünmektedir:

“Hayır, uygulanmasını istemiyorum. Çünkü sıkılırdım.” (Ö5)

“Bence uygulanamaz çünkü zevkli olmaz.” (Ö16)

Öğrencilerin bir bölümü de proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının tüm derslerin yapısına uymayabileceğini düşünmektedir. Öğrencilerde bu yöntemin işlevsel olmayacağı bir derste uygulanması durumunda o dersin etkililiğini ve verimliliğini kaybedebileceği ve oyuna dönüşebileceği yönünde bir kanı bulunması, bu yöntemin diğer derslerde uygulanmasına sıcak bakmamalarına neden olan bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır:

“Hepsinde uygulanamaz. Bazı derslerde oyun gibi olur.” (Ö15)

BÖLÜM 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın problemine açıklık kazandırmak amacıyla sınanan alt problemler (denenceler) yorumlanmış, elde edilen bulgular doğrultusunda yargı ve önerilerde bulunulmuştur.

6.1. Sonuçlar

Bu araştırmanın problemi “6. sınıf Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının uygulandığı deney grubunun ulaştığı okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerisinin erişiş ortalaması ile Türkçe dersinin geleneksel yöntemlerle yürütüldüğü kontrol grubunun ulaştığı okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerisinin erişiş ortalaması arasında anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde belirlenmiştir. Bu probleme yanıt aramak amacıyla oluşturulan denencelerin sonuçlarına ve bu sonuçlara ilişkin yargılara aşağıda yer verilmiştir:

Denence 1: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişiş ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişiş ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 1, bulgular tarafından **doğrulanmamıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Deney grubunun bilgi erişiş ortalaması (.76) ile kontrol grubunun bilgi erişiş ortalaması (.73) birbirine çok yakındır. Bu nedenle deney grubunun bilgi erişiş ortalaması ile kontrol grubunun bilgi erişiş ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre, mevcut programdaki eğitim anlayışı ile proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının “bilgi” düzeyindeki davranışları kazandırmada aynı derecede etkili olduğu söylenebilir. Çünkü bilgi düzeyi,

görünce tanıma, sorunca hatırlayıp söyleme, ezberden aynen söyleme gibi davranışları içerir. Mevcut programdaki eğitim anlayışının özellikle ezbere dayalı davranışların kazandırılmasında etkili olduğu bilinmektedir. Bilgi düzeyindeki davranışlar, düz anlatma yöntemiyle de kazandırılabilir. Bu nedenle proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı, öğrencilere okuduğunu anlamının bilgi düzeyindeki davranışlarını kazandırmada etkili olsa da geleneksel yöntemler de bu konuda başarılı olduğundan öğrencilerin erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir fark çıkmadığı düşünülmektedir.

Bu denenceye yönelik elde edilen bu bulgu, daha önce gerçekleştirilen deneysel çalışmaların bulgularıyla da benzerlik göstermektedir. Örneğin, Aslan (2006) ve Turhan (2016) tarafından gerçekleştirilen deneysel çalışmalarda da deney ve kontrol gruplarının okuduğunu anlama becerisi “bilgi” düzeyi erişimi ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Her iki çalışmada da deney ve kontrol gruplarının okuduğunu anlama becerisi “bilgi” düzeyi erişimi ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmaması, az önce yapmış olduğumuz yoruma benzer biçimde yorumlanmıştır.

Denence 2: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun okuduğunu anlama becerisinin “kavrama” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 2, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Okuma edimi, metindeki iletilerin kavranması, çözümlenmesi ve değerlendirilmesi gibi devinimsel, duyuşsal ve bilişsel aşamaları bulunan karmaşık bir süreç sonucunda oluşmaktadır. Bu süreçte okur, dil öğeleri arasında örüntüler oluşturup yeni düşüncelerin üretilmesini gerçekleştirdiğinden edilgen değil, etkin durumdadır. Okurun bu süreçteki etkin katılımı, yazılı metnin anlamlandırılması gereksiniminden kaynaklanır. Yazılı metnin anlamlandırılabilmesi için, okunanı gerçek boyutlarıyla kavramak bir önkoşul niteliğindedir.

Öğrencinin okuduğu metni kavrayabilmesi, söz dağarcığının zenginliği ile yakından ilgilidir. Bu nedenle öğrencinin kavramsal birikiminin desteklenmesi ve söz dağarcığının zenginleştirilmesi, kavrama becerisinin geliştirilmesinde büyük önem taşımaktadır.

Araştırma sürecinde deney grubundaki öğrencilere uygulanan eğitim durumlarında metinlerin dil ve düşünce yapılarının kavratılmasını sağlayacak sorular önceden saptanmış, metin içeriği sorulara bağlanarak incelettirilmiştir. Metin okutulmadan önce, sorulan çeşitli düzeydeki sorular ile okutulacak metnin duygu ve düşünce yapısına ilişkin ipuçları verilmiş, öğrencilerde okunacak metne karşı ilgi uyandırılmış, böylece okunacak metin yaşamla ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte, öğrencilerin giriş davranışları denetlenmiş ve öğrenmeye istek duyarak katılmaları sağlanmaya çalışılmıştır.

Eğitim durumlarında metinler okunduktan sonra, ilk olarak o metinde geçen anlamı bilinmeyen sözcüklerin öğrenciler tarafından anlamlarının tahmin edilmesi istenmiştir. Böylece öğrencilerin bağlamdan hareketle sözcüklerin anlamlarını çıkarsama becerisi kazanmalarına olanak tanınmıştır. Daha sonra bu sözcüklerin anlamlarına sözlükten bakarak tahminlerinin doğru çıkıp çıkmadığı kontrol ettirilmiştir. Böylece öğrencilerin hem sözlük kullanma becerisi ve alışkanlığı edinmeleri sağlanmış hem de öğrendikleri sözcüklerin kolaylıkla unutulması önlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin anlamını bilmedikleri sözcüklerin anlamlarını sözlükten bakarak öğrendikten sonra bu sözcükleri anlamlarına uygun olarak birer cümlede kullanmaları istenmiştir. Bu uygulamayla da öğrencilerin sözcüklerin anlamlarını uygulamalı olarak öğrenmeleri ve söz dağarcıklarına yerleştirmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

Öğrencilerin söz dağarcıklarını geliştirmeye yönelik etkinliklerin ardından okunan metnin tam ve doğru olarak anlaşılmasını sağlayacak süreçler işe koşulmuştur. Bu bağlamda ilk olarak tüm öğrencilere C basamağındaki etkinliklerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları verilmiştir. Bu çalışma kâğıtlarında öğrencilerin hatırlama becerilerini ölçen, metinde birebir karşılığı olan sorulara yer verilmiş ve öğrencilerin bu soruları başarıyla yanıtlamaları beklenmiştir. Öğrenciler, öğretmen tarafından belirlenen etkinlikleri yapmaya zorlanmamış, kendilerine verilen etkinliklerden istedikleri herhangi dört etkinliği yapmaları istenmiştir. Soruları yanıtlayan öğrenciler, çalışma kâğıtlarını öğretmene getirmişlerdir. Öğretmen, öğrencilere dönütlerde bulunmuş, eksikleri ya da yanlışları olan öğrencilere bu eksikleri ya da yanlışları düzeltmeleri için ek süre vermiş, etkinliklerin tümünü başarıyla tamamlayan öğrencilere ise öğrencilerin kavrama, sınıflama, edinilmiş bilgileri farklı problem durumlarında kullanma gibi bilişsel becerilerini işe koşmaya olanak tanıyan B basamağındaki etkinliklerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarını vermiştir. Öğrencilere yine aynı şekilde ilgilerine seslenmeyen etkinlikleri gerçekleştirmeleri konusunda bir baskıda bulunulmamış, bu çalışma

kâğıdındaki etkinliklerden istedikleri herhangi üçünü seçmeleri ve seçtikleri etkinlikleri de başarıyla gerçekleştirmeleri beklenmiştir. Etkinlikleri tamamlayan öğrenciler, çalışma kâğıtlarını öğretmene getirmişlerdir. Öğretmen, öğrencilere dönütlerde bulunmuş, eksikleri ya da yanlışları olan öğrencilere bu eksikleri ya da yanlışları düzeltmeleri için ek süre vermiş, etkinliklerin tümünü başarıyla tamamlayan öğrencilere ise A basamağındaki etkinliklerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarını vermiştir. Bu çalışma kâğıtlarında öğrencilerin yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, çözümlenme, bir senteze ulaşma, üst düzey bilişsel süreçleri kullanma gibi becerilerini işe koşmalarına olanak tanıyan etkinlikler bulunmaktadır. Öğrencilerden kırmızı renkli çalışma kâğıdındaki etkinliklerden istedikleri 2 etkinliği seçerek gerçekleştirmeleri istenmiş, etkinlikleri tamamlayan öğrencilere dönütlerde bulunulmuştur. Öğrencilerin ilgi ve düzeylerine seslenen, farklı bilişsel becerileri devindirmelerine olanak tanıyan etkinlikler yoluyla öğrencilerin metni tam olarak kavramaları ve böylece kavrama becerilerini geliştirmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programında deney grubundaki öğrencilere gerçekleştirdikleri etkinliklere yönelik olarak öğretmen tarafından sürekli dönütler verilmiş, böylece süreç odaklı değerlendirme işe koşulmuştur. Bu uygulamayla öğrenciler, yanlışlarını, eksiklerini ve doğrularını o anda görme ve fark etme olanağını elde etmişlerdir. Böylece, öğrencilere anında verilen dönütler yoluyla eksik davranışlar tamamlanıp yanlış davranışlar da düzeltilerek okuduğunu anlama becerisine ilişkin amaçlanan kazanımlara tüm öğrencilerin ulaşması sağlanmaya çalışılmıştır. Okuduğunu anlama ve diğer dilsel becerilerin kazandırılmasına yönelik etkinliklerle bütünleştirilerek yapılan dilbilgisi çalışmalarıyla, öğrencilere Türkçenin yapı ve anlatım olanaklarının kavratılması amaçlanmıştır; böylece, öğrencilerin okuduğunu anlama becerisindeki başarısı, dilin dizgesini oluşturan kuralların kavratılmasıyla desteklenmeye çalışılmıştır. Dilbilgisine yönelik etkinlikler de alt düzey bilişsel becerilerden üst düzey bilişsel becerilere aşamalı olarak giden bir süreçle öğrencilere verilmiş, öğrencilere istedikleri etkinlikleri yapma özgürlüğü tanınmış ve alt düzey bilişsel becerileri devindiren etkinlikleri başarıyla tamamlayan öğrencilerin bir sonraki aşamadaki etkinlikleri yapması beklenmiştir.

Eğitim durumlarının sonunda öğrencilere işlenen konularla ilgili ve düzeylerine yönelik proje ödevleri verilerek öğrencilerin işbirlikli çalışma yoluyla ortaya özgün ürünler koymaları sağlanmıştır. Böylece öğrencilerin birlikte çalışma ve yaratıcılık gibi becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Deney grubundaki öğrencilerin okuduğunu anlama becerisinin kavrama düzeyindeki erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması, Türkçe öğretiminin niteliğine uygun öğretme-öğrenme süreçlerinde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ilkelerinin uygulanması gibi bir nedene bağlanarak açıklanabilir.

Denence 3: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama gücü” “toplam” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama gücü” “toplam” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 3, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Okuduğunu anlama becerisinin toplam erişimi ortalaması, bilgi ve kavrama düzeylerindeki davranışların toplamına ait bir ortalamadır. Deney grubunun toplam erişimi ortalamasının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması ise, denence 1 ve özellikle denence 2’de belirtilen değişkenlerin toplam erişimi de etkilemiş olmasıyla açıklanabilir.

Denence 4: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “bilgi” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 4, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Araştırma sürecinde deney grubundaki Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının temel ilkelerine uygun olarak hazırlanan eğitim durumlarının uygulanmasıyla öğrencilere çok sayıda yazma çalışması yaptırılmış ve öğrencilerin yazma çalışmalarına sürekli dönütler verilmiştir. Öğrencilerin yapmış oldukları yanlışlar ve/veya eksiklikler, öğrencilere gösterilmiş ve bu yanlışlık ve/veya eksiklikleri yinelememesi için gerekli uyarılar yapılmıştır. Böylece öğrencilerin “yazma” alanıyla ilgili bilgileri sürekli uygulayarak daha iyi öğrenmeleri sağlanmış ve bu bilgilerin akılda kalmasına olanak tanıyan koşullar, öğretim anlayışının doğal bir sonucu olarak oluşturulmuştur.

Deney grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerisinin bilgi düzeyindeki erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması, Türkçe öğretiminin niteliğine uygun öğretme-öğrenme süreçlerinde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ilkelerinin uygulanması gibi bir nedene bağlanarak açıklanabilir.

Denence 5: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “uygulama” düzeyindeki erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun yazılı anlatım becerisinin “uygulama” düzeyindeki erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 5, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Araştırma sürecinde deney grubu öğrencilerine uygulanan eğitim durumlarında öğrencilere sanatsal uyarılardan yararlanarak çok sayıda yazma çalışması yaptırılmıştır. Öğrencilere nitelikli sanatsal uyarılar (resim, karikatür vb.) verilerek, öğrencilerin bu uyarıların kendilerinde uyandırdıkları duygu ve düşüncelerle ilgili kompozisyonlar oluşturmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazmış oldukları yazılar, öğretmen tarafından değerlendirilmiş ve öğrencilere yapmış oldukları yanlışlar ve eksikliklerle ilgili dönütler verilmiştir. Öğrencilerin yazma çalışmalarında yapmış oldukları yanlışlar üzerinde önemle durularak öğrencilerin bu yanlışları yinelemesi önlenmeye çalışılmıştır. Bu durum, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı, öğrencilere çok sayıda çalışma kâğıtları verilerek öğrencilerin bu çalışma kâğıtlarındaki etkinlikleri yaparak tamamlamalarına dayanan bir yöntemdir. Bu nedenle öğrencilere verilen her etkinlik, aynı zamanda da bir yazma çalışmasıdır. Öğretmen, öğrencilerin etkinliklerinin doğruluğunu değerlendirirken yalnızca içeriğe bakmamakta, aynı zamanda öğrencilerin çalışma kâğıtlarındaki yazılarını biçimsel olarak da değerlendirmektedir. Öğrenci, çalışma kâğıtlarındaki soruları doğru yanıtlamış olsa bile yazım ve noktalama kuralları bakımından yanlışlıklar yapmış, yazma kurallarına uymamışsa öğretmen, öğrencinin bir sonraki basamağa geçmesine izin vermemiş, yazma kurallarının doğru ve eksiksiz bir biçimde uygulanmasına dönük süreçleri işletmiştir. Bir sonraki basamağa geçmek için etkinlikleri doğru yapmanın yanında yazma kurallarını da eksiksiz ve doğru biçimde uygulamaları gerektiğinin bilincinde olan öğrenciler, kendilerine verilen her çalışma kâğıdında yazma kurallarını da en doğru biçimde uygulama konusunda büyük

dikkat ve özen göstermişlerdir. Böylece öğrencilerin yazma becerileri süreç içinde büyük ölçüde gelişme göstermiştir.

Deney grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerisinin uygulama düzeyindeki erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması, Türkçe öğretiminin niteliğine uygun öğretme-öğrenme süreçlerinde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ilkelerinin uygulanması gibi bir nedene bağlanarak açıklanabilir.

Denence 6: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “yazılı anlatım becerisi” “toplam” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun “yazılı anlatım becerisi” “toplam” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 6, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Yazılı anlatım becerisinin toplam erişimi ortalaması, bilgi ve uygulama düzeyindeki davranışların toplamına ait bir ortalamadır. Deney grubunun toplam erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması ise, denence 4 ve 5’te belirtilen değişkenlerin toplam erişimi de etkilemiş olmasıyla açıklanabilir.

Denence 7: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri” erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun “okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri” erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 7, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri genel toplam erişimi ortalaması; okuduğunu anlamanın bilgi ve kavrama, yazılı anlatım becerisinin de bilgi ve uygulama düzeyindeki davranışları ile her iki becerinin toplam erişimi ortalamasını içeren genel toplama ait bir ortalamadır.

Deney grubunun genel erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması ise, denence 1, 2, 3, 4, 5 ve 6’da belirtilen bütün değişkenlerin genel toplam erişimi de etkilemiş olmasıyla açıklanabilir.

Denence 8: Türkçe öğretiminde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı kullanılarak öğretim yapılan grubun “kompozisyon (yazılı

anlatım)” becerisi erişimi ortalaması ile mevcut programdaki eğitim anlayışıyla öğretim yapılan grubun “kompozisyon (yazılı anlatım)” becerisi erişimi ortalaması arasında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı grubu öğrencilerinin lehine anlamlı fark vardır.

Denence 8, bulgular tarafından **doğrulanmıştır**. Bu sonuç, şöyle yorumlanabilir:

Türkçe dersi bir beceri dersi olduğundan, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin uygulama yoluyla daha anlamlı sınanabileceği düşüncesiyle deney ve kontrol gruplarında ön ve son test olarak kompozisyon tipi yazılı anlatım becerisi testi uygulanmıştır. Uygulama sonuçları, üç alan uzmanı tarafından bir kompozisyonda bulunması gereken bütün özellikler (iç yapı, dış yapı, dil ve anlatım) bağlamında değerlendirilmiştir.

Bilindiği gibi, dört temel dil becerisinden biri olan yazma becerisi doğuştan getirilen bir yetenek değil, sonradan kazanılabilen/kazandırılabilen bir beceri alanıdır. Bu beceri, “yüzme suda öğrenilir” ilkesine benzer biçimde ancak uygulama yoluyla kazanılabilir ve geliştirilebilir. Bu nedenle öğrencilerin çok sayıda yazma etkinliği ile karşılaştırılması, bu noktada çok büyük bir önem taşımaktadır.

Araştırma sürecinde, deney grubundaki öğrencilere çok sayıda yazma çalışması yaptırılmıştır. Bu yazma çalışmalarının serbest yazma, güdümlü yazma, özet çıkarma, kontrollü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, bir metni kendi sözcükleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, eleştirel yazma gibi yazma tür ve tekniklerine yönelik olmasına özen gösterilmiştir. Araştırma sürecinde deney grubu öğrencileri, bu yazma tür ve tekniklerine ilişkin etkinliklerle buluşturulmuş ve öğrencilerin bu etkinlikleri etkili bir biçimde gerçekleştirmesi için gerekli tüm koşullar işletilmiştir. Böylece öğrencilerin yazma becerisine ilişkin temel bilgileri edinip uygulayabilmesinin yanında, başarılı bir yazma sürecinin gerçekleştirilmesi için önkoşul niteliği taşıyan yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini kazanmalarına dönük bir duyarlılık yaşama geçirilmiştir.

Öğrencilerin yazma etkinliklerinde ortaya koyduğu ürünler, yalnızca biçimsel olarak değerlendirilmemiş; özgünlük, dizgesellik, çarpıcılık, ilgi çekicilik, akıcı bir biçimde okunabilirlik gibi öğeleri ne ölçüde barındırdığı bakımından da sorgulanmıştır. Öğrenciler, yazılarında bu öğeleri kullanmaları konusunda güdülenmiştir. Böylece öğrencilerin hem biçim hem de içerik yönünden son derece başarılı kompozisyonlar yazmaları sağlanmaya çalışılmıştır.

Deney grubunun kompozisyon (yazılı anlatım) becerisindeki erişimi ortalamasının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklı çıkması; Türkçe öğretiminin niteliğine

uygun öğretme-öğrenme süreçlerinde, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ilkelerinin uygulanması gibi bir nedene bağlanarak açıklanabilir. Bu denence ile ilgili bulgular, denence 4, 5 ve 6'dan elde edilen bulguları da destekler niteliktedir.

Araştırmanın denencelerine yönelik elde edilen bulgular, Türkçe öğretiminde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı ilkelerinin, öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

6.2. Öneriler

Bu araştırmada Türkçe eğitiminde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerini geliştirmede mevcut programdaki öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı eğitim anlayışına göre daha etkili olduğu, öğrencilerin bu yöntemle Türkçe dersini daha çok sevmeye başladıkları, Türkçe dersinin kazandırmayı amaçladığı bilgi ve becerileri daha iyi edindikleri bulgulanmıştır. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı, Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının kullanılmasına ilişkin gerekli önlemleri almalı ve Türkçe Dersi Öğretim Programı'nı proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının temel ilkelerini barındıracak biçimde güncellemelidir.

Türkçe öğretmenlerine Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programını kullanmanın önemi ve gerekliliği anlatılmalıdır. Türkçe öğretmenlerinin derslerde bu yöntemi kullanabilmelerini sağlamak için hizmet içi eğitimler aracılığıyla bu yöntemin ilkeleri ve uygulama koşulları onlara ayrıntılı ve olanaklıysa uygulamalı olarak açıklanmalıdır.

Üniversitelerdeki Türkçe Öğretmenliği Bölümü lisans programlarında yer alan Özel Öğretim Yöntemleri dersinin içeriği proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programına ilişkin bilgileri de içerecek biçimde yeniden düzenlenmelidir. Türkçe öğretmeni adaylarına Özel Öğretim Yöntemleri dersinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının ilkeleri ve uygulama koşulları ayrıntılı ve etkili bir biçimde anlatılmalıdır. Türkçe öğretmeni adaylarının meslek yaşamlarında proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programını etkili bir biçimde uygulayabilecek bilgi birikimine sahip olmaları sağlanmalıdır.

Proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programı, öğrenci merkezli diğer birçok yöntem gibi kalabalık sınıflarda uygulanmasının zor ve işlevsiz olduğu bir yöntemdir. Bu durum, araştırma sürecinde araştırmacının gözlemleri ve öğretmenin görüşleri yoluyla bulgulanmıştır. Bu yöntemin Türkçe derslerinde etkili ve verimli bir biçimde uygulanabilmesini sağlamak için Milli Eğitim Bakanlığı, okullardaki sınıf mevcutlarının en çok 20-25 kişi aralığında olmasının sağlanması konusunda özenli ve duyarlı davranmalı, bu konuda gerekli önlemleri almaya çalışmalıdır.

Bu araştırmada elde edilen öğrenci görüşleri, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının diğer derslerde de uygulanması durumunda öğrencilerin o derslerin de zevkli olacağını, böylece daha verimli işlenebileceğini düşündüklerini ortaya koymuştur. Bu nedenle proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenmiş basamaklı öğretim programının diğer derslerde uygulanması durumunda ortaya ne gibi sonuçlar çıkacağı, diğer alan uzmanları ve araştırmacılar tarafından yapılacak deneysel çalışmalarla araştırılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akarsu, B. (1998). *Wilhelm von Humbold'ta Dil-Kültür Bağlantısı*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Aksan, D. (1979). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Akyol, H. (2010). *Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Altun, M. (2007). Türkçe Dersinin Amaçları, İlkeleri ve Türkçe Programı. Fatma Bölükbaş (Ed.). *Türkçe Öğretimi* (s. 24-31). İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Altun Yalçın, S., Turgut, Ü. ve Büyükkasap, E. (2009). Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Elektrik Konusu Akademik Başarılarına, Fiziğe Karşı Tutumlarına ve Bilişsel İşlem Becerilerine Etkisinin İncelenmesi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 1 (1), 81-105.
- Arıbaş, S. ve Fırat, Ş. (2010). İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Akademik Başarıları Üzerinde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkisi. *Milli Eğitim*, 186, 310-319.
- Aslan, C. (2017). *Örnek Eğitim Durumlarıyla Türkçe – Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aslan, C. (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları - Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.
- Aslan, C. (2006). *Yazınsal Nitelikli Çocuk Kitaplarının Çocuğun Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Ayan, M. (2012). Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının İlköğretim Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersi Akademik Başarı Düzeyine Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10 (1), 167-183.
- Ayas, K. and Zeniuk, N. (2001). Project-Based Learning: Building Communities of Reflective Practitioners. *Management Learning*, 32 (1), 61-76.

- Aydoğuş, R. ve Ocak, G. (2011). İlköğretim 6 ve 7. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programına Dayalı Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (2), 343-368.
- Ayvacı, H. ř. ve şenel Çoruhlu, T. (2010). Fen ve Teknoloji Dersi Proje Tabanlı Öğretim Uygulamasında İlköğretim Öğrencilerinin Karşılaştıkları Güçlükler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXIII (1), 43-59.
- Başbay, A. (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bell, J. (2005). *Doing Your Research Project: A Guide for First-Time Researchers in Education, Health and Social Science*. Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Bell, S. (2010). Project-Based Learning for the 21st Century: Skills for the Future. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 83, 39-43.
- Beydoğan, H. Ö. (2001). Dil Öğretim Yaklaşımlarına Göre Çocukta Ana Dili Edinimi Gelişimi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi Dil Edinimi ve Dil Öğretimi Özel Sayısı*, 5.
- Binbaşıoğlu, C. (2013). Öğretimde Proje Yöntemi ve Türkiye’de Proje Yöntemine Yönelik Düşünceler ve Uygulamalar. *Yeniden İmece*, 38, 31-41.
- Bloom, B. S. (2012). *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme* (Durmuş Ali Özçelik, Çev.). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Blumenfeld, P., Soloway, E., Marx R. W., Krajcik, J. S., Guzdial, M. & Palincsar, A. (1991). Motivating Project-Based Learning: Sustaining the Doing, Supporting the Learning. *Educational Psychologist*, 26, 369-398.
- Bölükbaş, F. (2007). Yazma Eğitimi. F. Bölükbaş (Editör). *Türkçe Öğretimi* (s. 121-137). İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Büyükoztürk, ř., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, ř. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cho, Y. & Brown, C. (2013). Project-Based Learning in Education: Integrating Business Needs and Student Learning. *European Journal of Training and Development*, 37 (8), 744-765.
- Çelik, T. (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- DeFillippi, R. J. (2001). Introduction: Project-Based Learning, Reflective Practices and Learning Outcomes. *Management Learning*, 32 (1), 5-10.
- Demir, T. (2013). Türkçe Öğretimi Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1 (1), 53-76.
- Demirel, Ö. (1996). *Türkçe Programı ve Öğretimi*. Ankara: Kardeş Yayınları.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*. İstanbul: MEB.
- Demirel, Ö., Şahan H. H., Ekinci, N., Özbay, A. ve Begimgil, A. M. (2006). Basamaklı Öğretim Programının Süreç ve Ürün Açısından Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, 172, 72-90.
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirhan, C. ve Demirel, Ö. (2003). Program Geliştirmede Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (5), 48-61.
- Dilidüzgün, S. (2004). Okuma Öğretimi Hedefleri Bağlamında Türkçe Ders Kitaplarındaki Çocuk Edebiyatı Ürünleri, *Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 43-55.
- Doğan, Y. (2013). Dinleme Eğitimi: Kuram, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme. A. Güzel ve H. Karatay (Editörler). *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (s. 151-180). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Durusoy, H. (2012). 6. Sınıf “Kuvvet ve Hareket” Ünitesinde Basamaklı Öğretim Yöntemi ve Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Erişisine ve Kalıcılığa Etkisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Eco, U. (2011). *Genç Bir Romancının İtirafı*. (Çev.: İlknur Özdemir). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.
- Erdem, M. ve Akkoyunlu, B. (2002). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Beşinci Sınıf Öğrencileriyle Yürütülen Ekiple Proje Tabanlı Öğrenme Üzerine Bir Çalışma, *İlköğretim Online*, 1, 2-11.
- Erdem, İ. (2013). Konuşma Eğitimi: Kuram, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme. A. Güzel, H. Karatay (Editörler). *Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Fisher, R. A. (1958). *Statistical Methods for Research Workers*. New York: Hafner.

- Göğüş, B. (1978). *Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Gömleksiz, M. N. ve Fidan, E. K. (2012). Web Tasarımı Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (1), 101-116.
- Gömleksiz, M. N. ve Öner, Ü. (2013). Basamaklı Öğretim Programının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi. *Millî Eğitim*, 198, 173-195.
- Grellet, F. (2010). *Developing Reading Skills*. New York: Cambridge University Press.
- Gültekin, M. (2005). İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrenme Ürünlerine Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 5 (2), 519-556.
- Gültekin, M. (2007). Proje Tabanlı Öğrenmenin Beşinci Sınıf Fen Bilgisi Dersinde Öğrenme Ürünlerine Etkisi. *İlköğretim Online*, 6 (1), 93-112.
- Gün, E. S. (2012). *Çoklu Zekâ Kuramı ile Desteklenmiş Olan Basamaklı Öğretim Programının Öğrenci Erişimine, Kalıcılığa ve Öğrenme Süreçlerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Güvendir, E. ve Yıldız, I. G. (2014). *Dil Edinimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kalyoncu, R. ve Tepecik, A. (2010). İlköğretim 8. Sınıf Görsel Sanatlar Dersi Kent Projesi Konusunda Proje Tabanlı Öğrenmeye Dayalı Bir Uygulama Örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10 (4), 2377-2430.
- Kaptan, F. ve Korkmaz, H. (2002). Fen Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenmenin Yaratıcı Düşünme, Problem Çözme ve Akademik Risk Alma Düzeylerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 164-170.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2013). Okuma Eğitimi: Kuram, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme. A. Güzel ve H. Karatay (Editörler). *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (s. 221-264). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kavcar, C. (1983). Düzgün Yazmanın Önemi ve Yolları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 16 (2), 113-123.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Aksoy, Ö. (2009). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Hasırcı, S. (2016). *Türkçe Öğretimi Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Keegan, A. & Turner, J. R. (2001). Quantity versus Quality in Project-Based Learning Practices. *Management Learning*, 32 (1), 77-98.
- Kılınçaslan, H. ve Özdemir Şimşek, P. (2015). 6. Sınıf “Kuvvet ve Hareket” Ünitesinde Basamaklı Öğretim Yöntemi ve Yaratıcı Drama Yönteminin Erişiyeye, Tutuma ve Kalıcılığa Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40 (180), 217-245.
- Koç, S. (2013). *İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programı Uygulamasının Öğrencilerin Biliş Ötesi Farkındalıklarına ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Kolcu, H. (2010). *Türk Dili*. İzmit: Umuttepe Yayınları.
- Krajcik, J. S., Blumenfeld, P. C., Marx, R.W. & Soloway, E. (1994). A Collaborative Model for Helping Middle Grade Teachers Learn Project-Based Instruction. *The Elementary School Journal*, 94 (5), 483-497.
- Krajcik, J. S., Czerniak, C. M. & Berger, C. F. (2002). *Teaching Science in Elementary and Middle School Classrooms: A Project-Based Approach*. New York: McGraw Hill.
- Krajcik, J. S. & Blumenfeld, P. C. (2006). Project Based Learning. R. K. Sawyer (Ed.) *The Cambridge Handbook of the Learning Sciences*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Küçükavşar, A. (2010). *Yapılandırmacı Yaklaşımın Türkçe Eğitiminde Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Lundsteen, S. W. (1979). *Listening: Its Impact on Reading and the Other Language Arts*. Urbana IL: National Counsel of Teachers of English.
- Mackay, I. (1997). *Dinleme Becerisi*. (Çev.: Aksu Bora ve Onur Cankoçak). Ankara: İlkaynak Kültür ve Sanat Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Nunley, K. F. (2002). *Layered Curriculum*. Dallas: Morris Publishing.

- Nunley, K. F. (2003). Layered Curriculum Brings Teachers to Tiers. *Education Digest*, 69 (1), 31-36.
- Öner, Ü. (2012). *Sosyal Bilgiler Dersinde Çoklu Zekâ Kuramı Destekli Basamaklı Öğretim Programının Öğrencilerin Akademik Başarısına, Tutumlarına ve Kalıcılığa Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Öner, G., Ünsal, S., Meşe, N. N. ve Korkmaz, F. (2014). Orta Öğretim Sosyoloji Dersinde Örnek Bir Basamaklı Öğretim Uygulaması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13 (1), 229-243.
- Özdemir, E. (1992). *Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Özdener, N. ve Özçoban, T. (2004). Bilgisayar Eğitiminde Çoklu Zeka Kuramına Göre Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4 (1), 149-170.
- Pektaş, H. M., Çelik, H. ve Köse, S. (2009). Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı Üzerine Uygulama Güçlük Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (3), 111-118.
- Saracaloğlu, A. S., Özyılmaz Akamca, G. ve Yeşildere, S. (2006). İlköğretimde Proje Tabanlı Öğrenmenin Yeri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4 (3), 241-260.
- Scarborough, H., Swan, J., Laurent, S., Bresnen, M., Edelman, L. & Newell, S. (2004). Project-Based Learning and the Role of Learning Boundaries. *Organization Studies*, 25 (9), 1579-1600.
- Sever, S. (1993). *Türkçe Öğretiminde Uygulanan Tam Öğrenme Kuramı İlkelerinin Okuma ve Yazılı Anlatım Becerilerindeki Erişime Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Sever, S. (1998). Dil ve İletişim (Etkili Yazılı ve Sözlü Anlatım). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 31(1), 51-66.
- Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2006). Türkçe Öğretiminin Çözölemeyen Sorunları. *Varlık Dergisi*, 1189, 8-16.
- Sever, S. (2008). Eğitim ve Bilimde Türkçe. Ç. İkrâm, N. K. Şahbaz (Editörler). *Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşunun 100'üncü Yılında Eğitim Kurultayı Cumhuriyetimizin Kuruluş Felsefesinin Öngördüğü Eğitim Bildiri Kitapçığı* (s. 435-471). Malatya: İnönü Üniversitesi Yayınları.

- Sever, S., Kaya, Z. ve Aslan, C. (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. İzmir: Tudem Yayınları.
- Simkins, M. (1999). Project Based Learning with Multimedia. *Thrust for Educational Leadership*. 28 (4), 4-10.
- Şahin Civelekoğlu, M. ve Öztürk, Ş. (2010). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ) Yönteminin Uygulanması ile İlgili Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri. *İlköğretim Online*, 9 (3), 1189-1200.
- Taşer, S. (2009). *Konuşma Eğitimi*. İstanbul: Pegasus Yayınları.
- Temizyürek, F., Erdem, İ. ve Temizkan, M. (2014). *Konuşma Eğitimi Sözlü Anlatım*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Turhan, H. (2016). *Çok Uyaranlı Eğitim Ortamlarının Öğrencilerin Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Türkmen, L. (2009). Sınıf Öğretmeni Adaylarına Yönelik Proje Tabanlı Öğrenmeyle İlgili Etkinlik Önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (18), 1-10.
- Ungan, S. (2009). Dinleme Eğitimi. A. Kırkkılıç, H. Akyol (Editörler). *İlköğretimde Türkçe Öğretimi* (s. 135-161). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ülper, H. (2009). *Okuma ve Anlamlandırma Becerilerinin Kazandırılması*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yakıcı, A., Yücel, M., Doğan, M. ve Yelok, S. (2005). *Türkçe – 2 Sözlü Anlatım*. Ankara: Bilge Yayınları.
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yavuz, S. (2006). *Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Kimya Eğitimi Öğrencilerinin Çevre Bilgisi ile Çevreye Karşı Tutumlarına Olan Etkisinin Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G. ve Yılmaz, Y. (2008). *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Yılmaz, F. ve Gültekin, M. (2013). Fen ve Teknoloji Dersinde Basamaklı Öğretim Programı Uygulamaları. *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 27-59.

Yurtluk Başbay, M. (2010). Proje Tabanlı Öğrenme. Ö. Demirel. (Ed.). *Eğitimde Yeni Yönelimler* (s. 67-79). Ankara: Pegem Akademi.

Yüksel, H. (2008). İletişimin Tanımı ve Temel Bileşenleri. U. Demiray. (Ed.). *Etkili İletişim* (s. 2-41). Ankara: Pegem Akademi.

Zeren Özer, D. ve Özkan, M. (2010). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğretmen Adaylarının Biyoloji Konularında Hazırladıkları Projelerin Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımları Açısından Değerlendirilmesi: Bursa İli Örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 615-641.

EKLER

EK A.

Deney Grubuna Bir Dönem Boyunca Uygulanan Eğitim Durumları

EĞİTİM DURUMU-1

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Zeynep Cemali tarafından yazılmış “Hanımninenin Masalları” adlı metin
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kâğıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kâğıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kâğıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
- Bilgisayar

Kaynaklar:

- Aslan, Canan (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.
- Başbay, Alper (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Cemali, Zeynep (2003). *Patenli Kız*. İstanbul: Günışığı Kitaplığı.
- Demirel, Özcan (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Özcan (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Selçuk (1997). *İz*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan. ve Sever, Sedat (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin*-. Ankara: Engin Yayınevi.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Nunley, Kathie (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.

Sever, Sedat (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
 Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya ve Aslan, Canan (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*.
 Ankara: Tudem Yayıncılık.

İzlek: Okuma Kültürü

Ana Metnin Başlığı: Hanımınenin Masalları (Zeynep Cemali)

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- ç. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- e. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- f. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Okuma kurallarını bilme

- 1- Okuma kurallarını bilir.

2-Konuşma kurallarını bilme

- 1- Konuşma kurallarını bilir.

3-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1- Dinleme kurallarını bilir.

4-Yazma kurallarını bilme

- 1- Yazma kurallarını bilir.

5-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- Kök ve eki bilir.
- 2- İsim kökünü bilir.
- 3- Fiil kökünü bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1- Okuma kurallarını kavrar.

2-Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrama

- 1- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.

3-Metnin planını kavrama

- 1- Metnin planını kavrar.

4-Konuşma kurallarını kavrama

- 1- Konuşma kurallarını kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)'in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)'in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

5-Yazma kurallarını kavrama

- 1- Yazma kurallarını kavrar.

6-Dinleme/izleme kurallarını kavrama

- 1- Dinleme kurallarını kavrar.

7-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama

- 1- Kök ve eki kavrar.
- 2- İsim kökünü kavrar.
- 3- Fiil kökünü kavrar.

Uygulama**1-Okuma kurallarını uygulama**

- 1- Sesini ve beden dilini etkili kullanır.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

2-Konuşma kurallarını uygulama

- 1- Konuşmaya uygun ifadelerle başlar.
- 2- Konuşma sırasında uygun hitap ifadeleri kullanır.
- 3- Bulunduğu ortama uygun bir konuşma tutumu geliştirir.
- 4- Standart Türkçe ile konuşur.

3-Hazırlıklı konuşmalar yapma

- 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 2- Tekrara düşmeden konuşur.

4-Sesini ve beden dilini etkili kullanma

- 1- Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.

5-Dinleme/izleme kurallarını uygulama

- 1- Konuşmacının sözünü kesmeden sabır ve saygıyla dinler.
- 2- Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
- 3- Dinlenenle ilgili soru sormak, görüş bildirmek için uygun zamanda söz alır.
- 4- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

6-Yazma kurallarını uygulama

- 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- 2- Düzgün, okunaklı ve işlek bitişik eğik yazı ile yazar.
- 3- Standart Türkçe ile yazar.
- 4- Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.

7-Planlı yazma

- 1- Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

8-Farklı türlerde metinler yazma

- 1- Olay yazıları yazar.

9-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- 1- Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

10-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili yapı ve özellikleri uygulama

- 1- İsim kökü ile fiil kökünü ayırt eder.

Çözümleme**1-Okuduğu metni anlama ve çözümleme**

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamını çıkarır.
- 2- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 3- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.

- 4- Metnin planını kavrar.
- 5- Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.
- 6- Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
- 7- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
- 8- Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.
- 9- Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
- 10- Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
- 11- Okuduklarını kendi yaşamı ve günlük yaşamla karşılaştırır.
- 12- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.

2-Dinlenen/izlenen anlama ve çözümleme

- 1- Dinlenen/izlenen bağlamından hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamlarını çıkarır.
- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/ana duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerinde/izlediklerinde neden-sonuç ilişkilerini belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.
- 5- Dinlediklerinde/izlediklerinde yer alan öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
- 6- Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
- 7- Dinlediği/izlediği metne farklı başlıklar bulur.
- 8- Dinlediklerini/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1- Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
- 2- Okuduklarından hareketle öğrendiği sözcüklerden sözlük oluşturur.
- 3- Sözcükler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili sözcüklere örnek verir.
- 4- Aynı kavram alanına giren sözcükleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
- 5- Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği sözcüklerden sözlük oluşturur.

2-Okuma alışkanlığı kazanma

- 1- Okuma planı yapar.
- 2- Farklı türlerde metinler okur.
- 3- Kitaplık, kütüphane, kitap fuarı ve kitabevlerinden yararlanır.
- 4- Şiir ezberler, şiir dinletileri düzenler, ezberlediği şiirleri uygun ortamlarda okur.
- 5- Okuduğu kitaplardan kitaplık oluşturur.
- 6- Ailesi ile okuma saatleri düzenler.
- 7- Beğendiği kısa yazıları ezberler.

3-Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
- 2- Şiir defteri tutar.
- 3- Günlük tutar.
- 4- Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
- 5- Yazma yarışmalarına katılır.

4-Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip eder.

Değerlendirme

1-Okuduğu metni değerlendirme

- 1- Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 2- Metni içerik yönünden değerlendirir.

2-Kendi konuşmasını değerlendirme

- 1- Konuşmasını içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Konuşmasını sunum tekniği yönünden değerlendirir.
- 4- Konuşmasını sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.

3- Dinlediklerini/izlediklerini değerlendirme

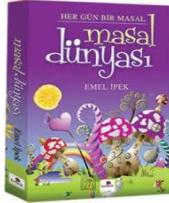
- 1- Dinlediklerini/izlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 2- Dinlediklerini/izlediklerini içerik yönünden değerlendirir.
- 3- Dinlediği/izlediği kişiyi sesini ve beden dilini etkili kullanma yönünden değerlendirir.

4-Kendi yazdıklarını değerlendirme

- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğretmen tarafından öğrencilere incelenecek metin ile ilgili görsellerin gösterilmesi.

- Öğretmenin “Şimdi ise sizlere biraz sonra okuyacağım metnin başlığını göstereceğim.” demesi ve metnin başlığını gösterdikten sonra öğrencilerden metnin başlığından ve görsellerden yola çıkarak metnin içeriğiyle ilgili kestirimlerde bulunmalarının istenmesi.

2-Güdüleme: Öğretmenin öğrencilerine “Anımsıyor musunuz, siz henüz okuma yazma bilmiyorken ailenizden birileri size masal kitabından masallar okuyor muydu? Bu kişi/kişiler kimdi? Size masal kitaplarından masal okunurken neler hissediyordunuz?” biçiminde sorular sorarak öğrencileri metnin anlam evrenine yavaş yavaş sokması ve sorular yardımıyla öğrencilerin metinle ilgili merak duygularını uyararak metnin okunması için istek duymalarının sağlanması.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin “Şimdi size okuyacağım metin, Leyla Öğretmen’in küçük bir çocukken babaannesiyile yaşadığı bir anıyı ele alıyor. Öyle sanıyorum ki, Leyla Öğretmen’in ananesiyile yaşadığı anıyı öğrenmek sizlerde farklı duyguların uyanmasını sağlayacak.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Sizi daha fazla meraklandırmadan Zeynep Cemali’nin **Hanımınenin Masalları** adlı öyküsünü okumaya başlıyorum. Ben metni okurken beni dikkatle dinleyiniz ve metinde anlamını bilmediğiniz bir sözcük olursa bu sözcüğü ya da sözcükleri not ediniz.” demesi.

C- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması, diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması
- 3- Öğrencilerin sözcüklerini geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi,

► Yukarıdaki biçimlerin içinde yer alan sözcüklerin çıkarsadığınız anlamlarını yazınız.

.....

.....

.....

Bu sözcüklerin metinde hangi anlamda kullanıldıklarını sözlükten bakarak yazınız.

.....

.....

.....

3) “Hanımınenin Masalları” adlı öyküyü özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4) “Ama aynı yıl, sahafların gediklisi olduk hanımınemle.” cümlesinde geçen “sahafların gediklisi olmak” sözünden ne anlıyorsunuz? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5) “Gerçi oyun oynamayı pek sevmezdi ama okuduğu masallar, bana yalnızlığımı unutturmaya yeterdi.” cümlesinden yola çıkarak Leyla Öğretmen’in küçükken dinlediği masalların onun iç dünyasında ne gibi etkiler oluşturduğunu yorumlayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40’tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2’sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1) Siz bu öykünün yazarı olsaydınız öykünün başlığını ne koyardınız? Neden? (20 puan)

.....

.....

.....

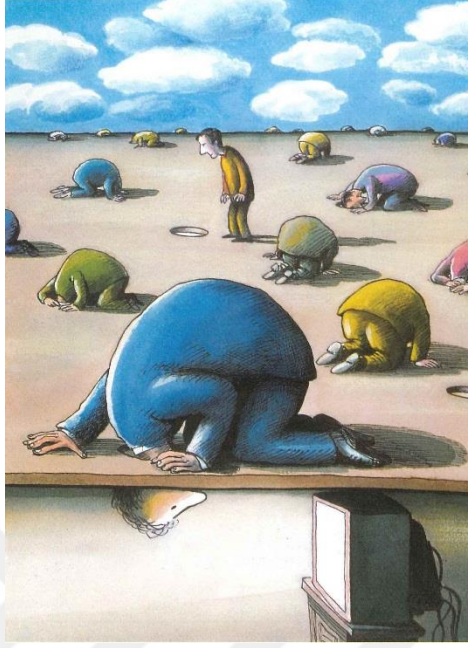
.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilere içinde bir karikatürün bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtarak bu karikatürün onlarda uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazmalarını istemesi.

(Demirel, 1997: 52)

Yukarıdaki karikatürün sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazınız.

Ara Özet: Yazma, duygu ve düşüncelerimizi anlatmanın yollarından biridir. Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi tam ve doğru olarak aktarabilmek için yazma çalışmalarına gereken önemi göstermeli, yazılarımızı belli bir plan çerçevesinde oluşturmaya dikkat etmeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Dilimizi doğru ve etkili bir biçimde kullanabilmek için onun kurallarını bilmemiz gerekir. Bu kuralları da bize “dilbilgisi” öğretir. Şimdi de dilimizle ilgili bazı kurallar öğreneceğiz.” demesi ve öğrencilere “kök ve ek” konularını anlatması.

Konunun anlatımından sonra öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI

- ❖ 0-69 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 4'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 70-149 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 3'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 150 ve üzeri puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 2'sini seçeceklerdir.

1: “Ne zaman çocukluğumu anımsam, hanımıninem gözümün önüne gelir. Güleç yüzü, maviş gözleri ve ensesinde simit gibi dolayıp topladığı kır saçları. O benim ilk arkadaşım. Gerçi, oyun oynamayı pek sevmezdi; ama okuduğu masallar, bana yalnızlığımı unutturmaya yeterdi.”

Yukarıdaki paragrafta yer alan kök durumundaki sözcükleri bulunuz. (10 puan)

2: Aşağıdaki kutucuklara kök durumunda olan birer sözcük yazınız. (10 puan)

3. Aşağıdaki sözcüklere karşılarındaki eklerden uygun olanları getiriniz. (10 puan)

kitap <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -lik / -lık	defter <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -ler / -lar
yürür <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -ken / -kan	gözlük <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -cü / çu
amca <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -si / -sı	yazı <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -nin / -nın
okul <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -den / -dan	telaş <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> -li / -lı

4. Aşağıdaki kutucuklara ek almış birer sözcük yazınız. (10 puan)

--	--	--	--

5. Aşağıdaki sözcüklere birer ek getiriniz. (10 puan)

kalem

çanta

öğren

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: “Ama büyük kitaplığın önüne dikilince fena halde moralim bozuldu. Onlarca ciltli kitap özenle raflara sıralanmıştı. Hanımınemin elini uzattığı rafa baktım. Erişmem olanaksızdı. İskemleyi çekip üstüne çıktım. Rafa henüz uzanıyordum ki, ağabeylerimin sesiyle irkildim.”

Yukarıdaki parçada yer alan sözcükleri kök ve eklerine ayırınız. (15 puan)

2: Aşağıdaki sözcükleri kalınlık-incelik kuralına göre inceleyerek ilgili kutucuklara yazınız. (15 puan)

çiçekçi, babamgil, koşarken, akşamleyin, meyveler arkadaşlık, meslektaş, dertli
--

Kalınlık-İncelik Kuralına Uyanlar	Kalınlık-İncelik Kuralına Uymayanlar
.....
.....
.....

3: Aşağıdaki şekillerde verilen kök ve ekleri örnekteki gibi birleştirerek kutucukların içine yazınız. (15 puan)

*çocuk	*sık	*konuk	*luk	*lar	*ler	*mız
*oda	*elbise	karşılık		*lı	*ıcı	

çocukluk				

4: Aşağıdaki sözcüklere birden fazla ek getirerek örnekteki gibi yeni sözcükler oluşturunuz. (15 puan)

göz → göz-lük-ler orman →

kitap → okul →

öğren- → gez- →

5: Aşağıdaki eklere uygun kökler getirerek örnekteki gibi yeni sözcükler oluşturunuz. (15 puan)

-ca → insan-ca -lı →

-erek → -leyin →

-ken → -ci →

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirilmeye çalışınız.)

1: "Öğretmen olmaya o gün mü karar verdim, bilmiyorum. Ama aynı yıl, sahafların gedikli si olduk hanımınemle. Her akşam berjerlerimize kurularak kitaplarımızı okuduk. Sonra da okuduklarımızı birbirimize anlattık. Kitaplarımızın sayısı her geçen gün arttı. Ve bir gün çekmeceli dolabı, elbise dolabıyla hanımınemin yatağının arasına çektik ve ilk kitaplığımızı kurduk."

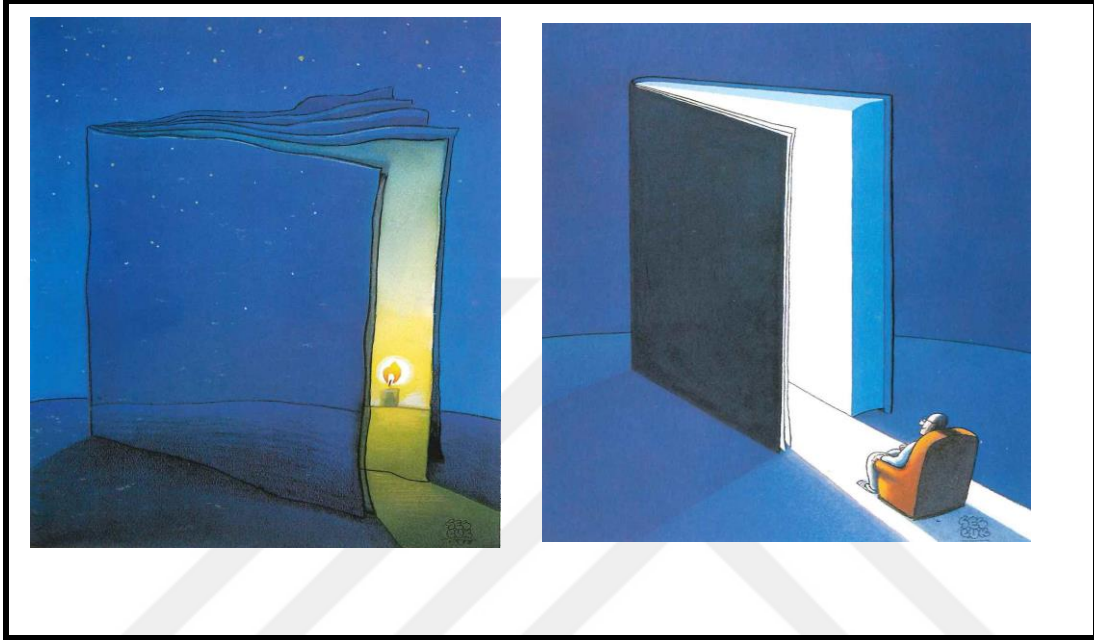
Yukarıdaki metinde yer alan sözcüklerdeki ekleri çıkarınız. Ekler çıkarıldıktan sonra ortaya nasıl bir metin çıktı? Görüşlerinizi yazınız. (20 puan)

.....

.....

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine iki resim göstererek öğrencilerden bu resimlerin kendilerinde oluşturduğu duygu ve düşünceleri konuşma kurallarına bağlı kalarak aktarmalarını istemesi.

1- Öğretmen, etkinliğin başında öğrencilere aşağıdaki “Arkadaşının Konuşmasını Değerlendirme Ölçeği”ni (İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı, Pasifik Yayınları, 2009: 35-36) dağıtır ve öğrencilerden hazırlıksız konuşmayı yapan arkadaşlarının konuşmalarını ölçek yardımıyla değerlendirmelerini ister.

(Demirel, 1997: 20)

Yukarıdaki resimlerin size düşündürdüklerini konuşma kurallarına bağlı kalarak aktarınız.

Ara Özet: Bir toplulukta (sınıfta) belli bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerimizi anlatırken; açık, kısa ve etkili konuşmaya özen göstermeliyiz. Ayrıca, başkalarının duygu ve düşüncelerini dinlemeyi, onların görüşlerine de saygı göstermeyi ilke edinmeliyiz. Bu davranışlar, demokrasi ile yönetilen ülkelerde bireylerin edinmesi gereken davranışlardır.

Arkadaşının Konuşmasını Değerlendirme Ölçeği

Açıklama: Aşağıdaki ölçekte yer alan maddeleri okuyunuz. Her bir madde için 5 ile 1 arasında uygun olduğunu düşündüğünüz puanı işaretleyiniz.

Konuşan:

Konuşmayı Değerlendiren:

	Aranacak Özellikler	5	4	3	2	1
İçerik	Konuşma, bir anadüşünce çevresinde planlanmıştır.					
	Ana düşünce, yardımcı düşüncelerle desteklenmiştir.					
	Düşünceler, uygun yollarla geliştirilmiştir.					
	Anlatımı zenginleştirmek için atasözü, deyim ve söz sanatları kullanılmıştır.					
Sesi ve Beden Dilini Etkili Kullanma	Konuşurken nefes ayarlanabilmiştir.					
	İşitilebilir bir ses tonuyla konuşulmuştur.					
	Sözcükler, doğru seslendirilmiştir.					
	Konuşurken gereksiz sesler çıkarılmamıştır.					
	Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yapılmıştır.					
	Yapmacıklıktan, taklit ve özentiden kaçınılarak konuşulmuştur.					
	Sözlerle jest ve mimikler uyumludur.					
	Dinleyicilerle göz iletişimi kurulmuştur.					
Konuşma Kuralları	Konuşmaya uygun ifadelerle başlanmıştır.					
	Konuşma sırasında uygun seslenme ifadeleri kullanılmıştır.					
	Konuşma öncesinde konuyla ilgili açıklama yapılmıştır.					
	Ölçünlü Türkçe ile konuşulmuştur.					
	Türkçenin kurallarına uygun tümceler kurulmuştur.					
	Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin yerine Türkçeleri kullanılmıştır.					
	Algılanmakta zorluk çekilmeyecek bir hızda ve akıcı biçimde konuşulmuştur.					
	Konuşmada incelik kurallarına uyulmuştur.					
	Olaylar ve bilgiler sıraya konarak anlatılmıştır.					
	Konuşmada, neden-sonuç ve amaç-sonuç ilişkileri kurulmuştur.					
	Yinelemeye düşmeden konuşulmuştur.					
	Konuşma, uygun ifadelerle sonuçlandırılmıştır.					
	Konuşma, belirlenen sürede ve teşekkür tümceleriyle bitirilmiştir.					

(Kaynak: İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı, Pasifik Yayınları, 2009: 35-36)

D- SONUÇ BÖLÜMÜ

1. Son Özet: Dilimizi iyi kullanabilmemiz için dört temel dilsel beceri olan okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerimizi geliştirmeliyiz. Türkçe dersinde kazandığımız bilgi ve beceriler, diğer derslerde başarılı olmamıza da olanak sağlar. Bunun için okumamız, okuduğumuzu anlamamız, dilimizin kurallarını ve inceliklerini iyi öğrenerek bol bol yazma çalışması yapmamız gerekir.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-103 arası puan alan öğrenciler C basamağında, 104-218 arası puan alan öğrenciler B basamağında, 219 ve üzeri puan alan öğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 219 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere öğretmen tarafından pekiştirilerek verilecektir.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje ödevleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha üstbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: KÜTÜPHANEDE

Sevgili Öğrenciler;

Sizden bir kütüphaneye giderek oradaki izlenimlerinizi aktaran bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: ZEYNEP CEMALİ'Yİ TANIYORUZ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden "Hanımınenin Masalları" adlı öykünün yazarı Zeynep Cemali'nin yaşamını ve yapıtlarını çeşitli yönleriyle tanıtan bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: KİTAPLARI KARŞILAŞTIRMA

Sevgili Öğrenciler;

Sizden farklı türlerde yazılmış üç kitabı çeşitli yönleriyle tanıtan, benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyan bir proje yapmanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E- DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“HANIMNİNEMİN MASALLARI” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“HANIMNİNEMİN MASALLARI” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

“HANIMNİNEMİN MASALLARI” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		

3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“KÖK VE EK” KONUSU C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

“KÖK VE EK” KONUSU B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

“KÖK VE EK” KONUSU A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin
Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

3-Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıf ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;
Adı ve Soyadı:
Sınıfı:
Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					
Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					

Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

4- Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu form aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EGİTİM DURUMUNDA KULLANILAN OKUMA METNİ

HANIMNİNEMİN MASALLARI

Ne zaman çocukluğumu ansam, hanımınem gözümün önüne gelir. Güleç yüzü, maviş gözleri ve ensesinde simit gibi dolayıp topladığı kır saçları. O benim ilk arkadaşım. Gerçi, oyun oynamayı pek sevmezdi; ama okuduğu masallar, bana yalnızlığımı unutturmaya yeterdi.

Babam avukattı. Dışarıda yeme alışkanlığı olmadığından mı bilmem, eve sık sık konukları gelirdi babamın. Geç saatlere kadar oturup konuşurlardı. Bana çok sıkıcı gelen bu sohbetler ağabeylerime göre pek keyifliydi. Hele konuklar, “Mahdum beyler,” diye açılış yaparak onlara da söz hakkı tanıdıklarında, hindi gibi kabarırlardı.

Neyse ki, bu konuşulardan hanımınem de tat almazdı. Bana göz kırpar, konuklardan özür diler ve “Hadi, Leyla; biz odamıza çekilelim,” derdi. Popoma çuvaldız batmış gibi fırlardım ayağa. Hanımınem önde, ben arkada, önce babamın çalışma odasına giderdik. Hanımınem, koskoca kitaplıktan kalın bir kitap seçer, kolunun altına sıkıştırır ve parmağını ağzına götürerek sessiz olmamı işaret ederdi. Parmaklarımızın ucuna basarak odamıza geçerdik.

Odamıza girer gizem elbiselerimizi fora edip geceliklerimizi giyer ve karşılıklı berberlerimize kurulurduk. Hanımınem kalın masal kitabını açar ve okumaya başlardı. Bana ninni gibi gelirdi sesi. Hemen gözkapaklarım ağırlaşır, içim geçer ve “Memleketin birinde...” diye başlayan masalın içinde kaybolur, peri padişahının sarayına doğru uçar

giderdim. O masalların sonu hiç gelmediği gibi, her sabah nasıl oluyorsa, kendi yatağında uyanırdım.

Günlerden bir gün eve hanımınemin konukları geldi. Annem o gün, babama bir dosya götürmek için adliyeye gitmişti. “Madem ki, hanımınemin konukları var, ben de kendi kendime masal okurum,” diye düşündüm. “Harfleri bilmiyorsam ne olmuş! Atmak da mı zor?” diye mırıldanarak babamın çalışma odasına koştum.

Ama büyük kitaplığın önüne dikilince fena halde moralim bozuldu. Onlarca ciltli kitap özenle raflara sıralanmıştı. Hanımınemin elini uzattığı rafa baktım. Erişmem olanaksızdı. İskemleyi çekip üstüne çıktım. Rafa henüz uzanıyordum ki, ağabeylerimin sesiyle irkildim.

“Ne işin var senin orada?”

“Masal kitabını alacaktım...” dedim kulaklarıma kadar kızarak.

İkisi de kahaahalarla güldü.

“Boşuna arama, bulamazsın,” dedi büyük ağabeyim.

“Seni de uyutuyor, değil mi?” diye sordu küçüğü de.

“Neden bulamayacakmışım?” diye diklendim. “Bunlardan birini okuyor hep hanımınemin.”

“Kızım, seni uyutuyor o,” diyerek güldü yine küçük ağabeyim. Ardından da buyurur gibi konuştu. “Hadi! Düşmeden, in aşağı oradan!”

Tam elimi belime koymuş, “Uyuduğum doğru da...” diye başlıyordum ki, sözüm dilimde kaldı. Büyük ağabeyim kucakladığı gibi yere indiriverdi beni. “Hele bir okula git de, sen kendin okursun,” diyerek arkasını döndü sonra, kardeşinin peşi sıra yürüdü, gitti.

Ellerime bakarak parmaklarımı saydım. “Ama daha altı ay var!” diye bağırdım arkalarından.

O gece yine elimizde kitapla odamıza çekildiğimizde, hanımıneme ağabeylerimin söylediklerini anlattım.

“Sen aldırma onlara,” deyip güldü. “Okuduğum masalları hiç dinlemediler ki onlar. Onlar hep uyudular; rüyalarında da top oynadılar, uçurtma uçurdular, ağaca tırmandılar.”

Her zamanki gibi berjerimize kurulduk ve hanımınemin kitabı açarak okumaya başladı.

Aradan altı ay geçti. Ailenin en küçüğü “Bücür Leyla” –yani ben- okula başladım. Okuma yazmayı öğrenmem üç ay sürmedi. Artık, babamın kitaplığında duran o kalın masal kitabını okuyabilirdim. Oysa hanımınemin, “Hele biraz daha dur, bekle!” diyerek beni atlatıyordu.

Bir akşam yine babamın konukları gelmişti. Geniş sofradaki büyük yemek masasının çevresine sıralanmıştık. Hanımınemin her zamanki yerinde, masanın başında oturuyordu. O sevimsiz söyleşi henüz başlamamıştı. Babam benim okumayı söktüğümü arkadaşlarına duyurarak kasılıyordu.

“Sular seller gibi okuduğumu göstermenin tam zamanı” diye düşünerek pat diye lafın ortasına daldım. “İsterseniz, hanımınemin masal kitabını okuyabilirim sizlere.”

Aniden ciddileşen babam, “Leyla!” derken ağabeylerim kıkır kıkır güldüler. Annem de bir şey söyleyecekti ki, hanımınemin atıldı ve “Getir kızım kitabı!” dedi. “Oku da hepimiz dinleyelim.”

Kitabı alıp odaya geldim. Hanımınemin geldiğimi görünce “Hah! Getirdin mi, Leyla?” diyerek okuyacak olan oymuş gibi kitabı elimden aldı. Tabasını kenara çekip siyah ciltli kalın kitabı önüne koydu ve hecelemeye başladı.

“Ka-nu-ni...E-sa-si. Ne-neşr...e-den...”

Şaşkınlıktan ağzım açık kaldı. Kitabın üstüne, hecelediği sözcüklere baktım. “Kanuni Esasi” yazıyordu. Bu...bu masal kitabı değildi!.. Babamın uzun paragraflı kanun kitaplarından biriydi. Hanımnineme bakakaldım.

Gülümseyerek başını kitaptan kaldırdı ve beni kollarına aldı. “Okuma yazma bilmediğim için çok utanıyordum,” dedi gözlerimin içine bakarak. “Bunu torunlarımdan bile gizliyor, bilmelerini hiç istemiyordum. Masalları okuyormuş gibi yapıyordum ama aslında hepsini uyduruyordum.” Kısa bir an sustuktan sonra ürkek bir sesle, “Umarım, seni kandırdığım için bana kızmazsın,” dedi.

Kızmamıştım. Hâlâ çok şaşkındım yalnızca. Başımı sallayarak sessizce yanıtladım onu. Hanımninem güvenle sürdürdü konuşmasını.

“Leyla ödevlerini yaparken dikkatle izliyordum. Onunla heceledim, heceleri onunla birleştirdim. Öğretmenin verdiği ödevleri, o okuldayken tek başıma tekrarlayıp durdum. Yaa, ben de okuyorum artık. Torunum gibi akıcı okuyamıyorum ama olsun.”

Kollarıyla daha kuvvetli sıktı beni. Kıvançla yüzüme bakarken “O benim öğretmenim!” dedi.

Öğretmen olmaya o gün mü karar verdim, bilmiyorum. Ama aynı yıl, sahafların gedikli si olduk hanımninemle. Her akşam berjerlerimize kurularak kitaplarımızı okuduk. Sonra da okuduklarımızı birbirimize anlattık. Kitaplarımızın sayısı her geçen gün arttı. Ve bir gün çekmeceli dolabı, elbise dolabıyla hanımninem yatağının arasına çektik ve ilk kitaplığımızı kurduk.

Yıllar sonra hanımninemi kaybettiğimizde o kitaplığı bir eğitim vakfına armağan ettim.

Zeynep CEMALİ
(Patenli Kız, 2003, Gümüşü Kitaplığı)
(Kısaltılmıştır.)

EĞİTİM DURUMU-2

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Susanna Tamaro tarafından yazılmış “Kitaplardan Korkan Çocuk” adlı metin
- Melih Cevdet Anday’ın “Rahatı Kaçan Ağaç” adlı dinleme metni
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kâğıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kâğıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kâğıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
- Bilgisayar

Kaynaklar:

- Anday, Melih Cevdet (2005). *Rahatı Kaçan Ağaç*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Aslan, Canan (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Bahkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.
- Başbay, Alper (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çelik, Tuğba (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demirel, Özcan (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Özcan (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Selçuk (1997). *İz*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan. ve Sever, Sedat (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin-*. Ankara: Engin Yayınevi.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Nunley, Kathie (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.
- Sever, Sedat (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya. ve Aslan, Canan (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Tudem Yayıncılık.
- Tamaro, Susanna (2013). *Kitaplardan Korkan Çocuk*. İstanbul: Can Çocuk Yayınları.

İzlek: Okuma Kültürü

Ana Metnin Başlığı: Kitaplardan Korkan Çocuk (Susanna Tamaro)

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- d. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- e. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- f. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- g. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Okuma kurallarını bilme

- 1- Okuma kurallarını bilir.

2-Konuşma kurallarını bilme

- 1- Konuşma kurallarını bilir.

3-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1- Dinleme kurallarını bilir.

4-Yazma kurallarını bilme

- 1- Yazma kurallarını bilir.

5-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- Yapım ekini bilir.
- 2- Çekim ekini bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1- Okuma kurallarını kavrar.

2-Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrama

- 1- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.

3-Metnin planını kavrama

- 1- Metnin planını kavrar.

4-Konuşma kurallarını kavrama

- 1- Konuşma kurallarını kavrar.

5-Yazma kurallarını kavrama

- 1- Yazma kurallarını kavrar.

6-Dinleme/izleme kurallarını kavrama

- 1- Dinleme kurallarını kavrar.

7-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama

- 1- Yapım ekini kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)'in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)'in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

- 2- Çekim ekini kavrar.

Uygulama

1-Okuma kurallarını uygulama

- 1- Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

2-Konuşma kurallarını uygulama

- 1- Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
- 2- Tekrara düşmeden konuşur.
- 3- Konuşmayı uygun ifadelerle bitirir.

3-Hazırlıklı konuşmalar yapma

- 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.

4-Dinleme/izleme kurallarını uygulama

- 1- Konuşmacının sözünü kesmeden sabır ve saygıyla dinler.
- 2- Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
- 3- Dinlenenle ilgili soru sormak, görüş bildirmek için uygun zamanda söz alır.
- 4- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

5-Yazma kurallarını uygulama

- 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- 2- Düzgün, okunaklı ve işlek bitişik eğik yazı ile yazar.
- 3- Standart Türkçe ile yazar.
- 4- Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.

6-Planlı yazma

- 1- Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

7-Farklı türlerde metinler yazma

- 1-Olay yazıları yazar.
- 2- Düşünce yazıları yazar.

8-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- 1- Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

10-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili yapı ve özellikleri uygulama

- 1-İsim kökü ile fiil kökünü ayırt eder.
- 2- Yapım eki ile çekim ekini ayırt eder.

Çözümleme

1-Okuduğu metni anlama ve çözümleme

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamını çıkarır.
- 2- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 3- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.
- 4- Metnin planını kavrar.
- 5- Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.
- 6- Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
- 7- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
- 8- Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.
- 9- Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
- 10- Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
- 11- Okuduklarını kendi yaşamı ve günlük yaşamla karşılaştırır.
- 12- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.

2-Dinlenenini/izlenenini anlama ve çözümleme

- 1- Dinleneninin/izleneninin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamlarını çıkarır.
- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/ana duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerinde/izlediklerinde neden-sonuç ilişkilerini belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.
- 5- Dinlediklerinde/izlediklerinde yer alan öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
- 6- Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
- 7- Dinlediği/izlediği metne farklı başlıklar bulur.
- 8- Dinlediklerini/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1- Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
- 2- Okuduklarından hareketle öğrendiği sözcüklerden sözlük oluşturur.
- 3- Sözcükler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili sözcüklere örnek verir.
- 4- Aynı kavram alanına giren sözcükleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
- 5- Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği sözcüklerden sözlük oluşturur.

2-Okuma alışkanlığı kazanma

- 1- Okuma planı yapar.
- 2- Farklı türlerde metinler okur.
- 3- Kitaplık, kütüphane, kitap fuarı ve kitabevlerinden yararlanır.
- 4- Şiir ezberler, şiir dinletileri düzenler, ezberlediği şiirleri uygun ortamlarda okur.
- 5- Okuduğu kitaplardan kitaplık oluşturur.
- 6- Ailesi ile okuma saatleri düzenler.
- 7- Beğendiği kısa yazıları ezberler.

3-Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
- 2- Şiir defteri tutar.
- 3- Günlük tutar.
- 4- Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
- 5- Yazma yarışmalarına katılır.

4-Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip eder.

Değerlendirme

1-Okuduğu metni değerlendirme

- 1- Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 2- Metni içerik yönünden değerlendirir.

2-Kendi konuşmasını değerlendirme

- 1- Konuşmasını içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Konuşmasını sunum tekniği yönünden değerlendirir.

4- Konuşmasını sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.

3- Dinlediklerini/izlediklerini değerlendirme

- 1- Dinlediklerini/izlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 2- Dinlediklerini/izlediklerini içerik yönünden değerlendirir.
- 3- Dinlediği/izlediği kişiyi sesini ve beden dilini etkili kullanma yönünden değerlendirir.

4-Kendi yazdıklarını değerlendirme

- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğretmen tarafından öğrencilere incelenecek metin ile ilgili görsellerin gösterilmesi ve öğrencilerden görsellerden yola çıkarak metnin içeriğine ilişkin kestirimlerde bulunmalarının istenmesi.

2-Güdüleme: Öğretmenin öğrencilerine “Yaşamınızda birtakım korkularınız var mı? En çok nelerden korkarsınız? Bu korkularınızın nedenleri sizce neler? Peki aranızda kitaplardan korkan biri var mı? Sizce kitaplardan korkulur mu? Eğer bir çocuk kitaplardan korkuyorsa sizce bunun nedeni ne olabilir?” gibi sorular sorarak öğrencileri metnin anlam evrenine yavaş yavaş sokması ve sorular yardımıyla öğrencilerin metinle ilgili merak duygularını uyarak metnin okunması için istek duymalarının sağlanması.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin “Şimdi sizlere ‘Kitaplardan Korkan Çocuk’ adlı bir öykü okuyacağım. Bu öyküde kitaplardan korkan bir çocuk olan Leopoldo’nun neden kitaplardan korktuğunu, başına gelen olayları ve kitaplara olan korkusunu yeni yeni öğreneceğiz.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Sizi daha fazla meraklandırmadan öyküyü okumaya başlıyorum. Ben metni okurken beni dikkatle dinleyiniz ve metinde anlamını bilmediğiniz bir sözcük/sözcükler olursa bu sözcüğü/sözcükleri not ediniz.” demesi.

B- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması ve diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması,
- 3- Öğrencilerin sözcüklerini geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi.

- Öyküde geçen bilmediğiniz sözcükleri aşağıdaki hırsızın sırtındaki çuvalın içine yazınız.

- Hırsızın sırtındaki çuvalın içine yazdığınız sözcüklerin çıkarsadığınız anlamlarını yazınız.

.....

.....

.....

- Bu sözcüklerin metinde hangi anlamda kullanıldıklarını sözlükten bakarak yazınız.

.....

.....

.....

- Bu sözcükleri, metindeki anlamlarıyla birer tümcede kullanınız.

.....

.....

.....

Ara Özet: Okuduğumuzu ve dinlediğimizi anlayabilmemiz için birtakım beceriler kazanmamız gerekir. Bunlardan biri de sözcük dağarcığımızın zenginliğidir. Bu nedenle, okuduğumuz her metindeki bilmediğimiz sözcük ve deyimlerin anlamlarını iyice öğrenmeliyiz.

Ara Geçiş: Tüm öğrencilere metinle ilgili C basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması ve öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan 5 görevden 4'ünü gerçekleştirmeye çalışmalarının istenmesi.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Leopoldo'nun anne ve babası onun kitap korkusu hastalığını yenmek için ne gibi önlemler alıyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2- Leopoldo'nun annesi niçin Leopoldo'yu ruh doktoruna götürüyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3-Ruh doktoru Leopoldo'ya hangi önerilerde bulunuyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Leopoldo neden evden kaçmaya karar veriyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5-Leopoldo'nun gözünün bozuk olduğu nasıl anlaşılıyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi, gerekirse bu öğrencilere metnin sessiz olarak birer kez daha okutulması.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Leopoldo'nun anne ve babasıyla olan ilişkisini yorumlayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2-Sizce Leopoldo neden kitaplardan korkuyor olabilir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3-“Kitaplardan Korkan Çocuk” adlı öyküyü kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Sizce yaşlı adamın geçmişte okuduğu kitaplar, onun ruh dünyasını ve kişiliğini nasıl etkilemiş? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**3-Sizce Leopoldo'nun anne ve babası, onun göz hastalığını neden fark edememiş olabilir?
(20 puan)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Siz bu öykünün yazarı olsaydınız bu öyküyü nasıl sonlandırırđınız? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**5-“Kitaplardan Korkan Çocuk” adlı öykünün sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri,
sizde bıraktığı etkiyi açıklayınız. (20 puan)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

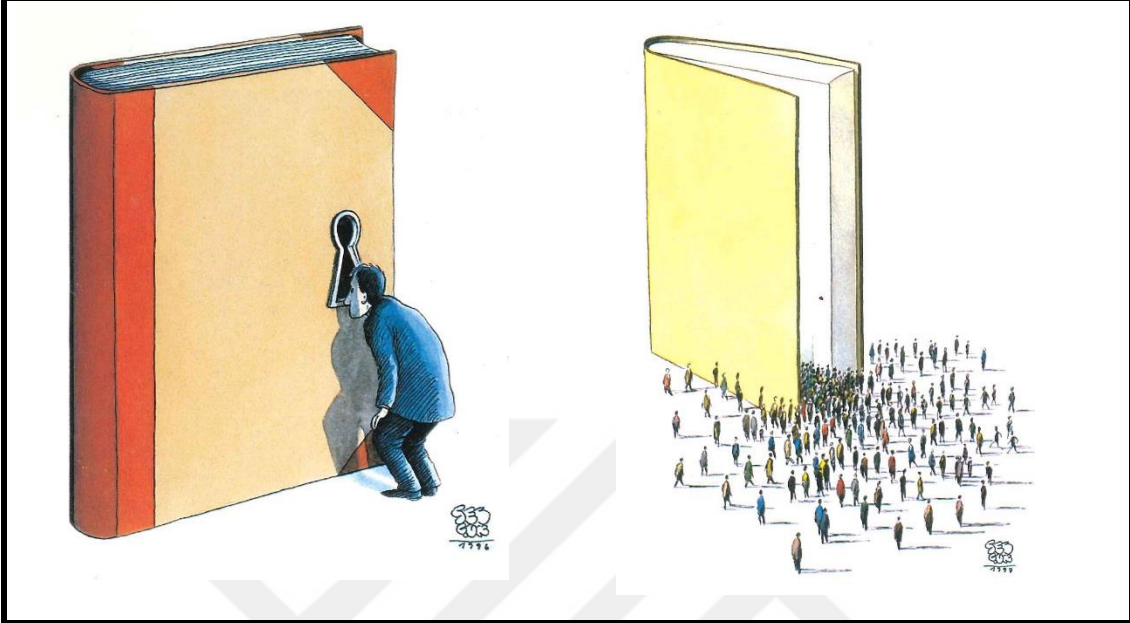
.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere öğretmen tarafından pekiştireç verilmesi.

Ara Özet: Bir metinle ilgili sorulara doğru yanıtlar verebilmemiz için, metni çok iyi anlamamız, metnin ana düşüncesini ve varsa yardımcı düşüncelerini doğru bir biçimde belirlememiz, ana düşünce ile yardımcı düşünceler arasındaki bağlantıyı doğru kurabilmemiz gerekir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilere içinde iki karikatürün bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtarak bu karikatürlerin onlarda uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazmalarını istemesi.

(Demirel, 1997: 16)

Yukarıdaki karikatürlerin sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazınız.

Ara Özet: Yazma, duygu ve düşüncelerimizi anlatmanın yollarından biridir. Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi tam ve doğru olarak aktarabilmek için yazma çalışmalarına gereken önemi göstermeli, yazılarımızı belli bir plan çerçevesinde oluşturmaya dikkat etmeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Dilimizi doğru ve etkili bir biçimde kullanabilmek için onun kurallarını bilmemiz gerekir. Bu kuralları da bize “dilbilgisi” öğretir. Şimdi de dilimizle ilgili bazı kurallar öğreneceğiz.” demesi ve öğrencilere “isim kökü, fiil kökü, yapım eki, çekim eki” konularını anlatması. Konunun anlatımından sonra öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI

- ❖ 0-103 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 4’ünü seçeceklerdir.
- ❖ 104-223 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 3’ünü seçeceklerdir.
- ❖ 224 ve üzeri puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 2’sini seçeceklerdir.

1: a) Aşağıdaki köklere “-mek, -mak” eklerini getiriniz. (5 puan)

gör		kal		göz		oku	
masa		tura		para		dene	

b) Hangi sözcüklere “-mek, -mak” eki getirildiğinde anlamlı sözcükler oluştuğunu yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

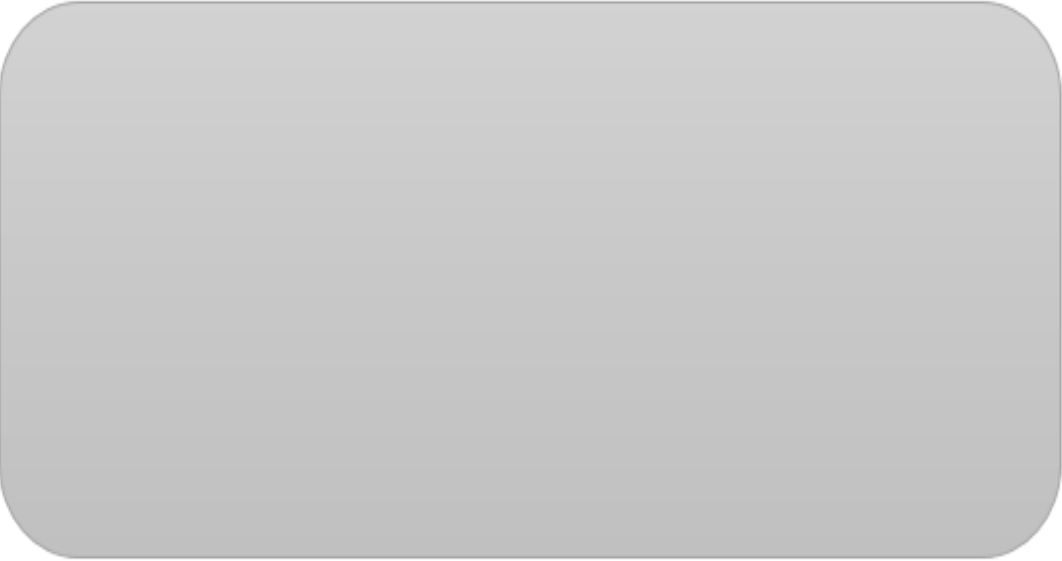
2: "Bir önceki gün onun doğum günüydü; sekizinci doğum günü ve gerçekten pek hüzünlü bir gün olmuştu. Armağan olarak, uzun süredir arzu ettiği bir şeyi; bir çift koşu ayakkabısı istemişti. Ancak, annesinin uzattığı armağan paketinin ağırlığından ve büyüklüğünden içinden hiç de iyi bir şey çıkmayacağını hemen anlamıştı Leopoldo."

Yukarıdaki paragraftaki isim köklerini bularak aşağıdaki kutuya yazınız. (10 puan)

3: "Paketin kâğıdını, içinde patlamaya hazır bir bomba varmışçasına yavaş yavaş yırtmış, isteksizce açmıştı. Sonunda bir çift koşu ayakkabısı yerine parlak kaplı iki kitapla burun buruna gelince artık buna hiç dayanamamış, öfkeyle hıçkırma hıçkırma ağlamaya başlamıştı. Annesiyle babasının yüzünde de büyük bir hayal kırıklığı belirmişti."

Yukarıdaki paragraftaki fiil köklerini bularak aşağıdaki kutuya yazınız. (10 puan)

4: Aşağıdaki köklere her biri farklı birer çekim eki getiriniz. (10 puan)

kitap →

ev →

ağaç →

kalem →

insan →

okul →

5: Aşağıdaki köklere birer yapım eki getirerek yeni sözcükler oluşturunuz. (10 puan)

orman →

araba →

saat →

sanat →

anahtar →

kazak →

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "O günden sonra, kitap korkusu hastalığını yenmek için anne ve babası önemli kararlar almaya başlamışlardı. Televizyon, kara bir çöp torbasına sarılmış, bir zincirle sıkı sıkıya bağlanmış, bu da yetmezmiş gibi ucuna bir de asma kilit takılmıştı. Her sabah okula gitmeden önce annesi sınıfta bilgisayar oyunu oynayıp oynamadığını denetlemek için parmak uçlarına kömür sürüyordu."

Yukarıdaki parçada yer alan yapım eki almış sözcükleri bularak bu sözcükleri kök ve eklerine ayırınız. (15 puan)

2: "Her sabahki gibi anne ve babasına 'Hoşça kal' dedi, pencereden bakan annesine bahçeden el salladı, sonra adımlarını her günkü gibi atmaya çalışarak okula gitmek için gittiği yolda yürümeye başladı. Ama biraz sonra sağa döneceğine dümdüz gitti. Kapıları açık duran bir otobüs görene dek yürümeyi sürdürdü. Arkasına bakmadan otobüse atladı, büyüklerin bacalarının arasına gizlenerek evden, okuldan, onu bunca üzen dünyadan uzaklaştı."

Yukarıdaki parçada yer alan çekim eki almış sözcükleri bularak bu sözcükleri kök ve eklerine ayırınız. (15 puan)

3: Aşağıdaki eklerle örnekteki gibi uygun isim kökleri getiriniz. (15 puan)

-lu → zorlu	-lik →
-çı →	-ler →
-nin →	-de →

4: Aşağıdaki eklerle örnekteki gibi uygun fiil kökleri getiriniz. (15 puan)

-an → koşan	-erek →
-yor →	-gi →
-im →	-alım →

5: Aşağıdaki eklerle uygun isim ya da fiil kökleri getirerek oluşan sözcükleri birer cümlede kullanınız. (15 puan)

-ler → çiçekler → Bahçede açan çiçekler çok güzel bir görüntü oluşturdu.

-ci → →

-gil → →

-den → →

-ış → →

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: İçinde yapım eki almış en az iki sözcüğün olduğu iki cümle yazınız. (20 puan)

→

→

2: İçinde çekim eki almış en az üç sözcüğün olduğu iki cümle yazınız. (20 puan)

→

→

3: Aşağıdaki parçada yer alan altı gizili sözcükleri örnekteki gibi kök ve eklerine ayırınız. Daha sonra çizelgenin altındaki soruları yanıtlayınız. (20 puan)

"Ben senin yaşındayken ağırlığı yarısı kadar kitap okumuştum. Şimdi otuz yaşında olduğuma göre gururla, okumuş olduğum kitapların ağırlığının benim ağırlığımdan en az on katı olduğunu söyleyebilirim." Sonra da oğluna ciddi bir yüzle bakarak sözlerini sürdürdü: "Ben yüzlerce kilo kitap okudum, yüzlerce kilo ağırlığında ve yüzlerce metre küp hacminde. Hasta olduğun için okuyamıyorsan tedavi olman gerekir. Peki hasta bir insan nasıl tedavi olur? İlaçlarını aksatmadan, düzenli bir biçimde alarak elbette. Sen de böyle yapacaksın."

Bu karar üzerine, babası Leopoldo'nun günde yüz gram okumayla işe başlayacağını söyledi. İlk hafta yüz gram, ikinci hafta iki yüz gram, üçüncü hafta üç yüz gram okuyacak ve böyle böyle artıracaktı. Bu aşamalara uyulursa, yazdan önce şu andaki kilosuna denk ağırlıkta kitap okumuş olacak ve iyileşecekti.

sözcükler	kök	ek	ek	ek
ağırlığının	ağır	-lık	-(ı)m	-ın

a) Yukarıdaki çizelgede yer alan eklerden yeni anlamlı sözcükler türeten hangileridir?

.....

b) Sözcüklerin anlamında değişiklik yapmayan ekler hangileridir?

.....

4: Aşağıdaki çizelgede yer alan sözcükleri kök ve eklerine ayırarak türlerini yazınız. (20 puan)

sözcükler	kök	kök geçidi	ek	ek geçidi
kitaplık	kitap	isim kökü	-lık	İsimden isim yapım eki
kolayca				
artış				
yazı				

5: Aşağıdaki fiil köklerine uygun ekler getirerek bu fiil köklerinden isimler türetiniz ve bu isimleri birer cümlede kullanınız. (20 puan)

sil- → →

ört- → →

yaz- → →

bil- → →

Ara Özet: İnsanlarla etkili bir iletişim kurabilmemiz, dilimizin kurallarını doğru kullanmayı gerektirir. Bu nedenle Türkçemizin kurallarını öğrenmeli ve doğru kullanmaya özen göstermeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilerine bilgisayardan Melih Cevdet Anday'ın "Rahatı Kaçan Ağaç" şiirini dinletmesi. Şiirin dinlenmesinin ardından öğretmenin C basamağındaki öğrencilere C basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, B basamağındaki öğrencilere B basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, A basamağındaki öğrencilere de A basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1- Dinlediğiniz şiirde geçen varlıklardan anımsadıklarınızı yazınız. (10 puan)

.....

2- Dinlediğiniz şiirin bir dizesinde iki zıt anlamlı sözcük bir arada kullanılmıştı. Bu sözcüklerin hangi sözcükler olduğunu yazınız. (10 puan)

.....

3- Şairin tanıdığı araç nerededir? (10 puan)

.....

4- Şair, ağacın neleri bilmediğini belirtiyor? (10 puan)

.....

5- Şair, ağaca niçin bir kitap veriyor? (10 puan)

.....

Ara Geçiş: Seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, B basamağına geçmeye hak kazanırlar. Bu öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı çalışma kâğıtları dağıtılır.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1- Sizce şairin tanıdığı ağaç neden saadetin adını duymamış olabilir? (15 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2- Dinlediğiniz şiiri “Kitaplardan Korkan Çocuk” adlı metinle konuları bakımından karşılaştırınız. (15 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3- Şair, neden rahatını kaçırmak için ağaca kitap vermek istiyor? Kitap, rahat kaçırır mı? (15 puan)

.....
.....
.....
.....
.....

4- Dinlediğiniz şiirin sizde uyandırdığı duygu ve düşünceler nelerdir? (15 puan)

.....
.....
.....
.....

5- Sizde şiirde geçen “Ayışığına bayılıyor ama kötülemiyor karanlığı” dizeleriyle anlatılmak istenen nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: Seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, A basamağına geçmeye hak kazanırlar. Bu öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı çalışma kâğıtları dağıtılır.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2’sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1- Kitapla karşılaştıktan sonra rahatı kaçan ağacın ruh durumunu, duygu ve düşüncelerini anlatan kısa bir yazı yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

2- Dinlediğiniz şiire başka ne gibi başlıklar konabilirdi? Neden? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3- Şiirde geçen “Ayışığına bayılıyor, ama kötülemiyor karanlığı” cümlesiyle aynı anlama gelebilecek bir cümle yazınız. (20 puan)

.....

- 4- Dinlediğiniz bu şiiri beğendiniz mi? Neden? (20 puan)

.....

- 5- Dinlediğiniz şiirden yola çıkarak “bilgi” ve “mutluluk” kavramları arasında nasıl bir ilişki olabileceğini tartışınız. (20 puan)

.....

Ara Özet: Dinlediğimiz bir konuyu anlayabilmemiz, konunun gelişim sırasıyla ilgili sorulara doğru yanıt verebilmemizi ve dinlediğimiz konuyu daha sonra kendi cümlelerimizle özetleyebilmemizi gerektirir. Bu ise her şeyden önce iyi bir dinleme ve dinlediğini anlama becerisi kazanmamız ile mümkün olacaktır.

D-SONUÇ BÖLÜMÜ

1.Son Özet: Bireyin insanlarla sağlıklı bir iletişim kurabilmesi, dilini etkili bir biçimde kullanabilmesine bağlıdır. Bireyin dilini etkili bir biçimde kullanabilmesi de dilinin kurallarını bilmesiyle yakından ilgilidir. Bununla birlikte anlama ve anlatma becerileri

gelişmemiş bir öğrencinin diğer derslerde başarılı olması da olanaklı değildir. Bu nedenle, Türkçe derslerinde gerçekleştirilen anlama ve anlatma becerilerini geliştirmeye dayalı etkinlikler ve çalışmalar büyük önem taşımaktadır.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-136 arası puan alan ğrenciler C basamağında, 137-271 arası puan alan ğrenciler B basamağında, 272 ve üzeri puan alan ğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 272 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere “okuma kültürü” temalı ocuk edebiyatı yapıtları armağan edilecektir. Bu bağlamda ğretmen, öğrencilerine okuma kültürü temalı aşağıdaki yapıtları armağan edebilir:

- Cemil Kavukçu, “Bir yk Yazalım mı?”, Can ocuk Yayınları.
- Sevin Okyay, “İlk Romanım”, Can ocuk Yayınları.
- Dinçer Sezgin, “Dş Sokağı ocukları”, Tudem Yayınları.
- Michael Morpurgo, “Tekboynuzlara İnanıyorum”, Tudem Yayınları.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje devleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha stbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje devi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: KİTAPLIK KÖŞELERİ

Sevgili Öğrenciler;

Evinizdeki ya da bir yakınınızın evindeki bir kitaplık köşesini çeşitli yönleriyle tanıtan bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: MELİH CEVDET ANDAY'I TANIYORUZ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden "Rahatı Kaçan Ağaç" adlı şiirin şairi Melih Cevdet Anday'ın yaşamını ve yapıtlarını çeşitli yönleriyle tanıtan bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: KİTAP OKUYOR MUSUNUZ?

Sevgili Öğrenciler;

Sizden sınıf arkadaşlarınızın kitap okuma alışkanlıklarını ortaya koyan bir sormaca çalışması yapmanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E-DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“KİTAPLARDAN KORKAN ÇOCUK” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“KİTAPLARDAN KORKAN ÇOCUK” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“KİTAPLARDAN KORKAN ÇOCUK” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“KÖK VE EK TÜRLERİ” KONUSU C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

**“KÖK VE EK TÜRLERİ” KONUSU B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

**“KÖK VE EK TÜRLERİ” KONUSU A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“RAHATI KAÇAN AĞAÇ” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

**“RAHATI KAÇAN AĞAÇ” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“RAHATI KAÇAN AĞAÇ” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

2- Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıf ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					

Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

3-Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu çizelge aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EĞİTİM DURUMUNDA KULLANILAN METİNLER

KİTAPLARDAN KORKAN ÇOCUK

O sabah evden çıkarken Leopoldo bir daha geri gelmeyeceğini biliyordu.

Bir önceki gün onun doğum günüydü; sekizinci doğumgünü ve gerçekten pek hüzünlü bir gün olmuştu. Armağan olarak, uzun süredir arzu ettiği bir şeyi; bir çift koşu ayakkabısı istemişti. Ancak, annesinin uzattığı armağan paketinin ağırlığından ve büyüklüğünden içinden hiç de iyi bir şey çıkmayacağını hemen anlamıştı Leopoldo.

Paketin kâğıdını, içinde patlamaya hazır bir bomba varmışçasına yavaş yavaş yırtmış, isteksizce açmıştı. Sonunda bir çift koşu ayakkabısı yerine parlak kaplı iki kitapla burun buruna gelince artık buna hiç dayanamamış, öfkeyle hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlamıştı. Annesiyle babasının yüzünde de büyük bir hayal kırıklığı belirmişti.

“Tatlım,” demişti annesi, “Şimdi ağlama, okuduktan sonra ağlarsın.” Babası ise “Baksana,” diyordu, “Güzel, renkli resimler de var burada.”

Leopoldo kitapları öfkeyle yere fırlatmış, sonra da kapıyı vurarak çıkıp kendi odasına kapanmıştı.

Doğduğundan bu yana doğum günlerinde kitaptan başka bir armağan almamıştı. Yattığı yerden gözlerini yukarıya kaldırdığında, kitaplarla dolu raflardan başka bir şey göremiyordu. Bu kitaplardan hiçbirini o istememişti.

O gün, akşama doğru annesi kapının arkasından tatlı bir sesle konuşarak doğum günü pastasının mumlarını söndürmesi için onu kandırmaya çalışmıştı. Leopoldo ise, “O mumları siz söndürün!” diye bağırmıştı.

Sonra da başka bir şey duymamak için başını yastığının altına sokmuştu. Pek üzgün ve pek kızgındı doğrusu.

Annesiyle babasının oğullarının kitapla hiç ilgilenmediğini anlamamış olmalarına anlam veremiyordu. Onlar kitap seviyor olabilirlerdi, tamam ama bu nedenle oğullarının da kitaplara bayılması gerekmiyordu ki!

Geçen yıl, annesi okuldaki notları çok kötü olduğu için telaşlanmış, onu bir ruh doktoruna bile götürmüştü. Doktor ona pek çok soru sormuş, plastik küplerle oyun oynatmış, sonunda pek ciddi bir tavırla şöyle demişti: “Kitap korkusu bu. Gene kitaplardan korkan bir hasta çıktı karşına!”

“Kitap korkusu mu?” diye telaşla yinelemiştir annesi.

Bunun üzerine doktor, ona bunun çocuklar arasında hızla yayılan bir hastalık türü olduğunu açıklamıştı. Doktor, onları kapıdan uğurlarken “Hanımefendi, suç televizyonun, bilgisayar oyunlarıdır. Çocuğunuzu bunlardan uzak tutun, onu okumaya zorlayın, aklını kullanmasını öğütleyin. Birkaç ay sonra mucizevi sonuçlar alacaksınız.” demişti.

O günden sonra, kitap korkusu hastalığını yenmek için anne ve babası önemli kararlar almaya başlamışlardı. Televizyon, kara bir çöp torbasına sarılmış, bir zincirle sıkı sıkıya bağlanmış, bu da yetmezmiş gibi ucuna bir de asma kilit takılmıştı. Her sabah okula gitmeden önce annesi sınıfta bilgisayar oyunu oynayıp oynamadığını denetlemek için parmak uçlarına kömür sürüyordu.

Önlemler bu kadarla da kalsa Leopoldo şu ya da bu biçimde gene canını kurtarabilirdi. Zaten bilgisayar oyunlarına ve televizyona pek meraklı sayılmazdı. Ama gerçek felaket babasının koymuş olduğu “Günlük Miktar” kararıyla ortaya çıktı.

Babası, doktorun koyduğu yeni hastalığın tanısını işitince şöyle dedi:

“Ben senin yaşındayken ağırlığının yarısı kadar kitap okumuştum. Şimdi otuz yaşında olduğuma göre gururla, okumuş olduğum kitapların ağırlığının benim ağırlığının en az on katı olduğunu söyleyebilirim.” Sonra da oğluna ciddi bir yüzle bakarak sözlerini sürdürdü: “Ben yüzlerce kilo kitap okudum, yüzlerce kilo ağırlığında ve yüzlerce metre küp hacminde. Hasta olduğun için okuyamıyorsan tedavi olman gerekir. Peki hasta bir insan nasıl tedavi olur? İlaçlarını aksatmadan, düzenli bir biçimde alarak elbette. Sen de böyle yapacaksın.”

Bu karar üzerine, babası Leopoldo’nun günde yüz gram okumayla işe başlayacağını söyledi. İlk hafta yüz gram, ikinci hafta iki yüz gram, üçüncü hafta üç yüz gram okuyacak ve böyle böyle artıracaktı. Bu aşamalara uyulursa, yazdan önce şu andaki kilosuna denk ağırlıkta kitap okumuş olacak ve iyileşecekti.

“Günlük Miktar” işi başlayınca Leopoldo geceleri karabasanlar görmeye başladı. Tüm gün boyunca kendini yorgun ve bitkin hissediyordu. Sonunda evden kaçmaya karar verdi.

Her sabahki gibi anne ve babasına “Hoşça kal” dedi, pencereden bakan annesine bahçeden el salladı, sonra adımlarını her günkü gibi atmaya çalışarak okula gitmek için

gittiği yolda yürümeye başladı. Ama biraz sonra sağa döneceğine dümdüz gitti. Kapıları açık duran bir otobüs görene dek yürümeyi sürdürdü. Arkasına bakmadan otobüse atladı, büyüklerin bacaklarının arasına gizlenerek evden, okuldan, onu bunca üzen dünyadan uzaklaştı.

Gerçekte Leopoldo, evden kaçan tüm çocuklar gibi nereye gideceğini hiç mi hiç bilmiyordu. Bu nedenle otobüsün gittiği yere kadar gitti, son durakta öteki yolcularla birlikte indi.

Çevresine bakındı. Hiç tanımadığı büyük bir alana gelmişti. “En iyisi parka gideyim,” diye düşündü, orada pek çok çocuk vardır. Kimsenin de dikkatini çekmem.

Parkı baştan aşağı iki kez dolaştı ama tek bir bank bile boş değildi. Sonunda gözüne, çok yaşlı, bastonlu, kara gözlüklü bir adamcağızın tek başına oturduğu bir bank ilişti. Adamın kör olduğunu düşündü, hiç zaman yitirmeden yanına oturdu, çantasını açtı, kekini çıkarttı.

Kekin kâğıdı hışırdayınca yaşlı adam önce şöyle bir silkindi, sonra başını kaldırıp sordu: “Sen kimsin?”

Leopoldo kekini ağzına bile götüremeden öylece donakaldı. Kaçsam mı kaçmasam mı diye bir an düşündükten sonra adamı yanıtlamaya karar verdi.

“Ben Leopoldo’yum.”

“Bir çocuksun.”

“Evet,” dedi Leopoldo, ağzı kekle dolu olarak.

“Bu saatte neden okulda değilsin?”

Leopoldo, pinokyo gibi burnunun uzadığını hissetti. “Öğretmenimiz hastaydı,” dedi.

Ama bu söylediğini kendi bile pek inandırıcı bulmadı.

Yaşlı adam bir süre sessiz sessiz oturdu, sonra, “Biliyor musun?” dedi. “Sabahları parkta bir çocuk görünce aklıma hep onun evden kaçmış olduğu gelir.”

Leopoldo, “İyi ki adam kör”, diye düşündü. “Yüzümün böyle kıpkırmızı olduğunu göremiyor hiç olmazsa.”

Yaşlı adam sözlerini sürdürerek, “Neden böyle düşünüyorum, biliyor musun?” dedi. “Çünkü senin yaşındayken ben de evden kaçmıştım.”

“Gerçekten mi?”

“Evet, evde çok mutsuzdum. Bu yüzden çekip gitmiştim.”

“Peki, nereye gitmiş yani nerede uyumuştunuz?”

Leopoldo’yu şu anda en çok bu teknik sorunlar ilgilendiriyordu.

“İnanmayacaksınız ama bacak kadar boyumla yelkenli bir gemiye binmişim.” Bunu söyledikten sonra yaşlı adam oğlana yaşamını anlatmaya koyuldu. Tam on sekiz kez dünyanın çevresini dolaşmıştı. Yeryüzünün çevresinde döne döne elbette pek çok olağanüstü şey yaşamıştı.

İnanılması güç renklere sahip vahşi mi vahşi balinalar yakalamış, Çin Denizi’nin ve Malezya’nın korsanlarıyla savaşmıştı. Korsanların içinden kurtulmak için denizdeki bir ağaç kütüğüne tutunmuş, onunla birlikte bir adaya sığınmıştı. Ne var ki bizim ki oradan da kaçmıştı. Bir yunusun sırtında başka bir adaya geçmişti. Orada güzeller güzeli bir prenses vardı ve ona âşık olmuştu. Tam evlenecekleri gün, bu güzel prensesin bir cadı olduğunu anlamıştı. Cadının niyeti evlendikleri gece kocasını bir domuza çevirmektir.

İşte serüvenin tam bu noktasında olanlar olmuş, yazgısı onu kör etmişti.

“Ne korkunç!” diye fısıldadı Leopoldo.

“Evet, pek korkunç,” dedi. “Ama biliyor musun, sana tuhaf görünse de ben hiç pişmanlık duymuyorum. Yeniden doğsam, bütün bu yaşadıklarımı yine yaşadım.”

Sonra bir sessizlik oldu. Yaşlı adam kalktı. “Gel,” dedi, “Birlikte bir şeyler yiyelim.”

Oradaki bir lokantaya girdiler ve adam başı altı köfte yediler. Tam altıncıyı yutarken yaşlı adam Leopoldo'ya şöyle dedi: "Biliyor musun Leopoldo, ben az önce sana yalan söyledim."

"Ne yalanı?"

"Pişmanlık duymadığım konusunda. Gerçekte benim de bir pişmanlığım var, bu nedir biliyor musun? Sevdiğim bir kitabı bitirememiş olmamdır."

Leopoldo "Bir kitap mı?" diye haykırdı.

"Bu kitabın adı *Yıldızların Serserisi* idi. Moğollar gözlerimi kör ettiklerinde kitabın sonlarına yaklaşıyordum."

Leopoldo "Aklıma bir fikir geldi." diye bağırdı. "Bir kitapçıya gidelim, ben size kitabı okuyup bitireyim."

Kitapçı pek uzakta değildi. Kitapçıya girdiklerinde Leopoldo sözü edilen kitabı hemen buldu. Sonra meraklı gözlerden uzaklaşmak için sessiz bir köşe buldular, öykünün yarım kaldığı sayfayı aradılar.

Leopoldo, kitabın başındaki başlıklar bölümünde parmaklarını dolaştırdıktan sonra "İşte buldum," diye bağırdı.

Sonra aradıkları sayfayı açtı, boğazını temizledi. Bir anlık sessizlik oldu.

Leopoldo sayfalara bakarken gözlerinin yaşlarla dolmaya başladığını hissetti. Bu kez camı gerçekten kitap okumak istiyordu ama kitapları açtığı anda olan şey gene oluyordu işte: tüm kara harfler sarhoş karıncalar sürüsüne dönüşerek bir düzen ve kural tanımadan sayfanın orasına burasına atlıyorlardı.

"Haydi okusana," dedi yaşlı adam, sabırsızlıkla.

"Bir dakika. Sayfanın içinde müthiş bir karışıklık var."

O sırada yanlarından satıcılardan biri geçiyordu. Leopoldo'nun kitabı gözlerine bir yaklaştırıp bir uzaklaştırdığını görünce, yaşlı adama bakarak "Torununuz gözlüklerini unutmuş" dedi.

Leopoldo "Ama ben gözlük takmıyorum ki!" dedi. Yaşlı adam "Burnunun dibinde her şey çorbaya dönüşüyorsa, demek ki gözlük takman gerekiyor." diye yanıtladı Leopoldo'yu.

Sözlerini şöyle sürdürdü yaşlı adam: "Bunca zamandır bana arkadaşlık ettiğin için, şimdi ben de evine giderken sana eşlik edeceğim."

Leopoldo o anda evden kaçtığını söylemek istedi ama buna cesaret edemedi. Böylece ikisi otobüse bindiler ve Leopoldo o sabah yalnız başına geçtiği yolları ters yöne doğru bir kez daha aştı.

Evin kapısını çaldıkları zaman Leopoldo'nun yüreği heyecandan deli gibi çarpıyordu. Annesi onu karşısında görünce bir sevinç çılgılığı attı. Sonra gözyaşları içinde özür dileyerek yaşlı adamı içeri buyur etti ve salona aldı. Arkasından konuğuna kahve pişirdi.

Yaşlı adam gün boyunca yaşadıklarını, Leopoldo'nun ona kitap okumak istediği an olanları anlattı.

"Çocuk miyop," dedi kahvesinin son yudumunda. "Miyop ya da astigmat, bunun gibi bir şey. Anlayacağınız okumak için çocuğunuzun bir gözlüğe gereksinimi var."

Babası şöyle bir öksürdü. "Gözlük mü? Elbette, hemen alırsız."

Sonra dördü birden evden çıktılar. Önce yaşlı adamı evine bıraktılar, sonra bir göz doktorunun yolunu tuttular.

İki gün sonra Leopoldo'nun burnunun üstüne şişe dibi gibi kalın camları olan bir gözlük takılmıştı.

Leopoldo bütün gecesini *Yıldızların Serserisi* adlı kitabı okuyarak geçirdi. Ertesi gün öğleden sonra parktaki yaşlı adama gidip kitabın sonunda neler olduğunu anlattı.

Leopoldo bu kitaptan sonra daha pek çok kitap okudu. Ödül olarak da koşu ayakkabıları aldılar ona. Haftada bir kez parka gidip koşmaya başladı. Yorulduğu zaman yaşlı adamın yanına oturup kitaplardan söz etti.

Biraz daha büyüdüğü zaman, gene bir öğleden sonra yaşlı dostuna, onun anlattığı yaşam öyküsünün Ulyse'yi, Kaptan Ahab'ı, Mişel Strogof'u, Gülliver'i, Malezya kaplanlarını ve kitaplarda okuduğu daha pek çok masalı anımsattığını söyledi.

Yaşlı adam neşeli bir kahkaha attı.

“Doğru, ben de sana yalan söyledim, ben bir denizci değil, bir gece bekçisiydim. Geceleri uyanık kalabilmek, sıkıntımı alt edebilmek için hep kitap okurdum. Denizi, kartpostalların dışında hiç görmedim, bundan sonra da göreceğim yok. Ama burada, bu bankta tek başıma ve karanlıkta otururken dünyanın tüm denizlerini görüyorum. Onları görüyor, tuzlu kokusunu duyuyor, tatlı esintilerini güçlü fırtınalarından ayırt edebiliyorum. Kendimi sanki bir yelkenlinin tepesinde dünyanın çevresini on sekiz kez dönmüş gibi hissediyorum.”

Susanna TAMARO

(Kitaplardan Korkan Çocuk, 2000, Can Çocuk Yayınları)

Kısaltılmıştır.

RAHATI KAÇAN AĞAÇ

Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını duymamış
Tanrının işine bakın

Geceyi gündüzü biliyor
Dört mevsimi, rüzgârı, karı
Ayışığına bayılıyor
Ama kötülemiyor karanlığı

Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenedursun aşkı
Ağacı o vakit seyredin.

Melih Cevdet ANDAY

(Rahatı Kaçan Ağaç, 2005, İş Bankası Kültür Yayınları)

EĞİTİM DURUMU-3

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Adnan Binyazar tarafından yazılmış “Bu Topraklar İçin...” adlı metin
- Ümit Yaşar Oğuzcan’ın “Mustafa Kemal’i Düşünüyorum” adlı şiiri (dinleme metni)
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kâğıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kâğıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kâğıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
- Bilgisayar

Kaynaklar:

- Aslan, Canan (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.
- Başbay, Alper (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Binyazar, Adnan (2009). *Atatürk Anlatıyor*. İstanbul: Can Çocuk Yayınları.
- Çelik, Tuğba (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demirel, Özcan (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Özcan (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Selçuk (1997). *İz*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan ve Sever, Sedat (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin-*. Ankara: Engin Yayınevi.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Nunley, Kathie (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.
- Sever, Sedat (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya ve Aslan, Canan (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Tudem Yayıncılık.

İzlek: Atatürkçülük

Ana Metnin Başlığı: Bu Topraklar İçin... (Adnan Binyazar)

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- ç. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- e. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Okuma kurallarını bilme

- 1- Okuma kurallarını bilir.

2-Konuşma kurallarını bilme

- 1- Konuşma kurallarını bilir.

3-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1- Dinleme kurallarını bilir.

4-Yazma kurallarını bilme

- 1- Yazma kurallarını bilir.

5-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- Gövdeyi bilir.
- 2- Yapım eklerinin işlevlerini ve cümleye kattığı anlam özelliklerini bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1-Okuma kurallarını kavrar.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini kavrar.

2-Konuşma kurallarını kavrama

- 1- Konuşma kurallarını kavrar.

3-Konuşma yöntem ve tekniklerini kavrama

- 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kavrar.

4-Yazma kurallarını kavrama

- 1- Yazma kurallarını kavrar.

5-Dinleme/izleme kurallarını kavrama

- 1- Dinleme kurallarını kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)'in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)'in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

6-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama

- 1- Gövdeyi kavrar.
- 2- Yapım eklerinin işlevlerini ve cümleye kattığı anlam özelliklerini kavrar.

Uygulama

1-Okuma kurallarını uygulama

- 1- Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

2-Konuşma kurallarını uygulama

- 1- Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.

3-Sesini ve beden dilini etkili kullanma

- 1- İşitilebilir bir sesle konuşur.
- 2- Konuşurken nefesini ayarlar.
- 3- Sözcükleri doğru seslendirir.
- 4- Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklamalar yapar.
- 5- Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.
- 6- Konuşurken gereksiz sesler çıkarmaktan kaçınır.
- 7- Canlandırmalarda sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak biçimde kullanır.

4-Hazırlıklı konuşmalar yapma

- 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 2- Konuşma metni hazırlar.
- 3- Konuşma öncesinde konuyla ilgili açıklamalar yapar.
- 4- Konuşma sırasında sorulan sorulara açık, yeterli ve doğru cevaplar verir.
- 5- Konuşmasını belirlenen sürede ve teşekkür cümleleriyle sona erdirir.

5-Yazma kurallarını uygulama

- 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- 2- Düzgün, okunaklı, işlek bitişik eğik yazıyla yazar.
- 3- Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
- 4- Yazım ve noktalama kurallarına uyar.
- 5- Elektronik ortamlardaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.

6-Planlı yazma

- 1- Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
- 2- Yazacaklarının taslağını oluşturur.
- 3- Yazısını bir ana düşünce etrafında planlar.
- 4- Yazısının ana düşüncesini yardımcı düşüncelerle destekler.
- 5- Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici başlıklar bulur.
- 6- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 7- Yazdığı metni görsel araçgereçlerle destekler.
- 8- Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
- 9- Dipnot, kaynakça, özet, içindekiler vb. bölümleri uygun biçimde düzenler.

7-Farklı türlerde metinler yazma

- 1- Düşünce yazıları yazar.
- 2- Bildirme yazılar yazar.

8-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- 1- Yazım kurallarını kavrayarak uygular.
- 2- Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

Çözümleme

1-Okuduğu metni anlama ve çözümleme

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamını çıkarır.

- 2- Metnin ana düşüncesini/ana duygusunu belirler.
- 3- Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.
- 4- Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
- 5- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 6- Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.
- 7- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.
- 8- Okuduğu metne farklı başlıklar bulur.

2-Dinleneneni/izleneneni anlama ve çözümleme

- 1- Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/ana duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerinin/izlediklerinin yardımcı düşünceleri/ duyguları belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1- Okuduklarından hareketle öğrendiği sözcüklerden sözlük oluşturur.
- 2- Sözcükler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili sözcüklere örnek verir.
- 3- Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.

2-Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düşünce, düş, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder.

3- Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Yaşına ve düzeyine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
- 2- Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

Değerlendirme

1-Kendi konuşmasını değerlendirme

- 1- Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 2- Konuşmasını sunum tekniği yönünden değerlendirir.
- 3- Konuşmasını sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.
- 4- Konuşmasını içerik yönünden değerlendirir.

2- Kendi yazdıklarını değerlendirme

- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

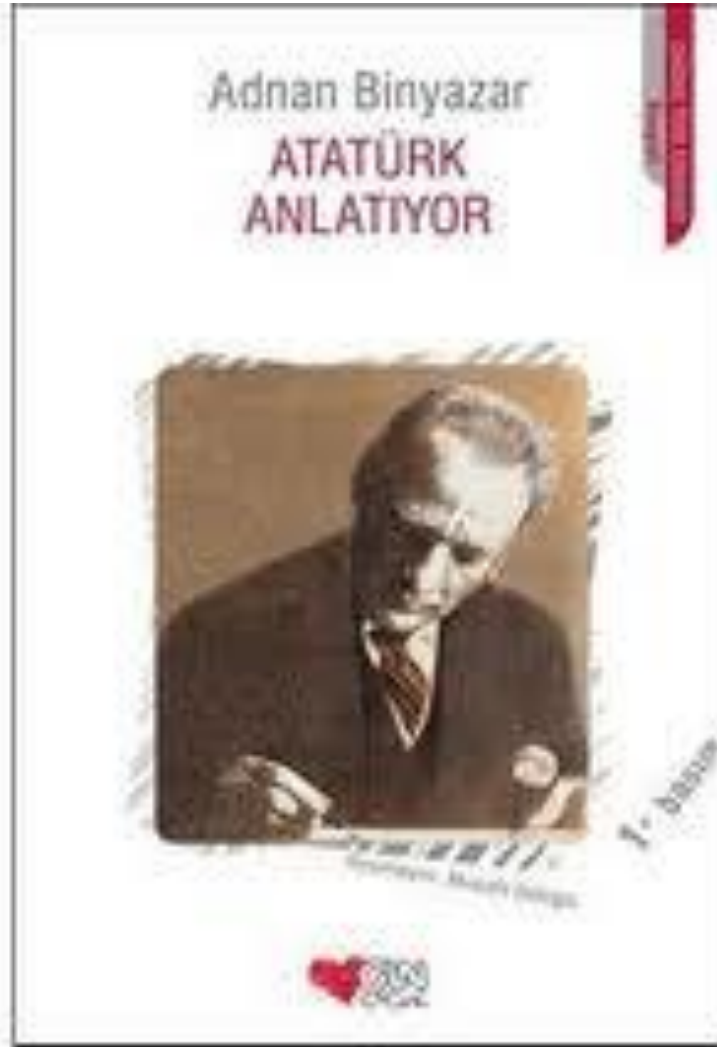
B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğrencilere Atatürk’le ilgili çeşitli görsellerin gösterilmesi ve Atatürk hakkında neler bildiklerinin ve düşündüklerinin sorulması.

2-Güdüleme: Öğretmenin öğrencilerine “Bildiğiniz gibi Atatürk çok başarılı bir komutan ve devlet adamıydı. Onun askerlerine yaklaşımı hakkında neler biliyorsunuz? Peki, sizce Atatürk’ün savaştığı ülkelerin askerlerine karşı yaklaşımı nasıldı?” biçimindeki sorular yardımıyla öğrencileri metnin anlam evrenine çekmesi.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin öğrencilerine “İşte bugün ele alacağımız metin yardımıyla Atatürk’ün kendi askerlerimiz ve şehitlerimizin yanında, bu ülkede can vermiş, şehit düşmüş yabancı ülkelerin askerleri ve şehitleri hakkındaki düşüncelerini, onlara yaklaşımını da öğrenmiş olacağız.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Bugün işleyeceğimiz metin, ‘Bu Topraklar İçin...’ adını taşıyor. Bu metin, ünlü yazar Adnan Binyazar’ın çocuklar için yazdığı ‘Atatürk Anlatıyor’ adlı yapıtında yer alıyor. Adnan Binyazar, Atatürk Anlatıyor adlı yapıtında Atatürk’ün yaşamını birinci kişili anlatımla, otobiyografi biçiminde anlatmıştır. Yapıt, bu yönüyle son derece özgün bir nitelik taşımaktadır.” demesi ve öğrencilerine “Atatürk Anlatıyor” adlı kitabı göstererek bu kitabı edinip okumalarını önermesi.

C- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması ve diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması,
- 3- Öğrencilerin sözcüklerini geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi.

→ Metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını önce tahmin edip sonra da sözlükten bularak karşılıklarına yazınız.

SÖZCÜKLER	TAHMİNİM	SÖZLÜK ANLAMI
aziz		
siper		
istila		
muharip		
sükûn		
diyar		
harp		

→ Sözlükten anlamlarını bulduğunuz sözcükleri birer cümle içinde kullanınız.

SÖZCÜKLER	CÜMLELER
aziz	
siper	
istila	
muharip	
sükûn	
diyar	
harp	

Ara Özet: Anadilimizi yazılı ve sözlü anlatımda ustalıkla kullanabilmemiz, okuduğumuzu tam ve doğru olarak anlayabilmemiz sözcüklerin anlam özelliklerini bilmemize bağlıdır. Bu nedenle okuduğumuz bir metinde anlamını bilmediğimiz sözcüklerin anlamlarını sözlükten bakarak öğrenmeyi bir alışkanlık biçimine getirmeliyiz.

Ara Geçiş: Tüm öğrencilere metinle ilgili C basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması ve öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan 5 görevden 4'ünü gerçekleştirmeye çalışmalarının istenmesi.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Devlet adamlarının Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka yaptıkları şey nedir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2-Atatürk, Çanakkale'yi ziyaret edecek olan İçişleri Bakanı'na şehitleri ziyaret edeceği zaman neler söylemesini istiyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3-İçişleri Bakanı, Atatürk'ün söylemesini istediği sözleri niçin söyleyemeyeceğini söylüyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Atatürk, İçişleri Bakanı o sözleri söyleyemeyeceğini söylediğinde nasıl bir tepki veriyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5-Atatürk'ün Şükrü Kaya'ya verdiği kâğıtta neler yazmaktadır? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi, gerekirse bu öğrencilere metnin sessiz olarak birer kez daha okutulması.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Devlet adamlarının Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka Çanakkale'yi ziyaret etmelerinin nedeni ne olabilir? Yorumlayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

2-"Bu Topraklar İçin..." adlı metinden yola çıkarak Atatürk'ün kişilik özellikleri hakkında çıkarımlarda bulununuz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3-"Bu Topraklar İçin..." adlı metni kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Okuduğunuz metne farklı başlıklar bulunuz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5-Metinden yola çıkararak Atatürk ile şükrü Kaya'nın kişilik özelliklerini çeşitli yönleriyle karşılaştırmışız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan ğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kğitlerinin dağıtılması, 40'tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçtiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Okuduğunuz metne İçişleri Bakanı şükrü Kaya'nın Çanakkale'ye gittikten sonra yaşamış olabileceği olayları anlatan bir son yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2-Metinde geçen “Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.” cümlesinin yerine onunla aynı anlama gelebilecek bir cümle yazınız. (20 puan)

.....

3-Okuduğunuz metinde yaşananlarla ilgili Atatürk’le bir söyleşi gerçekleştirmeniz istense söyleşi sorularınız neler olurdu? Bu söyleşi için en az 5 soru oluşturunuz. (20 puan)

.....

4-Sizce yazar, bu metinde Atatürk’ün yabancı ülkelerin şehitlerine yaklaşımını etkili biçimde aktarmayı başarabilmiş mi? Neden? (20 puan)

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere öğretmen tarafından pekiştireç verilmesi.

Ara Özet: Bir metinle ilgili sorulara doğru yanıtlar verebilmemiz için, metni çok iyi anlamamız, metnin ana düşüncesini ve varsa yardımcı düşüncelerini doğru bir biçimde belirlememiz, ana düşünce ile yardımcı düşünceler arasındaki bağlantıyı doğru kurabilmemiz gerekir.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine “Atatürk, özgürlük, demokrasi, eşitlik, vatan, ulus” sözcüklerini vererek öğrencilerden içinde bu sözcüklerin bulunduğu bir metin oluşturmalarını istemesi. (**Sözcük ve Kavram Havuzundan Seçerek Yazma Etkinliği**)

***Atatürk**

***özgürlük** ***demokrasi**

***eşitlik** ***ulus**

***vatan**

İçinde yukarıdaki sözcüklerin en az bir kez kullanıldığı bir düşünce yazısı yazınız.

- 1- Öğrencilerin yapmış oldukları yazma çalışmalarını, aşağıdaki “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Çizelgesi” (MEB, 2006: 231) yardımıyla değerlendirilir.

YAZILI ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı-Soyadı:

Numarası:

	Yazılı Anlatımda Aranacak Özellikler	Verilmesi Gereken Puan	Öğretmenin Vereceği Puan
Biçim	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.	5	
	Düzgün, okunaklı ve işlek bir yazı kullanılmıştır.	5	
Dil ve Anlatım	Başlık, konuyla ilgilidir.	5	
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır.	5	
	Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmıştır.	5	

	Her bir paragrafta tek bir duygu ve düşünce işlenmiştir.	5	
	Yazıda verilmek istenen ana düşünceye ulaşılmıştır.	10	
	Ana düşünce ve duygu, yardımcı düşünce ve duygularla desteklenmiştir.	10	
	Alıntı, örnek ve benzetmeler yeterli olup içeriğe uygundur.	10	
	Sonuç ifadesi, konuyu bağlayıcı ve etkileyicidir.	5	
	Cümle kuruluşları dilbilgisi kurallarına uygundur.	5	
	Sözcükler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	5	
	Cümlede sözcük yinelenmeleri yapılmamıştır.	5	
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş ve yeterince yararlanılmıştır.	5	
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.	5	
Yazım ve Noktama	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur.	5	
	Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır.	5	

Ara Özet: Yapmış olduğumuz yazma çalışmaları, yazma becerimizi giderek yetkinleştirmekte, böylece duygu ve düşüncelerimizi yazılı bir biçimde daha etkili olarak anlatabilmemize olanak tanımaktadır. Bu nedenle sınıf içinde ve dışında yapmış olduğumuz yazma çalışmalarına gereken önemi vermeli ve sık sık yazma çalışması yapmalıyız.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine “Şimdi dilimizi daha etkili ve doğru kullanabilmemiz için gerekli olan birtakım kurallar öğreneceğiz.” demesi ve ardından “gövde, yapım ekinin işlevleri ve sözcüğe kazandırdığı anlam özellikleri” konusunu anlatması. Konunun anlatımından sonra öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI

- ❖ 0-69 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 4'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 70-149 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 3'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 150 ve üzeri puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 2'sini seçeceklerdir.

1: Aşağıdaki sözcüklerden “gövde” olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

sandık sevgi yumurta görüş terzi kalem
 kitaplık bilgi evler sınıfın

2: Aşağıdaki sözcüklerden isim gövdesi olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

kapak sula- defter sergi okul
 çalış- gazeteci

3: Aşağıdaki sözcüklerden fiil gövdesi olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

boyacı topla- gözlük akım
 okut- dersler kırıl-

4: Aşağıda verilen kökleri uygun yapım ekleriyle birleştiriniz. (10 puan)

bil	lık
ört	ci
eski	gi
çocuk	ü
kızgın	ça

5: Aşağıdaki sözcüklerin aldığı yapım eklerinin işlevlerini örnekteki gibi yanlarına yazınız.
(10 puan)

yaz-1 → fiilden isim yapım eki

okur →.....

kararlı →.....

gözet- →.....

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Çanakkale'yi ziyaret ettiğin zaman aziz şehitlerimizi de ziyaret edeceksin. Bu görevi yerine getireceğinden kuşku yok. Yalnız neler söyleyeceksin, önce ben söyleyeyim. 'Burada yatan aziz şehitlerimiz! Sizi saygıyla anıyoruz.' diyeceksin. Mehmetçik Anıtı'nın başında dilinin bütün gücünü kullanarak anlatacaksın. 'Burada rahat ve huzur içinde yatınız.' diyeceksin. 'Siz olmasaydınız, siz göğüslerinizi çelik kalelere siper etmeseydiniz, bu boğaz aşılır, İstanbul işgal edilir, vatan toprakları istilaya uğrardı.' diyeceksin."

Yukarıdaki parçada yer alan gövde biçimindeki sözcüklerin altını çiziniz. (15 puan)

2: "Uzak memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükûn içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz, evlatlarınız bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır."

Yukarıdaki parçada yer alan isim gövdelerini soldaki kutunun içine, fiil gövdelerini ise sağdaki kutunun içine yazınız. (15 puan)

3: Sen böylenin üstünde, çok daha başka konuşacaksın. Orada, Çanakkale’de yalnız bizim şehitlerimizi değil, bu toprak üstünde kanlarını döken insanları, o kahraman muharıpleri de saygıyla anacaksın. “Paşam, ben bunu yapamam. Bu sözler ancak sizin söyleyebileceğiniz yüksek sözlerdir.” “Söyleyeceksin. Çanakkale’de dünyaya karşı böyle konuşacaksın. Senin böyle konuşman gerekir.” Bakan bir süre yanımdan ayrıldı. Geceleyin yeniden bir araya geldik. Bu arada dayanamadım, Şükrü Kaya’nın ne söyleyeceğini uzunca bir kâğıda yazdım. Şükrü Kaya kâğıdı aldı, ertesi gün de Çanakkale’ye gitti.

Yukarıdaki parçada yapım eki almış sözcüklerin altını çizerek bu sözcükleri uygun kutucukların içine yazınız. (15 puan)

Fiilden türetilen isimler	İsimden türetilen isimler	İsimden türetilen fiiller	Fiilden türetilen fiiller

4: Siz olmasaydınız, siz göğüslerinizi çelik kalelere siper etmeseydiniz, bu boğaz aşılır, İstanbul işgal edilir, vatan toprakları istilaya uğrardı.

Yukarıdaki cümledeki sözcüklerin almış olduğu eklerin türünü belirtiniz. (15 puan)

5:

	<p>günlük akıllı vergi baskı</p> <p>öğretmen vatandaş Türkçe</p> <p>dondurma övgü</p>	
--	---	--

Yukarıda yer alan sözcüklerden isimden isim yapım eki almış olanları soldaki biçimin içine, fiilden isim yapım eki almış olanları sağdaki biçimin içine yazınız. (15 puan)

İsimden İsim Yapım Eki Alanlar

Fiilden İsim Yapım Eki Alanlar

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Aşağıdaki kutucuklara gövde biçiminde 5 sözcük yazınız. (20 puan)

--	--	--	--	--

2: Aşağıya içinde gövde biçiminde en az iki sözcüğün bulunduğu iki cümle yazınız. (20 puan)

→
→

3: Aşağıya isimden isim yapım eki almış 1 sözcük, isimden fiil yapım eki almış 1 sözcük, fiilden isim yapım eki almış 1 sözcük ve fiilden fiil yapım eki almış 1 sözcük yazınız. (20 puan)

isimden isim yapım eki almış sözcük →	
isimden fiil yapım eki almış sözcük →	
fiilden isim yapım eki almış sözcük →	
fiilden fiil yapım eki almış sözcük →	

4: İçinde isimden isim yapım eki almış en az iki sözcüğün olduğu bir cümle yazınız. (20 puan)

→

5: İçinde fiilden isim yapım eki almış en az iki sözcüğün olduğu bir cümle yazınız. (20 puan)

→

Ara Özet: Türkçeyi doğru kullanma becerisi kazanmak için edinmemiz gereken birtakım kurallar vardır. Dilbilgisi kuralları, bu kurallardandır. Dilbilgisi kurallarını yalnızca bilmek yeterli değildir, bu kuralları doğru kullanma ve uygulama becerisi de edinmek gerekir. Bu da gerçekleştirdiğimiz çok sayıda etkinlikle olacaktır.

Ara Geçiş: Öğretmenin “sayılara ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı” konusunu anlatması ve ardından öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI

- ❖ Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri yazım ve noktalama yönünden uygun olan seçenekle tamamlayınız.
- ODTU..... bu yılki bahar şenlikleri iptal edilmiş.
 - a) nin b) nün c)'nin d)'nün
- Basketbol takımımız turnuvada 1..... oldu.
 - a) nci b) 'nci c) 'inci d)inci
- Ali ve Ayşe 2..... yıl arayla liseden mezun oldular.
 - a)'şer b)şer c) ser d) 'er
- THY..... Ankara-Izmir uçağı arıza nedeniyle rötar yaptı.
 - a) nın b) 'nın c) 'nin d) nin
- TED..... proje yarışmasında 3..... olmuştu.
 - a) 'nin / 'ncü b) 'in / 'üncü c) 'nin / ncü d) in / üncü

Ara Geçiş: C basamağındaki görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarının verilmesi.

B BASAMAĞI

- ❖ Aşağıdaki cümleleri ek almış uygun kısaltma ya da sayılarla tamamlayınız.
- Ahmet, satranç turnuvasında oldu.
- Yeni aldığımız ev içinharcama yaptık.
-yeni başkanı görevine dün başladı.
-Türkiye temsilcisi okulumuzda bir konuşma yaptı.
- Apartmanımızınkatına yeni komşular taşındı.

Ara Geçiş: B basamağındaki görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarının verilmesi.

A BASAMAĞI

- ❖ İçinde sayıların ve kısaltmaların ek almış biçimlerinin bulunduğu 3 cümle kurunuz.

→

→

→

Ara Özet: Yazım kurallarının iletişimi kolaylaştırmak ve yazıda birliği sağlamak üzere iki temel işlevi vardır. Bu birliği sağlamak ve iletişimi kolaylaştırmak için duygu ve düşüncelerini cümleler yardımıyla anlatabilen insanların kullandığı sözcüklerin genel kabul görmüş anlamlarını ve doğru yazılışlarını bilmesi ve bu bilgilerini yazılı anlatımlarında uygulayabilmesi gerekir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilerine bilgisayardan Ümit Yaşar Oğuzcan'ın "Mustafa Kemal'i Düşünüyorum" adlı şiirini dinletmesi. Şiirin dinlenmesinin ardından öğretmenin C basamağındaki öğrencilere C basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, B basamağındaki öğrencilere B basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, A basamağındaki öğrencilere de A basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Dinlediğiniz şiirde "Mustafa Kemal'i düşünüyorum" dizesi kaç kez yineleniyor? (10 puan)

.....

2: Dinlediğiniz şiirde hangi ikilemeler yer alıyor? (10 puan)

.....

.....

3: Şaire göre Mustafa Kemal nerede yaşıyor? (10 puan)

.....

4: Dinlediğiniz şiirde Mustafa Kemal'in atı nasıl betimleniyor? (10 puan)

.....

5: Dinlediğiniz şiirde Mustafa Kemal'in fiziksel özelliklerine ilişkin neler söyleniyor? (10 puan)

.....

Ara Geçiş: Seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, B basamağına geçmeye hak kazanırlar. Bu öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı çalışma kâğıtları dağıtılır.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Bu Topraklar İçin..." adlı metinde sözü edilen Atatürk ile dinlediğiniz şiirde sözü edilen Atatürk'ü birlikte düşündüğümüzde karşımıza nasıl bir tablo çıkıyor? Duygu ve düşüncelerinizi yazınız. (15 puan)

.....

2: “Mustafa Kemal’i Düşünüyorum” adlı şiirin sizde uyandırdığı duygu ve düşünceler nelerdir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Sizce şiirde geçen “Yanmış, yıkılmış savaş meydanlarında/Destanlar yaratıyor cihanın görmediği” dizeleriyle anlatılmak istenen nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Şiirde geçen “Her askeri Mustafa Kemal gibi” dizesinden yola çıkarak Türk askerinin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulununuz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Dinlediğiniz şiirde Mustafa Kemal’in en çok hangi yönü vurgulanıyor? Bunu nereden anlıyorsunuz? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Şiirin;

“Mustafa Kemal’i düşünüyorum;
Gelmiş geçmiş kahramanlara bedel
Hükmediyor uçsuz bucaksız göklere
Al bir ata binmiş yalın kılıç
Koşuyor zaferden zafere”

beşliğinin yerine şiirin anlam ve duygu bütünlüğünü bozmayacak yeni bir beşlik yazınız.
(20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Dinlediğiniz şiirin sonuna şiirin anlam ve duygu bütünlüğünü bozmayacak yeni bir beşlik ekleyiniz. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Özet: Dinlediğimiz bir konuyu anlayabilmemiz, konunun gelişim sırasıyla ilgili sorulara doğru yanıt verebilmemizi ve dinlediğimiz konuyu daha sonra kendi cümlelerimizle özetleyebilmemizi gerektirir. Bu ise her şeyden önce iyi bir dinleme ve dinlediğini anlama becerisi kazanmamız ile mümkün olacaktır.

D- SONUÇ BÖLÜMÜ

1.Son Özet: Duygu ve düşüncelerimizi yazılı ve sözlü anlatımda doğru, etkili ve güzel biçimde aktarabilmemiz, yaşamımızın birçok alanında başarılı olmamıza önemli katkılar sağlayacaktır.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-137 arası puan alan öğrenciler C basamağında, 138-251 arası puan alan öğrenciler B basamağında, 252 ve üzeri puan alan öğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 252 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere “Atatürkçülük” temalı çocuk edebiyatı yapıtları armağan edilecektir. Bu bağlamda öğretmen, öğrencilerine Atatürkçülük temalı aşağıdaki yapıtları armağan edebilir:

- Münevver Oğan, “Özgürlük Düşü”, Yeni Umut Yayınları.
- Süleyman Bulut, “Büyük Atatürk’ten Küçük Öyküler”, Can Çocuk Yayınları.
- Bilgin Adalı, “Barış Çocuk-Atatürk’le Kurtuluş Savaşı’nda”, Yapı Kredi Yayınları.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje ödevleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha üstbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN YAŞAMI

Sevgili Öğrenciler;

Sizden Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşamını detaylı bir biçimde anlatan bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: ATAMIZIN ÖZDEYİŞLERİ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden Mustafa Kemal Atatürk'ün çeşitli konularda söylemiş olduğu özdeyişleri, konularına göre sınıflandırarak bir araya getirmeniz beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: ATATÜRK OLMASAYDI NE OLURDU?

Sevgili Öğrenciler;

Sizden eğer Atatürk olmasaydı, ülkemizin bugün nasıl bir ülke olabileceğini anlatan bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E- DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“BU TOPRAKLAR İÇİN...” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Oğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“BU TOPRAKLAR İÇİN...” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Oğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

“BU TOPRAKLAR İÇİN...” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“GÖVDE VE YAPIM EKİ” KONUSU C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

**“GÖVDE VE YAPIM EKİ” KONUSU B BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Oğrencilerin A Basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“GÖVDE VE YAPIM EKİ” KONUSU A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Oğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“MUSTAFA KEMAL’İ DÜŞÜNÜYORUM” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Oğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“MUSTAFA KEMAL’İ DÜŞÜNÜYORUM” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Oğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“MUSTAFA KEMAL’İ DÜŞÜNÜYORUM” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

- 2- Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıf ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					

İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					
Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

- 3- Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu çizelge aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EĞİTİM DURUMUNDA KULLANILAN METİNLER

BU TOPRAKLAR İÇİN...

Yıl 1934. İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, Çanakkale’ye gidecek. Devlet adamları Çanakkale’ye gittiklerinde şehitleri de ziyaret ederler. Yine de ben Bakan’a anımsattım:

“Çanakkale’yi ziyaret ettiğin zaman aziz şehitlerimizi de ziyaret edeceksin. Bu görevi yerine getireceğinden kuşku yok. Yalnız neler söyleyeceksin, önce ben söyleyeyim. ‘Burada yatan aziz şehitlerimiz! Sizi saygıyla anıyoruz.’ diyeceksin. Mehmetçik Anıtı’nın başında dilinin bütün gücünü kullanarak anlatacaksın. ‘Burada rahat ve huzur içinde yatınız.’ diyeceksin. ‘Siz olmasaydınız, siz göğüslerinizi çelik kalelere siper etmeseydiniz, bu boğaz aşılır, İstanbul işgal edilir, vatan toprakları istilaya uğradı.’ diyeceksin.”

“Evet, böyle konuşacağım!”

“Hayır, hayır... Sen böylenin üstünde, çok daha başka konuşacaksın. Orada, Çanakkale’de yalnız bizim şehitlerimizi değil, bu toprak üstünde kanlarını döken insanları, o kahraman muharıpleri de saygıyla anacaksın.”

“Paşam, ben bunu yapamam. Bu sözler ancak sizin söyleyebileceğiniz yüksek sözlerdir.”

“Söyleyeceksin. Çanakkale’de dünyaya karşı böyle konuşacaksın. Senin böyle konuşman gerekir.”

Bakan bir süre yanımdan ayrıldı. Geceleyin yeniden bir araya geldik. Bu arada dayanamadım, Şükrü Kaya’nın ne söyleyeceğini uzunca bir kâğıda yazdım. Şükrü Kaya kâğıdı aldı, ertesi gün de Çanakkale’ye gitti.

Yazıp onun eline verdiğim konuşma metni şu idi:

“Uzak memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükûn içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz, evlatlarınız bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.”

Adnan BİNYAZAR
(Atatürk Anlatıyor, 2009, Can Çocuk Yayınları)
Kısaltılmıştır.

MUSTAFA KEMAL’İ DÜŞÜNÜYORUM

Mustafa Kemal’i düşünüyorum;
Yeleleri alevden al bir ata binmiş
Aşıyor yüce dağları, engin denizleri.
Altın saçları dalgalanıyor rüzgârda,
Işıl ışıl yanıyor mavi gözleri,
Mustafa Kemal’i düşünüyorum;
Yanmış, yıkılmış savaş meydanlarında
Destanlar yaratıyor cihanın görmediği,
Arkasından dağ dağ ordular geliyor
Her askeri Mustafa Kemal gibi.
Mustafa Kemal’i düşünüyorum;
Gelmiş geçmiş kahramanlara bedel
Hükmediyor uçsuz bucaksız göklere
Al bir ata binmiş yalın kılıç
Koşuyor zaferden zafere.
Mustafa Kemal’i düşünüyorum;
Ölmemiş bir kasım sabahı!
Yine bizimle beraber her yerde,
Yaşiyor dört köşesinde vatanın
Yaşiyor damar damar yüreklerde.
Mustafa Kemal’i düşünüyorum,
Altın saçları dalgalanıyor rüzgârda,
Mavi gözleri ışıl ışıl, görüyorum
Uykularıma giriyor her gece.
Ellerinden öpüyorum.

Ümit Yaşar OĞUZCAN

EĞİTİM DURUMU-4

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Şukufe Nihal Başar tarafından yazılmış “Finlandiya’da Üç Gün” adlı metin
- Cahit Külebi tarafından yazılmış “Rüzgâr” adlı dinleme metni (şiir)
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kâğıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kâğıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kâğıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü

Kaynaklar:

- Aslan, Canan. (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.
- Başbay, Alper. (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çelik, Tuğba. (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demirel, Özcan. (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Özcan. (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Göğüş, Beşir. (1984). *İlkokullar İçin Türkçe 3*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan. ve Sever, Sedat. (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin-*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Külebi, Cahit. (2006). *Bütün Şiirleri*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Nunley, Kathie. (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.
- Sever, Sedat. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya. ve Aslan, Canan. (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Tudem Yayıncılık.

İzlek: Zaman ve Mekân

Ana Metnin Başlığı: Finlandiya’da Üç Gün

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- ç. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- e. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1- Dinleme kurallarını bilir.

2- Okuma kurallarını bilme

- 1- Okuma kurallarını bilir.

3- Yazma kurallarını bilme

- 1- Yazma kurallarını bilir.

4- Yazım ve noktalama kurallarını bilme

- 1- Noktalama işaretlerinin işlevlerini bilir.

5- Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- Yapım eklerinin işlevlerini ve cümleye kazandırdığı anlam özelliklerini bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1- Okuma kurallarını kavrar.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini kavrar.

2-Yazma kurallarını kavrama

- 1- Yazma kurallarını kavrar.

3-Dinleme/izleme kurallarını kavrama

- 1- Dinleme kurallarını kavrar.

4- Yazım ve noktalama kurallarını kavrama

- 1- Noktalama işaretlerinin işlevlerini kavrar.

5- Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama

- 1- Yapım eklerinin işlevlerini ve cümleye kazandırdığı anlam özelliklerini kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)’in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)’in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı’ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

Uygulama

1-Dinleme/izleme kurallarını uygulama

- 1- Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
- 2- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

2-Okuma kurallarını uygulama

- 1- Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

3-Yazma kurallarını uygulama

- 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- 2- Düzgün, okunaklı ve işlek, bitişik eğik yazıyla yazar.
- 3- Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.
- 4- Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.

4-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- 1- Yazım ve noktalama kurallarına uyar.

5-Planlı yazma

- 1- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

6-Farklı türlerde metinler yazma

- 1- Gezi yazıları yazar.

7-Sözcüğün yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları uygulama

- 1- Yapım eklerinin işlevlerini ve cümleye kazandırdığı anlam özelliklerini uygular.

Çözümleme

1-Dinlenen/izlenen anlama ve çözümleme

- 1- Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı düşünceleri/duyguları belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.

2-Okuduğu metni anlama ve çözümleme

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük öbeklerinin anlamını çıkarır.
- 2- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 3- Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.
- 4- Okuduğu metne farklı başlıklar bulur.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1- Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.

2-Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Yaşına ve düzeyine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
- 2- Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

Değerlendirme

1- Kendi yazdıklarını değerlendirme

- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğretmen tarafından öğrencilere incelenecek metin ile ilgili görsellerin gösterilmesi.

 FINLANDIYA	 TÜRKİYE
Nüfusu 5.414.000 (2011)	Nüfusu 74.724.269 (2011)
İnsani Gelişme Endeksi Listesi 22. Sıra (2011 - HDI)	İnsani Gelişme Endeksi Listesi 92. Sıra (2011 - HDI)
Kişi Başına Düşen GSYİH \$ 36.236 (2011)	Kişi Başına Düşen GSYİH \$ 16.885 (2011)
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı 19,8 (2011 - OECD)	Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı 32 (2011 - OECD)

Öğretmen, görsellerden sonra öğrencilere metnin başlığını gösterir ve öğrencilerden metnin içeriğine ilişkin kestirimlerde bulunmalarını ister.

2-Güdüleme: Öğretmenin “Şimdi size daha önce gidip görmediğinizi düşündüğüm bir ülkeyi anlatan bir gezi yazısı okuyacağım. Bakalım bu ülke, nasıl bir ülkemiş? Beni dikkatle dinleyin ve dinlerken de kendinizi o ülkede hayal edin.” demesi.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin “Okuduğumuz metinden yola çıkarak gezi yazısının özellikleri hakkında da çıkarımlarda bulunacak ve bilgi sahibi olacağız.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Sizi daha fazla meraklandırmadan Şukufe Nihal Başar’ın Finlandiya’da Üç Gün adlı gezi yazısını okumaya başlıyorum. Ben metni okurken beni dikkatle dinleyiniz ve metinde anlamını bilmediğiniz bir sözcük/sözcükler olursa bu sözcüğü/sözcükleri not ediniz.” demesi.

C- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması ve diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması,

3- Öğrencilerin sözcüklerini geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi*.

► Yukarıdaki biçimlerin içinde metinde geçen üç sözcük, harflerinin yerleri değiştirilerek verilmiştir. Bu sözcüklerin hangi sözcükler olduğunu bulunuz.

► **Bulduğunuz sözcüklerin çıkarsadığınız anlamlarını yazınız.**

.....

.....

.....

► **Bulduğunuz sözcüklerin metinde hangi anlamda kullanıldıklarını sözlükten bakarak yazınız.**

.....

.....

.....

► **Bu sözcükleri, metindeki anlamlarıyla birer tümcede kullanınız.**

.....

.....

.....

* Öğrencilerin kutucukların içinde bulunan sözcükleri bilememesi durumunda öğretmen, sözcüklere ilişkin ipuçları verebilir.

Ara Özet: Bir metni iyi anlayabilmemiz için metindeki sözcüklerin anlamlarını iyi bilmemiz gerekir. Yazılı ve sözlü anlatımımızın etkisi, sözcüklerin anlam özelliklerini, inceliklerini bilmemize, bu özellik ve inceliklerden yararlanmamıza bağlıdır.

Ara Geçiş: Tüm öğrencilere metinle ilgili C basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması ve öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan 5 görevden kendi seçmiş oldukları 4 görevi gerçekleştirmeye çalışmalarının istenmesi.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Parçada Finlandiya halkının hangi özelliklerinden söz edilmektedir? (10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2: Yazar, karşılaştığı köy çocuklarını nasıl betimlemiştir? (10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3: Tren hareket ederken görülenlerden orada yaşayanlar hakkında neler öğreniyorsunuz? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: İstasyon memurunun özellikleri nelerdir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Yazar, bu geziden hangi izlenimlerle dönmüştür? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi, gerekirse bu öğrencilere metnin sessiz olarak birer kez daha okutulması.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Fin toprağı bizi pembe bir gülüşle karşıladı." cümlesinden ne anlıyorsunuz? Bu cümleye göre Fin toprağı sizce hangi özelliklere sahiptir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: "Güneş, insanları bırakıp gitmeye bir türlü razı olamıyor gibi koyu çam korularının kenarından kül renkli bir örtüyü yararak ateşli dilini uzatıyor, toprakla şakalaşiyor." cümlesinde "toprakla şakalaşıyor" ifadesiyle anlatılmak istenen nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: "Yaşamak burada bir tatlı düş gibi..." cümlesinden yola çıkarak yazarın içinde bulunduğu duygu durumunu açıklayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

4: "Burada akşamla sabah el ele vermiş, ufkun çevresinde dönüp duruyor." cümlesiyle anlatılmak istenen sizce nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Metnin son paragrafında anlatılanlardan yola çıkarak Fin halkının özellikleri hakkında kestirimlerde bulununuz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40'tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Sizce yazar, Finlandiya'yı ve Finlandiya'daki izlenimlerini etkili bir biçimde aktarabilmeyi başarabilmiş mi? Nedenleriyle açıklayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

2: "Güneş uykuya yatırılmış ama bir türlü uyumak istemeyen, ikide bir hırçın elleriyle cibinliğini çekip açan yaramaz bir çocuk gibi ara sıra bulutları sıyrarak ufkun en köşesinden pembe pembe gülüyor." cümlesinin yerine onunla aynı anlama gelebilecek bir cümle yazınız.

(20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Metnin 3. paragrafı yerine parçanın anlam bütünlüğünü bozmayacak yeni bir paragraf oluşturunuz. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Metnin sonuç bölümünü kendi cümlelerinizle yeniden oluşturunuz. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Bu metnin yazarıyla Finlandiya gezisiyle ilgili bir röportaj yapmanız istense röportaj sorularınız neler olurdu? Bu röportaj için en az 5 soru oluşturunuz. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere öğretmen tarafından ödül verilmesi.

Ara Özet: Bir metinle ilgili sorulara doğru yanıtlar verebilmemiz için, metni çok iyi anlamamız, metnin ana düşüncesini ve varsa yardımcı düşüncelerini doğru bir biçimde belirlememiz, ana düşünce ile yardımcı düşünceler arasındaki bağlantıyı doğru kurabilmemiz gerekir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilerden gezmek amacıyla gitmiş oldukları bir yeri çeşitli yönleriyle anlatan bir gezi yazısı yazmalarını istemesi.

1-Öğrencilerin yapmış oldukları yazma çalışmaları, aşağıdaki “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Çizelgesi” (MEB, 2006: 231) yardımıyla değerlendirilir.

YAZILI ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı-Soyadı:

Numarası:

	Yazılı Anlatımda Aranacak Özellikler	Verilmesi Gereken Puan	Öğretmenin Vereceği Puan
Biçim	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.	5	
	Düzgün, okunaklı ve işlek bir yazı kullanılmıştır.	5	
Dil ve Anlatım	Başlık, konuyla ilgilidir.	5	
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır.	5	
	Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmıştır.	5	
	Her bir paragrafta tek bir duygu ve düşünce işlenmiştir.	5	
	Yazıda verilmek istenen ana düşünceye ulaşılmıştır.	10	
	Ana düşünce ve duygu, yardımcı düşünce ve duygularla desteklenmiştir.	10	
	Alıntı, örnek ve benzetmeler yeterli olup içeriğe uygundur.	10	
	Sonuç ifadesi, konuyu bağlayıcı ve etkileyicidir.	5	
	Cümle kuruluşları dilbilgisi kurallarına uygundur.	5	

	Sözcükler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	5	
	Cümlede sözcük yinelemeleri yapılmamıştır.	5	
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş ve yeterince yararlanılmıştır.	5	
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.	5	
Yazım ve Noktalama	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur.	5	
	Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır.	5	

Ara Özet: Yazma, duygu ve düşüncelerimizi anlatmanın yollarından biridir. Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi tam ve doğru olarak aktarabilmek için yazma çalışmalarına gereken önemi göstermeli, yazılarımızı belli bir plan çerçevesinde oluşturmaya dikkat etmeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine bilgisayardan Cahit Külebi'nin "Rüzgâr" adlı şiirini dinletmesi. Şiirin dinlenmesinin ardından öğretmenin C basamağındaki öğrencilere C basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, B basamağındaki öğrencilere B basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını, A basamağındaki öğrencilere de A basamağına ilişkin çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Şaire göre rüzgârın yüreğini allak bullak eden nedir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: Şair, bulutları hangi hayvana benzetmiştir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Köylere de uğrayan rüzgâr, hangi odalarda beşik sallamıştır? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Rüzgârın kentlerde karşılaştığı kızları, şair neye benzetiyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Rüzgâr, kentlerde karşılaştığı kızlardan neleri alarak gitmiştir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: Seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, B basamağına geçmeye hak kazanırlar. Bu öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı çalışma kâğıtları dağıtılır.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Dinlediğiniz şiirin sizde uyandırdığı duygu ve düşünceler nelerdir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: Dinlediğiniz şiiri “Finlandiya’da Üç Gün” adlı metinle konuları bakımından karşılaştırınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Sizce şair, neden böyle bir şiir yazmış olabilir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Şair, rüzgarın kentlere de uğradığını nereden anlıyor? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Sizce şiirde geçen “Köylere de uğradıysa eğer, güneş altında çalışanlara imdat eylemiştir.” dizeleriyle anlatılmak istenen nedir? (15 puan)

.....

Ara Geçiş: Seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, A basamağına geçmeye hak kazanırlar. Bu öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı çalışma kâğıtları dağıtılır.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Dinlediğiniz şiirden yola çıkarak ana karakteri “rüzgâr” olan bir öykü yazınız. (20 puan)

.....

2: Dinlediğiniz şiiri olumlu ve olumsuz yönlerini göz önünde bulundurarak eleştiriniz. (20 puan)

.....

3: Dinlediğiniz şiire başka ne gibi başlıklar konabilirdi? Neden? (20 puan)

.....

4: Bu şiirin şairiyle karşılaşırsanız ona bu şiirle ilgili neler sormak isterdiniz?

Neden? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Dinlediğiniz şiirde şair, "rüzgâr"ın şiirini yazmış. Sizden de "yağmur"un şiirini yazmanız istense yazacağınız şiir, nasıl bir şiir olurdu? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Özet: Dinlediğimiz bir konuyu anlayabilmemiz, konunun gelişim sırasıyla ilgili sorulara doğru yanıt verebilmemizi ve dinlediğimiz konuyu daha sonra kendi cümlelerimizle özetleyebilmemizi gerektirir. Bu ise her şeyden önce iyi bir dinleme ve dinlediğini anlama becerisi kazanmamız ile mümkün olacaktır.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilere "isim ve sıfat tamlamaları" konusunu anlatması ve öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI

- ❖ 0-108 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 4'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 109-207 arası puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 3'ünü seçeceklerdir.
- ❖ 208 ve üzeri puana sahip olan öğrenciler, bu görevlerin 2'sini seçeceklerdir.

1: Aşağıda "-lik" ekini alarak "yer" anlamı kazanmış olan sözcükleri yuvarlak içine alınız. (10 puan)

2: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-li" eki, "kişinin sahip olduğu özelliği bildirme" işlevinde kullanılmıştır? (10 puan)

- A) Öğretmenimiz bize Osmanlı Devleti ile ilgili önemli bilgiler verdi.
- B) Kırmızılı desenleri çok seviyordu.
- C) Bahçemiz irili ufaklı çiçeklerle doluydu.
- D) O, son derece saygılı bir yapıya sahipti.

3: Aşağıda isimden isim yapım eki almış sözcükleri yuvarlak içine alınız. (10 puan)

4: Aşağıdaki sözcüklerin almış oldukları yapım eklerinin işlevlerini örnekteki gibi karşılıklarına yazınız. (10 puan)

gençlik: isimden isim yapım eki	gülüş:.....
Türkçe:.....	eskici:.....
yazdır:.....	soğuk:.....

5: Aşağıdaki sözcüklerin almış olduğu yapım eklerinin işlevini karşıdaki uygun işlevlerle eşleştiriniz. (10 puan)

tecrübeli	isimden isim yapım eki
anlayış	fiilden isim yapım eki
benimse-	isimden fiil yapım eki
atıl-	fiilden fiil yapım eki
çiçekçi	isimden isim yapım eki

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Yaprakları bile bir başka yeşil görünüyordu. Daha munis, daha sıcak, adeta gülümseyen bir yeşil. Rüzgârdan hışırdayışları bile bir başka türüydü. Ağaç, yapraklarıyla dile gelmişti sanki. Durgun havalarda bir fısıldayış, rüzgârda mırıldanış, fırtınada ise homurdanış hâlini alan bir şeyler anlatmak istiyor gibiydi. Ne söylediği anlaşılıyordu gerçi... Fakat onu tanıyanlar, bu esrarlı hışırtılarda ihtiyarın sesini, konuşma tarzını, hatta cümle yapısını tanımakta güçlük çekmiyorlardı."

Yukarıdaki paragrafta isimden isim yapım eki almış sözcükleri bularak aşağıya yazınız. (15 puan)

2: "Yollarda yerine konulmamış bir tek taş, bir avuç toprak yok. Ağaçlar, bahçeler, köyler, ekinler hepsi bir insan özeniyle düzeltilmiş. Kentlerde, köylerde her ev boyalı. Her evin penceresindeki perdeler pırl pırl kolalı. Bahçe köşelerinde bir bebek köşkü gibi duran tavuk kümesleri bile boyalı... Boyasız bir tahta parçası bile görülmez. Evlerine iyi boya sürmeyenler, daha ucuz olduğu için kırmızı aşı boyası kullanıyor ve oturduğu yerı kara, kirli yüzü bırakmıyor."

Yukarıdaki paragrafta yapım eki almış olan sözcükleri, aldıkları ekin işlevleriyle birlikte aşağıdaki kutucuğun içine yazınız. (15 puan)

3: Aşağıdaki boşlukları yapım eki almış uygun sözcüklerle doldurunuz. (15 puan)

- ✓ Onun çok bir insan olduğunu söylüyorlar.
- ✓ Yaşamda en çok önemseydiği şey idi.
- ✓ Çarşıdan almamı söyledi.
- ✓ Doğum gününde ona bir hediye edeceğim.
- ✓ insanlara her zaman saygı duymuşumdur.

4: Aşağıdaki sözcüklere örnekteki gibi uygun ekler getirerek sıfatlar türetiniz. (15 puan)

- gül- en (çocuk)
- tanı- (kişiler)
- çık - (sokak)
- gel- (zaman)

5: Aşağıdaki kutucuğun sol sütununa 3 farklı isimden isim yapım eki almış sözcük, sağ sütununa da 3 farklı fiilden isim yapım eki almış sözcük yazınız. (15 puan)

İsimden isim yapım eki almış sözcükler	Fiilden isim yapım eki almış sözcükler

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Aşağıya "-ce" yapım ekinin farklı işlevlerde kullanıldığı 3 sözcük yazarak bunları birer cümlede kullanınız. (20 puan)

→

→

→

2: Aşağıya fiilden isim yapım eki almış en az 1 sözcüğün bulunduğu 3 farklı cümle yazınız. (20 puan)

3: Aşağıya isimden isim yapım eki almış 1 sözcük, isimden fiil yapım eki almış 1 sözcük, fiilden isim yapım eki almış 1 sözcük ve fiilden fiil yapım eki almış 1 sözcük yazınız. (20 puan)

isimden isim yapım eki almış sözcük →	
isimden fiil yapım eki almış sözcük →	
fiilden isim yapım eki almış sözcük →	
fiilden fiil yapım eki almış sözcük →	

4: Aşağıya "-lik" ekini alarak "araç ve alet" ismi olan üç farklı sözcük yazınız. (20 puan)

5: Aşağıya "-ci" yapım ekinin ulandığı sözcüğü isim, sıfat ve zarf yaptığı 3 cümle yazınız. (20 puan)

→

→

→

D- SONUÇ BÖLÜMÜ

1.Son Özet: Dilimizi iyi kullanabilmemiz için dört temel dilsel beceri olan okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerimizi geliştirmeliyiz. Türkçe dersinde kazandığımız bilgi ve beceriler, diğer derslerde başarılı olmamıza da olanak sağlar. Bunun için okumamız, okuduğumuzu anlamamız, dilimizin kurallarını ve inceliklerini iyi öğrenerek bol bol yazma çalışması yapmamız gerekir.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-142 arası puan alan öğrenciler C basamağında, 143-276 arası puan alan öğrenciler B basamağında, 277 ve

üzeri puan alan öğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 277 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere “zaman ve mekân” temalı çocuk edebiyatı yapıtları armağan edilecektir. Bu bağlamda öğretmen, öğrencilerine zaman ve mekân temalı aşağıdaki yapıtları armağan edebilir:

- Thilo (2013). Taş Devrinde Tehlike. İstanbul: Hayy Kitap.
- Thilo (2013). Dinozorlar Devrinde Tehlike. İstanbul: Hayy Kitap.
- Clearly, Beverly (2012). Ramona'nın Dünyası. İstanbul: Can Çocuk.
- Roy, Claude (2012). Uçan Ev. İstanbul: Can Çocuk.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje ödevleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha üstbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: HAYDİ, BİR ŞEHİRİMİZİ TANIYALIM!..

Sevgili Öğrenciler;

Sizden bir kenti çeşitli yönleriyle anlatan bir sunum hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: ŞİMDİ ZAMAN KONULU ATASÖZLERİ ZAMANI

Sevgili Öğrenciler;

Sizden "zaman" konulu atasözlerini bir araya getirerek bir atasözleri sözlüğü hazırlamanız beklenmektedir. Hazırlayacağınız sözlükte atasözlerinin anlamları ve kullanım örnekleri de yer almalıdır.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: GELECEĞİ DÜŞLÜYORUZ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden gelecekte, teknolojiye olabilecek gelişmeleri anlatan bir dergi hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E- DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“FİNLANDİYA’DA ÜÇ GÜN” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“FİNLANDİYA’DA ÜÇ GÜN” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“FİNLANDİYA’DA ÜÇ GÜN” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Oğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“RÜZGÂR” ADLI DİNLEME METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Oğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“RÜZGÂR” ADLI DİNLEME METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Oğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“RÜZGÂR” ADLI DİNLEME METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Oğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“YAPIM EKLERİNİN İŞLEVLERİ” KONUSU C BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

**“YAPIM EKLERİNİN İŞLEVLERİ” KONUSU B BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Oğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Oğrencilerin A Basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“YAPIM EKLERİNİN İŞLEVLERİ” KONUSU A BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

2-Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıfta ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					

Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					
Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

3-Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu çizelge aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EĞİTİM DURUMUNDA KULLANILAN METİNLER

FİNLANDİYA’DA ÜÇ GÜN

Fin toprağı, bizi pembe bir gülüşle karşıladı. Temiz, ince, şiire benzer bir gülüş... Sandım ki bir varlığın önüne çıktım: Gönlümde saygıyla dolu bir sarsıntı başladı.

Akşamdı. Güneşin batma saatleriydi. Engin bir yeşilliğin arasında ufuklar alev alev yanıyordu. Bembeyaz alınlı, sevimli istasyon evinin önünde durduk. Önümüzden bir grup asker geçti. Hepsi de bir elden, bir kalıptan çıkmış gibi ince boyunlu, güneş saçlı, güneş yüzlü gençler. Giyimleri tertemiz...

Tren yürüdü. Sanki estetiği güçlü bir sanatçının resim albümünden yapraklar çeviriyorum: Sağda solda en dolgun bir zevkle düzeltilmiş bahçeler, parklar, evler. Uzakta, mavi bir düşü andıran solgun bir deniz parçası. İki sıralı ağaçlık bir yoldan çiçek demetleri kadar güzel, yüzleri tatlı bir yanıklıkla koyulaşmış, çizgili giysisi olan genç kızlar dönüyor. Hepsi gülbüz, sevimli, ağır başlı, ince... Bir başka yolda mavi gözleri, altın saçları, yumuk yanaklarıyla birer altın top gibi, irili ufaklı köy çocukları. Hepsinin yüzünde sessiz bir gülümseme izi var. Trenin sağında solunda bisikletlerle gezenler...

Saat geceye doğru ilerliyor. Güneş, uykuya yatırılmış ama bir türlü uyumak istemeyen, ikide bir hırçın elleriyle cibinliğini çekip açan yaramaz bir çocuk gibi ara sıra bulutları sıyrarak ufkun en köşesinden pembe pembe gülüyor...

Birdenbire çamların bir köşesinde kızılık genişledi, gün doğuyor sandım. Saate baktım, daha on bir. Anlaşılan tren biraz yükselmişti.

Bir istasyonda, koyu kırmızı kadife kasketli, koyu lacivert giysili, ağır duruşlu güzel bir genç kız: istasyon memuru... Yolun kenarına konulmuş biblo gibi bir şey...

Tren kalkıyor. Yine parklar, bahçeler, köyler, kentler geçiyoruz. Hep o düzgünlük, hep o temizlik ve güzellik... Yollarda gezenler eksik değil. Renkli bir boşluğun arasında, güzel gençler, düşlerimize giren periler gibi dolaşiyor. Yerden göğe, gökten yere uçuşan bakışlarım, en küçük bir güzelliği kaybetmekten ürküyor.

Loşluk, birdenbire yine aydınlandı. Güneş, insanları bırakıp gitmeye bir türlü razı olamıyor gibi koyu çam korularının kenarından kül renkli bir örtüyü yarararak ateşli dilini uzatıyor, toprakla şakalaşiyor...

Gökte yıldız yok, ay yok ama ben kitabımı kolayca okuyabiliyorum, notlarımı yazıyorum. Ah, bu alev renkli kuzey geceleri! Durmadan gülen sınırsız bir gök altında bütün toprak, ovalar, ağaçlar, sular, insanlar gülüyor. Yaşamak burada tatlı bir düş gibi...

Gece yarısını geçti. Yorgunluk duymuyorum, uykum hiç yok. Avrupa'nın hiçbir yerinde bu kadar rahat, bu kadar ince, pırıl pırıl keten örtüleri olan tren görmedim desem yeridir. Yatmaya, oturmaya kıyamadım. Vagonlarda tertemiz kadınlar çalışıyor.

Biraz dalmışım. Üç buçukta uyandım. Gökte artık kızılık yok, karanlık da yok. Beyaz bir akşam loşluğu var. Sonra yine pembelik ve aydınlık... Burada akşamla sabah el ele vermiş, ufkun çevresinde dönüp duruyor. Biri geçerken öbürü geliyor.

Yollarda yerine konulmamış bir tek taş, bir avuç toprak yok. Ağaçlar, bahçeler, köyler, ekinler hepsi bir insan özeniyle düzeltilmiş. Kentlerde, köylerde her ev boyalı. Her evin penceresindeki perdeler pırıl pırıl kolalı. Bahçe köşelerinde bir bebek köşkü gibi duran tavuk kümesleri bile boyalı... Boyasız bir tahta parçası bile görülmez. Evlerine iyi boya sürmeyenler, daha ucuz olduğu için kırmızı aşı boyası kullanıyor ve oturduğu yeri kara, kirli yüzlü bırakmıyor.

Şukufe Nihal BAŞAR

(Beşir Göğüş, İlkokullar İçin Türkçe 3, 1984, Milli Eğitim Basımevi)

RÜZGÂR

Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.
Nerelerde gezmiş tozmuş
Öğrenemedim.

Besbelli denizlerden çıkıp
Kıyıları boyunca gitmiştir.
Tuz kokusu, katran kokusu, ter kokusu
Yüreğini allak bullak etmiştir.

Sonra başlamış tırmanmaya dağlara doğru
Bulutları koyun gibi gütmüştür,
Okşayıp otları yaylalarda
Büyütmüştür.

Köylere de uğradıysa eğer
Islak, karanlık odalarda beşik sallamıştır.
Güneş altında çalışanlara
İmdat eylemiştir.

Sonra başlayıp alçalmaya ovalara doğru
Haşhaş tarlalarında eflatun, pembe, beyaz,
Kıraçlarda mavi dikenler...
Toz toprak gözlerine gitmiştir.

Kentlere de uğramış ki yanımdan geçti.
Haşhaş çiçeğine benzer kızlar görmüştür.
Bir gülüş, bir tel saç, allık pudra
Alıp gitmiştir.

Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim
Sorsaydım söylerdi herhalde
Soramadım.

Cahit KÜLEBİ
(Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi)

EĞİTİM DURUMU-5

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Muzaffer İzgü tarafından yazılmış “Bayram Yeri” adlı metin
- Gülten Dayıoğlu tarafından yazılmış “Kangurular Ülkesi” adlı dinleme metni
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kağıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kağıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kağıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kağıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kağıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kağıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
- Bilgisayar

Kaynaklar:

Ak, Behiç (2012). *Karikatür Kitabı*. İstanbul: Günışığı Kitaplığı.

Aslan, Canan (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.

Başbay, Alper (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Dayıoğlu, Gülten (2000). *Kangurular Ülkesi Avustralya'ya Yolculuk*. İstanbul: Altın Kitaplar.

Demirel, Özcan (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.

Demirel, Özcan (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

İzgü, Muzaffer (2000). *Bayram Yeri*. İstanbul: Gendaş Kültür Sanat Yayıncılık.

Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan. ve Sever, Sedat (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin-*. Ankara: Engin Yayınevi.

MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Nunley, Kathie (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.

Sever, Sedat (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya. ve Aslan, Canan (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Tudem Yayıncılık.

İzlek: Zaman ve Mekân

Ana Metnin Başlığı: Bayram Yeri

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- d. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- e. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- f. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- g. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1-Dinleme kurallarını bilir.
- 2- Dinleme yöntem ve tekniklerini bilir.

2- Okuma kurallarını bilme

- 1-Okuma kurallarını bilir.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini bilir.

3-Konuşma kurallarını bilme

- 1- Konuşma kurallarını bilir.

4- Yazma kurallarını bilme

- 1-Yazma kurallarını bilir.
- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini bilir.

5- Yazım ve noktalama kurallarını bilme

- 1- Noktalama işaretlerinin işlevlerini bilir.

6- Sözcük türleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- İsimlerin ve isim tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1- Okuma kurallarını kavrar.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini kavrar.

2-Yazma kurallarını kavrama

- 1-Yazma kurallarını kavrar.
- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini kavrar.

3-Dinleme/izleme kurallarını kavrama

- 1-Dinleme kurallarını kavrar.
- 2- Dinleme yöntem ve tekniklerini kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)'in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)'in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

4-Konuşma kurallarını kavrama

- 1- Konuşma kurallarını kavrar.

5- Yazım ve noktalama kurallarını kavrama

- 1- Yazım kurallarını kavrar.

6- Sözcük türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama

- 1- İsimlerin ve isim tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.

Uygulama**1-Dinleme/izleme kurallarını uygulama**

- 1- Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
- 2- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

2-Okuma kurallarını uygulama

- 1-Sözcükleri doğru seslendirir.
- 2- Sözün ezgisine dikkat ederek okur.

3-Konuşma kurallarını uygulama

- 1- Karşısındakinin algılamakta güçlük çekmeyeceği bir hızda ve akıcı biçimde konuşur.

4-Sesini ve beden dilini etkili kullanma

- 1- Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.
- 2- Canlandırmalarda, sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak biçimde kullanır.

5-Hazırlıklı konuşmalar yapma

- 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.

6-Yazma kurallarını uygulama

- 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- 2- Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin yerine Türkçelerini kullanır.
- 3- Yinelemeye düşmeden yazar.

7-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- 1- Yazım ve noktalama kurallarına uyar.

8-Planlı yazma

- 1-Yazacaklarının taslağını oluşturur.
- 2- Yazısını bir ana düşünce çevresinde planlar.
- 3- Yazısının ana düşüncesini yardımcı düşüncelerle destekler.
- 4- Konunun özelliğine uygun düşüncüyü geliştirme yollarını kullanır.
- 5- Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
- 6- Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
- 7- Yazıya konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
- 8- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

9-Sözcük türleriyle ilgili bilgi ve kuralları uygulama

- 1- İsimlerin ve isim tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini uygular.

Çözümleme**1-Dinlenen/izlenen anlama ve çözümleme**

- 1- Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı düşünceleri/duyguları belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.

2-Okuduğu metni anlama ve çözümleme

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük öbeklerinin anlamını çıkarır.
- 2- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 3- Metne ilişkin sorular oluşturur.
- 4- Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düş ve düşünceleri yorumlar.
- 5- Metindeki ipuçlarından hareketle metne ilişkin kestirimlerde bulunur.
- 6- Metnin öncesi ve/veya sonrasına ilişkin kurgular yapar.
- 7- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
- 8- Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1-Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
- 2- Sözcükler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili sözcüklere örnek verir.
- 3- Aynı kavram alanına giren sözcükleri anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.

2-Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Yaşına ve düzeyine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
- 2- Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

3-Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düş, düşünce, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder.
- 2- Yeni öğrendiği sözcük, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.

4-Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düş, düşünce, izlenim ve deneyimlerini yazılı olarak ifade eder.
- 2- İlgili alanlarına göre yazar.

Değerlendirme

1- Kendi yazdıklarını değerlendirme

- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

2-Kendi konuşmasını değerlendirme

- 1- Konuşmasını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Konuşmasını konuşma yöntem ve tekniklerine uygunluk bakımından değerlendirir.

B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğretmenin öğrencilere “Sizce bundan 50 yıl önce toplumsal yaşam nasıldı?”, “50 yıl önce mi yaşamak isterdiniz, yoksa şimdi mi? Neden?”, “Bayramlarda çevrenizde ne gibi etkinlikler düzenleniyor?” gibi sorular sorarak öğrencilerin dikkatini çekmesi ve işlenecek metnin içeriğine öğrencileri hazırlaması.

2-Güdüleme: Öğretmenin öğrencilere “Bu dersimizde yeni bilgi ve beceriler kazanırken anlamını bilmediğiniz bazı sözcük, deyim ve tamlamaların anlamlarını öğrenecek, böylece söz varlığınızı ve sözcük dağarcığınızı zenginleştireceksiniz.” demesi.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin “Bu dersimizde ünlü yazar Muzaffer İzgü’nün ‘Bayram Yeri’ adlı öyküsünü okuyacağız. Bu öykü yoluyla geçmişteki bayram etkinlikleriyle günümüz bayram etkinlikleri ve geçmişteki toplumsal yaşamla günümüz toplumsal yaşamını karşılaştırma olanağı bulacağız.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Şimdi öyküyü okumaya başlıyorum. Ben öyküyü okurken beni dikkatle dinleyiniz. Daha sonra metni sizlere de okutacağım ve ardından metinde geçen anlamını bilmediğimiz sözcüklerle ilgili sözcük çalışması yapacağız.” demesi.

C- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması ve diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması,
- 3- Öğrencilerin sözvarlığını geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi.

→ Metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını önce tahmin edip sonra da sözlükten bularak karşılarına yazınız.

SÖZCÜKLER	TAHMİNİM	SÖZLÜK ANLAMI
sebil		
demirhindi		
kızılıcık		
fayton		

→ Sözlükten anlamlarını bulduğunuz sözcükleri birer cümle içinde kullanınız.

SÖZCÜKLER	CÜMLELER
sebil	
demirhindi	
kızılıcık	
fayton	

Ara Özet: Anadilimizi yazılı ve sözlü anlatımda ustalıkla kullanabilmemiz, okuduğumuzu tam ve doğru olarak anlayabilmemiz sözcüklerin anlam özelliklerini bilmemize bağlıdır. Bu nedenle okuduğumuz bir metinde anlamını bilmediğimiz sözcüklerin anlamlarını sözlükten bakarak öğrenmeyi bir alışkanlık biçimine getirmeliyiz.

Ara Geçiş: Tüm öğrencilere metinle ilgili C basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması ve öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan 5 görevden 4'ünü gerçekleştirmeye çalışmalarının istenmesi.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Okumuş olduğunuz öykü nerede geçmektedir? (10 puan)

.....

2-“Bayram Yeri” adlı öyküde yer alan karakterleri yazınız. (10 puan)

.....

3-Nine bayramın ilk günü bayram yerine gitmek istediğinde torunu nasıl bir yanıt veriyor? (10 puan)

.....

4-Nine ve torunu bayram yerine ne zaman gidiyorlar? (10 puan)

.....

5-Nine kaç yıldır bayram yerini görmemektedir? (10 puan)

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40'tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Öykünün sonunda ninenin torununa söylediği sözden ne anlıyorsunuz? Açıklayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2-Öyküden yola çıkarak geçmişteki toplumsal yaşamla günümüz toplumsal yaşamını karşılaştıran kısa bir düşünce yazısı yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3-Bir zaman makinesiyle geçmişe gitseydiniz neyi değiştirmek isterdiniz? Neden? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4-Bir zaman makinesiyle geçmişe gitme olanağınız olsaydı hangi dönemde veya yıllarda yaşamak isterdiniz? Neden? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5-“Bayram Yeri” adlı öykünün sizde uyandırdığı duygu ve düşüncelerden yola çıkarak yazarın okurda istenen etkiyi bırakıp bırakmadığını değerlendiriniz. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere öğretmen tarafından pekiştirme verilmesi.

Ara Özet: Bir metinle ilgili sorulara doğru yanıtlar verebilmemiz için, metni çok iyi anlamamız, metnin ana düşüncesini ve varsa yardımcı düşüncelerini doğru bir biçimde belirlememiz, ana düşünce ile yardımcı düşünceler arasındaki bağlantıyı doğru kurabilmemiz gerekir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, öğrencilere içinde bir karikatürün bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtarak bu karikatürlerin onlarda uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazmalarını istemesi.

(Ak, 2012: 1)

Yukarıdaki karikatürün sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazınız.

- 1- Öğrencilerin yapmış oldukları yazma çalışmaları, aşağıdaki “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Çizelgesi” (MEB, 2006: 231) yardımıyla değerlendirilir.

YAZILI ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı-Soyadı:

Numarası:

	Yazılı Anlatımda Aranacak Özellikler	Verilmesi Gereken Puan	Öğretmenin Vereceği Puan
Biçim	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.	5	
	Düzenli, okunaklı ve işlek bir yazı kullanılmıştır.	5	
Dil ve Anlatım	Başlık, konuyla ilgilidir.	5	
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır.	5	
	Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmıştır.	5	
	Her bir paragrafta tek bir duygu ve düşünce işlenmiştir.	5	
	Yazıda verilmek istenen ana düşünceye ulaşılmıştır.	10	
	Ana düşünce ve duygu, yardımcı düşünce ve duygularla desteklenmiştir.	10	
	Alıntı, örnek ve benzetmeler yeterli olup içeriğe uygundur.	10	
	Sonuç ifadesi, konuyu bağlayıcı ve etkileyicidir.	5	
	Cümle kuruluşları dilbilgisi kurallarına uygundur.	5	
	Sözcükler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	5	
	Cümlede sözcük yinelenmeleri yapılmamıştır.	5	
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş ve yeterince yararlanılmıştır.	5	
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.	5	
Yazım ve Noktalama	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur.	5	
	Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır.	5	

Ara Özet: Yazma, duygu ve düşüncelerimizi anlatmanın yollarından biridir. Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi tam ve doğru olarak aktarabilmek için yazma çalışmalarına gereken önemi göstermeli, yazılarımızı belli bir plan çerçevesinde oluşturmaya dikkat etmeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine bir sonraki derste “bayramların kendilerinde uyandırdığı duygu ve düşünceler” üzerine hazırlıklı konuşma yapacaklarını belirtmesi ve öğrencilerden bu konuda yapacakları konuşma için hazırlık yapmalarını istemesi. **(Hazırlıklı konuşma etkinliği)**

Ara Özet: Topluluk karşısında belli bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerimizi anlatırken; açık, kısa ve etkili konuşmaya özen göstermeliyiz. Ayrıca, başkalarının duygu ve düşüncelerini dinlemeyi, onların görüşlerine de saygı göstermeyi ilke edinmeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin “isimler ve isim tamlamaları” konusunu anlatması ve ardından öğrencilere C basamağına ilişkin etkinliklerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

C BASAMAĞI (Bu görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1. Aşağıdaki sözcüklerden isim olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

kitap telefon balık koş çal
tart defter sıra oyna bas

2.

Ayşe mendil maske beyaz İstanbul
Çankaya saklambaç İslamiyet matematik Türkçe

Yukarıdaki özel isimleri sol sütuna, cins isimleri de sağ sütuna yazınız. (10 puan)

Özel İsimler	Cins İsimler

3. Aşağıdaki isimlerin karşlarına örnekteki gibi cins isim mi yoksa özel isim mi olduklarını yazınız. (10 puan)

Orhan → Özel isim

Türkiye →.....

Sandık →.....

Sapanca →.....

Ayna →.....

Okul →.....

4. Aşağıdaki tamlamalardan isim tamlaması olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

kırmızı elbise	beyazın anlamı	yorgun adam
kapı kolu	beş araba	bilim adamı

5. Aşağıda verilen adları karşı sütündeki uygun adlarla eşleştirerek isim tamlamaları kurunuz. (10 puan)

keci	kapısı
okul	akışı
Ahmet'in	defteri
evin	maması
derenin	öğretmeni

-
-
-
-
-

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Ninem bayramın birinci gününden tutturdu: "Beni bayram yerine götür." diye. "Aslan nineciğim, pamuk nineciğim, sen büyüksün, bayramın birinci günü evde oturmalısın, konu komşu elini öpmeye gelecekler." dedim. "Olur." dedi ama gönülsüz.

Yukarıdaki paragrafta yer alan isimleri bulunuz. (15 puan)

2:

araba baraj kes ağaç kal
gökkuşığı sarıl yürü silgi dol

Yukarıdaki sözcüklerden isim olanları bularak birer cümlede kullanınız. (15 puan)

-
-
-
-
-

3: "Kardeşim bayram yeri nerede?" dedim. Adam, apartmanların ardını işaret etti: "Şuradan gidin, ilerideki blok apartmanların arkasında." dedi. Ninemle yola düştük. Bir ağacı tanıdı ninem. "Bu ağacın altında sakızcılar olurdu. Yayla sakızlarını ipe dizerlerdi. Sor bakalım sakızcı nereye gitmiş?" dedi.

Yukarıdaki paragrafta yer alan isim tamlamalarını bulunuz. (15 puan)

4: Aşağıda yer alan isim tamlamalarını bularak birer cümlede kullanınız. (15 puan)

başarılı öğrenci öğretmenin kararı kararsız insan
hava durumu giriş kapısı doğum günü

-
-
-
-

5: Aşağıdaki kutucuklara birer isim tamlaması yazınız. (15 puan)

The image shows five identical blue ribbon-like boxes arranged vertically. Each box has a central rectangular area for writing, with decorative pointed ends on the left and right sides, resembling a ribbon or banner.

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Bayram Yeri" adlı metinde geçen isimleri bularak aşağıdaki kutucuğa yazınız. (20 puan)

2: "Bayram Yeri" adlı metinde geçen özel isimleri ve cins isimleri aşağıdaki kutucuklara yazınız. (20 puan)

ÖZEL İSİMLER

CİNS İSİMLER

3: "Bayram Yeri" adlı metinde geçen isim tamlamalarını bularak aşağıdaki kutucuğa yazınız. (20 puan)

4: İçinde en az 1 isim tamlamasının bulunduğu 4 cümle yazınız. (20 puan)

-
-
-
-

5: İçinde en az 2 özel ismin bulunduğu 4 cümle yazınız. (20 puan)

-
-
-
-

Ara Özet: Dilimizin temel kullanım kurallarını bilmeden onu doğru ve etkili bir biçimde kullanmamız olanaklı değildir. Dilimizin temel kurallarını da bize "dilbilgisi" öğretir. Dilimizi doğru konuşmak ve doğru yazmak için Türkçemizin kurallarını iyi bir biçimde öğrenmeye çalışmalı ve bu nedenle de dilbilgisi çalışmalarına gereken özeni göstermeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine bilgisayardan Gülten Dayıoğlu'nun "Kangurular Ülkesi" adlı metnini dinletmesi. Metnin dinlenmesinin ardından öğretmenin öğrencilerine metinle ilgili C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Yazar, hangi iki ülkeyi birbirine karıştırmaktadır? (10 puan)

.....
.....
.....

2: Avustralya kıtasının kaçta kaç çöldür? (10 puan)

.....
.....
.....

3: Avustralya'nın dünyaca tanınan kentleri nelerdir? (10 puan)

.....
.....
.....

4: Avustralya kaç yıllık geçmişi olan bir ülkedir? (10 puan)

.....
.....
.....

5: Avustralya'yı kim keşfetmiştir? (10 puan)

.....
.....
.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Asya, Avrupa, Amerika ve Afrika'ya gösterilen turistik ilgi niçin Avustralya'ya gösterilmiyor olabilir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: İstanbul'da kış yaşanmaktayken Avustralya'da mevsimin yaz olmasının nedeni nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Avusturya ile Avustralya arasındaki fark nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Dinlediğiniz metne 3 farklı başlık bulunuz. Niçin bu başlıkları bulduğunuzu belirtiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

5: Dinlediğiniz metni kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40'tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Yazarın Avustralya'da yaşadıklarını anlatan bir öykü yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: Yazar metinde geçen "Ama sonunda yeterli sayıda gezgin bir araya geldi." cümlesinde niçin "turist" sözcüğü yerine "gezgin" sözcüğünü tercih etmiş olabilir? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Dinlediğiniz metnin yazarı ile Avustralya'daki izlenimlerine yönelik bir söyleşi gerçekleştirmeniz istense söyleşi sorularınız ne olurdu? Bu söyleşiye yönelik en az 5 soru hazırlayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Metinde geçen "Aylardır özlemini duyduğumuz kızıl güneş iliklerimizi ısıtacak." cümlesinin yerine onunla aynı anlama gelebilecek başka bir cümle yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

5: Yazar niçin deniz aşırı ülkelere büyük bir merak duyuyor olabilir? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Özet: Bir metni etkili bir biçimde dinleyebilmemiz için iyi bir dinleme ve dinlediğini anlama becerisini kazanmış olmamız gerekir. Bu becerileri kazanabilmek için dinleme çalışmalarına gereken önemi vermeli, dinleme metinlerini büyük bir dikkatle dinlemeye özen göstermeliyiz.

D- SONUÇ BÖLÜMÜ

1.Son Özet: Türkçe dersinin en temel amacı, sizlere dilinizi bütün alanlarıyla kullanma becerisi kazandırmaktır. Yeterli bir söz dağarcığı edinip anlayarak güzel ve doğru bir sesli okuma, hızlı sessiz okuma, amaca göre yazma ve konuşma becerileri kazanmak; dilbilgisi kurallarını öğrenerek bunları konuşma ve yazmada doğru biçimde uygulamak, uygar bir insandan beklenen en doğal davranışlardır.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-142 arası puan alan öğrenciler C basamağında, 143-276 arası puan alan öğrenciler B basamağında, 277 ve üzeri puan alan öğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 277 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere "zaman ve mekân" temalı çocuk edebiyatı yapıtları armağan edilecektir. Bu bağlamda öğretmen, öğrencilerine zaman ve mekân temalı aşağıdaki yapıtları armağan edebilir:

- Dayıoğlu, Gülten (2001). Kafdağı'nın Ardına Yolculuk. İstanbul: Altın Kitaplar.
- Dayıoğlu, Gülten (2001). Bambaşka Bir Ülke Amerika'ya Yolculuk. İstanbul: Altın Kitaplar
- Göçmen, Dursun Ege (2012). Bilmecenin İzinde Maceranın Peşinde. İzmir: Tudem Yayınları.
- Gündüz, Doğan (2014). Kaçan Uykuların Peşinden. İstanbul: Can Çocuk.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden

farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje ödevleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha üstbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: BİR GEZİ KİTABINI TANIYORUZ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden gezi yazısı türünde yazılmış 1 kitabı tanıtan bir sunum hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: NEREDEN NEREYE?

Sevgili Öğrenciler;

Sizden 50 yıl önceki Ankara ile günümüz Ankara'sını çeşitli yönleriyle karşılaştıran bir proje hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: GELECEĞİN DÜNYASI

Sevgili Öğrenciler;

Sizden 300 yıl sonraki yaşamı düşleyerek düşlediğiniz dünyayı anlatan bir piyes yazmanız beklenmektedir. Yazdığınız piyesi sınıfta canlandıracaksınız.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E- DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“BAYRAM YERİ” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“BAYRAM YERİ” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“BAYRAM YERİ” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“KANGURULAR ÜLKESİ” ADLI DİNLEME METNİ C BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“KANGURULAR ÜLKESİ” ADLI DİNLEME METNİ B BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“KANGURULAR ÜLKESİ” ADLI DİNLEME METNİ A BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“İSİMLER VE İSİM TAMLAMALARI” KONUSU C BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

**“İSİMLER VE İSİM TAMLAMALARI” KONUSU B BASAMAĞI GÖREVLERİ
DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

“İSİMLER VE İSİM TAMLAMALARI” KONUSU A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

2- Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıf ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					
Bilgilerin doğruluğu					

Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

.....

.....

3-Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu çizelge aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EĞİTİM DURUMUNDA KULLANILAN METİNLER

BAYRAM YERİ

Ninem bayramın birinci gününden tutturdu:

“Beni bayram yerine götür.” diye.

“Aslan nineciğim, pamuk nineciğim, sen büyüksün, bayramın birinci günü evde oturmalısın, konu komşu elini öpmeye gelecekler.” dedim.

“Olur.” dedi ama gönülsüz.

Çocuk gibi olmuştu son zamanlarda nineciğim. Örneğin küçücük bir kumaş parçası için benim kızla atışıyor, “O benim.” diyor, vermiyordu. Bazı günler sofrada oğlumla atışıyor, “Orada ben oturacağım.” diyordu. Şayet isteği yerine getirilmezse çocuk gibi bir köşeye çekiliyor, yüzünü asıyor, küsüyordu.

Onun için bayramın ikinci sabahı, bindirdim ninemi bir otobüse, bayram yerine götürdüm. Yolda bana ne dualar etti, ne dualar:

“Ah yavrum, inşallah seni de yavruların bayram yerlerine götürür.” dedi.

“Tastamam yirmi beş yılı geçti ben bayram yerini görmeyeli.”
Bizim kentten bayram yeri, bildim bileli aynı yerde kurulur. Vardık bayram yerine.

Ninem:

“Hani oğlum bayram yeri?” dedi.

“Şu apartmanları geçelim nineciğim, onun arkasında.”

Ninem şöyle bir sağına baktı, bir soluna baktı:

“Yavrum yanlış yere geldik.” dedi.

“Yok nine.” dedim. “Bak gör, geçelim apartmanları, hemen arkasında bayram yeri.”

Yıllardır ben de bayram yerine gelmem. Çocukları anneleri götürür bayram yerine. Onları atlıkarıncaya, dönme dolaba bindirir.

Ninem bakındı, bakındı:

“Hani o alan?” dedi.

“Ne alanı nine?”

“Koskocaman alan oğlum, ulu ulu ağaçlar, ağaçların altında kıyma kebab satanlar?”

“Ağaçları ne ninem görebildi, ne de ben. Apartmanların arkasına geçtik, yine yığınla apartmanlar. Bayram yeri yok. Ninem:

“Yaa, ben sana demedim mi yanlış geldik diye?” dedi.

“Nine, bundan sekiz yıl önce bayram yeri buradaydı.”

“A oğlum, bayram yeri dediğin kalabalık olur, hani insan minsan yok.”

Oradan geçen birine sordum:

“Acaba kardeşim bayram yeri nerede?” dedim.

Adam apartmanların ardını işaret etti:

“Şuradan gidin, ilerdeki blok apartmanların arkasında.” dedi.

Ninemle yola düştük. Bir ağacı tanıdı ninem.

“Bu ağacın altında sakızcılar olurdu.” dedi, “Yayla sakızlarını ipe dizerlerdi. Sor bakalım sakızcı nereye gitmiş?”

“Nine” dedim, “Şimdi yayla sakızı ne arar, çiklet çıktı.”

Benden önce davrandı, geçen adamın birine sordu.

“Evladım baksana, buradaki sakızcı nereye gitti?”

Adam bir benim yüzüme, bir ninemin yüzüne baktıktan sonra:

“Ne sakızcısı hanımefendi?” diye sordu.

“Yayla sakızcısı oğlum.” dedi.

Adam:

“Vallahi ilerde bir Yayla Gıda Pazarı olacak şu apartmanın altında ama buralarda yayla sakızcısı falan yok.” dedi.

“Tüh tüh tüh!” dedi ninem. Bastonuna dayanarak yanım sıra yürümeye başladı. Az sonra bayram yeri görüldü. Küçük bir arsa, arsaya uygun küçük bir atlıkarınca, tozun içinde dolaşan otuz kırk kadar çocuk ve büyük.

Ninem: “Anaaaa yavruuum, bayram yeri bu mu?” dedi.

“Ne bileyim nine? Ufala ufala bu kadar kalmış.” dedim.

“Nereye gitmiş o koca alan?”

“Görmedin mi, apartman dikmişler.” dedim.

“O çayır nerede?”

“Bilmem ki nine?”

“Hani o keten helvacılar, hani o kırık leblebiler?”

Keten helva yoktu, ama tost, sosis vardı. Çöktü nineciğim hemen kalabalığın kıyısına.

“Yüreğim yandı, bana bir kızılçık şerbeti al gel.” dedi.

“Nine” dedim, “Ne arar kızılıcık şerbeti, kola var, gazoz var.”

“Ay demirhindi de mi yok?”

“Bilmem ki nine.” dedim.

Adamın birine seslendi: “A oğlum, demirhindi nerede?” diye sordu.

Sakızcıyı sorduğu adam gibi, bu adam da bir ninemin yüzüne baktı, bir de benim yüzüme, sonra:

“Demirhindi mi nine?” dedi.

Hı, dedi ninem.

“Vallahi nine şuradan geçerken hindi gördüm ama demirden değildi.” dedi.

“Tüh, tüh, tüh!” dedi ninem. Demek şu çocuklar demirhindi içmiyorlar ha?”

“Ne bilsinler nine demirhindi, ben bile bilmiyorum.” dedim.

“A oğlum demirhindi şerbeti kırk derde devadır. Deme o da yok ha? Madem demirhindi yok, bari Bayram Paşa Çeşmesi’nden buz gibi bir su içelim.”

Ninemle o küçücük bayram yeri alanını dört döndük, ne Bayram Paşa Çeşmesi vardı ne de Ramazan Paşa.

“Nine yok.” dedim.

“A oğlum nasıl olmaz, sebildi o çeşme. Hadi hadi bulalım, başında marulcular olur, şöyle iri göbeklisinden alır yeriz.”

Bir kez daha alana döndük, çeşme yoktu. Ninem, yine birisine sordu:

“Yavrum evladım, Bayram Paşa Çeşmesi kuruldu mu?” diye.

“Adam bakındı, bakındı, sonunda ilerdeki apartmanı gösterdi, üzerinde “Paşa Apartmanı” yazıyordu. Ninem: “Oğlum ben apartmanı ne yapayım, çeşme nerde çeşme?” dedi.

Adam:

“Ühüü nine, Bayram Paşa’nın torunları oraya apartman dikeli on beş yıl oluyor.”

“Tüh, tüh, tüh!” dedi ninem yine. “Oğlum çeşmeler de kurumuş desene.”

Ötekiler bitmiş, nineme kola almak zorunda kaldım. Ninem bir içti, bir buruşturdu yüzünü, bir içti, bir buruşturdu yüzünü.

“Bu ne ki?” dedi.

“Kola.” dedim.

“Tüh, tüh, tüh!” dedi ninem. “Çocuklar bunu mu içiyorlar şimdi?”

“Hı, nine...”

Ninem kıyma kebab aradı. Şöyle ekmeğin arasına bol biberli. Aradım, öyle kebab satan falan yoktu. İki tane tost yaptırıp getirdim. Ninem kâğıt gibi şeyi görünce: “Bu ne?” diye sordu.

“Tost, nine.” dedim. Ağzına aldı: “İçine makine yağı mı konmuş?” dedi.

“Bilmem ki nine?” dedim.

“İçindeki at eti mi, it eti mi?”

“Onu da bilmem nine.” dedim.

“Vah, vah, vah. Şimdikiler bunu mu yiyorlar?”

“Öyle nine.” dedim. Ninem elindeki tostı bir ısırıktan sonra bana uzattı: “Hadi,” dedi, “Madem buraya kadar geldik, bir Karagöz’e girelim.”

“Ne Karagözü nine?” dedim.

“Karagöz çadırına oğlum.”

“Ne arar Karagöz çadırı nine?”

“Yavrum bir sor hele, at koşusu ne zaman başlayacak?”

“Ne at koşusu nine?”

“Ay at koşusu da mı yok? Madem ki o yok, bu yok, o zaman şuradan bir fayton tut da sağı solu seyrede seyrede eve gidelim.”

“İlahi nine, ne arar fayton, taksi var.”

“Ay çocuklar eğlenmek için şimdi faytona binip şarkı söylemiyorlar mı?”

“Nerde nine.”

“Vah, vah, vah! Ben de durup durup sizlere “Ah çocuklar, biz bir şey mi gördük?” derdim. Bundan sonra “Vah, vah çocuklar! Siz de bir şey mi gördünüz?” diyeceğim.

Muzaffer İZGÜ
(Bayram Yeri, 2000, Gendaş Kültür Sanat Yayıncılık)

KANGURULAR ÜLKESİ

İlkokul öğrencisiyken Avustralya ile Avusturya’yı sürekli olarak birbirine karıştırırdım. Öğretmenliğim sırasında benzer yanlışlığı öğrencilerimin de yaptığını görünce şaşırımdan kendimi alamadım. Oysa Avusturya Avrupa’nın orta yerinde bir ülke. Avustralya ise dünyanın öteki ucunda ve öteki yarısında koskoca bir kıta. Koskoca kıta dedimse, lafın gelişi. Avustralya kıta olmasına kıta ama yeryüzündeki kıtaların en küçüğü.

Doğrusu ya kendimi bildim bileli denizaşırı ülkelere dayanılmaz bir merak ve özlem duyuyorum. Avustralya da yıllardır merak edip durduğum bir kıtayı. Avustralya’ya turistik gezi düzenlendiğini öğrenince hemen konuyla ilgilenmeye başladım. Ne var ki bu kıtaya gitmek isteyen gezgin sayısı öylesine azdı ki geziyi düzenleyen acente az kalsın turdan vazgeçecekti.

“İnsanlar Avustralya’yı neden merak etmiyorlar?” diye dertlendim. Ama sonunda gereken sayıda gezgin bir araya geldi. Yolculuk gerçekleşti. Avustralya küçük bir kıta. Üstelik üçte ikisi çöl. Yerleşim alanları kıyılarda yoğunlaşmış. Özellikle doğu kıyıları çok canlı. Dünyaca tanınan birkaç büyük kenti var. Sydney (Sidney), Melbourne (Melbörn), Canberra (Kanberra) bunların önde gelenleri. Avustralya yaklaşık iki yüz yıllık geçmişi olan bir ülke. Tarihinde, sanatında, sosyal yaşamında turistleri büyüleyecek çarpıcı bir özelliği yok. Bu yüzden Asya’ya, Avrupa’ya, Afrika’ya, Amerika’ya gösterilen turistik ilgi buraya gösterilmiyor inancındayım.

Son dakika zorlukla toparlanan on altı kişilik gezi grubuyla Avustralya yollarına döküldük. İstanbul’da karakış yaşanıyor. Avustralya’da yazı kavuşacağız. Aylardır özlemine duyduğumuz kızgın güneş iliklerimizi ısıtacak. Çünkü bu kıta Ekvator kuşağına çok yakın. En sıcak ay ocak, en soğuk ay ise temmuz. Gidiş dönüş, kırk altı saat sürecek olan Avustralya yolculuğu, İstanbul Atatürk Havalimanı’ndan başladı. Biliyorsunuz, Avustralya’yı ünlü İngiliz denizcisi Kaptan Cook (Kuk) keşfetti. Uçağa binerken kendimi Kaptan Cook’un yerine koydum. Avusturya kıtasını keşfetmeye gidiyordum.

Gülten DAYIOĞLU
(Kangurular Ülkesi Avustralya’ya Yolculuk, 2000, Altın Kitaplar)

EĞİTİM DURUMU-6

A- BİÇİMSEL BÖLÜM

Okulun Adı: Ahmet Yesevi Ortaokulu

Dersin Adı: Türkçe

Sınıf: 6

Süre: 12 ders saati

Öğretmenin Adı ve Soyadı: Nurcan Yeşilbağ

Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları: Basamaklı öğretim programı, proje tabanlı öğrenme.

Araç ve Gereçler:

- Miyase Sertbarut tarafından yazılmış “Kınalı Keklik” adlı metin
- Sara Şahinkanat tarafından yazılmış “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kızdan” adlı dinleme metni
- C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtları
- B basamağına yönelik görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtları
- A basamağına yönelik görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtları
- C basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu beyaz renkli proje kâğıtları
- B basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu sarı renkli proje kâğıtları
- A basamağına yönelik proje ödevlerinin bulunduğu kırmızı renkli proje kâğıtları
- Türkçe Sözlük
- Yazım Kılavuzu
- Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü
- Bilgisayar

Kaynaklar:

Ak, Behiç (2012). *Karikatür Kitabı*. İstanbul: Günışığı Kitaplığı.

Aslan, Canan (2010). Düşünme Becerilerini Geliştirici Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamları-Bir Eğitim Durumu Örneği-. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (24), 127-152.

Başbay, Alper (2006). *Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Çelik, Tuğba (2011). *Dil ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Demirel, Özcan (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.

Demirel, Özcan (Ed.) (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Deniz, Kemalettin (Ed.) (2013). *İlköğretim Türkçe 6 Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Kavcar, Cahit., Oğuzkan, Ferhan. ve Sever, Sedat (2005). *Türkçe Öğretimi-Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin-*. Ankara: Engin Yayınevi.

MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Nunley, Kathie (2002). *Layered Curriculum*. Texas: Morris Publishing.

Sever, Sedat (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sever, Sedat., Kaya, Zekeriya. ve Aslan, Canan (2011). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Tudem Yayıncılık.
 Şahinkanat, Sara (2014). *Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

İzlek: Sevgi

Ana Metnin Başlığı: Kınalı Keklik

Ana Nokta: Öğrenme öğretme etkinliklerinde belirtilen anlama ve anlatma becerilerinin amaçlarıyla ilgili davranış örüntüleri kazandırmak.

Yardımcı Noktalar:

- a. Dinlediği ve okuduğu düzeyine uygun bir metni tam ve doğru olarak anlayabilme.
- b. Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerini konuşma ilkelerine uygun olarak sözle, doğru anlaşılır ve etkili biçimde anlatabilme.
- c. Metnin ana düşüncesinin, olay örgüsüyle bağlantısını kavrayabilme.
- ç. Metinde geçen sözcüklerin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Metinde geçen deyim ve atasözlerinin anlam özelliklerini kavrayabilme.
- d. Değişik metin türleri arasındaki farkları kavrayabilme.
- e. Yazma çalışmalarında “dış yapı”, “iç yapı” ve “dil ve anlatım” ilkelerini kavrayabilme.

Amaç ve Kazanımlar*

Bilgi

1-Dinleme/izleme kurallarını bilme

- 1- Dinleme kurallarını bilir.
- 2- Dinleme yöntem ve tekniklerini bilir.

2- Okuma kurallarını bilme

- 1- Okuma kurallarını bilir.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini bilir.

3-Konuşma kurallarını bilme

- 1- Konuşma kurallarını bilir.

4- Yazma kurallarını bilme

- 1- Yazma kurallarını bilir.
- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini bilir.

5- Yazım ve noktalama kurallarını bilme

- 1- Noktalama işaretlerinin işlevlerini bilir.

6- Sözcüklerin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları bilme

- 1- Basit, türemiş ve birleşik sözcüklerin kuruluş ve anlam özelliklerini bilir.

Kavrama

1-Okuma kurallarını kavrama

- 1- Okuma kurallarını kavrar.
- 2- Okuma yöntem ve tekniklerini kavrar.

2-Yazma kurallarını kavrama

- 1- Yazma kurallarını kavrar.

* Amaç ve kazanımlar, Sever (2011)'in “Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme” kitabı ile MEB (2006)'in İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan yararlanılarak hazırlanmıştır.

- 2- Yazma yöntem ve tekniklerini kavrar.
- 3-Dinleme/izleme kurallarını kavrama**
 - 1- Dinleme kurallarını kavrar.
 - 2- Dinleme yöntem ve tekniklerini kavrar.
- 4-Konuşma kurallarını kavrama**
 - 1- Konuşma kurallarını kavrar.
- 5- Yazım ve noktalama kurallarını kavrama**
 - 1- Yazım kurallarını kavrar.
- 6- Sözcüklerin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama**
 - 1- Basit, türemiş ve birleşik sözcüklerin kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.

Uygulama

- 1-Dinleme/izleme kurallarını uygulama**
 - 1- Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
 - 2- Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 2-Okuma kurallarını uygulama**
 - 1- Sözcükleri doğru seslendirir.
 - 2- Sözün ezgisine dikkat ederek okur.
- 3-Konuşma kurallarını uygulama**
 - 1- Karşısındakinin algılamakta güçlük çekmeyeceği bir hızda ve akıcı biçimde konuşur.
- 4-Sesini ve beden dilini etkili kullanma**
 - 1- Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.
 - 2- Canlandırmalarda, sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak biçimde kullanır.
- 5-Hazırlıklı konuşmalar yapma**
 - 1- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 6-Yazma kurallarını uygulama**
 - 1- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
 - 2- Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin yerine Türkçelerini kullanır.
 - 3- Yinelemeye düşmeden yazar.
- 7-Yazım ve noktalama kurallarını uygulama**
 - 1- Yazım ve noktalama kurallarına uyar.
- 8-Planlı yazma**
 - 1- Yazacaklarının taslağını oluşturur.
 - 2- Yazısını bir ana düşünce çevresinde planlar.
 - 3- Yazısının ana düşüncesini yardımcı düşüncelerle destekler.
 - 4- Konunun özelliğine uygun düşünceleri geliştirme yollarını kullanır.
 - 5- Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
 - 6- Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
 - 7- Yazıya konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
 - 8- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.
- 9-Sözcüklerin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları uygulama**
 - 1- Basit, türemiş ve birleşik sözcükleri ayırt eder.

Çözümleme

- 1-Dinlenen/izlenen anlama ve çözümleme**
 - 1- Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

- 2- Dinlediklerinin/izlediklerinin ana düşüncesini/duygusunu belirler.
- 3- Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı düşünceleri/duyguları belirler.
- 4- Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara yanıt verir.

2-Okuduğu metni anlama ve çözümleme

- 1- Metnin bağlamından hareketle sözcük ve sözcük öbeklerinin anlamını çıkarır.
- 2- Metne ilişkin sorulara yanıt verir.
- 3- Metne ilişkin sorular oluşturur.
- 4- Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düş ve düşünceleri yorumlar.
- 5- Metindeki ipuçlarından hareketle metne ilişkin kestirimlerde bulunur.
- 6- Metnin öncesi ve/veya sonrasına ilişkin kurgular yapar.
- 7- Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
- 8- Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.

Bireşim

1-Sözvarlığını zenginleştirme

- 1- Okuduğu metinde geçen sözcük, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
- 2- Sözcükler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili sözcüklere örnek verir.
- 3- Aynı kavram alanına giren sözcükleri anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.

2-Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

- 1- Yaşına ve düzeyine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
- 2- Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

3-Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düş, düşünce, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder.
- 2- Yeni öğrendiği sözcük, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.

4-Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- 1- Duygu, düş, düşünce, izlenim ve deneyimlerini yazılı olarak ifade eder.
- 2- İlgili alanlarına göre yazar.

Değerlendirme

1- Kendi yazdıklarını değerlendirme

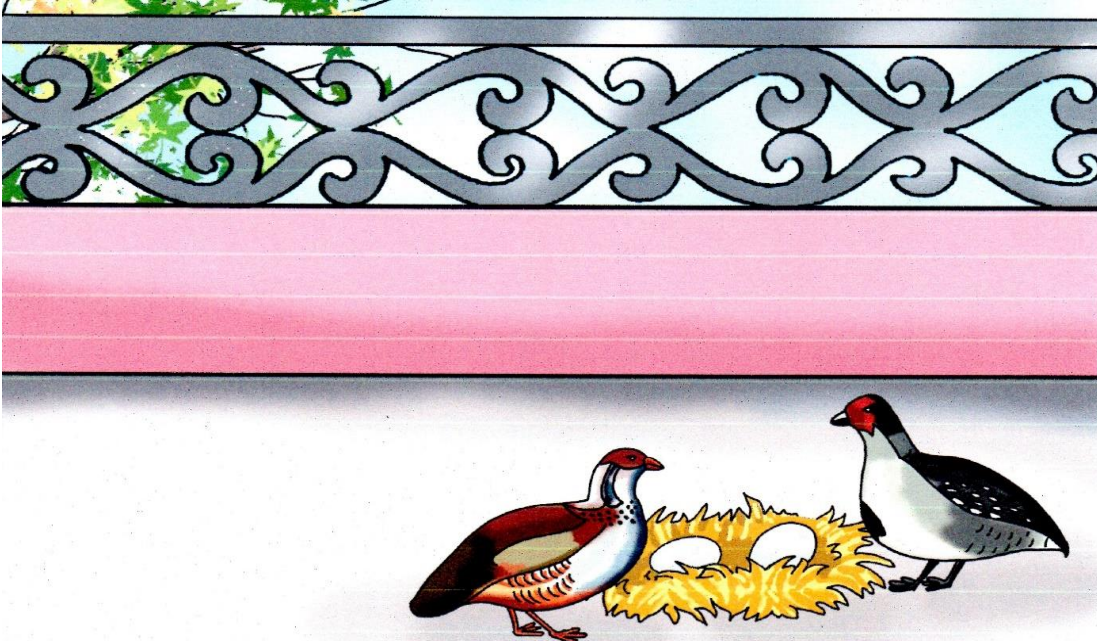
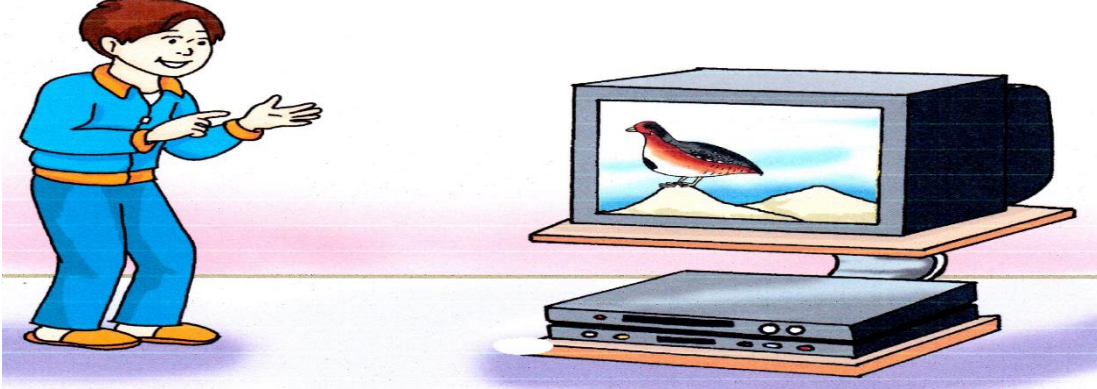
- 1- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirir.

2-Kendi konuşmasını değerlendirme

- 1- Konuşmasını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- 2- Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- 3- Konuşmasını konuşma yöntem ve tekniklerine uygunluk bakımından değerlendirir.

B- GİRİŞ BÖLÜMÜ

1-Dikkat Çekme: Öğretmen tarafından öğrencilere incelenecek metin ile ilgili görsellerin gösterilmesi.*

* Görseller, MEB (2013) 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (s. 107-108-109)'ndan alınmıştır.

- Öğretmenin “Şimdi ise sizlere biraz sonra okuyacağım metnin başlığını göstereceğim.” demesi ve metnin başlığını gösterdikten sonra öğrencilerden metnin başlığından ve görsellerden yola çıkarak metnin içeriğiyle ilgili kestirimlerde bulunmalarının istenmesi.

2-Güdüleme: Öğretmenin öğrencilere “Hayvanları seviyor musunuz? Bugüne kadar herhangi bir hayvan beslediniz mi? Şu anda kimler evinde bir evcil hayvan besliyor?” biçiminde sorular sorarak öğrencileri metnin anlam evrenine yavaş yavaş sokması ve sorular yardımıyla öğrencilerin metinle ilgili merak duygularını uyarak metnin okunması için istek duymalarının sağlanması.

3-Gözden Geçirme: Öğretmenin “Şimdi size okuyacağım metin, Hasan adında bir çocuğun bir keklik sahibi olma öyküsünü ele alıyor. Öyle ki, kısa sürede Hasan’ın sahip olduğu keklik sayısı birken iki oluyor. Bütün bunların nasıl olduğunu metni dikkatlice okuyarak öğreneceğiz.” demesi.

4-Geçiş: Öğretmenin “Sizi daha fazla meraklandırmadan Miyase Sertbarut’un **Kınalı Keklik** adlı öyküsünü okumaya başlıyorum. Ben metni okurken beni dikkatle dinleyiniz ve metinde anlamını bilmediğiniz bir sözcük olursa bu sözcüğü ya da sözcükleri not ediniz.” demesi.

C- GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

- 1- Metnin öğretmen tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okunması,
- 2- Metnin sınıftaki bir öğrenci tarafından kurallara uygun biçimde sesli olarak okutulması, diğer öğrencilerin dinleme ilkelerine uygun olarak metni dinlemelerinin sağlanması,
- 3- Öğrencilerin sözcüklerini geliştirmeye yönelik aşağıdaki etkinliğin gerçekleştirilmesi.

- Yukarıdaki biçimlerin içinde yer alan sözcüklerin çıkarsadığınız anlamlarını yazınız.

.....

.....

.....

- Bu sözcüklerin metinde hangi anlamda kullanıldıklarını sözlükten bakarak yazınız.

.....

.....

.....

- Bu sözcükleri, metindeki anlamlarıyla birer tümcede kullanınız.

.....

.....

.....

Ara Özet: Bir metni iyi anlayabilmemiz için metindeki sözcüklerin anlamlarını iyi bilmemiz gerekir. Yazılı ve sözlü anlatımımızın etkisi, sözcüklerin anlam özelliklerini, inceliklerini bilmemize, bu özellik ve inceliklerden yararlanmamıza bağlıdır.

Ara Geçiş: Tüm öğrencilere metinle ilgili C basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı beyaz renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması ve öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan 5 görevden 4'ünü gerçekleştirmeye çalışmalarının istenmesi.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Deniz'in köpeğinin adının anlamı nedir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

2: Jumbo'nun çok istemesine rağmen tavşanlarla oynayamamasının nedeni nedir? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

3: Hasan'ın ailesiyle birlikte izlediği belgeselde kınalı keklikler hakkında hangi bilgiler veriliyor? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

4: Hasan ve ailesi, evlerine aldıkları kınalı kekliğin niçin hasta olduğunu düşünüyorlar? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

5: Hasan ve ailesi, kınalı kekliğin yalnızlığına nasıl bir çare buluyorlar? (10 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi, gerekirse bu öğrencilere metnin sessiz olarak birer kez daha okutulması.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: "Kınalı Keklik" adlı öykünün ana düşüncesi nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

2: "Kınalı Keklik" adlı öyküde yer alan karakterleri çeşitli yönleriyle tanıtırız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

3: "Kınalı Keklik" adlı öyküyü kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

4: Sizce Hasan'ın dedesi, Hasan'ın annesinin kekliğini niçin doktora vermiş olabilir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

5: "Kınalı Keklik" adlı öykünün sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri açıklayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40'tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Yalnızlığın insan yaşamındaki etkilerine ilişkin düşüncelerinizi açıklayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: Siz bu öykünün yazarı olsaydınız bu öyküyü nasıl sonlandırırdınız? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: "Hayvan sevgisi" konulu kısa bir öykü yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

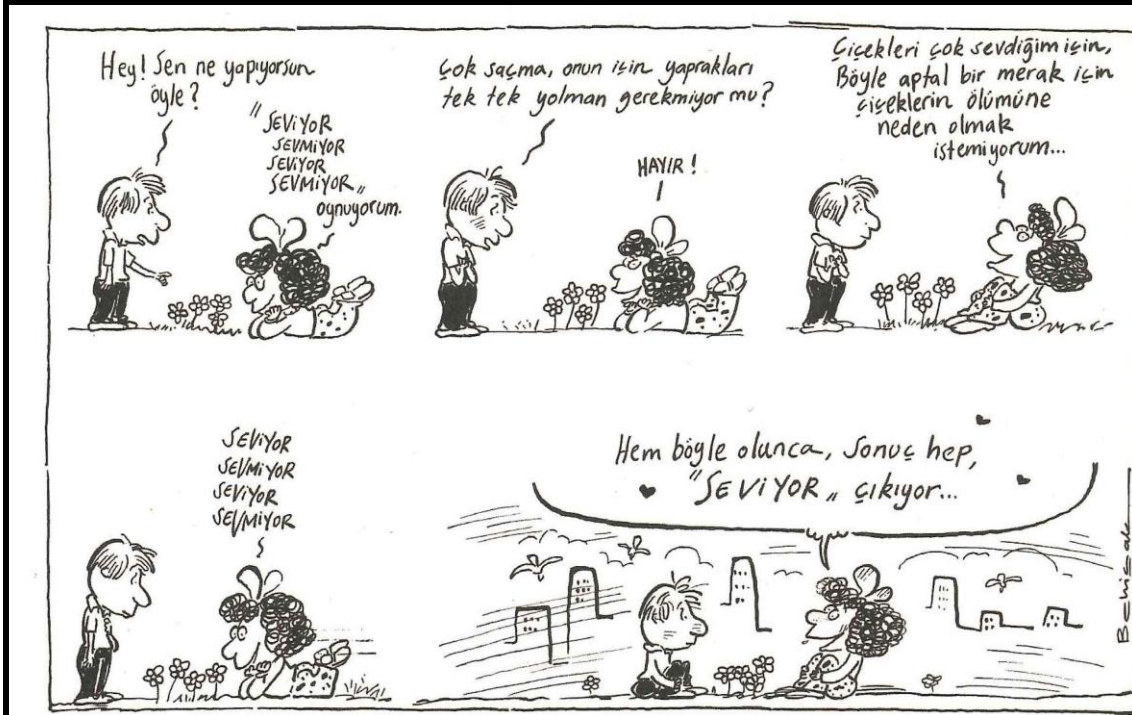
.....

.....

.....

.....

.....

(Ak, 2012: 17)

Yukarıdaki karikatürün sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri anlatan bir yazı yazınız.

- 1- Öğrencilerin yapmış oldukları yazma çalışmalarını, aşağıdaki “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Çizelgesi” (MEB, 2006: 231) yardımıyla değerlendirilir.

YAZILI ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı-Soyadı:

Numarası:

	Yazılı Anlatımda Aranacak Özellikler	Verilmesi Gereken Puan	Öğretmenin Vereceği Puan
Biçim	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.	5	
	Düzenli, okunaklı ve işlek bir yazı kullanılmıştır.	5	
Dil ve Anlatım	Başlık, konuyla ilgilidir.	5	
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır.	5	
	Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmıştır.	5	
	Her bir paragrafta tek bir duygu ve düşünce işlenmiştir.	5	
	Yazıda verilmek istenen ana düşünceye ulaşılmıştır.	10	
	Ana düşünce ve duygu, yardımcı düşünce ve duygularla desteklenmiştir.	10	
	Alıntı, örnek ve benzetmeler yeterli olup içeriğe uygundur.	10	
	Sonuç ifadesi, konuyu bağlayıcı ve etkileyicidir.	5	
	Cümle kuruluşları dilbilgisi kurallarına uygundur.	5	
	Sözcükler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	5	
	Cümlede sözcük yinelemeleri yapılmamıştır.	5	
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş ve yeterince yararlanılmıştır.	5	
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.	5	
Yazım ve Noktama	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur.	5	
	Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır.	5	

Ara Özet: Yazma, duygu ve düşüncelerimizi anlatmanın yollarından biridir. Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi tam ve doğru olarak aktarabilmek için yazma çalışmalarına gereken önemi göstermeli, yazılarımızı belli bir plan çerçevesinde oluşturmaya dikkat etmeliyiz.

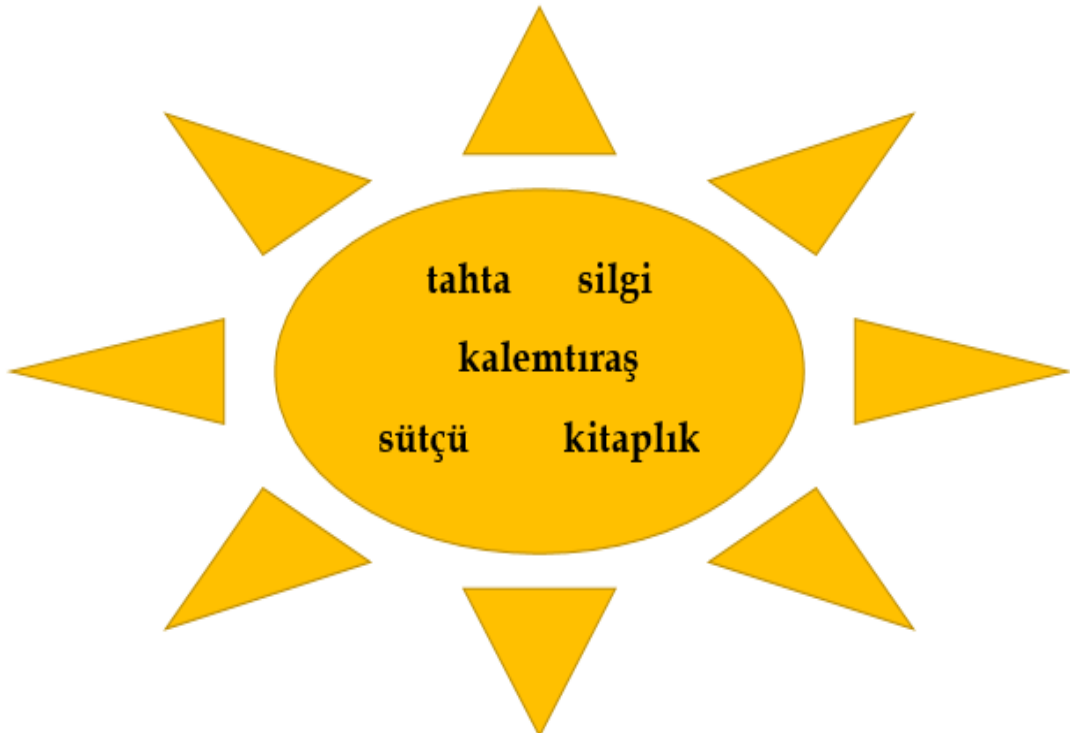
Ara Geçiş: Öğretmenin “Dilimizi doğru ve etkili bir biçimde kullanabilmek için onun kurallarını bilmemiz gerekir. Bu kuralları da bize “dilbilgisi” öğretir. Şimdi de dilimizle ilgili bazı kurallar öğreneceğiz.” demesi ve öğrencilere “basit, türemiş ve birleşik sözcük” konularını anlatması. Konunun anlatımından sonra öğrencilere C basamağındaki görevlerin bulunduğu çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Bu görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

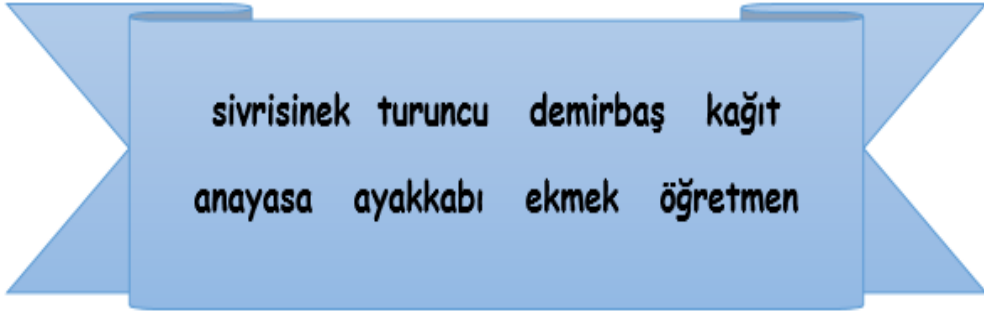
1. Aşağıdakilerden basit sözcük olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

elma gözlük orman kitap gecekondur
kalem bilgi sözcü bilgisayar kalp

2. Aşağıdaki güneşin içinde yer alan sözcüklerden türemiş sözcük olanların altını çiziniz. (10 puan)

3. Aşağıdakilerden birleşik sözcük olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

4. Aşağıdaki sözcüklerden basit sözcük olanları yuvarlak, türemiş sözcük olanları üçgen, birleşik sözcük olanları da kare içine alınız. (10 puan)

5. Aşağıdaki sözcüklerin karşılıklarına örnekteki gibi, basit mi, türemiş mi, yoksa birleşik mi olduklarını yazınız. (10 puan)

hanımeli → birleşik sözcük

baskın →

merhamet →

cankurtaran →

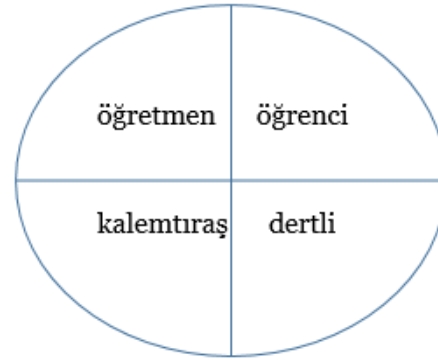
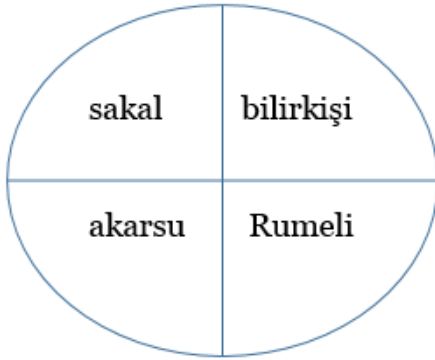
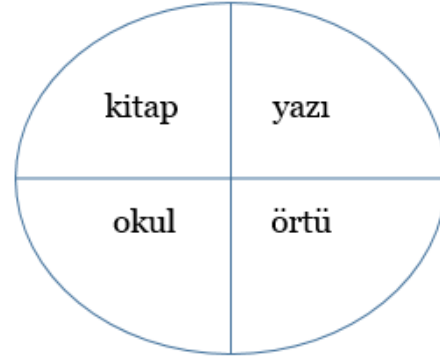
balta →

kitaplık →

Ara Geçiş: C basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere B basamağındaki görevlerin bulunduğu sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

B BASAMAĞI (Bu görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Aşağıdaki dairelerin her bir parçasına yazılmış sözcüklerden bir tanesi yapısı yönünden diğerlerinden farklıdır. Farklı olan sözcüğü yuvarlak içine alınız. İşaretlediğiniz sözcüğün yapısını dairenin altındaki boşluğa yazınız. (15 puan)

2: Aşağıdaki cümlede geçen basit sözcükleri aşağıdaki kutuya yazınız. (15 puan)

→ Yemek yerken televizyon izlemenin sakıncalarını biliyorduk ama arada sırada böyle kaçamaklar yapmak hoştu.

--

3: Aşağıdaki kutucuklara birer türemiş sözcük yazınız. (15 puan)

Five horizontal blue boxes with pointed ends, intended for writing derived words.

4:

soygun kırılğan Türkçe
gökkuşığı ateşkes makale

Şirin Baba'nın söylediği sözcüklerden türemiş olanları bularak birer cümlede kullanınız. (15 puan)

-
-
-

5: Aşağıdaki kutulara birer birleşik sözcük yazınız. (15 puan)

Three rounded rectangular blue boxes intended for writing compound words.

Ara Geçiş: B basamağında seçtiği görevleri başarıyla yerine getiren öğrencilere A basamağındaki görevlerin bulunduğu kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması.

A BASAMAĞI (Bu görevlerden 2'sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Batı Trakya'dan Orta Asya'ya kadar uzanan bölgede yaşayan kınalı keklik, 33 cm uzunluğundadır. Vücudunun yan tarafları ve gerdanı beyaz, öbür bölümleri bozdur. Yanlarındaki beyaz bölgelerde siyah ve kahverengi bantlar vardır. Bitkisel besinlerle beslenen kınalı keklik Türkiye'nin bütün bölgelerinde yerli kuş olarak yaşar.

Yukarıdaki parçada yer alan basit sözcükleri sol kutuya, türemiş sözcükleri sağ kutuya yazınız. (20 puan)

Basit Sözcükler

Türemiş Sözcükler

2: Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun türemiş sözcüklerle tamamlayınız. (20 puan)

- Eve gelirken birkaç tane aldım.
- Odasında çok güzelvardı.
- insanlar her zaman saygı görürler.
- Onun en büyük hayali olmaktı.

3: İçinde birer birleşik sözcük bulunan 4 cümle yazınız. (20 puan)

- ➔
- ➔
- ➔
- ➔

4: İçinde en az 2 türemiş sözcüğün bulunduğu 4 cümle yazınız. (20 puan)

-
-
-
-

5: Aşağıdaki basit sözcüklerden örnekteki gibi türemiş sözcükler oluşturunuz. (20 puan)

bil- → bilgi	orman →
saat →	ört- →
say- →	dost →

Ara Özet: Dilimizin temel kullanım kurallarını bilmeden onu doğru ve etkili bir biçimde kullanmamız olanaklı değildir. Dilimizin temel kurallarını da bize “dilbilgisi” öğretir. Dilimizi doğru konuşmak ve doğru yazmak için Türkçemizin kurallarını iyi bir biçimde öğrenmeye çalışmalı ve bu nedenle de dilbilgisi çalışmalarına gereken özeni göstermeliyiz.

Ara Geçiş: Öğretmenin öğrencilerine bilgisayardan Sara Şahinkanat’ın “Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız’dan” adlı metnini dinletmesi. Metnin dinlenmesinin ardından öğretmenin öğrencilerine metinle ilgili C basamağına yönelik görevlerin bulunduğu beyaz renkli çalışma kâğıtlarını dağıtması.

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4’ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Yavru kurda, annesinin sorduğu ilk soru nedir? (10 puan)

-
-
-
-
-
-

2: Yavru kurt, ormanda hasta bir büyükanne ile karşılaştığında ne yapacağını söylüyor?
(10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3: Anne kurda göre günün en zor sorusu nedir? (10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4: Yavru kurdun karnındaki şişliğin nedeni nedir? (10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5: Yavru kurdun annesi akşam yemeği için hangi yemeği yapıyor? (10 puan)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ara Geçiş: 35 ve üzeri puan alan öğrencilere B basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı sarı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 35'den az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Dinlediğiniz masalın ana düşüncesi nedir? (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: Dinlediğiniz masalı kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Dinlediğiniz masala 3 farklı başlık bulunuz. Niçin bu başlıkları bulduğunuzu açıklayınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Dinlediğiniz masalda yer alan karakterleri özelliklerini belirterek tanıtmınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Dinlediğiniz masalı “Kırmızı Başlıklı Kız” masalıyla karşılaştırınız. (15 puan)

.....

.....

.....

.....

Ara Geçiş: 40 ve üzeri puan alan öğrencilere A basamağına ilişkin görevlerin yer aldığı kırmızı renkli çalışma kâğıtlarının dağıtılması, 40’tan az puan alan öğrencilerden seçtikleri görevleri daha iyi yapabilmeleri için biraz daha çaba harcamalarının istenmesi.

A BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 2’sini seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1: Dinlediğiniz masalı beğendiniz mi? Niçin? (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2: En sevdiğiniz masalı kendi cümlelerinizle anlatınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3: Dinlediğiniz masala farklı bir son yazınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4: Dinlediğiniz masalın sizde uyandırdığı duygu ve düşünceleri açıklayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5: Sizce yazar, niçin böyle bir masal yazmış olabilir? Açıklayınız. (20 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ara Özet: Bir metni etkili bir biçimde dinleyebilmemiz için iyi bir dinleme ve dinlediğini anlama becerisini kazanmış olmamız gerekir. Bu becerileri kazanabilmek için dinleme çalışmalarına gereken önemi vermeli, dinleme metinlerini büyük bir dikkatle dinlemeye özen göstermeliyiz.

D- SONUÇ BÖLÜMÜ

1.Son Özet: Türkçe dersinin en temel amacı, sizlere dilinizi bütün alanlarıyla kullanma becerisi kazandırmaktır. Yeterli bir söz dağarcığı edinip anlayarak güzel ve doğru bir sesli okuma, hızlı sessiz okuma, amaca göre yazma ve konuşma becerileri kazanmak; dilbilgisi kurallarını öğrenerek bunları konuşma ve yazmada doğru biçimde uygulamak, uygar bir insandan beklenen en doğal davranışlardır.

2. Tekrar Güdüleme: Gerçekleştirilen tüm görevlerde toplam 0-142 arası puan alan öğrenciler C basamağında, 143-276 arası puan alan öğrenciler B basamağında, 277 ve üzeri puan alan öğrenciler A basamağında kabul edileceklerdir. Tüm görevlerde toplam 277 ve üzeri puan alan yani A basamağına ulaşmayı başarabilen öğrencilere “sevgi” temalı çocuk edebiyatı yapıtları armağan edilecektir. Bu bağlamda öğretmen, öğrencilerine sevgi temalı aşağıdaki yapıtları armağan edebilir:

- Öner, Çetin (1997). Gülibik. İstanbul: Can Çocuk Yayınları.
- Erdoğan, Fatih (2011). Onu Seviyorum. İstanbul: Mavibulut Yayınları.
- Behrengi, Samed (2012). Sevgi Masalı. İstanbul: Can Çocuk Yayınları.

3. Kapanış: Öğretmen, dersin sonunda ders boyunca öğrencilerin yaptıkları görevlerde almış oldukları toplam puanlara göre C basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde, B basamağında yer alan öğrencileri kendi içinde ve A basamağında yer alan öğrencileri de

kendi içinde gruplara ayırır. Gruplara ayırma işlemi tamamlandıktan sonra her gruba proje ödevleri verilir. Her bir basamaktaki öğrencilere verilen proje ödevleri birbirinden farklıdır. Basamaklara göre gruplara verilen proje ödevlerinin zorluk derecesi de değişmektedir. Örneğin, A basamağındaki gruplara verilen proje ödevleri, B ve C basamağındaki gruplara verilen proje ödevlerine göre daha üstbilişsel becerileri gerektiren projelerdir.

C basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: SEVGİNİN YAŞAMIMIZDAKİ ÖNEMİ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden sevginin insan ve toplum açısından önemi konusunda bir araştırma yapmanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

B basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: HAYVAN SEVGİSİ ŞİİRLERİ

Sevgili Öğrenciler;

Sizden "hayvan sevgisi" konulu bir şiir seçkisi hazırlamanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmalarınız doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmalarınız doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

A basamağındaki gruplara verilen proje ödevi aşağıdaki gibidir:

PROJE ÖDEVİ

PROJENİN ADI: DOĞA SEVGİMİZİ ANLATAN BİR ÖYKÜ YAZALIM

Sevgili Öğrenciler;

Sizden “doğa sevgisi” konulu bir öykü yazmanız beklenmektedir.

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Öncelikle grubunuza bir isim verin.
2. Grup arkadaşlarınıza her konuda yardımcı olun.
3. Eşit bir işbölümü yapın.
4. Çalışma sırasında ortaya atılan bütün düşünce ve önerileri not edin.
5. Çalışmaya başlamadan önce etkili bir çalışma planı hazırlayın.
6. Hazırladığınız plana mümkün olduğunca uymaya çalışın.
7. Konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapın.
8. Çalışmanız için aile bireyleri, kitaplar, dergiler, gazete haberleri, internet gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanın.
9. Görüş almak amacıyla yapacağınız sormaca ve görüşmelerde soracağınız soruları önceden hazırlayın ve soruların konunun içeriğine uygunluğunu kontrol edin.
10. Sormaca ve görüşme sonuçlarını ana hatlarıyla özetleyin.
11. Çalışmanızın doğrultusunda sunacağınız raporu hazırlayın.
12. Çalışmanızın doğrultusunda sınıfta sergileyeceğiniz araçgereçleri [afiş, poster, çoklu saydam (powerpoint) sunusu, resim, fotoğraf, karikatür vb.] hazırlayın.

E- DEĞERLENDİRME

1-Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminde değerlendirme, dersin belli bir aşamasında yapılmamakta, süreç odaklı değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilerin seçmiş oldukları görevler tamamlandıktan sonra öğretmenleri tarafından değerlendirilmektedir. Her bir basamağa ilişkin değerlendirme çizelgesi aşağıda örneklendirilmiştir:

“KINALI KEKLİK” METNİ C BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

“KINALI KEKLİK” METNİ B BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“KINALI KEKLİK” METNİ A BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME
ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“KİM KORKAR KIRMIZI BAŞLIKLİ KIZ’DAN” ADLI DİNLEME METNİ C
BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

Öğrencinin B basamağından görev seçebilmesi için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“KİM KORKAR KIRMIZI BAŞLIKLİ KIZ’DAN” ADLI DİNLEME METNİ B
BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“KİM KORKAR KIRMIZI BAŞLIKLİ KIZ’DAN” ADLI DİNLEME METNİ A
BASAMAĞI GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencinin A basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

**“BASİT, TÜREMİŞ VE BİRLEŞİK SÖZCÜKLER” KONUSU C BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	10		
2	2 numaralı görev	10		
3	3 numaralı görev	10		
4	4 numaralı görev	10		
5	5 numaralı görev	10		
	Toplam Puan			

- 4 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 35 puan almaları gerekmektedir.
- 3 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 25 puan almaları gerekmektedir.
- 2 görev seçen öğrencilerin B basamağından görev seçebilmeleri için en az 15 puan almaları gerekmektedir.

**“BASİT, TÜREMİŞ VE BİRLEŞİK SÖZCÜKLER” KONUSU B BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	15		
2	2 numaralı görev	15		
3	3 numaralı görev	15		
4	4 numaralı görev	15		
5	5 numaralı görev	15		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağından görev seçebilmesi için en az 40 puan alması gerekmektedir.

**“BASİT, TÜREMİŞ VE BİRLEŞİK SÖZCÜKLER” KONUSU A BASAMAĞI
GÖREVLERİ DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ**

Öğrencinin

Adı-Soyadı:

	Görev	Toplam Puan	Seçilen Görev	Verilen Puan
1	1 numaralı görev	20		
2	2 numaralı görev	20		
3	3 numaralı görev	20		
4	4 numaralı görev	20		
5	5 numaralı görev	20		
	Toplam Puan			

Öğrencilerin A Basamağındaki görevleri başarıyla tamamlamış olması için en az 35 puan alması gerekmektedir.

2- Öğrencilere verilen proje ödevlerinin öğretmen tarafından belirlenen bir zamanda sınıf ortamında sunulması istenir. Sunulan projeler, aşağıdaki “Proje Değerlendirme Çizelgesi” aracılığıyla değerlendirilir.

PROJE DEĞERLENDİRME ÇİZELGESİ

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok Zayıf
	5	4	3	2	1
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçeyi doğru ve etkili kullanma					
Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					

Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Yazılı ve görsel öğelerin birbiriyle bağlantısını sağlama					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Sorulara yanıt verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek biçimde sunma					
Sunuyu amaca yönelik materyalle destekleme					
Sesini ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında özgüvene sahip olma					
Sunuya istekli olma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin Yorumu:.....

3-Öğretmen, “proje değerlendirme çizelgesi”ni sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltarak bu çizelge aracılığıyla öğrencilerin projelerini sunan arkadaşlarını değerlendirmelerini ister. Böylece akran değerlendirmesi de işe koşulmuş olur. Öğrencilerin yapmış oldukları akran değerlendirmeleri sonucunda en iyi proje seçilir ve en iyi projeyi gerçekleştiren gruba ödül verilir.

EĞİTİM DURUMUNDA KULLANILAN METİNLER

KINALI KEKLİK

Bizim apartmanda pek çok ailenin evde beslediği bir hayvanı vardı. Yakın arkadaşım Deniz’in çok güzel, kıpır kıpır, oyuncu bir köpeği, üst katta oturan Emine teyzenin deniz dibini çağrıştıran büyük bir akvaryumu, alt kattaki Salih dedenin iki kedisi... Diğer dairelerde tavşan, papağan, muhabbet kuşu, kaplumbağa... Bu durumu görenler: “Burası hayvanat bahçesi gibi olmuş.” derler ve gülerlerdi.

Havanın güzel ve güneşli olduğu günler, balkonu güneş gören insanlar, hayvanlarını güneşlendirmek için balkona çıkartırlardı, güneşi iyi alamayan dairedekiler ise bahçeye indirirlerdi. Böyle günlerde ben de mutlaka inerdim aşağıya...

Deniz’in köpeğinin adı Jumbo’ydu. Jumbo iri, azman anlamına hiç uymayan ufak tefek bir köpekti oysa. Tavşanların aksine bizimle oynamak için çırpınır, üzerimize atlar, kolumuzu, bacağımızı çekiştirirdi. Sevimli köpek, tavşanlarla da oynamak isterdi ama bu ürkek hayvanlar onu gördükleri an, kaçıp bodrum katının penceresinden içeriye dalarlardı. Tavşanların sahibi kapıcı Hüseyin amca, Deniz’e kızardı:

“Bana bak Deniz, tavşanlar bahçedeyken köpeğini bağla demiyor muyum ben sana?”

“Hüseyin amca, onun bir adı var. Niçin köpek diyorsun? Herkes gibi sen de ‘Jumbo’ desene.”

“Köpek değil mi oğlum?”

“Köpek ama... Ben de insanım, sen bana seslenirken ‘insan’ diye mi sesleniyorsun, Deniz diye mi?”

“İyi, bundan sonra sana da insan diye sesleneyim...”

Hüseyin amca, Deniz’le tartışırken başını sağa sola çevirir, bir çocukla çekiştiği için kendine kızardı. Biz çevrelerinde bir halka olur, Hacivat’la Karagöz’ü izler gibi eğlenirdik.

Birçok komşumuz evinde kendine göre bir hayvan beslerdi ama annemin temizlik konusundaki titizliği yüzünden ben bu zevki tadamıyordum...

Babam bu tartışmalarımıza hiç karışmazdı. Orman mühendisi olduğu için bazen araziye çıkar, bir iki hafta gelmediği olurdu.

Araziden döndüğü bir akşam yemekte hep birlikteydik. Masada birlikte oturup yemek yemek, az yaşanan ve benim için çok sevindirici bir durumdu.

O akşam bir yandan yemeğimizi yerken bir yandan da kara kutuyu izliyorduk. Yemek yerken televizyon izlemenin sakıncalarını biliyorduk ama arada sırada böyle kaçamaklar yapmak hoştu. Haberlerden sonra hayvanlarla ilgili bir belgesel başladı. Annem mızızlandı: “Bunun yerine güzel bir film bulun da onu izleyelim.”

Tam cümlesi bitmişti ki gözü televizyondaki bir görüntüye takıldı kaldı:

“Aaa! Kınalı Keklik! Ne hoş! Bizim de böyle bir keklğimiz vardı eskiden.”

Belgesel filmin sunucusu, keklik hakkında bilgiler veriyordu: “Batı Trakya’dan Orta Asya’ya kadar uzanan bölgede yaşayan kınalı keklik, 33 cm uzunluğundadır. Vücudunun yan tarafları ve gerdanı beyaz, öbür bölümler bozdur. Yanlarındaki beyaz bölgelerde siyah ve kahverengi bantlar vardır. Bitkisel besinlerle beslenen kınalı keklik, Türkiye’nin bütün bölgelerinde ‘yerli kuş’ olarak yaşar. Ne yazık ki son yıllarda aşırı avlanma nedeniyle sayıları çok azalmıştır.”

Babam: “Yazık yazık! Bu güzel varlıkları çoğaltacağımıza yok ediyoruz.” Ben de üzül müştüm kekiklerin gittikçe azalıyor oluşuna: “Anne, anlatsana sizin keklğinizin nasıldı? Ben doğmadan önce mi vardı?”

Annemin gözleri uzaklara dalmış, yüzü çocuklaşmıştı: “Ben küçük bir çocuktum o zamanlar Hasan. Deden, gezgin satıcılarındandı. Bici bici dediğimiz bir tatlı satardı. Sokaklarda çocuklar hep onun yolunu gözlerdi. Kekliğimizi de kafese koyar, tatlı arabasında onu da dolaştırırdı. Adını ‘Kınalı’ koymuştuk. Çok güzel öterdi.”

“Anne, çok mu severdin o keklği?”

“Evet, çok severdim. Hastalandığında öyle üzül müştüm ki... Kınalı’nın ötüşü kesilmiş, ağzından salyalar akıyordu. Deden onu kasabamızın veterinerine götürdü. Bir hafta orada kaldı Kınalı. Kınalı iyileşip eve döndüğünde bayram sevinci yaşamıştık.”

Annem konuşmasını birden kesti. Oysa çok güzel anlatıyordu. Babam da ben de hayranlıkla dinliyorduk.

“Sonra ne oldu anne?”

“Sonra... Deden onu birine armağan etmek zorunda kaldı. Daha doğrusu beni iyileştiren doktora. Çok hastalanmıştım, hastalığım süresince Kınalı yanımdan hiç ayrılmasını istiyordum. Doktora giderken bile o da yanımda olsun istedim. Doktor, kuşlara çok meraklı bir adammış, hayran kaldı onun güzelliğine. Ben iyileşir iyileşmez, babam Kınalı’yı götürüp doktora armağan etti. Çok üzül müştüm, babam yeni bir keklik bulacağına söz veriyse de sözünü tutamadı.”

Annem bu ayrılığın üzüntüsünü hâlâ yaşıyor gibiydi. Babam: “Babanın verdiği sözü ben yerine getirebilir miyim? Eğer istersen, arar tarar sana bir keklik bulurum.”

Annemin cevabının beklemeden yerimde hoplamaya başladım. “Yaşa baba! Babaların babası!”

Annem: “Sahiden bulabilir misin? Artık pek rastlanmadığını duyuyorum. Satanlar varmış ama az bulunan bir kuş olduğu için çok para istiyorlarmış.”

Babam: “Bulurum merak etme. Yakında bir arazi çalışmamız var yine. Oradaki köylülere söylersem benim için bir tane bulurlar.”

Bir hafta sonra babam, bir yavru keklikle çıkageldi. Kuşun görünümünü beni biraz düş kırıklığına uğrattı çünkü henüz kekliğe özgü renkleri belirginleşmemiş, bomboz hatta çirkin denilebilecek bir kuştı bu. Bense televizyondaki belgeselde izlediğim gibi canlı renkleri olan bir keklik bekliyordum. Bu düş kırıklığımı anneme de anlattım. O, sevecenlikle kafesin kapısını açıp yavru kekliği avuçları içine aldı, yavaş yavaş okşadı tüylerini.

“Sabırlı ol Hasan. Ona iyi bakarsak kısa sürede senin umduğun gibi bir keklik olup çıkar. Şimdi buna birlikte bir ad bulalım. Senin akına gelen bir ad var mı?”

En sevdiğim şeydi bu, bir hayvana ad bulmak... Şimdi bu kekliğe uygun bir ad bulmak için düşünüyorum, düşünüyordum. Sanırım en uygunu, ona yine annemin eski kekliğinin adını vermek olacaktı. Böylece diğer kekliğin de anısını yaşatmış olacaktık: “Kınalı olsun anne. Senin çocukluğundaki gibi...”

“Ben de öyle düşünüyordum Hasan. Bir süre sonra kına renginin ortaya çıktığını göreceksin zaten.”

O günden sonra evin içi daha bir canlandı, sevinçle doldu. Evdeki sebze artıklarını ya da çeşitli tohumları çoğu zaman ben veriyordum ona. Elimden yemesi de çok hoşuma gidiyordu.

İki ay sonra o güzelim çizgileri, kınaları oluştu. Sesi de çok güzel çıkmaya başladı. Ben de bazen keklik ötüşünü taklit ederek onun sesini güçlendirmeye çalıştım.

Sabahları çalar saat gibi beni tam altıda o güzel ötüşüyle uyandırır, hemen arkamdan mutfağa koşardı. Önce o kahvaltısını eder, sonra ben.

Babamın erken geldiği bir akşam yine hep birlikte yemek yiyorduk. Babam anneme sordu: “Kınalı hasta mı?”

“Yoo, nereden çıkardın?”

“Yemekte hep ayakaltında dolaşırdı da...”

Onu bulmak için hemen mutfağa koştum, yoktu. Balkonlara baktım, yok! Sonunda banyoda buldum onu. Bir köşeye çekilmiş, miskin miskin duruyordu. Onu hiç böyle görmemiştim. Kucağıma alıp yemek masasına getirdim. Gözleri yarı kapalıydı. Annem kucağına aldı: “Belki de üşüttü, yarın bir veterinere götürelim en iyisi.”

Her sabah beni öperek uyandıran Kınalı, o sabah ötmedi. Çalar saatin sesiyle uyandım. Hemen Kınalı’yı aradım. Mutfak balkonundaydı, bir duygunluk vardı üzerinde. Ayakları titriyordu. Hemen anneme haber verdim: “Anne, lütfen ben okuldayken sen onu veterinere götür. Bir an önce iyileşsin.”

“Tamam yavrum, götüreceğim zaten. Bir şeyi yoktur merak etme. Haydi, şimdi hazırlan yoksa okula geç kalacaksın.”

O gün okuldaki derslerimden hiçbir şey anlamadım. Öğretmenim de fark etmiş dalgınlığımı, sordu: “Hasan, ne oldu, hasta mısın oğlum?”

“Hayır öğretmenim, ben hasta değilim; kekliğimiz hasta, onu düşünüyorum.”

Bu sözüm üzerine arkadaşlarım gülüştü. Onlara ters ters baktım. Büyüttüğümüz bir canlı için üzüntü duymam gülünecek bir şey mi? Öğretmenimiz de uyardı arkadaşlarımı. Sonra keklikler hakkında konuştu. Çok eski yıllardan beri sevilen bir kuş

olduğunu, bilinçsiz ve aşırı avlanmanın, doğaya verilen zararların etkisiyle sayılarının çok azaldığını söyledi.

Çıkış zili çalar çalmaz eve koştum. Hızlı hızlı çaldım kapıyı. Annem kızarak açtı: “Böyle kapı mı çalınır oğlum?”

“Kınalı’yı merak ettim anne. Ne dedi veteriner? Hadi, söyle ne dedi?”

Annem güldü: “Sana merak etme demiştim. Veteriner iyice muayene etti ve hiçbir hastalığının olmadığını söyledi.”

“Peki Kınalı niçin öyle durgun? Ötmüyor bile.”

“Ben de veterinerine senin bana sorduğun gibi sordum. Onun tek sorunu varmış, o da yalnızlık...”

Şaşırdım kaldım... Demek yalnızlık böyle sorunlara yol açabiliyormuş! Düşündükçe hak verdim Kınalı’ya. Biz evde üç kişiydik, birbirimizle konuşur, birlikte eğlenir, her şeyi paylaşırdık. Üstelik apartmanda ve okulda birçok arkadaşım vardı. Annemin ve babamın da öyle... Ya Kınalı? Kendine benzer bir canlı yoktu çevresinde. Benim onu taklit ederek çıkardığım sesler onun yalnızlığını gidermezdi ki...

“Ne yapacağız anne? Onu geldiği yere mi yollayacağız?”

Annem düşünceliydi: “Bilmiyorum, o bize çok alıştı. Doğaya yeniden alışması güç olabilir. Tüm insanları dost zannettiği için avcılardan kaçmayacaktır, bu da çok tehlikeli. En iyisi babanla konuştuktan sonra karar vermek.”

Babamın gelme saatine kadar kara kara düşündüm. Babam gelince ona: “Veteriner, Kınalı’nın yalnızlıktan böyle olduğunu söylemiş. Şimdi ne yapacağız? Onu tekrar dağlara bırakmak da tehlikeli olurmuş, bırakmayız değil mi baba?” dedim.

Bu sorunu çözmeden kendisini rahat bırakmayacağımı anlayan babam, bir köşede mahzun mahzun duran Kınalı’ya baktı: “Haklısın, kendimize alıştırdığımız bir canlıyı tek başına doğaya terk etmek insafsızlık. Geriye bir tek çözüm kalıyor, Kınalı’ya arkadaş bulup getirmek.”

Babam sözünü bitirir bitirmez boynuna sarılıp öptüm. Çok sevinmişim. Annem de sevindi bu karara. Kınalı’yı okşayıp: “Haydi gözün aydın, yakında yine şen şakrak ötmeye başlarsın.” dedi.

Babam bir hafta sonra Kınalı için bir eş buldu. Bu yetişkin bir keklik olduğu için bize alışması biraz zaman aldı. İlk günler elimi, ayağımı ısırıyor, verdiğim yiyecekleri yemiyordu. Sonraları bizim Kınalı ile dostluğumuzu gördükçe ona zarar vermeyeceğimize inandı ve yakınlaşmaya başladı.

İki kekliğin sesinden evimiz öyle şenlendi ki... Artık bizim kapının önünden geçenler, içeriden gelen sesleri dinlemek için mutlaka duraklıyorlar.

Şimdi sabırsızlıkla yeni yavru kekliklerin aramıza katılmasını bekliyoruz, çünkü bu sabah balkondaki yuvalarında küçük bir yumurta bulduk. Yavruların sahipleri daha onlar dünyaya gelmeden belirlendi bile. Bir Salih dede, diğeri Hüseyin amca...

Miyase SERTBARUT

(İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabı, 2013, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları)

KİM KORKAR KIRMIZI BAŞLIKLİ KIZ’DAN?

Yavru kurt sarıldı annesinin boynuna.

Dedi “Anne, ben artık büyüdüm.

Gideceğim tek başıma ormana.

Biraz dolaşıp hava almaya.”

Annesi sevgiyle baktı yavrusuna.
Küçük kurdu oturttu kucağına.
Endişesini gizleyerek
Şöyle fısıldadı kulağına...

“Hele otur da biraz şuraya
Önce cevap ver birkaç soruya.
Bakalım hazır mısın gitmeye
Tek başına ormana.”

“Haydi sor!” dedi yavru kurt coşkuyla.

“Peki,” dedi anne kurt.
“Başlayalım birinci soruyla.
Sepetini takmış koluna,
Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluna...”

Yavru kurt beklemeden cevapladı heyecanla.
Hazırlıklıydı bu soruya.
“Sepetini takmış koluna,
Kırmızı başlıklı bir kız çıkarsa yoluma,
Hiç görünmeden ona
Kaçar saklanırım çalılara.”

“Aferin,” dedi annesi.
“Şimdi soruların ikincisi.
Diyelim ki çok üşüdün ve acıktın.
Bir kulübe bulup başımı içeri uzattın.
Baktın yatakta hasta bir büyükanne.
Yanında da alev alev yanan bir şömine...”

Yavru kurt yine devam etti pek emin bir tavırla:
“Diyelim ki çok üşüdüm ve acıktım.
Bir kulübe bulup başımı içeri uzattım.
Baktım yatakta hasta bir büyükanne,
Yanında da alev alev yanan bir şömine.
Kesinlikle girmem içeriye.
Kimseler görmeden kaçırım başka yere.”

Annesi dedi, “Bravo doğrusu.
Şimdi de günün en zor sorusu.
Diyelim ki karnın tok, uykun da çok.
Derenin kenarında da bir ağaç gölgesi.
Kaçırılır mı keyfin böylesi?”

Annesi bir kaşını kaldırdı merakla.
Yavru kurt yine hazırdı bir cevapla.
“Diyelim ki karnım tok, uykum da çok.
Derenin kenarında da bir ağaç gölgesi.
Kaçırılmaz keyfin böylesi!”

Annesi endişelendi bir anda.
 “Aman yavrucuğum, orada dur bakalım!”
 Bu hata nasıl olur bir göz atalım.”

“Aman anneciğim,” dedi yavru kurt.
 “Hemencecik telaşlanma!
 Bak bu yazıyı taşıyacağım yanımda.
 Arkamdaki ağaca asacağım.
 Sonra rahatça uyuyacağım.”

Anne kurt afişi okuyunca
 Endişesi yok oldu bir anda.

Dikkat! Dikkat!
Sevgili Avcı Amca,
Büyükanne ormanın diğer ucunda.
Kırmızı Başlıklı Kız'ın ve ailesinin yanında.
Belki biraz şişlik varsa karnımda,
İnan sadece brokolili makarna.
Lütfen karnımı boşuna yarma.
Biz vazgeçtik artık et yemekten.
Bıktık masalarda kötülenmekten.

“Artık tamam,” dedi anne kurt gururla.
 “Hazırsın ormanda yalnız dolaşmaya.
 Şimdi güle güle git.
 Akşama sakın geç kalma.
 Sofrada soğumasın mantarlı pizza.”

Sara ŞAHİNKANAT
(Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?, 2014, Yapı Kredi Yayınları)

EK B

Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi

TÜRKÇE OKUDUĞUNU ANLAMA VE YAZILI ANLATIM BECERİSİ TESTİ

BALIKÇIL

Bir gün uzun bacakları üstünde balıkçıl,
 Uzun boynuna takılmış upuzun bir gaga,
 Dolaşıyordu bir su kıyısında,
 Su en güzel günlerdeki gibi pırıl pırıl.
 Güzel turna kardeş fir dönüyordu içinde,
 O nefis yayın kardeşle birlikte.
 Balıkçıla o kadar yaklaşıyorlardı ki,
 Uzansa hepsini yakalayıverecekti.
 Ama hiçbir şey yapmadı, bekledi;
 Karnım biraz daha acıksın dedi.
 Muntazam yaşardı, vakitsiz yemek yemezdi.
 Nelerden sonra hazret acıktığını sezdi.
 Yavaşça kıyıya yaklaştı.
 Bu sefer de sazanlar dolaşıyordu suda.
 Bekleyecekti, hoşuna gitmemiştii bu da.
 Nedense biraz fazla kibirliydi.
 Beğenmezdi öyle değme yemeği;
 “Sazana mı kaldı, diyordu, kuşların beyi?
 Bununla doyacağım! Beni ne sanıyorlar?”
 Sazan da gitti, şimdi bir kaya balığı var;
 Onunla da koskoca balıkçıl nasıl doyar?
 “Allah korusun! diyordu, kımıldamam bile.”
 Ama sonra daha azı için kımıldadı.
 Kalmamıştı suda balığın adı.
 Acıkmıştı; bir sümüklü böceğe rastladı;
 Bir anda yaladı, yuttu lezzetle.
 Pek o kadar müşkülpesent olmayın.
 Bu dünyada, en fazla uysallar rahat eder.
 Aç gözlülük ederseniz, eldeki de gider;
 Hiçbir şeyi küçük görmeyin sakın.
 La Fontaine - “La Fonten”

Çeviren: Orhan Veli KANIK

(1-5. sorular yukarıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

1. Parçanın ilk iki dizesinde betimlenen (tasvir edilen) nedir?

- A) Tabiatın güzelliği
- B) Balıkçılın dış görünüşü
- C) Uzun bacağıın özellikleri
- D) Balıkçılın gezintisi

2. “Nelerden sonra hazret acıktığını sezdi.” dizesinde, altı çizili sözcük, söze nasıl bir anlam kazandırmaktadır?

- A) Saygı duyma B) Alay etme
C) Hor görme D) Sevgi besleme

3. Parçadaki balıkçıl, karakter bakımından ne tip bir insan örneğidir?

- A)Güç beğenen, nazlı ve gururlu
B)Zavallı ve yardımsever
C)Vurdumduymaz ve bencil
D)Alçakgönüllü ve iyiliksever

4. Parçanın ana düşüncesi, aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz.
B) Acıkan doymam, susayan kanmam sanır.
C) Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
D) Emek olmadan yemek olmaz.

5. Parçada geçen aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eylemin yapılmadığı belirtilmektedir?

- A) Bu sefer de sazanlar dolaşıyordu.
B) Karnım biraz daha acıksın, dedi.
C) Uzansa hepsini yakalayıverecekti.
D) Bir sümüklü böceğe rastladı.

KARGA YAVRUSU

Nüfus kâtibi Sivrililerin Kadir Efendi'nin oğlu, on yaşlarında Nazif, Karadonluların Mustafa'nın oğluna bir uçurtma verip bir karga yavrusu almış, besliyor.

Anası ve büyükanası nedense bu karga yavrusunu istemediler.

-Besleme o pis kargayı, dediler.

Oğlan dinlemedi. Götürmüş arpa ambarına saklamış, orada besliyor. Babasına söylediler, aldırmadı. Bir daha söylediler:

-Bizi dinlemiyor, sen de aldırılmıyorsun, bu oğlan artık büsbütün haylaz olacak, dediler.

Babasının bir kızgınlığına rasgelmiş olacak, oğlunu çağırdı, dut ağacına bağladı, ağlamasına, yalvarmasına aldırmadı, dövmeğe başladı. Kimseler elinden alamadılar. O kadar dövdü ki, oğlan bayıldı; o da öldü diye bıraktı, çıktı gitti.

Anası, anasının anası, ağlayarak çocuğu ağaçtan çözdüler, sundurmaya uzattılar, komşular yetiştiler, yüzüne su serptiler, nişadır ruhu koklattılar, ayılmadı.

Anası, büyükanası saçlarını başlarını yoldular, bir yandan da belediye hekimine haber gitti. Hekim geldi, çocuğa baktı, ayılttı. Gönüller de hoş oldu. Yalnız, hekim kapıdan çıkarken komşulara demiş ki:

-Ben bu işi hükümete haber vermeliyim! Belli olmaz, yarın çocuğa bir şey olursa benim yakama yapışır!'

Bu söz işitilince oğlanın anası ve anasının anası yeniden coştular, ağlamaya başladılar. Kadir Efendi'ye haber yolladılar. Geldi. Kanı soğumuş ve yelkenleri suya inmiş!

Anlattılar. Korktu.

Doktora koştular. Yalvarış, yakarış ant şart ki bir daha çocuğa gül yaprağı ile dokunmayacaklar! Neyse, işi örtbas ettiler.

Oğlan da birkaç gün sonra ayaklandı ve iki karga yavrusu beslemeye başladı.

Memduh Şevket ESENDAL

(6. - 8. sorular yukarıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

6. Parçada geçen “Kanı soğumuş ve yelkenleri suya inmiş!” sözleriyle anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaptıklarından fazlaca utanmış
- B) Kızgınlığı geçmiş, iyice yatışmış
- C) Olanlara canı oldukça sıkılmış
- D) İnanılmayacak ölçüde korkmuş

7. Parçada geçen aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir durumun ya da eylemin aşırı olması” anlamı yoktur?

- A) O kadar dövdü ki oğlan bayıldı.
- B) Bu oğlan büsbütün haylaz olacak.
- C) Anası, büyükanası saçlarını başlarını yoldular.
- D) Babasına söylediler, aldırmadı.

8. Parçada geçen aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir durumun duyulmaması için önlem almak” anlamı vardır?

- A) Neyse, işi örtbas ettiler.
- B) O da öldü diye bıraktı.
- C) Gönüller de hoş oldu.
- D) Yüzüne su serptiler, ayılmadı.

(9. ve 10. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır)

KİTAP ULUDUR

Kitap
Anamca ulu,
Ekmekçe lokma lokma,
Suca yudum yudum,
Kenarında yitirdim dünyayı,
Ortasında buldum.
Odundum eğirdi beni,
İnsana çevirdi beni,
Geceyi onunla yıktım,
Kara girdim koynuna,
Ak çıktım.

ALİ YÜCE

9. Yukarıdaki şiirin kavratmak istediği düşünce, aşağıdakilerden hangisiyle belirtilebilir?

- A) Kitap, insanların eğitiminde önemli bir yer tutar.

- B) Kitap olmadan hiçbir şey öğrenme imkânı yoktur.
 C) Kitaplar ekmekten, sudan ve anadan farksızdır.
 D) Her insan kendi yaşına uygun kitaplar okumalıdır.

10. Şiirde, “Geceyi onunla yıktım” dizesinde verilmek istenen düşünce, aşağıdaki cümlelerin en iyi hangisiyle belirtilebilir?

- A) Bilgisizdim, kitap aracılığı ile bilgilendim.
 B) Yaşamı sevmeyi onunla öğrendim.
 C) Mutluluğa sürekli okuyarak ulaştım.
 D) Umutsuzluklarımı kitaplarla yendim.

(11.-19. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

YAYLA

Yayla, Orta Anadolu dağlarının düzü demektir. Bu yayla üstünden bütün tarih geldi, geçti; destanlar suyunu içti; masallar koynunda büyüdü.

Anadolu’da boş yayla, kuru yayla, geniş, havalı, tükenmez güneşli yayla, dayanıklı, sağ ve sağlam yetiştirir. Buğdayı dayanıklı sağlam ve serttir. İnsanı da öyledir; yayla karakter yetiştirir.

Yayla adamı toprağı gibi dışından sönük, içinden uyanık, içinden derin, içinden duyumludur. Yaylanın suyu kazılarak çıkar. Yayla insanını da kazmak gerekir. İnsan, kendisinin derinliklerindedir. Yayla insanı, ruhunun dipleri karıştırılıncaya kadar coşmaz.

Yayla nasıl sessiz görünürse, insanı da durgun, vurdumduymaz görünür. Yayla havası gibi, yayla adamının, toplaya toplaya, biriktire biriktire, sindire sindire aldığı bir hız vardır ki, yayla fırtınası gibi, birden boşanır: Taş uçurur, çatı koparır, baca yıkar, kök söker.

Yayla buğdayı, olmayacakmış gibi ağır ağır yetiştir: Çünkü içinden özenir. Adamı da öyledir: Kuru, kısa, görünür. Onda kuvvet sinire, enerji ruha gider. Yayla adamı tuttuğunu bırakmaz; tuttuğu yerden koparılmaz. Şüphesiz siz de gördünüz. Ankara’da bir arşın boyundaki ağacın kökü, derinlerde ve uzaklardadır. Bir çekişte sökülecek sanılır: Kökü ayıklanmakla bitmez.

Yaylanın sesi kuru, gözü boş, fakat içi yanık, türküsü yasıdır: Yayla için için ağlar, bütün suları için için aktığı gibi...

Yayla da, bütün kıyılarımız bucaklarımız gibi, Anadolu’nun yalnız vurur silahı değil, duyar yüreği, özler gözü, ister gönlüdür. Geç duyar, geç ister, geç söyler: Fakat onun içine varabilen, bir büyük davanın sinirine, gönlüne, gözüne ve yüreğine kavuşmuş demektir.

Adamı da toprağı gibi, uzun uzun bakıldıktan, açıldıktan, sürüldükten sonra yeşerir.

Yayla yavaş değil, sabırlıdır. Ağır değil, temkinlidir. Çıplak değil, kapalıdır.

Yayla, Türk’ün beşiği idi. Son sınırı da o olmuştur. Yayla biraz Türk’ün kendisidir.

(Falih Rıfkı, Eski Saat)

11. Bu parçada ne üzerinde durulmaktadır?

- A) Yayla buğdayının özellikleri
 B) Yayla koşullarının yaşam üzerindeki etkileri
 C) Yaylanın nasıl bir yer olduğu

D) Yayla insanının zor koşullarda yaşadığı

12. “Yayla insanı ruhunun dipleri karıştırılıncaya kadar coşmaz.” cümlesindeki altı çizili söz, aşağıdakilerden hangisini anlatmak için kullanılmıştır?

- A) Coşmanın ne kadar sürdüğünü
- B) Coşmanın ne zaman biteceğini
- C) Coşmanın yaratacağı etkiyi
- D) Coşmanın başladığı zamanı

13. Parçada geçen aşağıdaki cümlelerin hangisinde “zannetmek” anlamı vardır?

- A) Yayla, Türk’ün beşiği idi.
- B) Yayla biraz Türk’ün kendisidir.
- C) Bir çekişte sökülecek sanılır.
- D) Şüphesiz siz de gördünüz.

14. Cümlede kazandığı anlam yönünden duyu organları aracılığıyla algılanabilen kavramları karşılayan sözcüklere “somut anlamlı sözcükler” denir. Buna göre, aşağıdaki cümlede altı çizili sözcüklerden hangisi somut anlamlıdır?

“Yaylanın sesi kuru, gözü boş, fakat içi yanık, türküsü yasıdır.”

I II III IV

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

15. “Yayla adamı tuttuğunu bırakmaz; tuttuğu yerden koparılamaz.” cümlesindeki “tuttuğunu bırakmamak” sözü, aşağıdakilerden hangisini vurgulamak amacıyla kullanılmıştır?

- A) beceriklilik
- B) hırçınlık
- C) kararlılık
- D) korkusuzluk

16. Parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi “yayla adamı”nın özellikleri arasında yer almaz?

- A) Çevresine karşı duyarlı olmayan
- B) Nitelikleri çabucak anlaşılmayan
- C) Sessiz ve ilgisiz görünen
- D) Tepkisini birden bire göstermeyen

17. Parçada geçen aşağıdaki cümlelerden hangisinde, insana özgü nitelikler doğaya verilmemiştir?

- A) Yayla için için ağlar.
- B) Yayla yavaş değil, sabırlıdır.
- C) Yayla Türk’ün beşiği idi.
- D) Yayla karakter yetiştirir.

18.”Aynı anlama gelen sözcüklerin bir arada kullanılması bir anlatım bozukluğudur.”
Parçada geçen aşağıdaki cümlelerin hangisi bu açıklamaya örnek olur?

- A) İnsanı da durgun, vurdumduymaz görünür.
- B) Buğdayı dayanıklı, sağlam ve serttir.
- C) Onda kuvvet sinire, enerji ruha güder.
- D) Bu yayla üstünden bütün tarih geldi, geçti.

19. Parçada geçen “Yayla için için ağlar.” cümlesindeki altı çizili ikilemenin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) gözyaşı dökerek
- B) dışa vurmadan
- C) hıçkırma hıçkırma
- D) nedeni yokken

(20. ve 21. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

Çiçekleri ezme yavrum
Çiçek bir yüreğe benzer
Çiçek ezen insan ezer
Sakın sen kuş vurma yavrum
En engin bir kardeşlikte
Uçar kuşlar gökyüzünde

T. SARAÇ

20. Şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çiçek sevgisi
- B) Doğa sevgisi
- C) İnsan sevgisi
- D) Kuş sevgisi

21. Şaire göre kuşları neden vurmamalıyız?

- A) Kuşların özgürlüğünü korumak için
- B) Doğanın dengesini bozmamak için
- C) Kuşların gökyüzünde uçması için
- D) Kuşlar kardeşliği simgelediği için

22. “Bir toplumun kültür ölçüsü tiyatrosudur. İnsanlığı onunla ölçülür. Adama insanlık duygusu orada aşılır. Oturmayı, kalkmayı, dinlemeyi, anlamayı, inceliği, birbirimizi sevmeyi orada öğreniriz.”

Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tiyatrosuz Yaşamak
- B) İnsanın Eğitimi
- C) Tiyatronun Değeri
- D) Tiyatro ve İnsanlık Duygusu

23. “İstanbul’un yoksul bir semtinde bir çocuk bahçesi açıldı; gelip geçtikçe izledim, çocuklarla beraber, anneler de o bahçeye gelmeye başladılar, annelerin ellerindeki örgüler, yavaş yavaş yerlerini kitaplara, dergilere bırakmaya başladı. Bir küçük çocuk bahçesi, o semti birdenbire uygarlaştırdı.”

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumlu alışkanlıklar yavaş yavaş gelişir.
- B) Çevredeki değişimler, insanların da değişmesine neden olur.
- C) Çocuk bahçeleri, çocuklar kadar büyükler için de yararlıdır.
- D) Büyüklerin gelişmesinde küçüklerin de katkısı vardır.

24. “Olur olmaz sözlerle canımı sıkmayın.” cümlesindeki altı çizili sözcüklerle aşağıdakilerin hangisi eşanlamlı değildir?

- A) gereksiz
- B) kuşkulu
- C) önemsiz
- D) yersiz

25. “Onun cesaretine herkes hayran kaldı.” cümlesinde geçen “cesaret” sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisinin kullanımı uygun düşmez?

- A) cesurluk
- B) yüreklilik
- C) kahramanlık
- D) korkusuzluk

26. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi karşıt anlamlı değildir?

- A) haylaz - uslu
- B) yaşlı - genç
- C) sert - yumuşak
- D) tatlı - tatsız

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çekmek” eylemi “döşemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Akşam, yazıyı temize çekti.
- B) Soğuktan, yorganı başına çekti.
- C) Çiçekleri korumak için bahçeye duvar çekti.
- D) Usta, inşaatın elektrik kablolarını çekti.

(28. ve 29. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

“Konfüçyüs’e sordular:

- Bir ülkeyi yönetmeye çağrılıydınız, yapacağınız ilk iş ne olurdu?

Büyük düşünür şöyle karşılık verdi:

- Hiç kuşkusuz, dili gözden geçirmekle işe başladım.

Ve şöyle devam etti:

- Dil kusurlu olursa, sözcükler düşünceyi iyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılmazsa, yapılması gereken şeyler doğru yapılamaz. Ödevler gereği gibi yapılamazsa, töre ve kültür bozulur. Töre ve kültür bozulursa, adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa, şaşkınlık içine düşen halk ne yapacağını, işin nereye varacağını bilemez, işte bunun içindir ki hiçbir şey dil kadar önemli değildir.”

28. Bu parçadan çıkarılması gereken ana düşünce, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kusurlu bir dil töre ve kültürü bozar.
- B) Sağlıklı bir toplumsal yaşamın temeli, kusursuz bir dildir.
- C) Dil kusurlu olursa, düşünceler iyi anlatılamaz.
- D) Toplumsal yaşamdaki sorumluluklar gereği gibi yapılmalıdır.

29. Parçada geçen “Hiç kuşkusuz, dili gözden geçirmekle işe başladım.” cümlesindeki, “gözden geçirmek” deyiminin anlamını aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Dili ele alıp iyice incelemek ve aksaklıkları düzeltip iyileştirmek.
- B) Dili, adaleti sağlayacak bir duruma getirmek.
- C) Dille ilgili kitapları, uzun uzadıya üzerinde durmadan incelemek.
- D) Sözcükleri, düşünceyi iyi anlatır duruma getirmek.

30. “Kötü yazdığınız için üzülme. Çok iyi yazarak işe başlayan bir genç yazar kısa süre sonra yılarak yazmayı bırakabilir. Dünyada çok şey gibi, yetenek de çalışarak elde edilir. Olabildiğince çok yazın. Kötü olsa da yazın. Yaza yaza daha iyiye varacaksınız. Önemli olan alışkanlığınızı yitirmemektir.”

Yukarıdaki paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisiyle yakından ilişkilidir?

- A) Alışmış kudurmuştan beterdir.
- B) Ağaç yaş iken eğilir.
- C) Adamın iyisi iş başında belli dur.
- D) Yenile yenile yenmesini öğreneceğim.

31. “Her hafta bir roman.....”

Yukarıdaki cümlenin, “başkasından duyulma, aktarılma” anlamı kazanması için, aşağıdaki sözcüklerden hangisiyle tamamlanması gerekir?

- A) okur
- B) okuyor
- C) okumuş
- D) okuyacak

32. Aşağıdakilerden hangisi Türkçedeki “Büyük Ünlü Uyumu” kuralını tanımlamaktadır?

- A) Türkçede bir sözcüğün ilk ünlüsü kalınsa, sonraki ünlüleri ince; ilk ünlüsü inceyse, sonrakiler de kalın olur.
- B) Türkçede bir sözcüğün ilk ünlüsü inceyse, sonraki ünlüleri de ince, ilk ünlüsü kalınsa, sonrakiler de ince olur.
- C) Türkçede bir sözcüğün ilk ünlüsü kalınsa, sonraki ünlüleri de kalın; ilk ünlüsü inceyse, sonrakilerde ince olur.
- D) Türkçede bir sözcüğün ilk ünlüsü kalınsa, sonraki ünlüleri de kalın, ilk ünlüsü inceyse, sonrakilerde kalın olur.

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (') işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) İstanbul'a gittiğimde Kızkulesi'ni gördüm.
- B) Ayşe'ye, Emel'den selam getirim.
- C) Leman'ın 19 Haziran 1977'de doğduğunu biliyorum.
- D) Konya'lı arkadaşım Ahmet'in ziyaretine gittim.

34. “Bugün Ayşe'yle hiç konuşmadılar.” cümlesinde, eyleminin zamanı ve kişisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumsuz geçmiş zaman, 3. çoğul kişi
- B) Olumsuz geniş zaman, 3. tekil kişi
- C) Olumlu geçmiş zaman, 3. tekil kişi
- D) Olumsuz geniş zaman, 3. çoğul kişi

35. Aşağıdakilerden hangisi, Türkçedeki ünsüzlerle ilgili kurallardan biri değildir?

- A) Türkçe sözcüklerin sonunda yumuşak süreksiz (b,c,d,g) bulunmaz. Bu ünsüzlerin yerine sert süreksizleri (p,ç,t,k) gelir.
 B) Sözcük sonlarında bulunan sert süreksiz ünsüzler (p,ç,t,k), ünlü ile başlayan herhangi bir ek aldıkları zaman, yumuşak süreksiz (b,c,d,g) biçimine dönüşürler.
 C) Özel isimlerin sonlarında bulunan sert süreksiz ünsüzler (p,ç,t,k), ünlü ile başlayan bir ek aldıklarında, yumuşak süreksiz (b,c,d,g) biçimine dönüştürülerek yazılır.
 D) Türkçede sert ünsüzlerle (ç,f,t,h,s,k,p,ş) biten sözcükler, yumuşak süreksizlerle (d,c,g) başlayan ek aldıklarında bu ünsüzler sertleşerek “t,ç,k” biçimini alırlar.

36. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde, noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Akşam oldu mu bütün kasaba derin bir ıssızlığa gömülürdü.
 B) Atatürk sarı saçlı, mavi gözlü, yağız çehreli bir komutandı.
 C) Onun elinde, kapağı açılmamış bir hazine vardı: Gençlik.
 D) Ahmet Amca dün akşam güzel mi güzel bir araba aldı?

37. Aşağıdakilerden hangisi, nokta işaretinin kullanılış yerlerindedir?

- A) Cümle içinde eş görevli sözcükler arasında
 B) Satır sonuna sığmayan sözcüklerin sonunda
 C) Herhangi bir nedenle bitmemiş cümlelerin sonunda
 D) Cümle değerinde olan anlatımların sonunda

38. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin eylemi “istek kipi” özelliği gösterir?

- A) Çalışırsan başarısın.
 B) Derslere çok çalışın.
 C) Uzat yanağımı öpeyim.
 D) Arkadaşlarınla iyi geçinmelisin.

39. Balık demiş ki () () Etimi yiyen doymasın () avımı yapan gülmesin () ()
 Yukarıdaki cümlede parantezle belirtilen yerlere sırasıyla hangi seçenekteki noktalama işaretleri konulmalıdır?

- A) (-) (“) (!) (.) (“) B) (:) (“) (,) (.) (“)
 C) (!) (-) (,) (-) (.) D) (:) (“) (,) (“) (.)

40. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin eylemi olumludur?

- A) Artık, seni sevmiyorum.
 B) Bugün, çok yorulduğum.
 C) Dün, kitap okumadım.
 D) Sorunun yanıtını bilmiyorum.

41.

1. Aynı şeyi yaptıkları görülmüştür.
2. Terbiye edilen çocukların
3. Fırsat buldukça onların da başkalarına

4. Kuvvetli bir vicdana sahip olmadıkları

5. Dayak ve işkence yoluyla

Yukarıdaki cümle parçacıklarının anlamlı ve kurallı sıralanma şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2-4-3-5-1

B) 5-2-3-4-1

C) 2-4-5-3-1

D) 5-2-4-3-1

42."Gökbilim ve coğrafyayla ilgili konuların anlatımında, dünyayla öteki gezegen adları, güneş ve ay sözcükleri büyük harfle başlar."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

A) Canım kadar sevdiğim çocuklarım bir yana, dünya bir yana.

B) Seni bulmak için Dünya kadar yer dolaştım.

C) Ay, Dünya'nın bir uydusudur.

D) Dünya, Güneş'in çevresinde, üç yüz altmış beş günde dolanır.

43. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazılışı yanlıştır?

A) filim

B) profesör

C) problem

D) stadyum

44. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) Bu iş yarardan çok zarar sağlayacaktır.

B) Öğretmenlerimize saygı ve hürmet göstermeliyiz.

C) Ayşe'nin saçları çok büyüdü.

D) Dün akşam canım çok sıkıldı.

45.

1. Ormanların bir değil, birçok yararları vardır.

2. Ormanlık yerler bol yağış alır.

3. Bu yararların başında bir yerin iklimini etkilemesi gelir.

4. Çünkü ağaçlar yağmuru çeker.

Yukarıdaki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2-4-1-3

B) 2-1-3-4

C) 1-3-2-4

D) 1-3-4-2

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) Gazetede, "Türk Dilinin Gelişmesi" başlıklı makale okudum.

B) Öğretmenimiz Serap Hanım dün doktora gitti.

C) Dün, Doktor Ali Sönmez Bey'i gördüm.

D) Okulumuzun denizli gezisine Ayşe Alsancak da katıldı.

47. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi aldığı ek bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) yazma B) kuşa
C) görenek D) korkunç

48. Aşağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- A) İnsanlar böyledir işte
B) Geçen yıl okulun birincisi
C) Ağaç yaşken eğilir
D) Çok çabuk geçti yıllar

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım (imlâ) yanlışı yapılmıştır?

- A) Siz de gelin ki annem sevinsin.
B) Bu oyun Devlet Tiyatrolarında'da oynamıştı.
C) Ayşe'nin Ankara'dan ayrılışı pazartesiye kaldı.
D) Ali, 12.5.1974'te İstanbul'da doğdu.

50. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinin yazılışında, ünlü ile başlayan bir ek aldığında, yumuşama olur?

- A) Zevk B) Zonguldak C) Kanat D) Konut

51. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde türemiş sözcük vardır?

- A) kalemin rengi B) araba tekerleği
C) ipekli kumaş D) hasta adam

52. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımını doğrudur?

- A) Ali, Ayşe ve Mehmet te arkadaşımıdır.
B) Yarın benimle okula Ali'de gelecek.
C) Çiçekler gibi, hayvanlar da sevilmelidir.
D) Bugünde akşam oldu, hüzünlendim.

53. Aşağıdaki sözcüklerin hangisi yapım eki almıştır?

- A) kural B) kalemler
C) evde D) daldan

54. “a,e ünlüleriyle biten eylem kök ya da gövdelerine “a, e” ünlüleriyle başlayan ek geldiğinde araya giren “y”nin etkisine karşın, kök ya da gövde sonundaki “a,e” ünlüleri değişmez.”

Bu kurala, hangi seçenekteki sözcüğün yazımında uyulmamıştır?

- A) Az sonra yağmur başlayacak.
B) Bu başarıyı daha büyükleri izliyecek.
C) Bu çocuklar türkü söyleyecekler.
D) Kitap okumayanlar başarılı olamazlar.

55. “alırken - değil - kulaklarını - gözlerini - satın - kullan”
 1 2 3 4 5 6

Yukarıdaki sözcüklerin anlamlı ve kurallı sıralanma şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3-2-5-1-4-6
- B) 5-1-3-2-4-6
- C) 5-1-4-2-3-6
- D) 4-2-3-5-1-6

56. “Ay adları; belli bir tarihi gösterdiklerinde büyük harfle diğer durumlarda küçük harfle yazılır.”

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) İlk TBMM, 23 Nisan 1920’de Ankara’da toplandı.
- B) Saltanat, 1 Kasım 1922’de kaldırıldı.
- C) Genel kurulumuz gelecek kasımda toplanacak.
- D) Her 29 ekimde bu büyük bayramı kutlarız.

57. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ki” doğru yazılmamıştır?

- A) Evdeki hesap, çarşıya uymadı.
- B) Ahmet ki çok çalışkan bir çocuktur.
- C) O da iyi bilirki ben böyle yaşarım.
- D) Siz de gelin ki kardeşim sevin.

58. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) gözleme-yaşama
- B) Ankaralı-sevgi
- C) dedikodu-demirbaş
- D) köylü-yağmur

59. “Arkadaşım, geçirdiği kazada alnından, göğsünden, karnından ve kolundan hafif yaralanmıştı.” cümlesinde kaç sözcükte “hece düşmesi” vardır?

- A) 3
- B) 4
- C) 2
- D) 1

60. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım (imlâ) yanlışı yapılmamıştır?

- A) Elimden düşürdüğüm kırystal vazo paramparça oldu.
- B) Türkiye Büyük Millet meclisi yeni yasama yılına başladı.
- C) Yaz tatilinde Antalya’dan sonra Köyceğiz’ede gideceğiz.
- D) Ali, Arjantin’in Güney Amerika ülkesi olduğunu söyledi.

(Sever, 2004: 239-257).

EK C**“Kendinizi Tanıtınız” Konulu Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi****TÜRKÇE KOMPOZİSYON BECERİSİ ÖLÇME SORUSU**

Konu: Kendinizi tanıtınız. (Bu yazıda aşağıda istenilen bilgilerin yer alması ve aşağıdaki yöneltilen sorulara karşılık verilmesi uygun olur: Adınız, soyadınız, doğum yeri ve yılınız. Anne ve babanızın adı, mesleği; varsa kardeşlerinizin adı ve yaşı. Hoşlandığınız şeyler nelerdir? Beğendiğiniz sanatçı ve sporcular var mı? Onların hangi özelliklerini beğeniyorsunuz? Hangi televizyon programlarını zevkle izliyorsunuz? Neden? Bugüne kadar kaç kitabı tam olarak okudunuz, sizi en çok etkileyen hangisi oldu? Bunların dışında, anlatmak istediğiniz herhangi bir yönünüz var mı? Varsa belirtiniz.)

(Sever, 2004: 259).

EK D**Kompozisyon Değerlendirme Ölçeği****KOMPOZİSYON DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ**

(Toplam)

- I. DIŞ YAPI (DIŞ DÜZENLEYİM).....30 puan
- a. Çizgisiz kâğıda düz satır yazma, satırları kaydırmama.....2
- b. Siyah kurşun kalem ya da siyah, koyu mavi mürekkepli kalemle yazma.....2
- c. Kâğıdın sol ve sağ yan kenarları ile alt ve üst kısımlarında ilkelere uygun boşluklar bırakma (genellikle, sol kenarda 3.5 ya da 4 cm., sağ yan kenarda 1.5 cm., üstte 6 cm., alt kısımda da 3 cm.).....2
- ç. Kâğıdın sol üst köşesine adını ve soyadını, okulun adını, sınıfını -varsa- şubesini yazma
.....2
- d. Kâğıdın sağ üst köşesine tarih yazma.....2
- e. Yazı başlığını kâğıdın üst kısmına ve sayfanın tam ortasına yazma.....2
- f. Yazıyla başlık arasında 2 cm. boşluk bırakma.....2
- g. Paragraflara diğer satırlardan 1.5 cm. (7 harf) içeriden başlama.....2
- ğ. Satırlara alt alta aynı hizada başlama.....2
- h. Satırlar arasında eşit boyda boşluk bırakma.....2
- ı. Paragraflar arasında, satırlar arasındaki boşluk oranına göre, biraz daha fazla boşluk bırakma.....2
- i. Harfleri biçimce doğru, düzgün ve okunaklı yazma.....2
- j. Sözcükleri, doğru ve eşit aralıklarla yazma.....2
- k. Yazı sonuçlandığında, ilgiliye; temiz, lekesiz, kusursuz bir görüntüsü olan kâğıt ya da kâğıtlar verme.....4

(Toplam)

- II. İÇ YAPI (İÇ DÜZENLEYELİM).....35 puan

- a. Anlatmak istediklerini ilgi ve önem derecesine göre sıralama (olayları, düşüncelerini gerekli ve mantıklı bir düzene sokarak anlatma).....5
- b. Bir düşünce ya da olaydan ötekine doğal ve mantıksal bir bakış içinde geçme (yazıda birlik ve bütünlük sağlama).....5
- c. Konuyu paragraflara bölerek açıklama.....3

ç. Konu dışı düşüncelere yer vermeme.....	3
d. Duygu ve düşüncelerini düzgün ve sürükleyici biçimde anlatma.....	3
e. Bilgi yanlışı yapmama.....	3
f. Kanı yanlışı yapmama.....	3
g. Yazdıklarında çelişkiye düşmeme.....	3
ğ. Yazıya kısa, ilgi çekici ve konuyla ilgili (konuya uygun) başlık koyma.....	3
h. Duygu, düşünce ve tasarımların amaca uygun olarak, doğru bir şekilde anlatıldığı bir bütün oluşturma.....	4

(Toplam)

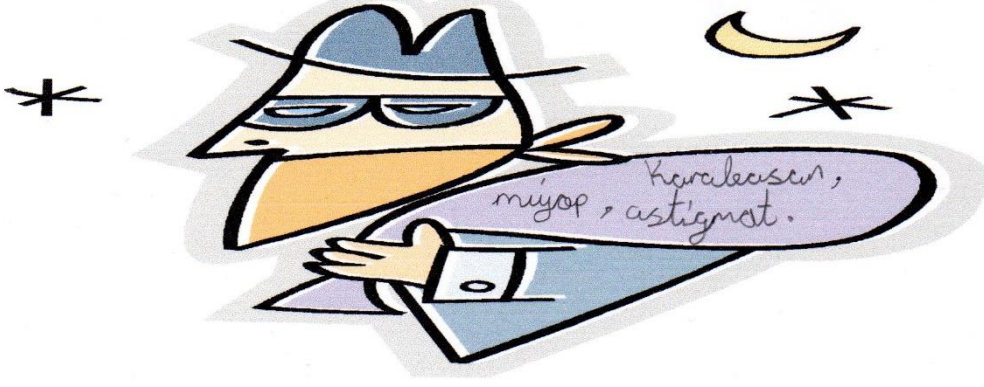
III. DİL VE ANLATIM.....	35 puan
a. Yazıya ilgi çekici bir giriş yapma.....	2
b. Açık ve anlaşılır (kısa, özlü, yalın) cümleler kurma.....	4
c. Sözcük ve düşünce tekrarlarından kaçınma (cümlelerde gereksiz, anlatıma katkısı olmayan sözcük / sözcükler kullanmama).....	4
ç. Cümlelerde sözcükleri yerli yerinde kullanma.....	2
d. Anlatmak istediğini tam karşılayacak sözcük seçme.....	2
e. Kullanımdan düşmüş, eskimiş sözcüklere anlatımda yer vermeme (Türkçe sözcük kullanma).....	2
f. Sözcükleri doğru yazma.....	2
g. Sözcük, cümle ve paragraflar arasında mantıklı ve doğal bir bağlantı kurma.....	2
ğ. Dilbilgisi bakımından doğru cümleler kurma.....	3
h. Paragrafı oluşturan cümleler arasında dilsel ve düşünsel bir bağlantı kurma.....	2
ı. Yazım (imlâ) kurallarına uygun yazma.....	3
i. Noktalama işaretlerini yerli yerinde kullanma.....	3
j. Yazıda dil ve anlatım yönünden bütünlük sağlama.....	2
k. Amaca uygun anlatım biçimiyle yazma.....	2

(Sever, 2004: 261-263).

EK E

Öğrenci Çalışmaları Örnekleri

Öyküde geçen bilmediğiniz sözcükleri aşağıdaki hırsızın sırtındaki çuvalın içine yazınız.

Hırsızın sırtındaki çuvalın içine yazdığınız sözcüklerin çıkarsadığınız anlamlarını yazınız.

Geceleri çıkan bir hayvan. Karabasan

Göremeyen, kör, miyop.

Göz hastalığı, astigmat

Bu sözcüklerin metinde hangi anlamda kullanıldıklarını sözlükten bakarak yazınız.

Miyop: uzağı iyi göremek.

astigmat: yakını iyi göremek.

karabasan: sıkıntılı ve korkulu düş.

Bu sözcükleri, metindeki anlamlarıyla birer tümcede kullanınız.

T uysem karabasan görüyor.

Benim amcam miyop.

Ben astigmatım.

Berk Keskin
6/B

40

BU TOPRAKLAR İÇİN...

C BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Devlet adamlarının Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka yaptıkları şey nedir? (10 puan)

10 Devlet adamlarının Çanakkale'ye gittiklerinde.....
mutlaka yaptıkları şey şehitleri ziyaret etmek.

2-Atatürk, Çanakkale'yi ziyaret edecek olan İçişleri Bakanı'na şehitleri ziyaret edeceği zaman neler söylemesini istiyor? (10 puan)

10 Atatürk, İçişleri Bakanı'na şehitleri ziyaret edeceği zaman şehitlere onların arız olduklarını, rahat ve huzur içinde yatmalarını, onlar göğüslerini çelik kaskelere siper etmeseydi vatan topraklarının işgal edilmiş olacağını onlara bu sözleri söylemesini istiyor.

3-İçişleri Bakanı, Atatürk'ün söylemesini istediği sözleri niçin söyleyemeyeceğini söylüyor? (10 puan)

10 İçişleri Bakanı Atatürk'ün söylemesini istediği sözlerin sadere onun söyleyebileceği yüksek sözler olduğu için bu sözleri söyleyemeyeceğini söylüyor.

4-Atatürk, İçişleri Bakanı o sözleri söyleyemeyeceğini söylediğinde nasıl bir tepki veriyor? (10 puan)

10 Atatürk, İçişleri Bakanı o sözleri söyleyemediği zaman ona söylemesi gerektiğini Çanakkale'de dünyaya karşı böyle konuşması gerektiğini söylüyor.

5-Atatürk'ün Şükrü Kaya'ya verdiği kâğıtta neler yazmaktadır? (10 puan)

Yunus Berke Can

BASİT, TÜREMİŞ VE BİRLEŞİK SÖZCÜKLER

C BASAMAĞI (Bu görevlerden 4'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

10 1. Aşağıdakilerden basit sözcük olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

elma ✓ gözlük orman ✓ kitap ✓
kalem ✓ bilgi sözcü bilgisayar kalp ✓

2. Aşağıdaki güneşin içinde yer alan sözcüklerden türemiş sözcük olanların altını çiziniz. (10 puan)

10 tahta silgi
kalemtraş
sütçü ✓ kitaplık ✓

3. Aşağıdakilerden birleşik sözcük olanları yuvarlak içine alınız. (10 puan)

10 sivrisinek ✓ turuncu demirbaş ✓ kağıt
anayasa ayakkabı ✓ ekmek öğretmen

4. Aşağıdaki sözcüklerden basit sözcük olanları yuvarlak, türemiş sözcük olanları üçgen, birleşik sözcük olanları da kare içine alınız. (10 puan)

açıkgöz	sarımsak
dostluk	vatan
başarı	imambayıldı
tarafsız	aydınlık
devekuşu	bardak

5. Aşağıdaki sözcüklerin karşılına örnekteki gibi, basit mi, türemiş mi, yoksa birleşik mi olduklarını yazınız. (10 puan)

hanımeli → birleşik sözcük	baskın → türemiş ✓
merhamet → basit ✓	can kurtaran → birleşik ✓
balta → basit ✓	kitaplık → türemiş ✓

Göksu Yıldırım

20

BU TOPRAKLAR İÇİN...

B BASAMAĞI (Aşağıdaki görevlerden 3'ünü seçiniz ve seçtiğiniz görevleri en iyi biçimde gerçekleştirmeye çalışınız.)

1-Devlet adamlarının Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka Çanakkale'yi ziyaret etmelerinin nedeni ne olabilir? Yorumlayınız. (15 puan)

Devlet adamları Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka Çanakkale'yi ziyaret etmelerinin nedeni, Çanakkale'nin Türkiye'nin en önemli savaş alanlarından biri olmasıdır. Bu nedenle, devlet adamları Çanakkale'yi ziyaret etmeleri, tarihin ve şehrin önemini hatırlamak ve şehrin geleceği için bir sorumluluk duygusuyla hareket etmeleridir.

2-"Bu Topraklar İçin..." adlı metinden yola çıkarak Atatürk'ün kişilik özellikleri hakkında çıkarımlarda bulununuz. (15 puan)

Atatürk bu zaman için en değerli ve en önemli özelliği yürekli olmaktır.

3-"Bu Topraklar İçin..." adlı metni kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (15 puan)

Atatürk örneği bize Çanakkale'ye gittiklerinde mutlaka şehri ziyaret ederler ve onlara güzel sözler söylerler ve onlara mutlu etmeyi, gelecekte şehrinin duyurulmasını sağlarlar.

4-Okuduğunuz metne farklı başlıklar bulunuz. (15 puan)

10 Güzel topraklarımız - Karanlık köken edimler...
Atatürk'ün sözleri

3: Aşağıdaki kutucuklara birer türemiş sözcük yazınız. (15 puan)

15

Koşu
Sınırsız
Kitaplık
Öğretmen
Yılgın

4:

~~soygun~~ ~~kırılgan~~ ~~Türkçe~~
gökkuşuğu ateşkes makale

Şirin Baba'nın söylediği sözcüklerden türemiş olanları bularak birer cümlede kullanınız. (15 puan)

- Dün akşam bankada soygun oldu ✓
- Ben çok kırılganım. ✓
- Türkçe Türk'lere özgü bir dildir. ✓

5: Aşağıdaki kutulara birer birleşik sözcük yazınız. (15 puan)

15

Çanak-kale

Galatasaray

Lanuzöl

3: "Bayram Yeri" adlı metinde geçen isim tamlamalarını bularak aşağıdaki kutucuğa yazınız. (20 puan)

4: İçinde en az 1 isim tamlamasının bulunduğu 4 cümle yazınız. (20 puan)

→ Boks kursunda başarıyla oldum. ✓

→ Boks kursunun başkanı başarılıdır. ✓

→ Kim torbasına vururken dünü kendim. ✓

→ Kapıyı açarken kapa kırıldı. ✓

Kapının mertesi bozuldu.

5: İçinde en az 2 özel ismin bulunduğu 4 cümle yazınız. (20 puan)

→ Seydi'nin delteri Ali'nin makası ile kesildi.

→ Mahmet'in kitabı Ali'nin öğretmeninde kaldı.

→ İsmail'in kabri Berk'in çantasının içindeydi.

→ Ferhanın elinde Ahmet'in silgisi vardı.

GELECEĞİ DÜŞLÜYORUZ

GELECEKTE

NELER

OLACAK

?

Gelecekte

Bir Gün

Gelecek

Geleceğin
Mucitleri

Sıla Akgönes

Baran Karlı

Hayallerde

Bir Gün

Gerçekleşecek

YÜRKÇE PROJE ÖDEVİ

Ders: Türkçe

Konu: Kitap Okuyor Musunuz Anketi

Ad - Soyad: Ceren Xiper

Ad - Soyad: İlkey
Bayındır

Sınıf - Numara: 6-B 780

Sınıf - Numara: 6-B
754

EK F

Deneysel Çalışmadan Fotoğraflar

EKG

Ön-Test, Son-Test Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Becerisi Testi Örneği

Öğrencinin Kodu: Ö7

Ön-Test Örneği:

TÜRKÇE KOMPOZİSYON BECERİSİ ÖLÇME SORUSU

Konu: Kendinizi tanıtırız. (Neler yapmaktan hoşlanırsınız, hobileriniz nelerdir?

Yaşamda sizi neler mutlu eder? Beğendiğiniz sanatçı ve sporcular var mı? Onların hangi özelliklerini beğeniyorsunuz? Hangi televizyon programlarını zevkle izliyorsunuz? Neden? Bugüne kadar kaç kitabı tam olarak okudunuz, sizi en çok etkileyen hangisi oldu? En çok beğendiğiniz film hangisiydi? En çok beğendiğiniz tiyatro oyunu hangisiydi? Niçin bu yapıtlar beğeninizi kazandı? Bunların dışında, anlatmak istediğiniz herhangi bir yönünüz var mı? Varsa belirtiniz.)

Huzur Hayatı Kalaylaştırır.

Benim yaşamımda beni mutlu edenler huzurlu aile almaktır. Huzur.

Bu bir aile çocukları da büyüme çok huzurlu ve mutlu olmasını sağlar. Huzur insanın hayatını kalaylaştırır. Ne kadar iyi bir geleceğe sahip olmasını sağlar. A yüreğin huzurlu olmak benim hayatımı etkileyecektir.

Örneğin: Bir insan huzurlu olmasa, derslerine dikkatini veremez, evinde kavgalar çıkar, ailelerinde sıkıntılar yaşayarak hayatını bu şekilde huzursuzlukla geçirir. Hayatımızın aile değeri huzurlu almaktır.

Huzurlu olmayanları, aile sıkıntılarını yaşayan ve huzuruna ne demek olduğunu bilmeyen arkadaşlarımıza huzurlu ilgili kitaplar okuturuz, huzurunun alınması gerektiğini söyleyip, aile ortamında az sıkıntı yaşamaları konusunda a kişiyi uyarırız ve gerektiğinde ona yardım etmemiz gerektiğini söylememizi söylemek gerekirdi.

Öğrencinin Kodu: Ö7

Son-Test Örneği:

TÜRKÇE KOMPOZİSYON BECERİSİ ÖLÇME SORUSU

Konu: Kendinizi tanıtırınız. (Neler yapmaktan hoşlanırsınız, hobileriniz nelerdir? Yaşamda sizi neler mutlu eder? Beğendiğiniz sanatçı ve sporcular var mı? Onların hangi özelliklerini beğeniyorsunuz? Hangi televizyon programlarını zevkle izliyorsunuz? Neden? Bugüne kadar kaç kitabı tam olarak okudunuz, sizi en çok etkileyen hangisi oldu? En çok beğendiğiniz film hangisiydi? En çok beğendiğiniz tiyatro oyununu hangisiydi? Niçin bu yapıtlar beğeninizi kazandı? Bunların dışında, anlatmak istediğiniz herhangi bir yönünüz var mı? Varsa belirtiniz.)

Her İnsan Özeldir...!

Bunu okuyan arkadaşlarım ve değerli levhüklerim; şu an herkesin de bildiği üzere bütün insanlar bir hayatı olduğu gibi özellikleri de vardır. İşte ben de sizlere kendimi anlatıp, beni tanımadığınız hâlede, yazarak kendimi sizlere anlatacağım.

Her çocuk gibi benim de hastalandığım bir hobi vardır. Hobilerim; resim yapmak ve kedileri beslemektir. Hoşsan deste almak yaşamda beni en mutlu eden bir kederliktir. Hoşta olduğum tek sanatçı Taner. Öğretmenime sandığıma göre soyadı yazmış. Her insanın düşünceleri farklı olduğu için yaşadığım bir sanatçı olmamaktadır. Taner de beğendiğim bir tek özellik güzel bir konuşması vardır. En çok sevdiğim televizyon kanalı "Karak Gelirler". Onun dışında film izlemeyi çok severim. Nedeni tabii ki diğer olayları güzel anlatılması. Başka bir neden olamaz. Çocukluğumda eğitime kadar "Müşafir İyisi" adlı yazarmen bütün kitapları okunmaktaydım. Et-tilendiğim kitaplar adı "Annenemir Eski Bahçesi" adlı kitaptır. En çok beğendiğim film "Kamabank" adlı filmi anlatmaktadır. Olayı

mükemmel yapan her film bir numara olur. En çok beğendiğim tiyatro oyunu baroklara gelince eğer "Keloğlan" oyunu olmaktadır. Bu yapıtı sevmemir nedeni tiyatroların gerçek insanların oynamasından dolayı bu yapıtlar beğenimi kazanmıştır. En sevdiğim tabii "Beykoz". Çünkü siyah ve beyaz benim en uğurlu rengidir. Büyüyünce "Modacı" olmak tek hayalimdir. Asla "Doktor" olmak istemem. Neyse daha fazla yazmayalım.

Her insan özgürlüğü yeteneklere sahiptir. Bugün ki yaşadığımız süreç ise "Anlat Özgürlüğü, Yazılar Hikayesi" sürecidir. İyi okumalar...

Öğrencinin Kodu: Ö12

Ön-Test Örneği:

TÜRKÇE KOMPOZİSYON BECERİSİ ÖLÇME SORUSU

Konu: Kendinizi tanıtırınız. (Neler yapmaktan hoşlanırsınız, hobileriniz nelerdir? Yaşamda sizi neler mutlu eder? Beğendiğiniz sanatçı ve sporcular var mı? Onların hangi özelliklerini beğeniyorsunuz? Hangi televizyon programlarını zevkle izliyorsunuz? Neden? Bugüne kadar kaç kitabı tam olarak okudunuz, sizi en çok etkileyen hangisi oldu? En çok beğendiğiniz film hangisiydi? En çok beğendiğiniz tiyatro oyunu hangisiydi? Niçin bu yapıtlar beğeninizi kazandı? Bunların dışında, anlatmak istediğiniz herhangi bir yönünüz var mı? Varsa belirtiniz.)

Benim Hıyatım

Ben kendimi anlatacağım. Benim yaşamımda mutlu eden şeyleri anlatacağım.

Ben bisiklet sürmeyi, parki sülenmeyi çok severim. Bilgisayara bakmayı severim. En sevdiğim sanata Esodur. Onun parkularını çok seviyorum. Beğendiğim sporcu yok. Esodun sesini çok seviyorum. En sevdiğim televizyon programı FOX 19'dur. O kanaldaki dizileri çok seviyorum. En sevdiğim kişi Kınaz mesesini'dir. Kınaz mesesini çok yakından takip ediyorum. En sevdiğim arkadaşım Emine'dir. Emineyle ben küçüklükten beri arkadaşız. Bir Emineyle bir Kere Kınaz gitmiştik. Orasıda emineye çok usaktı. Ondan çıktı bir almaya benim anam gelecekti, ama Emine'nin kalası gelmiş. Benim bundan haberi'miz yoktu. Birde kendinin çıktık yola İonna kayleldük. Ama en sonunda birinden telefon aldık Emine'nin kalasını anadık onlar gelip birini almışlardı. İonna eve gittik. Benim en sevdiğim kitap Hacılar Çetesi'dir. Heyecanlı ve Macera dolu bir kitaptır. O kitaptaki karakterlerde çok heyecanlı ve çok meraklıydım. Çok güzel bir kitaptır. O kitaptan çok fazla etkilendim. Ben çok duygusal biriyim. En ufak bir şeyde ağlarım.

Kendimise uğraşacak bir şeyler bulmalıyız. Hicler zaman boş durmamalıyız. Çünkü boş durmak bize hiçbir şey kazandırmaz. Tam tersine bize çok şey kaybettirir.

Öğrencinin Kodu: Ö12

Son-Test Örneği:

TÜRKÇE KOMPOZİSYON BECERİSİ ÖLÇME SORUSU

Konu: Kendinizi tanıtırız. (Neler yapmaktan hoşlanırsınız, hobileriniz nelerdir? Yaşamda sizi neler mutlu eder? Beğendiğiniz sanatçı ve sporcular var mı? Onların hangi özelliklerini beğeniyorsunuz? Hangi televizyon programlarını zevkle izliyorsunuz? Neden? Bugüne kadar kaç kitabı tam olarak okudunuz, sizi en çok etkileyen hangisi oldu? En çok beğendiğiniz film hangisiydi? En çok beğendiğiniz tiyatro oyunu hangisiydi? Niçin bu yapıtlar beğeninizi kazandı? Bunların dışında, anlatmak istediğiniz herhangi bir yönünüz var mı? Varsa belirtiniz.)

Her İnsanın "Özellikleri" Vardır..

Merhaba. Benim adım İla Dalkılıç. Ben on 'iki' yaşındayım. Ahmet Yesevi Orta Okulu "öğrencisiyim".
6/B sınıfa gidiyorum.

Ben bisiklet sürmekten, müzik dinlemekten ve bilgisayarla oynamaktan hoşlanırım. Benim en sevdiğim sanatçı Aydılgöze'dir. Aydılgöze'nin müziklerini çok seviyorum. En sevdiğim şiir Hüseyin Mesrûmî, onun şiirleri bölümünü okuyorum. Benim hobilerim; resim yapmak ve hayvanları beslemektir. En sevdiğim hayvan da köpektir. Köpekleri çok seviyorum.

Ben sinemaya ve sinema gitmeyi çok severim. Okuduğum kitaplardan en çok etkilediğim kitap, Afacanlar Çetesi'dir. Afacanlar Çetesi'nde etkilediğim o kadar çok bölüm var ki. Hepsi'ni okuyan çok hayranlandı. Çünkü bu kitap macera dolu bir kitaptir.

Ben açıközlü biriyimdir. Genellikle arkadaşlarım benim bu hüyüme pek sevmes. Ama annem çok sever. Çünkü hiç yalan söylemem. Herkese karşı dürüst davranırım. Benim en sevdiğim renk Pembe'dir. Pembe rengini çok severim. En uğurlu sayım da leş'dir.

Sizlere anlattığım gibiyim. Anlattıklarım dışında pek bir şey yok. Sizlere de dediğim gibi ben asla yalan söylemem, söyleyemem.

EK H
Araştırma İzin Belgesi

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481/605.99/3873907

Konu: Araştırma izni

11/09/2014

ANKARA ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu Genelgesi.
b) 04/09/2014 tarihli ve 4046 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi Sedat KARAGÜL' ün "**Türkçe eğitiminde basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yönteminin öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerindeki erişişe etkisi**" başlıklı tezi kapsamında çalışma yapma talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Uygulama formunun (10 sayfa) araştırmacı tarafından uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (cd ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme (1) Şubesine gönderilmesini arz ederim.

Ali GÜNGÖR
Müdür a.
Şube Müdürü

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.

11.09.2014

Yaşar SUBAŞI
Ş e f

Konya yolu Başkent Öğretmen Evi arkası Beşevler ANKARA
e-posta: istatistik06@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Emine KONUK
Tel: (0 312) 221 02 17/135

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: SEDAT KARAGÜL

Doğum Tarihi: 21.09.1986

İletişim Bilgileri: Kızılırmak Mah. 1446. Cad. No: 11 E Blok D:5 Çukurambar Çankaya-ANKARA / (0312) 363 33 50/5206

E-Posta Adresi: sedatkaragul@gmail.com

Öğrenim Durumu:

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Türkçe Öğretmenliği	Dokuz Eylül Üniversitesi	2007
Yüksek Lisans	Türkçe Eğitimi	Dokuz Eylül Üniversitesi	2011
Doktora	Türkçe Eğitimi	Ankara Üniversitesi	2017

İş Deneyimi:

Görev Unvanı	Görev Yeri	Yıl
Arş. Gör.	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi	2009-2011
Arş. Gör.	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi	2011-2017

Projelerde Yaptığı Görevler:

Çocuk Edebiyatı Sanatçılarının Yazınsal Kişiliğini ve Çocuk Edebiyatına Bakışını Çerçeveleyen Söyleşi Kitaplarının Oluşturulması-Sanatçılarla Söyleşi, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi, Proje No: 13B6055003, Proje Bütçesi: 40000 TL, **Proje Araştırmacısı**, (28.06.2013-28.06.2016).

Ödüllü Çocuk ve Gençlik Romanlarında Barış Konusu Üzerine Bir Çözümleme, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi, Proje No: 14H0630001, Proje Bütçesi: 5700 TL, **Proje Araştırmacısı**, (24.02.2014-24.02.2015).

Verilen Konferans ve Paneller:

Konferans: “Dünya Çocuk Kitapları Haftası”, Ankara Perihan İnan Ortaokulu, 12 Kasım 2013.

Panel: “Dünya Kitap Günü: Gençler Ne Okuyor, Neden Okuyor, Ne Okumalı?”, TÜYAP İzmir Kitap Fuarı, 24 Nisan 2014.

Panel: “15. Ayrılış Yılında Fakir Baykurt’u Anlamak”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 16 Ekim 2014.

Panel: “Çocuk Okur Konuşur”, Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi, 12 Şubat 2015.

Panel: “Eğitimci Cahit Kavcar”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 20 Kasım 2015.

Konferans: “Mesleki ve Teknik Eğitim Tanıtım ve Yönlendirme – Kariyer Günleri”, Ankara Sincan Temelli Çok Programlı Anadolu Lisesi, 20 Nisan 2016.

Panel: “Çocuk ve Gençlik Edebiyatı”, Hitit Üniversitesi, 14 Mayıs 2016.

Düzenleme Kurulunda Bulunulan Sempozyumlar:

Geçmişten Geleceğe Burdur Halk Kültürü ve Turizm Sempozyumu, 3-5 Haziran 2010, Burdur.

Türk Masal Dünyası ve Doğumunun 100. Yılında Şair Oğuz Tansel Uluslararası Sempozyumu, 20-21 Ekim 2016, Ankara.

ESERLER

A. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

A1. H. Yazıcı Okuyan, **S. Karagül** (2011). "The Pattern of Child Books Appreciation According to Language and Literature Teaching", *Procedia-Social and Behavioral Science* ISSN: 1877-0428, 15; 1580-1585.

A2. H. Yazıcı Okuyan, **S. Karagül** (2011). "Okulöncesi Eğitiminde Kullanılan Çocuk Kitaplarında Günlük Konuşmalara İlişkin Dil Kullanımları", *E-Journal of New World Science Academy Education Science* ISSN:1308-7274, 6(1); 1007-1022.

A3. **S. Karagül** (2012). “Dil ve Edebiyat Öğretimi (Tuğba Çelik, 2011)”, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7 (3); 2829-2831. (Kitap Tanıtımı)

A4. Z. C. Karababa, **S. Karagül** (2013). "A Needs Analysis for Learners of Turkish as a Foreign Language", *Eğitim ve Bilim* ISSN:1300-1337 (SSCI), 38(170); 361-371.

A5. S. Sever, **S. Karagül** (2014). "Oğuz Tansel’in Derleyip Yazdığı Masal Kitaplarında Yer Alan Sözcüklerin Öğelerinin İncelenmesi", *Folklor/Edebiyat* ISSN:1300-7491, 20(77); 173-188.

A6. C. Aslan, Y. Karaman Kepenekci, B. N. Doğan Güldenoğlu, **S. Karagül** (2016). “Analysing the Subject of Peace in Award-Winning Children’s and Adolescent Novels in Turkey”, *Journal of Peace Education* ISSN: 1740-0201, 13(1); 60-78.

A7. S. Karagül ve A. Ö. İnce Samur (2017). “Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Öykülerdeki Kişilerin Karakter Özelliklerinin İncelenmesi”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi* ISSN: 2147-6020, 5 (2); 336-352.

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitabında (proceedings) basılan bildiriler:

B1. N. Akkaya, S. Karagül. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Şiir Metinlerinin Öğrenciye Türkçenin Anlatım Zenginliklerini Kazandırmadaki Rolü. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Sempozyumu Bildiri Özetleri, s. 94. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 14-16 Mayıs 2008, Çanakkale, Türkiye.

B2. N. Akkaya, S. Karagül. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yansıtıcı Öğretim Yönteminin Kullanılması Üzerine Bir Araştırma. 8. Uluslararası Dil, Yazın, Değişim Sempozyumu Özet Kitapçığı, s. 188. İzmir Ekonomi Üniversitesi, 14-16 Mayıs 2008, İzmir, Türkiye.

B3. N. Akkaya, S. Karagül. Yunus Emre'nin Dünya Görüşünün Şiirlerindeki Uyak ve Rediflere Yansımaları. I. Uluslararası Yunus Emre Sempozyumu Bildiri Kitabı, s.107-110. Aksaray Üniversitesi, 8-10 Ekim 2008. Aksaray, Türkiye.

B4. S. Karagül, A. Ö. İnce Samur. Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Öykülerdeki Karakter Çerçevesinin İncelenmesi. VII. International Congress of Educational Research Abstract Book, s. 47. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 28-31 Mayıs 2015. Muğla, Türkiye.

B5. S. Sever, S. Karagül, B. N. Doğan Güldenoğlu. Öğretmenlerin Okuma Kültürü Düzeyleri ile Kitle İletişim Araçlarını Kullanma Alışkanlıklarının İncelenmesi. 8. Uluslararası Türkçenin Eğitimi Öğretimi Kurultayı Özet Kitabı, s. 10. İstanbul Üniversitesi Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi, 1-3 Ekim 2015. İstanbul, Türkiye.

B6. S. Karagül. 6. Sınıf Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitaplarının Yazım ve Noktalama Kurallarına İlişkin Etkinlikler Bağlamında İncelenmesi. Proceedings Book of 1st International Scientific Researches Congress – Humanity and Social Sciences (IBAD-2016), s. 742-755. Yıldız Teknik Üniversitesi, 19-22 Mayıs 2016. Madrid, İspanya.

B7. S. Karagül. Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Şiir Metinlerindeki Söz Sanatlarının İncelenmesi. 9. Uluslararası Türkçenin Eğitimi Öğretimi Kurultayı Özet Kitabı, s. 124. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 6-8 Ekim 2016. Burdur, Türkiye.

B8. S. Karagül. Oğuz Tansel'in Derleyip Yazdığı Masallardaki Konuları Zayıflatan Ögelerin İncelenmesi. Uluslararası Türk Masal Dünyası ve Doğumunun 100. Yılında Oğuz Tansel Sempozyumu Bildiriler Kitabı, s. 273-280. Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÇOGEM) ve ODTÜ Türk Dili Bölümü, 20-21 Ekim 2016. Ankara, Türkiye.

B9. S. Karagül. 6. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Öğretim Programında Belirtilen Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi. 3. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu Özet Kitabı. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ve Roma Tre Üniversitesi, 20-23 Nisan 2017. Roma, İtalya.

B10. S. Karagül. Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Öykülerdeki Karakter Geliştirme Yollarının İncelenmesi. 2. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu Özet Kitabı, s. 181. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, 18-20 Mayıs 2017. Alanya, Türkiye.

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplarda bölümler:

C1. Yazılan ulusal kitaplar:

C1.1. S. Sever, S. Canlı, Ö. Kanat Soysal, **S. Karagül** (2016). Çocuk Edebiyatının Mavi Yüzü: Fatih Erdoğan. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

C1.2. S. Sever, E. Akyüz, **S. Karagül**, E. Şen (2016). Çocuk Düşlerinin Ardındaki Yazar: Muzaffer İzgü. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

C1.3. C. Aslan, Y. Karaman Kepenekci, **S. Karagül**, B. N. Doğan Güldenoğlu (2016). Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Barış Eğitimi. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

C2. Yazılan uluslararası kitaplardaki bölümler:

C2.1. **S. Karagül** (2016). Çocuk Edebiyatı Yapıtlarında İşlenen Temaların Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. H. Asutay, D. Yılmaz, S. Duran Baytar, S. Gürel, Z. H. Ünal, T. Öztürk (Ed.) *Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Barış Kültürü "Peace Culture in Child and Youth Literature"* (ss. 93-101). Edirne: Trakya Üniversitesi Yayınları.

C3. Yazılan ulusal kitaplardaki bölümler:

C3.1. H. Ülper, **S. Karagül** (2011). Özetleme Becerisinin Kazandırılmasına Yönelik Etkinlikler: Ders Kitapları Temelinde Bir Araştırma. V. Doğan Günay, Özden Fidan, Betül Çetin, Funda Yıldız (Ed.) *Türkçe Öğretimi Üzerine Çalışmalar* (ss. 144-155). İzmir: DEDAM Yayınları.

C3.2. H. Ülper, **S. Karagül** (2012). Sözcük Öğretimi Yaklaşımları Açısından Türkçe Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi. E. Yılmaz, M. Gedizli, E. Özcan, Y. Koçmar (Ed.) *Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Üzerine Çalışmalar* (ss. 262-272). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

C3.3. H. Bağcı, **S. Karagül** (2013). Yazım ve Noktalama Öğretimi: Kuram, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme. A. Güzel, H. Karatay (Ed.) *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (ss. 307-334). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

C4. Yayıma hazırlanan kitaplar:

C4.1. S. Sever, C. Aslan, Ö. Kanat Soysal, S. Canlı, Ş. Önal, B. Çıldır, B. N. Doğan, **S. Karagül**, Ö. İnce Samur (2012). 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildiriler ve Atölye Çalışmaları Kitabı. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

C4.2. M. Oğan, S. Karagöz Güzel, **S. Karagül** (2015). Öğretmenlikte 50 Yıl (1965-2015) Prof. Dr. Cahit Kavcar'a Armağan. Ankara: Anı Yayıncılık.

C4.3. S. Sever, **S. Karagül** (2017). Uluslararası Türk Masal Dünyası ve Doğumunun 100. Yılında Oğuz Tansel Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

D. Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

D1. S. Karagül (2010). “Okuma ve Anlamlandırma Becerilerinin Kazandırılması (Hakan Ülper, 2010)”, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* ISSN: 1301-5265, 13 (23); 225-227. (Kitap Tanıtımı)

D2. H. Yazıcı Okuyan, Y. G. Gedikoğlu, S. Karagül (2012). "Çocuk Edebiyatı Yapıtlarında Aile Kavramı", *İlköğretim Online* ISSN: 1305-3515, 11 (2); 395-407.

D3. H. Bağcı, S. Karagül (2013). "Türkçe Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyi", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* ISSN: 1309-1387, 8; 184-193.

D4. Z. C. Karababa, S. Karagül (2014). "Yurt Dışındaki Türklere Türkçe Öğretenlerin Sınıf İçi Uygulamalara Yönelik Görüşleri", *Millî Eğitim* ISSN: 1302-5600, 204; 155-166.

D5. C. Aslan, S. Karagül (2016). “Türkçe Eğitimi Programında Lisansüstü Öğrenim Gören Öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yapmaya Yönelik Kaygı Düzeyleri”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* ISSN: 1302-8944, 38, 201-217.

D6. S. Sever, S. Karagül, B. N. Doğan Güldenoğlu (2017). “Öğretmenlerin Okuma Kültürü Düzeyleri ile Kitle İletişim Araçlarını Kullanma Alışkanlıklarının İncelenmesi”, *Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi* ISSN: 1304-8139, 14-1 (27); 47-69.

E. Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında basılan bildiriler:

E1. S. Karagül (2010). Türkçe Eğitiminin Sorunlarına Çözüm Üretilmesi Sürecinde Üniversitelerin Rolü. İlk ve Ortaöğretimde Türkçe Eğitiminin Sorunları Sempozyumu Bildiriler Kitabı, s.12-18. İSTEK Özel Atanur Oğuz Okulları, 17-18 Nisan 2010, İstanbul, Türkiye.

E2. H. Yazıcı Okuyan, S. Karagül, Y. G. Gedikoğlu (2012). Okulöncesi Eğitiminde Kullanılan Çocuk Kitaplarında Duyulara Yönelik Dil Kullanımları. 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildiriler ve Atölye Çalışmaları Kitabı, s.909-916. Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi, 5-7 Ekim 2011, Ankara, Türkiye.

F. Diğer yayınlar:

F1. Hakemsiz ulusal dergilerde yayımlanan yazılar:

F1.1. S. Karagül (2012). “Özerk Benlik Gelişimi ve Yabancı Dilde Eğitim”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 288; 725-733.

F1.2. S. Karagül (2012). “Bir Başvuru Kaynağı: Prof. Dr. Cahit Kavcar Türkçe Eğitimi Çalıştayı Kitabı”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 289; 57-59.

F1.3. S. Karagül (2012). “Dil Devriminin Yaşatılmasında Türkçe Eğitiminin İşlevi”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 293; 307-311.

F1.4. S. Karagül (2012). “Çağdaş Dil ve Edebiyat Öğretiminin Önemli Bir Boyutu: Sanat Eğitimi”, *Öğretmen Dünyası* ISSN: 1300-2759, 392; 13-16.

F1.5. S. Karagül (2013). “İlkokul Dönemindeki Çocuklara Seslenen Kitaplardaki Görsel Metinlerin Sanatsal ve Eğitsel İşlevleri”, *Kum Edebiyat Dergisi* ISSN: 1303-5115, 72-73; 28-31.

F1.6. S. Karagül (2014). “Mankurtlaştırma Sürecinde Dil Olgusu”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 312; 751-754.

F1.7. S. Karagül (2014). “Dil Devrimi Karşıtı Bir Yazının Düşündürdükleri”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 314; 99-101.

F1.8. S. Karagül (2014). “Öğrenci mi? Öğrenen mi?”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 315; 153-155.

F1.9. S. Karagül (2014). “Türk Çocuk Edebiyatında Bir İlk: Yaratıcı Okuma Alışkanlığı Seti”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 317; 276-278.

F1.10. S. Karagül (2014). “Bunun Adı Findel Romanında Sıradışı Bir Öğretmen: Bayan Granger”, *Öğretmen Dünyası* ISSN: 1300-2759, 415; 28-29.

F1.11. S. Karagül (2014). “Gençlik Edebiyatında Aşk Olgusu”, *Patika* ISSN: 1308-4380, 86; 67-72.

F1.12. S. Karagül (2015). “Yaşar Kemal’in ‘Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca’ Romanındaki İletilerin Çocuğa Görelik Bağlamında İncelenmesi”, *Patika* ISSN: 1308-4380, 90; 90-92.

F1.13. S. Karagül (2016). “Çocuk Edebiyatı ve Kültürel Duyarlık”, *Çağdaş Türk Dili* ISSN: 1300-1345, 341; 271-277.

F1. 14. S. Karagül (2017). “Öğrenci-Yazar Buluşmaları Üzerine Düşünce ve Öneriler”, *Öğretmen Dünyası* ISSN: 1300-2759, 451; 19-20.

G. Alınan atıflar:

G1. G. Arı, B. Keray (2012). “Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeyi”, *Electronic Journal of Social Science* ISSN: 1304-0278, 11 (42); 40-54.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G2. Y. Özkara, G. İzci (2013). “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okumaya Yönelik Tutumları ile Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *Cumhuriyet International Journal of Education* ISSN: 2147-1606, 2 (2); 1-9.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G3. G. İzci (2013). “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okumaya Yönelik Tutumları ile Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”,

Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G4. E. Hamzadayı, G. Çetinkaya (2013). “Dikte Uygulamalarının 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama Becerilerine Etkisi”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* ISSN: 1306-7850, 9 (3); 133-143.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G5. A. Maden (2013). “Aktif Öğrenme Tekniklerinin İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazım ve Noktalama Kuralları Başarısı ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisi”, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G6. Ş. Dilidüzgün (2013). “Ortaokul Türkçe Derslerinde Oku(ma)dan Özet Yaz(ma)ya”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* ISSN: 1301-3718, 46 (2); 47-68.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.1 numaralı yayın

G7. E. Özbay (2014). “Learning English in a Community of Practice: A Case Study”, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, KKTC.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A4 numaralı yayın

G8. N. Bayat, H. Ülper (2014). “Türkçe Öğretmen Adaylarının Dilsel Değer Kavramına İlişkin Yeterlik Düzeyleri”, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi* ISSN: 1304-8139, 22 (2014-2); 321-337.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.2 numaralı yayın

G9. O. Kiremitçi, R. T. Genç, E. Demiray (2014). “Öğretmenlerin Mesleğe Yönelik Davranış ve Yaşantı Modellerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi”, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* ISSN: 2146-9199, 3 (2); 66-74.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G10. Ü. Yıldız (2015). “An Investigation into European Learners’ Needs with Regards to Turkish as a Foreign Language”, *Anthropologist* ISSN: 0972-0073, 19 (3); 585-596.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A4 numaralı yayın

G11. S. Kula, Y. Budak, M. Taşdemir (2015). “İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama Kurallarını Öğrenme Düzeyi”, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi* ISSN: 2146-1961, 6 (18); 58-80.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G12. Ü. Yıldız (2015). “Self-efficacy of Student Teachers About Teaching Turkish to Foreigners Course”, *Educational Research and Reviews* ISSN: 1990-3839, 10 (8); 1039-1048.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A4 numaralı yayın

G13. Ö. F. Ünal, M. Mete, B. Akyüz, R. Kılıç (2015). “Psikolojik Şiddetin İşe Bağlı Tükenmişliğe Etkisi: Batman İlinde Öğretmenler Üzerine Bir Araştırma”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi* ISSN: 1308-9552, 6 (12); 37-61.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G14. M. Çelik, K. Yılmaz (2015). “Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliği ile Tükenmişlikleri Arasındaki İlişki”, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* ISSN: 1303-0310, 30; 102-131.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G15. M. Çelik (2015). “Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliği ile Tükenmişlikleri Arasındaki İlişki”, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G16. M. A. Bahar (2015). “Oğuz Tansel’in Derlediği ve Yazdığı Masallarda Çok Söylemlilik”, *İdil Sanat ve Dil Dergisi* ISSN: 2146-9903, 5 (19); 75-103.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A5 numaralı yayın

G17. L. M. White (2015). “Impact of Children’s Literature on Family Structures and Children’s Perceptions of Family”, *Education masters*, St. John Fisher College School of Arts and Sciences, New York.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D2 numaralı yayın

G18. Ü. Yıldız (2015). “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Becerilerine Yönelik Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri”, *International Journal of Languages’ Education and Teaching* ISSN: 2198-4999, 3 (1); 429-443.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A4 numaralı yayın

G19. S. Canlı (2015). “Türkçe Ders Kitaplarına Seçilecek Metinlerin Belirlenmesinde Çocuğa Görelik İlkesi”, *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi* ISSN: 2149-5602, 1 (1); 98-123.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.1 numaralı yayın

G20. S. Yerdelen, S. Sungur, R. M. Klassen (2016). “Relationship between Turkish Elementary Science Teachers’ Occupational Well-Being and Some Contextual and Demographic Characteristics: A Multivariate Analysis”, *Eğitim ve Bilim* ISSN: 1300-1337, 41 (183); 147-161.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G21. A. Göçer, C. Çaylı, S. Çavuş (2016). “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimiyle İlgili Kaynakça Denemelerine Kesitsel Bir Katkı: 2013-2015 Yılları”, *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi: Kuram ve Uygulama* ISSN: 2458-9462, 1 (1); 19-85.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A4 numaralı yayın

G22. D. Yıldırım, E. Uludağ (2016). “Ortaokul Öğrencilerinin Bazı Noktalama İşaretlerini ve Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyleri (İstanbul Örneği)”, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi ISSN: 2148-7758, 18 (1); 319-342.

Atıf Yapılan Eser: Yüksek lisans tezi

G23. C. Aslan (2016). “Özerk Benlikli Birey Yetiştirme Sürecinde Çağdaş Dil ve Edebiyat Öğretimi Ortamlarının (Türkçe/Türk Dili ve Edebiyatı) Önemi”, İlköğretim Online ISSN: 1305-3515, 15 (2); 723-741.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi F1.1 numaralı yayın

G24. Z. Elçiçek, M. Yaşar (2016). “Türkiye’de ve Dünyada Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi”, Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi ISSN: 1302-7905, 5 (9); 12-19.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G25. T. Çengelci Köse, Ö. Gürdoğan Bayır (2016). “Perception of Peace in Students’ Drawings”, Eurasian Journal of Educational Research ISSN: 2528-8911, 65; 181-198.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C1.3 numaralı yayın

G26. M. Uluçay (2016). “Etkinlik Temelli Kelime Öğretiminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelimelerin Anlam Derinliğine Yansıması”, Millî Eğitim ISSN: 1302-5600, 210; 253-263.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.2 numaralı yayın

G27. Z. Elçiçek (2016). “Öğretmenlerin Mesleki Gelişimine İlişkin Bir Model Geliştirme Çalışması”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,

Gaziantep.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi D3 numaralı yayın

G28. H. Turhan Ağrelim (2017). “Türkçe Öğretiminde Çok Uyarınlı Eğitim Durumları”. Ankara: Eğiten Kitap.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi E1 numaralı yayın

G29. H. Turhan Ağrelim (2017). “Türkçe Öğretiminde Çok Uyarınlı Eğitim Durumları”. Ankara: Eğiten Kitap.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi F1.4 numaralı yayın

G30. H. Turhan Ağrelim (2017). “Türkçe Öğretiminde Çok Uyarınlı Eğitim Durumları”. Ankara: Eğiten Kitap.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.1 numaralı yayın

G31. H. Turhan Ağrelim (2017). “Türkçe Öğretiminde Çok Uyarınlı Eğitim Durumları”. Ankara: Eğiten Kitap.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.2 numaralı yayın

G32. C. Aslan (2017). “Oğuz Tansel’in Derlediği Masalların Türkçenin Sözvarlığı Bağlamında İncelenmesi”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ISSN: 1308-2922, 27; 56-80.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi A5 numaralı yayın

G33. C. Aslan (2017). “Oğuz Tansel’in Derlediği Masalların Türkçenin Sözvarlığı Bağlamında İncelenmesi”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ISSN: 1308-2922, 27; 56-80.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C.3.2 numaralı yayın

G34. G. Çetinkaya, B. Polat Demir (2017). Özetlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışması. 9. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı Bildiriler Kitabı, s. 206-221. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 6-8 Ekim 2016, Burdur, Türkiye.

Atıf Yapılan Eser: Eserler listesi C3.1. numaralı yayın